

การวิเคราะห์และเปรียบเทียบลักษณะและเหตุผลของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยใน
กรุงเทพมหานคร: การวิจัยผสมวิธี

นางสาวณัฐธิดา ดำริห์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS AND COMPARISON OF CHARACTERISTICS OF AND REASONS FOR
OUT-OF-SCHOOL CLASSES FOR PRESCHOOL STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS:
MIXED METHODS RESEARCH

Miss Nattida Damri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Research Methodology
Department of Educational Research and Psychology
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2014
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์และเปรียบเทียบลักษณะและเหตุผลของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร: การวิจัยผสมวิธี
โดย	นางสาวณัฐธิดา คำริห์
สาขาวิชา	วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.บัญชา ชลาภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร. ศศิธร เขียวกอ)

ณัฐธิดา คำหิรัญ : การวิเคราะห์และเปรียบเทียบลักษณะและเหตุผลของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร: การวิจัยผสมวิธี (AN ANALYSIS AND COMPARISON OF CHARACTERISTICS OF AND REASONS FOR OUT-OF-SCHOOL CLASSES FOR PRESCHOOL STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS: MIXED METHODS RESEARCH) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 189 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาเหตุผลในการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย 3) เปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม และเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยที่มีภูมิลำเนาต่างกัน 4) ศึกษาผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริม ดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย 3 ระยะ คือ ระยะแรก ศึกษาเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ผู้ปกครองที่นักเรียนเรียนเสริม 15 คน และไม่เรียนเสริม 10 คน ระยะที่ 2 ศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 594 ฉบับจากตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียน 14 โรงเรียน ทั้งโรงเรียนปกติและโรงเรียนที่มีชื่อเสียง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติบรรยาย ค่าโคสแควร์ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ระยะที่ 3 นำผลการศึกษาเชิงปริมาณระยะที่ 2 มาพิจารณาคัดเลือกตัวอย่างผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนเสริมจำนวน 20 คน และไม่เรียนเสริม 20 คน และตัวอย่างครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน มาทำการสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย ส่วนใหญ่เรียนทั้งด้านวิชาการและสนทนาการควบคู่กัน จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมเฉลี่ยต่อคนต่อสัปดาห์ 6.57 ชั่วโมง ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมเดือนละ 4117.56 บาท ส่วนมากเรียนเป็นกลุ่มใหญ่มากกว่า 5 คน และเรียนที่สถาบันสอนเสริม

2. เหตุผลที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเรียนเสริม คือ เพื่อเป็นการสนทนาและการเสริมทักษะอื่นๆ ส่วนเหตุผลที่ผู้ปกครองไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมเพราะผู้ปกครองมีความพร้อมในการสอนบุตรหลานด้วยตัวเอง

3. การเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม และเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย ได้ดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบลักษณะการเรียนเสริมกับภูมิลำเนา 13 ตัว พบว่า 1) มีเพียง 8 ภูมิลำเนาที่มีความสัมพันธ์กับวิชาที่เรียน ได้แก่ ประเภทโรงเรียนอายุพ่อแม่และแม่ ระดับการศึกษาพ่อแม่และแม่ อาชีพพ่อแม่และแม่ และรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว 2) นักเรียนที่มีประเภทโรงเรียน อายุพ่อแม่และแม่ ระดับการศึกษาพ่อแม่และแม่ และรายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย (1) นักเรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมีจำนวนชั่วโมงและค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมมากกว่าโรงเรียนปกติ (2) นักเรียนที่มีผู้ปกครองอายุมากมีจำนวนชั่วโมงและค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมมากกว่าผู้ปกครองอายุน้อย (3) นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีจำนวนชั่วโมงและค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมมากกว่าผู้ปกครองจบการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรี (4) นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้สูงมีจำนวนชั่วโมงและค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมสูงกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ

3.2 การเปรียบเทียบเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย กับภูมิลำเนา ได้แก่ ประเภทโรงเรียน ระดับการศึกษาของมารดา และ ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว พบว่า 1) เหตุผลการเรียนเสริม: เหตุผลที่ผู้ปกครองต้องการส่งเสริมด้านสนทนา และการเสริมทักษะอื่นๆ ไม่แตกต่างกันตามภูมิลำเนา ส่วนเหตุผลการเรียนเสริมด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน ด้านปัญหาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง และด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย (1) มารดาที่มีระดับการศึกษาน้อยมีเหตุผลของการส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากกว่ามารดาที่มีระดับการศึกษาสูง (2) ครอบครัวที่มีรายได้น้อยมีเหตุผลการส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากกว่าครอบครัวที่มีรายได้สูง (3) ผู้ปกครองโรงเรียนปกติมีเหตุผลในการส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากกว่าผู้ปกครองโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 2) เหตุผลการไม่เรียนเสริม: พบว่า เหตุผลการไม่เรียนเสริมด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน และด้านความเชื่อและค่านิยม ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย (1) มารดาที่มีระดับการศึกษาสูง มีเหตุผลในการไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากกว่า มารดาที่มีระดับการศึกษาน้อย และ (2) ครอบครัวที่มีรายได้มาก มีเหตุผลในการไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม มากกว่า ครอบครัวที่มีรายได้น้อย ส่วนเหตุผลการไม่เรียนเสริมด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง พบว่า (1) มารดาที่มีระดับการศึกษาน้อย มีเหตุผลในการไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม มากกว่า มารดาที่มีระดับการศึกษาสูง (2) ครอบครัวที่มีรายได้น้อย มีเหตุผลในการไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากกว่าครอบครัวที่มีรายได้มาก และ (3) ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปกติ มีเหตุผลในการไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากกว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียง

4. ผลกระทบจากการเรียนเสริมพบว่ามีผลกระทบเชิงบวกมากกว่าเชิงลบ โดยการเรียนเสริมสร้างให้เด็กมีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น แนวทางการเรียนเสริมที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนปฐมวัย คือการเรียนเสริมที่เน้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ หรือการเรียนเสริมด้านวิชาการควบคู่กับด้านสนทนา การเรียนเสริมจะส่งผลดีต่อเมื่อส่งเสริมตามความถนัด ความชอบและพัฒนาการของนักเรียนเป็นสำคัญ

ภาควิชา วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

ปีการศึกษา 2557

5483820727 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH METHODOLOGY

KEYWORDS: OUT-OF-SCHOOL CLASSES, PRESCHOOL STUDENT

NATTIDA DAMRI: AN ANALYSIS AND COMPARISON OF CHARACTERISTICS OF AND REASONS FOR OUT-OF-SCHOOL CLASSES FOR PRESCHOOL STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS: MIXED METHODS RESEARCH. ADVISOR: ASSOC. PROF. DUANGKAMOL TRAIWICHITKHUN, Ph.D., 189 pp.

The purposes of this research is to 1) study characteristics of out-of-school classes of preschool students in Bangkok 2) study reasons of preschool students who took out-of-school classes and those who did not take the classes 3) make a comparative analysis of characteristics of out-of-school classes and reasons for parents who chose to taking or not to take their children to preschool out-of-school classes from various backgrounds 4) study impact of out-of-school classes. This study applied mixed methods research which can divide into 3 phases. Phase 1, analyzed qualitative data from interviewed 15 parents of students who took out-of-school classes and 10 parents of student who did not take any out-of-school class. Phase 2, analyzed quantitative data from 594 questionnaires distributed to 14 schools, include famous one. The data analysis was processed by descriptive statistics, Chi-square value, and F-test statistic in one-way ANOVA. Phase 3, conduct interview and focus group of selected 40 cases studies (20 cases from parents of the children who took out-of-school classes and 20 cases from parents of the children who did not take any out-of-school classes) and 10 teachers and principal. The data analysis was processed by content analysis. The results of this research are summarized as follow:

1. Characteristics of out-of-school classes for preschool students: Most of parents chose both academic class and non-academic class for their children. On average, the children who attend out-of-school classes spent 6.57 hours per week with expense of 4117.56 baht per month in larger than 5-persons class size at out-of-school institutions.

2. Out of 7 reasons for parents who took their children to attend out-of-school classes, recreate and enhance their children non-academic skills is the main reason. However, out of 4 reason for parents who did not take their children to attend out-of-school classes, the ability to teach their own children is the main one.

3. The comparative analysis of characteristics and reasons for parents who took and did not take their children to out-of-school class at preschool level shows that:

3.1 The analysis of class characteristics and 13 factors of family background indicates that 1) Popularity of school, parents' age, parents' education, parents' occupation, and household incomes have correlation with out-of-school class' subjects. 2) Popularity of school, parents' age, parents' education, and household incomes have significant in statistic with .05 point in statistical difference. The data of preschool student who out-of-school class indicates that (1) student from famous school spend more class hour and expenses compares to student from normal school (2) students with older parents spent more class hour and expenses compare to those with younger parents (3) student of parents who have higher education spent more class hour and expenses compare to those with lower education (4) students form higher household incomes family spent more class hour and expenses compare to lower household income.

3.2 The comparative analysis of reasons for preschool students who took out-of-school classes and those who did not take the classes with 3 family backgrounds which are popularity of school, mother's education, and household income shows that 1) Reasons for parents who took their children to out-of-school classes: the statistic shows that only for recreation purpose shows no difference with the family backgrounds. However, reasons for preparation before class, preparation for current class, the weakness of class curriculum and class management, preparation for examination, inability of parents to teach their children, and the belief and values of parents show .05 point in statistical difference. Mothers with lower education and lower household income tend to have more reasons to send their children to out-of-school-class. Parents of students from not famous school have more reasons to send their children to out-of-school-class. 2) Reasons for parents who did not take their children to out-of-school classes; the readiness of students and parents, the child development, and belief and value of parents show .05 point in statistical difference. Mothers with higher education and higher household income have more reasons not to take their children to out-of-school classes those with lower education and lower household income. For the aspect of inability of parents, mother with less education and lower household income have more reasons not to take their children to out-of-school classes. Moreover, parents of normal school have more reason not to take their children to out-of-school classes.

4. The impact study shows positive outcome of preschool student who attend out-of-school class as it improve students' confidence. It also shows that class that enhance analytical thinking with the balance of academic and non-academic (extra-curricular) knowledge which is the most suitable for preschool student. The most effective out-of-school class should enhance individual characteristics of children which are aptitude, preferences and children development.

Department: Educational Research and Psychology
 Field of Study: Educational Research Methodology
 Academic Year: 2014

Student's Signature
 Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษา ให้แนวคิด คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเสร็จสิ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศศิธร เขียวกอ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูล รวมถึงครูหัวหน้าระดับสายชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ครูระดับปฐมวัย ครูฝ่ายวิจัยการศึกษาของทุกโรงเรียนในการช่วยในการเก็บข้อมูล และเข้าร่วมการสัมภาษณ์

ขอขอบคุณผู้ปกครองนักเรียน Dekpan academy ทุกคนที่ช่วยในการติดต่อประสานงานเก็บข้อมูลแบบสอบถามรวมถึงนักเรียน Dekpan academy ทุกคนที่มีส่วนร่วมในงานวิจัยนี้ และขอขอบคุณเพื่อนสมัยมัธยมศึกษา เพื่อนสมัยมหาวิทยาลัย และเพื่อนที่ทำงานทุกท่านที่เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ความหวังใค คอยเป็นกำลังใจ และสนับสนุนในทุกด้านอย่างเต็มที่ให้ งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่และน้องชายที่ประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนในการเก็บแบบสอบถามอย่างทุ่มเทเต็มที่ รวมทั้งความรัก ความหวังใค คอยเป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
คำถามวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ตอนที่ 1 แนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	7
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนเสริม.....	10
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยแบบผสมวิธี	33
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ.....	41
ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ.....	43
ระยะที่ 3 การวิจัยเชิงคุณภาพ.....	70

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	73
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	121
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	145
สรุปผลการวิจัย.....	146
อภิปรายผลการวิจัย.....	155
รายการอ้างอิง.....	164
ภาคผนวก ก.....	174
ภาคผนวก ข.....	176
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	189

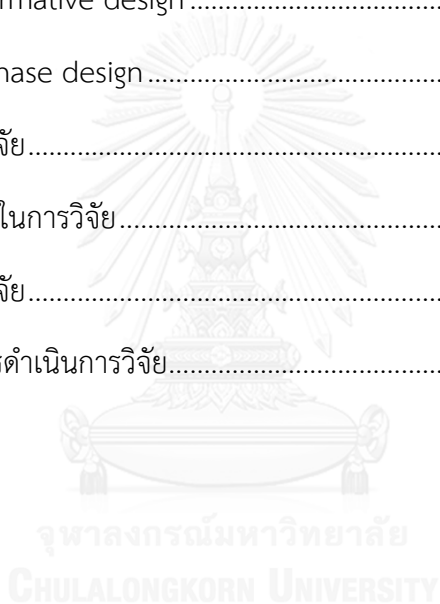
สารบัญตาราง

ตารางที่ 2. 1	สถานการณ์การเรียนเสริมในต่างประเทศ	12
ตารางที่ 2. 2	กลุ่มเป้าหมายและจุดประสงค์ของการเรียนเสริม.....	20
ตารางที่ 3. 1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขต กรุงเทพมหานครที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามประเภทโรงเรียน	44
ตารางที่ 3. 2	ภูมิหลังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม 15 คน	48
ตารางที่ 3. 3	ภูมิหลังของผู้ปกครองที่ไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม 10 คน	49
ตารางที่ 3. 4	เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริมที่ได้จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการ สัมภาษณ์	50
ตารางที่ 3. 5	เหตุผลที่นักเรียนไม่เรียนเสริมที่ได้จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการ สัมภาษณ์	57
ตารางที่ 3. 6	โครงสร้างแบบสอบถาม	61
ตารางที่ 3. 7	คุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือในการวิจัย.....	62
ตารางที่ 3. 8	การปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ.....	67
ตารางที่ 3. 9	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	68
ตารางที่ 3. 10	จำนวนครู ผู้ปกครอง ที่ใช้เป็นกรณีศึกษาในการวิจัยเชิงคุณภาพ ระยะที่ 3	71
ตารางที่ 4. 1	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิหลัง	74
ตารางที่ 4. 2	ค่าสถิติพื้นฐานวิชาที่เรียนเสริม (n=441).....	76
ตารางที่ 4. 3	ค่าสถิติพื้นฐานจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ (n=441)	78
ตารางที่ 4. 4	ค่าสถิติพื้นฐานลักษณะการเรียนการสอน (n=441)	80
ตารางที่ 4. 5	ค่าสถิติพื้นฐานสถานที่เรียนเสริม (n=441).....	82
ตารางที่ 4. 6	ค่าสถิติพื้นฐานค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน (n=441).....	84
ตารางที่ 4. 7	เหตุผลในการเรียนเสริม (n=441).....	86
ตารางที่ 4. 8	เหตุผลในการเรียนเสริม จำแนกรายด้านและรายชื่อ.....	88

ตารางที่ 4. 9	สรุปรวมเหตุผลในการเรียนเสริม.....	92
ตารางที่ 4. 10	เหตุผลในการไม่เรียนเสริม (n=153).....	93
ตารางที่ 4. 11	เหตุผลในการไม่เรียนเสริม จำแนกแต่ละด้าน	94
ตารางที่ 4. 12	สรุปรวมเหตุผลในการไม่เรียนเสริม	96
ตารางที่ 4. 13	การวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะการเรียนเสริมจำแนกตามภูมิภาค.....	99
ตารางที่ 4. 14	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้านวิชาที่เรียน จำแนกตามภูมิภาค.....	102
ตารางที่ 4. 15	การวิเคราะห์เปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์จำแนกตามภูมิภาค.....	103
ตารางที่ 4. 16	การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนจำแนกตามภูมิภาค ..	105
ตารางที่ 4. 17	การวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลของการเรียนเสริมจำแนกตามภูมิภาค.....	109
ตารางที่ 4. 18	ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับเหตุผลในการเรียนเสริม จำแนกตามภูมิภาค.....	112
ตารางที่ 4. 19	การวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลของการไม่เรียนเสริมจำแนกตามภูมิภาค.....	113
ตารางที่ 4. 20	ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับเหตุผลในการไม่เรียนเสริม จำแนกตามภูมิภาค.....	115
ตารางที่ 4. 21	ภาพรวมผลกระทบจากการเรียนเสริม	116
ตารางที่ 4. 22	ผลกระทบจากการเรียนเสริม ภาพรวมและจำแนกแต่ละด้าน.....	116
ตารางที่ 4. 23	ภาพรวมผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม	119
ตารางที่ 4. 24	ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม ภาพรวมและจำแนกแต่ละด้าน.....	119
ตารางที่ 4. 25	ภูมิภาคผู้ปกครองที่นักเรียนเรียนเสริม ทั้งหมด 20 คน.....	122
ตารางที่ 4. 26	ภูมิภาคผู้ปกครองที่นักเรียนไม่เรียนเสริม ทั้งหมด 20 คน.....	123
ตารางที่ 4. 27	ผลกระทบจากการเรียนเสริมของนักเรียนและผู้ปกครอง	132
ตารางที่ 4. 28	ภูมิภาคผู้ปกครอง อาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้บริหารโรงเรียน	135
ตารางที่ 4. 29	ผลกระทบจากการเรียนเสริมของครูและโรงเรียน	140

สารบัญภาพ

ภาพที่ 2. 1 แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546	8
ภาพที่ 2. 2 The convergent parallel design	34
ภาพที่ 2. 3 The explanatory sequential design.....	35
ภาพที่ 2. 4 The exploratory sequential design	35
ภาพที่ 2. 5 The embedded design	36
ภาพที่ 2. 6 The transformative design	36
ภาพที่ 2. 7 The multiphase design	37
ภาพที่ 2. 8 รูปแบบงานวิจัย.....	37
ภาพที่ 2. 9 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	38
ภาพที่ 3. 1 รูปแบบงานวิจัย.....	39
ภาพที่ 3. 2 สรุประยะการดำเนินการวิจัย.....	40

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันเด็กในวัยเรียนทั้งในและต่างประเทศมีการเรียนนอกเหนือเวลาเรียนปกติอย่างแพร่หลาย ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ นักวิชาการหลายท่านแสดงทัศนะว่า เป็นระบบการศึกษาเงาที่คู่ขนานกับระบบการศึกษาปัจจุบัน ซึ่งจากข้อมูลงานเสวนาโต๊ะกลมนานาชาติทางการศึกษา ครั้งที่ 1 ("ซีทีวีเตอร์เป็นปัญหาทั่วโลก," 2555) พบว่าประเทศที่มีการเรียนพิเศษสูงสุดคือประเทศอินเดีย โดยมีนักเรียนเรียนพิเศษสูงสุด 80% จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด ในขณะที่ประเทศฮ่องกง พบผู้เรียนพิเศษในระดับ ม.1 สูงถึง 54% ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตของ UNESCO (ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน, 2545) ที่พบว่าประเทศในแถบเอเชียมีความต้องการที่จะส่งบุตรหลานเรียนพิเศษ หรือเรียนเสริมนอกเวลา มากกว่าประเทศในยุโรปและอเมริกา สาเหตุก็เนื่องด้วยค่านิยมที่ต้องการให้บุตรหลานได้เข้ามาเรียนในเมืองหลวง เช่นในประเทศญี่ปุ่น ผู้ปกครองต้องการให้เด็กเข้ามาเรียนในโตเกียว ซึ่งแท้จริงแล้วมหาวิทยาลัยในญี่ปุ่นนั้นก็มีความมาตรฐานไม่ได้แตกต่างกัน ส่วนอีกเหตุผลหนึ่งที่นักเรียนต้องเรียนพิเศษกันมากเนื่องจากสังคมในปัจจุบันเป็นโรคกลัววุฒิบัตร (Bray, 1999 อ้างถึงใน อุดมเดช ชาแก้ว, 2547: 29) ทำให้ระบบโรงเรียนมุ่งเน้นการสอบแข่งขันเพื่อให้ได้ประกาศนียบัตรมากกว่าให้เกิดกระบวนการเรียนรู้

ในประเทศไทย การเรียนพิเศษได้ขยายวงกว้างจากเดิมที่เป็นการกวดวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น แต่ขณะนี้ไม่ว่าในระดับชั้นมัธยมศึกษา ประถมศึกษา หรือแม้แต่กระทั่งระดับปฐมวัยก็มีการเรียนพิเศษกันมากขึ้น จะเห็นได้จากมูลค่าตลาดโรงเรียนกวดวิชาที่ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2558) ได้มีการประเมินว่า ปี 2558 มีมูลค่า 8,189 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 6.8 จากปี 2557 หรือถ้าจะพิจารณาในแง่จำนวนโรงเรียนกวดวิชา จากข้อมูลสำนักคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2557) พบว่าปี 2552 ซึ่งมีจำนวน 1,423 แห่ง เพิ่มขึ้นเป็น 2,342 แห่ง ในปี 2556 โดยเพิ่มขึ้น 919 แห่ง คิดเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 64 เดิมทีการเรียนพิเศษจะมีเฉพาะการเรียนด้านวิชาการ แต่ในปัจจุบันยังมีการเรียนพิเศษอีกลักษณะหนึ่ง คือ และการเรียนเสริมทักษะด้านต่างๆ เช่น การเรียนดนตรีสากล ศิลปะ กีฬา เป็นต้น (ชนิษฐา ชุมเพ็ญ, 2545; เสาวลักษณ์ มาวงศ์, 2544) ดังนั้นลักษณะดังกล่าวจึงขอเรียกรวมว่า “การเรียนเสริม” ซึ่งแบบการเรียนเสริมมีทั้งลักษณะเรียนตัวต่อตัว เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ สถานที่เรียน เช่น เรียนที่สถาบันกวดวิชา เรียนที่บ้าน เป็นต้น จากข้อมูลค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาของศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนเพื่อพลเมือง (2556) พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมมีตั้งแต่คอร์สละ 500 บาท ไปจนถึง 6,000 บาท และเป็นที่น่าสนใจว่าในปัจจุบันค่าใช้จ่ายใน

การเรียนเสริมของนักเรียนชั้นปฐมวัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 1,000 บาท ต่อเดือนต่อคน เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายการเรียนเสริมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นต่ำ 1,200 บาท ต่อเดือนต่อคน แล้วแทบไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะผู้ปกครองเล็งเห็นว่าวัยปฐมวัยเป็นวัยพัฒนาการของสมองอยู่ในอัตราสูงกว่าการเจริญเติบโตของวัยอื่นๆ (พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2549) ถ้าเด็กสามารถพัฒนาสมองได้ดีก็จะส่งผลดีในอนาคต อันเป็นผลทำให้ผู้ปกครองมีแนวโน้มจะสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยมีการเรียนเสริมมากขึ้นจากประโยชน์ที่คิดว่าจะได้รับดังกล่าว

หากศึกษาลงรายละเอียดว่าทำไมพ่อแม่ผู้ปกครองถึงส่งเสริมให้เด็กเรียนเสริมตั้งแต่ระดับปฐมวัย กลับพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ที่ผ่านมาจะเน้นการศึกษาการเรียนเสริมด้านวิชาการในภาพรวมและเป็นการศึกษาการเรียนเสริมในระดับที่สูงกว่าระดับปฐมวัย และไม่ได้ศึกษาในเรื่องการเรียนเสริมเพื่อเพิ่มพูนทางทักษะในระดับปฐมวัย เช่น รายงานวิจัยของ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2545) ที่ศึกษาเชิงปริมาณเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการกวดวิชา ค่าใช้จ่าย เหตุผล ประโยชน์ ปัญหาและผลกระทบต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากการกวดวิชา ส่วนอีกแนวทางหนึ่งที่ทำการศึกษากันมากคือปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนกวดวิชา ทั้งที่เป็นความคิดเห็นของผู้ปกครองและความคิดเห็นของนักเรียนเอง เช่นงานวิจัยของศรศมน เชิดชูสีมา (2549) ศึกษาเชิงปริมาณเกี่ยวกับทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของผู้ปกครองที่มีต่อการสนับสนุนให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกวดวิชา และงานวิจัยของ ก้องเกียรติ บุญเสริม (2552) ศึกษาเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นต้น

จากผลการศึกษาที่ผ่านมาสะท้อนภาพให้เห็นว่า การเรียนเสริมนั้นจริงๆ แล้วมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดีที่ได้จากการเรียนเสริม คือทำให้นักเรียนมีความรู้มากขึ้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง (ศรศมน เชิดชูสีมา, 2549) และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล, 2554; ศรศมน เชิดชูสีมา, 2549) แต่บางครั้งก็มีข้อเสียถ้านักเรียนหรือผู้ปกครองมุ่งเน้นการเรียนเสริมมากเกินไปทำให้เสียต้นทุนทรัพย์ และเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มนักเรียนปฐมวัย ที่ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานเรียนกวดวิชาเพื่อสอบเข้าโรงเรียนประถมที่มีชื่อเสียง ยิ่งเป็นการกดดันเด็กให้เกิดความเครียด สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์สมพงษ์ จิตระดับ ("ตีวตั้งแต่ชั้นอนุบาล แข่งขันเพื่อเส้นชัยป.1," 2556) ที่แสดงความเห็นว่า “การจัดสอบแข่งขันในระดับเด็กเล็กขนาดนี้เป็นการเติมความเครียดที่ไม่จำเป็นให้กับเด็ก เป็นการไม่เหมาะสม เพราะกลายเป็นว่าเราไม่ได้มองที่ตัวเด็ก แต่เน้นไปทางด้านผลสัมฤทธิ์กับสถาบันการศึกษาเพียงอย่างเดียว” หรือจากความบสัมภาษณ์ของลักษณา สุภัทรเกียรติ ("ตีวตั้งแต่ชั้นอนุบาล แข่งขันเพื่อเส้นชัยป.1," 2556) ผู้ปกครองนักเรียนที่สอบได้ที่ 1 จากโครงการทดสอบความพร้อมสำหรับนักเรียนชั้นเด็กเล็ก ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ที่เห็นว่า “รู้สึกไม่ค่อยชอบกับระบบสอบแข่งขันเข้าชั้นประถมตั้งแต่

ยังวัยเด็กเล็กขนาดนี้ เพราะจากที่ได้ยินมาเด็กส่วนใหญ่จะมีความเครียดมาก เหนื่อยและต้องมีความอดทนมากๆ เพราะว่าจะต้องไปติวตามสถาบันกวดวิชาต่างๆ สงสารเด็ก เพราะเขายังเล็กเกินไป น่าจะได้เล่นตามวัยของเขามากกว่า” ซึ่งจากปัญหาความเครียดของเด็กดังกล่าวก็อาจกลายเป็นปัญหาของครอบครัวระหว่างเด็กกับผู้ปกครองได้ ในกรณีที่ผู้ปกครองบังคับให้เด็กไปเรียนเสริมหรือทำการบ้านที่ได้รับจากการเรียนเสริม ทำให้เด็กใช้เวลาไปกับกิจกรรมอื่นๆ ที่เด็กสนใจได้น้อยลง เด็กก็จะแสดงออกด้วยการร้องแฉ (NEESE, 2011) ดังนั้นการเรียนเสริมเป็นเหมือนดาบสองคมถ้าเรียนในขอบข่ายที่เหมาะสม ก็จะเป็นประโยชน์กับนักเรียนเอง

จากการศึกษาดังกล่าว พบว่างานวิจัยที่ผ่านมาไม่พบการศึกษาด้านการเรียนเสริมในระดับปฐมวัย ทั้งๆ ที่มีผลกระทบต่อเด็กในระดับต่างๆ อย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นงานวิจัยนี้มีลักษณะที่แตกต่างไปจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเสริมในอดีต โดยงานวิจัยนี้จะมุ่งศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบลักษณะและเหตุผลของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยในกรุงเทพมหานครด้านวิชาที่เรียนเสริม จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ ลักษณะการเรียนเสริม และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน รวมทั้งเหตุผลที่ผู้ปกครองให้นักเรียนเรียนเสริม และไม่ให้นักเรียนเรียนเสริม ทั้งนี้ยังได้มีการเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม และเหตุผลของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยที่มีภูมิหลังต่างกัน และในที่สุดท้ายมีการนำเสนอผลกระทบด้านต่างๆ จากการเรียนเสริม โดยการวิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed method) ซึ่งเป็นการวิจัยที่ผสมกันระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ เพราะที่ผ่านมามีงานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาในเชิงปริมาณ แต่งานวิจัยครั้งนี้มีการศึกษาในเชิงคุณภาพประกอบกัน ทั้งนี้เพื่อให้ผลการวิจัยที่ได้เป็นข้อมูลสารสนเทศที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนต่อไป

คำถามวิจัย

1. ลักษณะของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยในเขตกรุงเทพมหานครมีลักษณะอย่างไร ในด้านวิชาเรียน จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ แบบการเรียนเสริม และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน
2. เหตุผลใดที่ทำให้นักเรียนปฐมวัยเรียนเสริม และไม่เรียนเสริม
3. นักเรียนปฐมวัยที่มีภูมิหลังต่างกัน จะมีลักษณะการเรียนเสริม และเหตุผลการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ผลกระทบต่างๆ ของการเรียนเสริมมีด้านใดบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยในกรุงเทพมหานครด้านวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ แบบการเรียนเสริม และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน
2. เพื่อศึกษาเหตุผลในการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย
3. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการเรียนเสริม และเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยที่มีภูมิหลังต่างกัน
4. เพื่อศึกษาผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตดังนี้

1. วิธีวิทยาการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบผสมวิธี ซึ่งสามารถแบ่งระยะการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาลักษณะและเหตุผลของการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมในระดับปฐมวัย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยในระยะถัดไป

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ หลังจากได้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นในระยะที่ 1 แล้ว ผู้วิจัยจะนำเครื่องมือดังกล่าวมาใช้เก็บข้อมูลเพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม และเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกัน รวมทั้งผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม หลังจากเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ในเชิงปริมาณเรียบร้อยแล้ว นำประเด็นที่น่าสนใจที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 2 มาเจาะลึกรายละเอียดที่น่าสนใจต่อไปในระยะที่ 3

ระยะที่ 3 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาเจาะลึกในรายละเอียดและทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริม ซึ่งในระยะนี้มีการสัมภาษณ์กับผู้ปกครอง ครูผู้สอนในระดับปฐมวัยและประถมศึกษาปีที่ 1 อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรปฐมวัย ในมหาวิทยาลัย และผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัย

2. ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ครูผู้สอน อาจารย์มหาวิทยาลัยและผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองสามารถให้ข้อมูลแทนนักเรียนปฐมวัยซึ่งยังเล็กมากได้ และในการศึกษาครั้งนี้

เลือกนักเรียนชั้น ป.1 แทนนักเรียนปฐมวัย เพราะต้องการศึกษาผลกระทบจากการเรียนเสริม จึงจำเป็นต้องศึกษากับผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.1 ที่ผ่านการเรียนเสริมในระดับปฐมวัยมาแล้ว

3. ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาการเรียนเสริมใน 3 ประเด็น ดังนี้ (1) ลักษณะการเรียนเสริม (2) เหตุผลการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม (3) ผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. การเรียนเสริม หมายถึง การเรียนนอกเหนือเวลาเรียนตามปกติโดยเนื้อหาที่เรียนเป็นเนื้อหาที่อยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนตามปกติ เพื่อเน้นย้ำหรือเสริมเนื้อหาเฉพาะบางวิชา พร้อมด้วยเทคนิคการทำข้อสอบ และรวมถึงการเรียนที่มีเนื้อหาวิชานอกหลักสูตร และกิจกรรมสันทนาการ ต่างๆ เช่น การเรียนเสริมกีฬา ดนตรี และศิลปะ เป็นต้น

2. ลักษณะการเรียนเสริม หมายถึง รายละเอียดการเรียนเสริม ประกอบด้วย วิชาที่เรียนเสริม จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ แบบการเรียนเสริม และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม

3. แบบการเรียนเสริม หมายถึง ลักษณะการเรียนการสอนเสริม เช่น การเรียนแบบตัวต่อตัว เรียนกลุ่มเล็กน้อยกว่า 5 คน และสถานที่เรียนเสริม เช่น เรียนที่บ้าน หรือที่โรงเรียน เป็นต้น

4. นักเรียนปฐมวัย หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3

5. ผลกระทบ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นและผลที่ตามมาหลังจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม ในด้านต่างๆ

6. การวิจัยผสมวิธี หมายถึง การออกแบบการวิจัย ซึ่งนักวิจัยใช้วิธีการวิจัยดำเนินการวิจัย ทั้งวิธีเชิงปริมาณและวิธีการเชิงคุณภาพ โดยระยะที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์ เพื่อสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะต่อไป ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามในการวิจัย เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนเสริม เหตุผลและผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม และระยะที่ 3 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม ผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับลักษณะการเรียนเสริมในระดับปฐมวัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางหรือนโยบายในการบริหารจัดการการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนปฐมวัย

2. ครูผู้สอน และโรงเรียนในระดับปฐมวัยจะได้นำผลการวิจัยมาปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของนักเรียนปฐมวัย
3. ผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย จะได้รับทราบถึงผลกระทบที่มีผลต่อบุตรหลานที่เรียนเสริมและไม่เรียนเสริม
4. ได้แนวทางการศึกษาที่ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี ที่ทำให้ได้ข้อมูลครอบคลุมคำถามวิจัย และตอบคำถามได้ลึกซึ้งมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้ ตอนที่ 1 แนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนเสริม ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยแบบผสมวิธี และตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย รายละเอียดของเนื้อหาแต่ละตอนมีดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

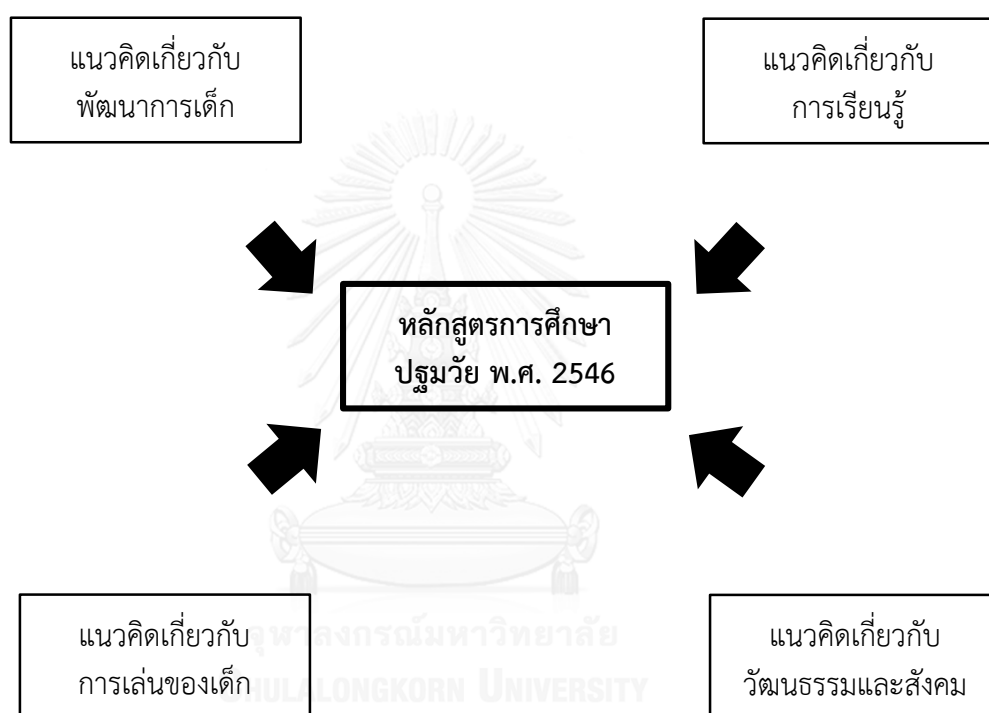
1. แนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของไทย พ.ศ. 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) ได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยใช้แนวคิด ดังต่อไปนี้

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการของมนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในแง่ของปริมาณและคุณภาพตามแต่ละช่วงวัย ทฤษฎีที่มาอธิบายแนวคิดนี้ อาทิ ทฤษฎีพัฒนาการทางด้านร่างกาย ที่อธิบายพัฒนาการของเด็กว่ามีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น โดยเด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน ซึ่งแตกต่างกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ที่อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะ ซึ่งพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ ค่านิยมทางสังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรืออีกทฤษฎีหนึ่ง คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ที่อธิบายว่า เด็กจะพัฒนาได้ดีก็ต่อเมื่อในช่วงอายุนั้นได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนพอใจ ได้รับความรักและความอบอุ่นเพียงพอ มีโอกาสช่วยเหลือตัวเอง ทำงานที่เหมาะสมกับวัยและมีอิสระที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนอยากรู้อบอข ตัวเอง ซึ่งจากทฤษฎีต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเป็นเสมือนแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กสามารถอบรมเลี้ยงดูหรือจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นจากกระบวนการที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบข้าง โดยเด็กจะต้องเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้นด้วยตัวเอง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า มีโอกาสได้คิดริเริ่มตามความต้องการ อยู่ในบรรยากาศที่เป็นอิสระ อบอุ่น ปลอดภัย การเรียนรู้ถึงจะเป็นไปด้วยดี ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริม ในการจัดทำหลักสูตรจึงเน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงด้วยตัวเอง ในสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระ เอื้อต่อการเรียนรู้ และเหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญของเด็กทุกคน ทำให้เด็กรู้สึกสนุก ได้มีโอกาสคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แก้ปัญหาและค้นพบตัวเอง ได้เคลื่อนไหว พัฒนาร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา ได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและได้เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น

1.4 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพ และพัฒนาการเด็กแต่ละคน ผู้สอนจึงควรเรียนรู้บริบทดังกล่าวเพื่อช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ราบรื่น และมีความสุข

ภาพที่ 2.1 แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546

2. เป้าหมาย และมาตรฐานคุณลักษณะตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในไทยและต่างประเทศ

2.1 เป้าหมาย และมาตรฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของไทยพ.ศ. 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) มีรายละเอียดครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนี้ ด้านร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์ ด้านจิตใจ เป็นผู้มีความสุขภาพจิตที่ดี และมีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม มีความชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เหมาะสมตามวัย มีความรักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

2.2 เป้าหมายตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของประเทศสิงคโปร์ (Ministry of Education Republic of Singapore, 2012) มี 8 เป้าหมาย คือ นักเรียนสามารถแยกแยะสิ่งที่ถูกและสิ่งที่ผิดได้ รู้จักเป็นผู้ให้และแบ่งปันกับผู้อื่น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความใฝ่รู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถสื่อสารฟัง พูด ได้อย่างเข้าใจ มีความพึงพอใจในตนเองและมีความสุข มีพัฒนาการด้านร่างกาย ประสานสัมพันธ์กันได้ดี มีนิสัยรักษาสุขภาพและสุขอนามัย เข้าร่วมและมีความสนุกสนานกับกิจกรรมด้านศิลปะ มีความรักครอบครัว เพื่อน ครู และโรงเรียน

นอกจากเป้าหมาย 8 เป้าหมายข้างต้นแล้ว เพื่อที่จะเตรียมความพร้อมเด็กทุกระดับชั้นให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ได้ในอนาคต สิงคโปร์จึงได้ระบุคุณลักษณะเพิ่มเติมอีก 3 ข้อ ดังนี้

- 1) เป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้ มีความสามารถในการแสวงหาคำตอบ เพื่อเตรียมตัวที่จะคิดนอกกรอบได้ในอนาคต
- 2) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ประเมินทางเลือก และตัดสินใจได้อย่างแม่นยำ
- 3) เป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับคนที่มาจากแตกต่างวัฒนธรรม ต่างความคิดและต่างมุมมองได้เป็นอย่างดี

2.3 เป้าหมายตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของประเทศฟินแลนด์ (Finnish National Board of Education, 2010) มีเป้าหมายหลัก 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1) เป็นผู้ที่มีความคิดในเชิงบวกกับตนเอง เรียนรู้ที่จะพัฒนาทักษะพื้นฐาน ความรู้ความสามารถในหลายๆ ด้านได้ตามวุฒิภาวะ โดยเน้นการเรียนผ่านการเล่นเป็นสำคัญ มีความเข้าใจในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อที่จะเรียนรู้ร่วมกัน และมีความสุขสนุกสนานที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ด้วยความมั่นใจและความคิดสร้างสรรค์

2) เป็นผู้ที่สามารถแยกแยะและตอบสนองในสิ่งที่ถูกและสิ่งที่ผิดได้ดี โดยการแสดงออกนั้นจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีมารยาทและเข้าใจว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่สำคัญในชีวิตประจำวัน เรียนรู้ที่จะควบคุมตนเองและสามารถแก้ปัญหาพื้นฐานในชีวิตประจำวันได้ เรียนรู้ที่จะเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างของคน และรักษาสุขอนามัยตามวัย

3) เป็นผู้ที่สามารถสื่อสารทางภาษาได้ดี และสามารถพัฒนาทักษะด้านภาษาได้หลากหลายในอนาคต เข้าใจและสามารถกลมกลืนกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมประจำชาติ และวัฒนธรรมอื่นๆ จากต่างประเทศ

4) เป็นผู้ที่มีความสนใจในธรรมชาติ เห็นคุณค่า และมีสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติ

จากการทบทวนเอกสารพบว่า เป้าหมายของหลักสูตรปฐมวัยของแต่ละประเทศ โดยหลักการจะมุ่งเน้นให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญาสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีทักษะในการสื่อสารที่ดี มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง มีความสุข รวมทั้งเข้าใจและปฏิบัติตามศีลธรรมจรรยา ของแต่ละประเทศได้เป็นอย่างดี

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนเสริม

1. ความหมายของการเรียนเสริม

การเรียนเสริมนอกชั้นเรียน งานวิจัยที่ผ่านมาเน้นให้ความหมายไปในทิศทางที่เป็น การเรียนนอกชั้นเรียนด้านวิชาการ โดยจะใช้คำว่า “กวดวิชา” ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

อภิชัย พันธเสน (2530) กล่าวถึงความหมายของการกวดวิชา หมายถึง การสอนพิเศษโดยผู้สอนต้องการเน้นเนื้อหาที่ผู้เรียนเรียนมาแล้วจากการเรียนการสอนในโรงเรียนปกติ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและจำได้เป็นพิเศษ

สุพัฒน์ สุขมลสันต์ (2530) การกวดวิชา หมายถึง การสอนเนื้อหาวิชา กิจกรรม หรือ ประสบการณ์ที่ครูจัดให้นักเรียนนอกชั้นเรียนหรือนอกหลักสูตร ทั้งนี้การเรียนกวดวิชาในสถาบันกวดวิชาผู้เรียนสามารถเลือกเรียนกวดวิชาเป็นรายวิชาไม่จำเป็นต้องเรียนทุกวิชา

ทิพวรรณ สุนทรเทพวรากล (2547) การเรียนกวดวิชา หมายถึง การเรียนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการนอกเวลาเรียนปกติ โดยไม่ใช่เป็นการศึกษาที่มีเนื้อหาใหม่ แต่เป็นการเรียน

เน้นเนื้อหาในบางเรื่องบางตอนของเนื้อหา ทั้งหมดที่ผู้เรียนกวดวิชาได้เคยศึกษาไปแล้วจากการเรียนแบบปกติโดยที่ผู้สอนจะเน้นให้ผู้เข้ารับการกวดวิชามีความสนใจเข้าใจ หรือจำได้เป็นพิเศษ ทั้งนี้เพื่อหวังว่าผลความรู้เหล่านั้นจะเกิดประโยชน์โดยตรงทันที หรืออนาคตอันใกล้ต่อผู้เรียนกวดวิชา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งภายในเวลาจำกัด บางครั้งการเรียนกวดวิชามีคำอื่นที่ใช้เรียกกัน เช่น การติว การเรียนพิเศษ การเรียนเสริม เป็นต้น

โดยทั่วไปความหมายของการกวดวิชา หมายถึง การเรียนเพิ่มเติมจากการเรียนปกติในชั้นเรียน ซึ่งการเรียนเพิ่มเติมนี้จะเรียนจากครูในโรงเรียนเอง ครูผู้สอนภายนอกหรือครูจากโรงเรียนกวดวิชาเฉพาะก็ได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อการสอบแข่งขันเข้าศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ เป็นหลักแต่ในปัจจุบันการกวดวิชามีเป้าหมายครอบคลุมไปถึงการเรียนเพื่อเสริมความรู้ในชั้นเรียน การเรียนเพื่อเตรียมตัวล่วงหน้าในชั้นต่อไปและการเรียนเพื่อทำเกรดให้มากขึ้นอีกด้วย (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2545)

ทั้งนี้ งานวิจัยของทั้ง เสาวลักษณ์ มาวงศ์ (2544) และ ขนิษฐา ชุมเพ็ญ (2545) พบว่าการเรียนเสริมนอกชั้นเรียนของนักเรียนในระดับก่อนมัธยมศึกษา ยังมีความหมายกว้างกว่าคำว่า “กวดวิชา” ที่เน้นด้านวิชาการอย่างเดียว แต่นักเรียนในระดับนี้มีการเรียนเสริมทักษะด้านอื่นๆ ด้วย นอกเหนือจากด้านวิชาการ ผ่านการทำกิจกรรมทั้ง ดนตรี กีฬา นาฏศิลป์ ศิลปะ เป็นต้น ดังนั้นคำจำกัดความในงานวิจัยครั้งนี้ จึงใช้ความหมายกว้างกว่าคำว่า กวดวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่ต้องการศึกษา โดยให้คำจำกัดความ ดังนี้

การเรียนเสริม หมายถึง การเรียนนอกเหนือเวลาเรียนตามปกติโดยเนื้อหาที่เรียนเป็นเนื้อหาที่อยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนตามปกติ เพื่อเน้นย้ำหรือเสริมเนื้อหาเฉพาะบางวิชา พร้อมด้วยเทคนิคการทำข้อสอบ และรวมถึงการเรียนที่มีเนื้อหาวิชานอกหลักสูตร และกิจกรรมสันทนาการต่างๆ เช่น การเรียนเปียโน การเรียนเทควันโด เป็นต้น

2. สภาพปัจจุบันของการเรียนเสริมทั้งในและต่างประเทศ

การเรียนเสริมนั้นมีความนิยมแพร่หลายไปทั่วโลกทั้งในประเทศแถบเอเชีย และประเทศในแถบตะวันตก ซึ่งความนิยมให้บุตรหลานเรียนเสริมนั้น พบว่าในไทย มูลค่าตลาดการเรียนเสริมนอกชั้นเรียนของนักเรียน ("กวดวิชาผุดเป็นดอกเห็ดปีมีเงิน 8 พันล้าน," 2557) โดยปี 2558 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 5.4% เมื่อเทียบกับปี 2557 และสถานการณ์การเรียนเสริมในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปไว้ตามตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สถานการณ์การเรียนรู้เสริมในต่างประเทศ

ประเทศ	สถานการณ์การเรียนรู้เสริม
เอเชีย	
บรูไน	สำรวจการเรียนรู้เสริมคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นป.6 พบว่า 69% ของนักเรียนเรียนรู้เสริม (Wong, Kaur, & Koay, 2007)
กัมพูชา	สำรวจพบว่าค่าเรียนรู้เสริมเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับระดับค่าเรียนรู้เสริมในระดับประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญ(M Bray & Bunly, 2005; Mark Bray, 1999) สำรวจพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้เสริม (Brehm & Silova, 2014; Dawson, 2011)
ฮ่องกง	สำรวจนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย 521 คน พบว่าเรียนรู้เสริม 72.5% (Ngai & Cheung, 2010) สำรวจพบว่านักเรียนเรียนรู้เสริมในช่วงมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็น 81.9% และมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็น 85.5% (Caritas, 2010)
ญี่ปุ่น	สำรวจเมื่อปี 2007 พบว่านักเรียนเริ่มเรียนรู้เสริมในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็น 15.9% ของนักเรียนที่เรียนชั้นนั้น และจำนวนนักเรียนที่เรียนรู้เสริมจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ที่ 65.2% (Japan, 2008)
เกาหลีใต้	ในปี 2008 สำรวจการเรียนรู้เสริม พบว่านักเรียนระดับประถมศึกษา เรียนเสริม 87.9% นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรียนเสริม 72.5% และนักเรียนระดับมัธยมปลายสายสามัญ เรียนเสริม 60.5% (J.-H. Kim & Park, 2010)
มาเลเซีย	สำรวจนักเรียนในเขต Selangor และ Kuala Lumpur 1,600 คน จาก 8 โรงเรียน พบว่านักเรียน 88% เคยเรียนพิเศษในระดับประถมศึกษา (Tan, 2011)
สิงคโปร์	รายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ Asiaone News ว่า นักเรียนทุกระดับชั้นตั้งแต่ประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียนพิเศษมากถึง 97% (Toh, 2008)
ไต้หวัน	ปี 2001 ได้ทำการสำรวจนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 20,000 คน พบว่า 72.9% เรียนเสริม โดยเรียนสัปดาห์ละ 6.5 ชั่วโมง (Liu, 2012)

ประเทศ	สถานการณ์การเรียนเสริม
เวียดนาม	สำรวจ 9,189 ครอบครัว พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาเรียนเสริม 32% นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายเรียนเสริม 46% และ 63 % ตามลำดับ (Dang, 2013)
ศรีลังกา	สำรวจครัวเรือนทั้งสิ้น 11,628 ครัวเรือน ที่มีนักเรียนอายุตั้งแต่ 6-21 ปี พบว่า ในปี 2006-2007 ครัวเรือนที่ใช้จ่ายในการเรียนเสริมคิดเป็น 63.7% จากครอบครัวทั้งหมด เพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่าเมื่อเทียบกับปี 1995-1996 ที่มีเพียง 23.3% (Pallegedara, 2011)
ยุโรป	
ออสเตรีย	พ่อแม่ในประเทศออสเตรีย 20% ส่งบุตรหลานเรียนเสริม (NESSE, 2011)
อังกฤษ	นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น เรียนเสริม 12% ระดับประถมศึกษาตอนปลายเรียนเสริม 8% (NESSE, 2011)
เยอรมัน	มีการประเมินว่ามูลค่าตลาดเรียนเสริม ประมาณ 1,468 ล้านยูโร (NESSE, 2011)
ฝรั่งเศส	มีการประเมินว่ามูลค่าตลาดเรียนเสริม สูงถึง 2,210 ล้านยูโร (NESSE, 2011)

จากตารางดังกล่าวพบว่า ประเทศที่พัฒนาแล้วในทวีปเอเชีย ส่วนใหญ่มีร้อยละของนักเรียนที่เรียนเสริมมากกว่าประเทศที่กำลังพัฒนา หรือด้อยพัฒนาในภูมิภาคเดียวกัน และเมื่อเปรียบเทียบประเทศในทวีปเอเชียกับประเทศในทวีปยุโรป พบว่า นักเรียนในทวีปเอเชียมีการเรียนเสริมมากกว่านักเรียนในทวีปยุโรป

กระแสการเรียนเสริมนั้นมีมากในกลุ่มประเทศที่มีประชากรเชื้อชาติจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในแถบประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น เกาหลีใต้ ฮองกง สิงคโปร์ ซึ่งมีงานวิจัยของ Dang (2008) และ Kuan (2011) พบว่าการเรียนเสริมเป็นผลมาจากอิทธิพลความเชื่อของลัทธิขงจื้อ มรุตส ศรีนวัตน์ (2014) ได้อธิบายลัทธิขงจื้อไว้ว่า ลัทธิขงจื้อเป็นลัทธิที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาของมนุษย์ เนื่องด้วยขงจื้อเองในวัยเยาว์เป็นผู้ตักทาย ถ้าต้องการจะก้าวหน้าก็มีหนทางเดียวคือต้องศึกษาหาความรู้เพื่อที่จะเป็นขุนนาง ดังนั้นลัทธิขงจื้อ จึงเชื่อว่าการศึกษจะช่วยขัดเกลาจิตใจให้มีจริยธรรม ทำให้คนในสังคมเข้าใจกันดีขึ้นนำมาซึ่งสังคมที่สงบสุข ทั้งยังช่วยให้คนประพฤติตัวดีเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้และนำไปใช้ทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติ ซึ่งลัทธิขงจื้อ กล่าวว่าบุคคลไม่เท่ากัน มีการแบ่งบุคคลออกเป็น 5 ระดับตามความเชื่อ คือ สามัญชน

บัณฑิต ปราชญ์ วิทยุชน และอริยบุคคล ตามลำดับ โดยจะแบ่งจากความรู้ความสามารถ และตามหลักคุณธรรมของบุคคลนั้น ดังนั้นบุคคลที่มีความเชื่อในลัทธินี้จึงมีลักษณะเด่นในการใฝ่หาความรู้ ซึ่งญี่ปุ่นเป็นตัวอย่งที่สะท้อนความเชื่อของลัทธิขงจื้อได้เป็นอย่างดี ตรงกับงานของ Kwok (2004) ได้ศึกษาค่านิยมของประเทศในเอเชียตะวันออก แล้วพบว่า พ่อแม่ชาวญี่ปุ่นมีแนวคิดว่าลูกหลานจะเรียนได้ดีต้องลงแรง และถือว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ชาติบรรลุนโยบาย

ภูมิภาคเอเชียใต้ ประเทศศรีลังกา Pallegedara (2011) ได้สำรวจประชากร ในปี 1995-1996 การเรียนเสริมถือว่ายังเป็นค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย แต่จากการสำรวจในปี 2006-2007 พบว่า การเรียนเสริมเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็น และเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันตั้งแต่สมัยรุ่นพ่อ-แม่มาแล้ว ซึ่งความเชื่อดังกล่าวตรงกับงานวิจัยของ Sen (2009) ที่ผู้ปกครองในอินเดียมีความเชื่อว่าถ้ามีทุนทรัพย์เพียงพอ การเรียนเสริมเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ (unavoidable) จะต้องให้บุตรหลานของตนเรียน ได้เพิ่มจำนวนสูงขึ้นจากร้อยละ 62 เป็นร้อยละ 78 ทำให้มูลค่าตลาดการเรียนเสริมเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว

ในประเทศไทย สุพจน์ ภิญโญภัสสร (2545) พบว่าผู้ที่แนะนำหรือชักจูงให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเรียนเสริม คิดเป็นร้อยละสูงสุดคือผู้ปกครอง ร้อยละ 47 รองลงมาคือกลุ่มเพื่อน ร้อยละ 35 และได้ศึกษาบุคคลที่มีอิทธิพลในการเลือกเรียนเสริมในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตจังหวัดอุดรธานี (สายหยุด ผาคำ, 2546) พบว่าร้อยละ 63.7 เป็นความต้องการของตนเอง รองมาร้อยละ 26.9 เป็นความต้องการของผู้ปกครอง จะเห็นได้ว่าผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการผลักดันเด็กให้เข้าสู่ระบบการเรียนเสริมด้วยเช่นกัน

ความเข้มข้นในการเรียนเสริมในประเทศเกาหลีใต้ Kim (2010) พบว่าร้อยละนักเรียนที่เรียนเสริมในระดับประถมศึกษาทั้งในและนอกกรุงโซล อยู่ที่ประมาณ 90% ซึ่งสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา และสูงกว่าการเรียนในสายอาชีพ แสดงว่าผู้ปกครองเล็งเห็นความสำคัญในการปูพื้นฐานด้านการศึกษาตั้งแต่เด็ก สอดคล้องกับงานของ พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2549) ที่ศึกษาเรื่องอัตราพัฒนาการว่า เด็กมีพัฒนาการสมองมากกว่าช่วงวัยอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปฐมวัย ในส่วนของการเรียนในสายอาชีพที่มีการเรียนเสริมน้อยเพราะเห็นว่าสายที่ตนเองเรียนไม่ได้เรียนวิชาการมากนัก จึงไม่จำเป็นต้องเรียนเสริม

3. ลักษณะการเรียนเสริม

ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ วิชาที่เรียนเสริม จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริม แบบการเรียนเสริม ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม งานวิจัยในอดีตมีรายละเอียดดังนี้

3.1 วิชาที่เรียนเสริม

สาลินี คันธวะ (2550) พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนิยมเรียนวิชาภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือวิชาคณิตศาสตร์

รินทรา แก้วประดิษฐ์ (2555) พบว่าวิชาที่นักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานีเรียนส่วนใหญ่จะเน้นในด้านวิชาการ ส่วนด้านสนทนาการ พบว่า เรียนดนตรี คิดเป็นร้อยละ 15.8 เรียนศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 12.8 กีฬา คิดเป็นร้อยละ 5.8

ไทยพัลลิก้า (2556) สํารวจพบว่า**นักเรียนระดับชั้นอนุบาล** วิชาที่เรียนเสริมจะเป็นวิชาคณิตศาสตร์ และอังกฤษ **นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา**จะเรียนเสริม 5 วิชาหลัก คือ คณิตศาสตร์ อังกฤษ วิทยาศาสตร์ ไทย และสังคมศึกษา โดยนักเรียนทั้งระดับชั้นอนุบาลและประถมศึกษามีการเรียนเสริมในรูปแบบสนทนาการ (ศิลปะ ดนตรี กีฬา) เพิ่มเติมจากทางด้านวิชาการด้วย **นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**การเรียนเสริมจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือเน้นเรียน 5 วิชา และเน้นเรียนเฉพาะรายวิชา **นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย** การเรียนเสริมจะแยกออกตามสายที่นักเรียนเรียน โดยนักเรียนแผนการเรียนคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ จะเรียนเสริม 5 วิชาหลัก โดยวิทยาศาสตร์จะเรียน แยกเป็น ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา แต่นักเรียนแผนการเรียนศิลป์ภาษาจะเรียนภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 ที่ตนศึกษาอยู่เป็นหลัก

3.2 จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริม

Bagdasarova and Ivanov (2009) ได้ทำการสำรวจการเรียนเสริมในประเทศคีร์กีซสถาน พบว่านักเรียนร้อยละ 57.1 เรียนเสริม 1-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ช่วงเวลาที่เรียนมีทั้งเรียนตลอดทั้งปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40.5 เรียนเป็นครั้งคราวตลอดทั้งปี คิดเป็นร้อยละ 20 เรียนภาคการศึกษาสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 19.1 เรียนเป็นครั้งคราวภาคการศึกษาสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 8.0 และ เรียนก่อนสอบ คิดเป็นร้อยละ 12.3

เสาวลักษณ์ มาวงศ์ (2544) ได้ศึกษาการเรียนเสริมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4-6 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พบว่านักเรียนจะเรียนเสริมสัปดาห์ละ 5-6 วัน วันละ 1-2 ชั่วโมง ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สาลินี คันธวะ (2550) พบว่านักเรียนจะใช้เวลาเรียนพิเศษ 6-10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ชนิษฐา ชุมเพ็ญ (2545) ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพกับครอบครัวชนชั้นกลางทั้งหมด 30 ครอบครัว พบว่านักเรียนจะเรียนเสริมด้านวิชาการในวันจันทร์-ศุกร์ และจะเรียนเสริมด้านสนทนาการในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ มีจำนวนน้อยมากที่จะเรียนต่อเนื่องกันทั้งวันธรรมดา และวันหยุดเสาร์อาทิตย์

สุพจน์ ภิญญภัตสร (2545) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนจะเรียนเสริมในภาคเรียนปกติ มากกว่าเรียนเฉพาะช่วงปิดภาคเรียน โดยใช้เวลาเรียนเสริม 1 วันต่อสัปดาห์

ไทยพับลิก้า (2556) พบว่าช่วงเวลาที่เรียนเสริมมีทั้งช่วงเปิดภาคเรียน และช่วงปิดภาคเรียน

3.3 แบบการเรียนเสริม

Dawson (2009) พบว่าในกัมพูชา จะเป็นการเรียนเสริมหลังเลิกเรียน เพราะครูในโรงเรียนต้องการหารายได้เสริม และในประเทศลาวก็ได้ผลวิจัยแบบเดียวกัน (Benveniste et al., 2008) เพราะรายได้ของครูในประเทศเหล่านี้ต่ำมากใกล้เคียงระดับรายได้ของเส้นความยากจน (Poverty line)

Pallegedera (2011) Byun (2011) และ Mark Bray and Lykins (2012) ได้ศึกษาพบว่า ลักษณะการเรียนเสริมในต่างประเทศ มีทั้งแบบเรียนตัวต่อตัวที่บ้านนักเรียน แบบเรียนตัวต่อตัวผ่าน Skype การเรียนเสริมกลุ่มเล็ก การเรียนเสริมกลุ่มใหญ่ที่เรียนในหอประชุมที่จะจัดขึ้นในวันหยุด การเรียนเสริมผ่านวิดีโอ การเรียนผ่านทางอินเทอร์เน็ตซึ่งนักเรียนมีค่าใช้จ่ายในการสมัครเพื่อให้ได้ Username และ Password ในการเข้าเรียนและทำแบบฝึกหัด โดยผู้สอนเสริมมีตั้งแต่คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน นักเรียนรุ่นพี่ ครูที่โรงเรียน แพรนไซส์โรงเรียนสอนพิเศษ และการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของบริษัทต่างๆ

ในประเทศไทย

ไทยพับลิก้า (2556) พบว่ามีการเรียนเสริมตัวต่อตัว เรียนกลุ่มย่อย เรียนที่สถาบันกวดวิชาหรือสถาบันที่จัดกิจกรรมสันทนาการต่างๆ เรียนทางวิดีโอ เรียนทางอินเทอร์เน็ต

ประภาวัลย์ ขวนไชยะกุล (2554) พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบสอนสด (แบบดั้งเดิม) และการสอนแบบผ่านสื่อบันทึกการสอนในรูปแบบห้องเรียน (หน้าจอ 1 จอหรือมากกว่า ต่อผู้เรียนจำนวนมาก) หรือสื่อแบบบันทึกเป็นรายบุคคล (คอมพิวเตอร์ 1 เครื่องต่อผู้เรียน 1 คน)

ถ้าจะแบ่งลักษณะโรงเรียนสอนเสริม ประภาวัลย์ ขวนไชยะกุล (2546) จำแนกโรงเรียนสอนเสริมออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. โรงเรียนกวดวิชาที่มีการสอนเสริมจากบทเรียนโดยวิชาที่นิยมเรียนเพิ่มเติม ได้แก่ คณิตศาสตร์ เป็นต้น

2. โรงเรียนกวดวิชาเพื่อเตรียมสอบเข้าต่อในสถาบันการศึกษาต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันมีตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังมีการกวดวิชาเฉพาะทาง เช่น เตรียมทหารพยาบาล เป็นต้น และรวมถึงการศึกษาต่อในต่างประเทศด้วย

3. โรงเรียนกวดวิชาเพื่อสอบเข้าทำงาน โดยเฉพาะข้าราชการในหน่วยงานต่างๆ

4. โรงเรียนกวดวิชาทางด้านภาษาโดยเฉพาะ ภาษาที่ได้รับความนิยมเรียนมากเป็นพิเศษ ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น จีน เยอรมัน เป็นต้น

5. โรงเรียนสอนทักษะความสามารถพิเศษเฉพาะทาง เช่น ด้านคอมพิวเตอร์ เสริมทักษะทางด้านความจำ และคิดเลขเร็ว

6. โรงเรียนพิเศษในสาขาต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านวิชาชีพ เช่น การบริหารการจัดการ การบัญชี กฎหมาย ช่างเทคนิค ดนตรีไทย และดนตรีสากล เป็นต้น

ซึ่งการจัดประเภทโรงเรียนกวดวิชานั้นสามารถแบ่งได้ตามระยะเวลาในการเปิดสอนได้เช่นกัน (พอดู สุวรรณทัต, 2530 อ้างถึงใน ศรศมน เชิดชูสีมา, 2549:12) ดังนี้

1. ประเภทเฉพาะกาล โรงเรียนประเภทนี้คือ โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะเวลา หรือเฉพาะกิจ ส่วนใหญ่เปิดเรียนภาคฤดูร้อน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ไม่มีโอกาสเรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานดี ได้มีโอกาสเรียนเพื่อเพิ่มเติมความรู้

2. ประเภทกวดวิชาตลอดปี โรงเรียนประเภทนี้เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนเสริมในวิชาที่ตนเรียนอ่อน หรือไม่เข้าใจดีพอเพื่อจะเป็นความรู้สะสมที่จะใช้สอบแข่งขันต่อ

3.4 ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม

มานะ ตริยาภิวัดน์ (2542) ได้ศึกษาพบว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม รวมถึง ค่าเรียนที่จ่ายให้สถาบันและผู้สอน ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการเดินทางมาเรียน เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าเสื้อผ้า เป็นต้น ส่วนใหญ่ประมาณ 1,500-3,500 บาทต่อเดือน

เสาวลักษณ์ มawangศ์ (2544) ได้ศึกษาพบว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4-6 ส่วนใหญ่ประมาณเดือนละ 401-700 บาทต่อเดือน

สุพจน์ ภิญญภัสสร (2545) ได้ทำการศึกษาพบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่าส่วนใหญ่ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมอยู่ที่ประมาณ 1,001-3,000 บาทต่อเทอม

สาลินี คันธวะ (2550) ได้ศึกษาพบว่าค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ในการเรียนเสริมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ที่ประมาณ 1,001-5,000 บาทต่อเทอม

รินทรา แก้วประดิษฐ์ (2555) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเทอมของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าค่าใช้จ่ายส่วนมากอยู่ที่ 2,001-4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาอยู่ที่ 4,001-6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.0 และไม่เกิน 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.7 ตามลำดับ

ไทยพับลิก้า (2556) ได้ทำการประเมินค่าใช้จ่ายต่อเทอมในการเรียนเสริมหากนักเรียนต้องเรียนครบทุกวิชาโดยอ้างอิงค่าเรียนของสถาบันกวดวิชายอดนิยมในราคาต่ำที่สุดเรียงตามลำดับพบว่าการเรียนกวดวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าใช้จ่ายสูงสุด ที่ 15,000 บาทต่อเทอม รองลงมาคือระดับอนุบาล อยู่ที่ 6,000 บาทต่อเทอม มัธยมศึกษาตอนต้น 3,700 บาทต่อเทอม ประถมศึกษา 3,200 บาทต่อเทอม ตามลำดับ ทั้งนี้ในระดับอนุบาลและประถมศึกษา ค่าใช้จ่ายดังกล่าวยังไม่รวมการเรียนเสริมในรูปแบบสันทนาการ เช่น ดนตรีเดือนละ 1,000-2,000 บาท หรือกีฬาเช่น วายน้ำ บัลเลตต์ คอร์สละ 3,000-4,000 บาท หรือเรียนศิลปะคอร์สละ 2,000-3,000 บาท รวมถึงค่าเครื่องดนตรี ค่าชุด ค่ารองเท้า และอุปกรณ์ต่างๆ ในการเรียน ที่ผู้ปกครองหวังจะทำให้ลูกมีทักษะด้านอื่นนอกจากวิชาการด้วย

ศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนสิทธิพลเมือง (2556) พบว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมมีตั้งแต่คอร์สละ 500 บาท ไปจนถึง 6,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมของนักเรียนชั้นปฐมวัย เฉลี่ย 1,000 บาท ต่อเดือนต่อคน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขั้นต่ำ 1,200 บาท ต่อเดือนต่อคน

ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล (2554) ได้ทำการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนกวดวิชา 12 โรงเรียนใน 4 ภูมิภาค ภาคละ 4 โรงเรียน พบว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อคอร์สอยู่ระหว่าง 5,000-20,000 บาท

OECD (2011) ได้ศึกษาตัวเลขการเรียนเสริมหลังเลิกเรียนในประเทศญี่ปุ่น พบว่าเพิ่มขึ้นจากต่ำกว่า 2,000 เยนต่อเดือนเป็น 9,000-10,000 เยนต่อเดือนในปี 2011

Basu (2010, อ้างถึงใน Bray and Lykins 2012) รายงานในหนังสือพิมพ์ Straits Times ของสิงคโปร์ว่า ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนเพื่อการเรียนเสริมในประเทศสิงคโปร์เพิ่มขึ้น 45 % เมื่อเทียบกับ 10 ปีก่อนหน้า

Vora and Dewan (2009) ได้ศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าอัตราค่าเรียนเสริมออนไลน์อยู่ที่ 40 USD ต่อชั่วโมง และสูงถึง 100 USD ต่อชั่วโมงสำหรับการเรียนเสริมตัวต่อตัว

จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมของทุกประเทศมีการปรับตัวสูงขึ้นตลอดหลายปีที่ผ่านมา และอีกข้อสังเกต คือค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมของนักเรียนระดับชั้นเด็กเล็กมีแนวโน้มสูงกว่านักเรียนเด็กโต ดูได้จากข้อมูลการประมาณการของไทยพับลิก้า (2556) พบว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมของชั้นอนุบาลสูงกว่าระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองยอมลงทุนให้ลูกเรียนเสริมตั้งแต่ยังเด็ก

4 เหตุผลของการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริม

ในการศึกษาพบว่าเหตุผลของการเรียนเสริมมีทั้งหมด 2 ด้าน ได้แก่ เหตุผลด้านการศึกษา เหตุผลด้านค่านิยม วัฒนธรรมและสังคม และเหตุผล รายละเอียดดังนี้

4.1 เหตุผลการเรียนเสริมด้านการศึกษา

ผู้เรียนในระดับต่างๆ มีเหตุผลด้านการศึกษา (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2549 อ้างถึงใน ดวงใจ จิตรน้อม, 2554) แบ่งออกเป็น 3 เหตุผลย่อย คือ 4.1.1 เหตุผลทางวิชาการ 4.1.2 เหตุผลทางด้านสติปัญญาและจิตวิทยา 4.1.3 เหตุผลเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน ดังนี้

4.1.1 เหตุผลทางวิชาการ

คงศักดิ์ ธาตุทอง และคณะ (2542, อ้างถึงใน อีชา หอมหวาน, 2546) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนและไม่เรียนพิเศษของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า สาเหตุเรียนเสริมเพราะนักเรียนอยากมีความรู้เพิ่มเติม ผู้ปกครองให้เรียนเพื่อทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนมาในชั้นเรียน

เสาวลักษณ์ มาวงศ์ (2544) ศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พบว่าต้องการเรียนเสริมเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาในบทเรียนเพิ่มมากขึ้น

สวนดุสิตโพล (2547) เสนอสาเหตุที่นักเรียนเสริมเพื่อเพิ่มเติมความรู้นอกเหนือจากการเรียนในโรงเรียน เป็นการช่วยทบทวนความรู้ ช่วยสรุปเนื้อหาให้เข้าใจมากขึ้นจากที่เรียนในชั้นเรียน สร้างความมั่นใจในการสอบ และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

สายหยุด ฝาคำ (2546) และ สาลินี คันธวะ (2550) พบว่าเหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนเสริมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่ต้องการเรียนเพื่อใช้เตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย

Dawson (2010) พบว่าในประเทศเกาหลี กระแสการเรียนล่วงหน้า (Learning in advance) เป็นที่นิยมมาก โดยครูที่สอนเสริมจะสอนล่วงหน้า 2 เดือนก่อนจะเปิดภาคเรียนใหม่

ถ้าพิจารณากลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนเสริม พบว่า มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับชั้น จากผลการวิจัยของ (พิชัย สมสงส์สวัสดิ์, 2552) และไทยพับลิกา (2556) สามารถแบ่งแยกได้ ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2. 2 กลุ่มเป้าหมายและจุดประสงค์ของการเรียนเสริม

กลุ่มผู้เรียน	จุดประสงค์ของการเรียนเสริม
เด็กเล็ก (1.5-2 ปี)	เพื่อพัฒนาทักษะทางสมอง และเสริมสร้างสติปัญญา และเตรียมเด็กให้เข้าศึกษาต่อในระดับอนุบาล
อนุบาล (3-5 ปี)	การเรียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เพื่อฝึกความสามารถในด้านการอ่านภาษาไทย และภาษาอังกฤษตามเกณฑ์กำหนดของชั้นเรียน การเรียนคณิตศาสตร์ และการเขียนหนังสือ และการกวดวิชาเพื่อให้สามารถสอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนประถมที่มีชื่อเสียง
ประถมศึกษา (6-12 ปี)	กวดวิชาเนื้อหาการเรียนล่วงหน้าเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนจริง เรียนเพื่อเสริมความรู้ ความเข้าใจในวิชาที่เรียนตามปกติ และกวดวิชาเพื่อให้สามารถสอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนมัธยมที่มีชื่อเสียง
มัธยมศึกษา (13-18 ปี)	กวดวิชาเนื้อหาการเรียนล่วงหน้าเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนจริง เรียนเพื่อเสริมความรู้ ความเข้าใจในวิชาที่เรียนตามปกติ และกวดวิชาเพื่อให้สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียง
บุคคลภายนอก	เรียนลัดเพื่อสอบเทียบระดับความรู้
บัณฑิตศึกษา	กวดวิชาสำหรับสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาโท/เอก

ที่มา: ปรับจากพิชัย สมสงส์สวัสดิ์ (2552) และไทยพับลิกา (2556)

ถ้าแบ่งตามลักษณะและจุดมุ่งหมายของการเรียนซึ่งได้มีผู้จำแนกไว้เป็นกลุ่มใหญ่ 8 กลุ่ม คือ (สุพัฒน์ สุขมลสันต์, 2530)

1) การเรียนซ่อม (remedial learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรม หรือประสบการณ์ที่ครูให้แก่ผู้เรียนที่เรียนตามปกติแล้วเรียนไม่ทันผู้อื่นเพราะเหตุผลต่างๆ เช่น มีความสามารถไม่เพียงพอ มีเวลาไม่เพียงพอ หรือเพราะขาดเรียน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนนั้นสามารถเรียนได้ทันคนอื่นหรือเรียนให้ผ่านวัตถุประสงค์ขั้นต่ำในโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ได้กำหนด เช่น ให้ผ่านวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ทางโรงเรียนกำหนด เป็นต้น หรืออาจกล่าวสั้นๆได้ว่า การ

เรียนซ่อม นั่น คือ การเรียน “กวดวิชา” ให้สามารถมีความรู้ความสามารถ “ทัน” ผู้อื่นที่มีความรู้ความสามารถมากกว่า เปรียบเหมือนการ “วิ่งกวด” หรือ “ไล่กวด” ผู้อื่นที่อยู่ข้างหน้าให้ทันนั่นเอง

2) การเรียนเสริม (extra learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรม หรือ ประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนที่เรียนตามปกติแล้วเรียนได้เก่งกว่าผู้อื่น เพราะเหตุผลต่างๆ เช่น มีเวลาเรียนมากกว่า มีสติปัญญาดีกว่า หรือเพราะรู้เรื่องเหล่านั้นดีแล้ว เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนนั้นมีสิ่งอื่นได้เรียนรู้มากขึ้น ไม่ต้องเสียเวลาผู้อื่นหรือเพื่อให้ผู้เรียนนั้น “เรียนกวด” ผู้อื่นที่อยู่ในระดับสูงกว่าตนเองขณะนั้น เช่น นักเรียนชั้น ม.4 “เรียนกวด” วิชาเพื่อสอบเทียบม. 6 และนักเรียนชั้น ม. 6 “เรียนกวดวิชา” เพื่อให้มีความรู้มากๆจะได้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ เป็นต้น

3) การเรียนปรับสภาพ (adapted learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรม หรือ ประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนที่มีพื้นความรู้ทางวิชาการ หรือความพร้อมไม่เพียงพอที่จะไปเรียนร่วมกับผู้อื่นได้ จึงต้องมีการเรียนเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแก้ไขสิ่งเหล่านี้ก่อน เช่น นักเรียนอนุบาลต้องเรียนปรับสภาพความพร้อมทางร่างกายและจิตใจก่อนในชั้นเตรียมประถมก่อนไปเรียนในชั้นประถมปีที่ 1 นิสิตนักศึกษาที่รับจากโครงการพิเศษต้องเรียนปรับสภาพภาษาอังกฤษก่อนเปิดเรียนภาคต้นก่อนที่จะไปเรียนร่วมกับนิสิตนักศึกษาทั่วไป เป็นต้น

4) การเรียนแก้ไข (corrective learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรม หรือ ประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อแก้ไขความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนบางอย่างให้ถูกต้องในสิ่งที่ผู้เรียนรู้นั้นคลาดเคลื่อน หรือไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง เช่น นักเรียนเรียนแก้ไขภาษาอังกฤษ เพราะว่าออกเสียงบางเสียงไม่ถูกต้องมานานแล้ว หรือเรียนแก้ไขวิชาคณิตศาสตร์ เพราะว่าแนววิธีคิดบางอย่างเกี่ยวกับการบวก ลบ คูณและหาร ของหลักสูตรใหม่และเก่าแตกต่างกัน เป็นต้น การเรียนรู้ประเภทนี้มักเป็นการเรียนสิ่งที่ผู้เรียนรู้อยู่แล้วแต่ยังไม่ถูกต้อง จึงต้องมาเรียนเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องขึ้น

5) การเรียนเร่ง หรือ การเรียนเร่งรัด (accelerated learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรม หรือ ประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนที่ฉลาด เพื่อให้เรียนฉลาดยิ่งขึ้น เรียนรู้เนื้อหามากขึ้น และเรียนได้ในชั้นที่สูงขึ้น ซึ่งการเรียนประเภทนี้จุดหมายหลักมักได้แก่ การเรียนเพื่อเรียนลัด เช่น เรียนเร่ง(รัด)เพื่อสอบเทียบ ม.3 และม. 6 เป็นต้น

6) การเรียนเฉพาะ (specified learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรม หรือ ประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนโดยเฉพาะ เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการหรือความสนใจเฉพาะบุคคลของผู้เรียน เช่น การเรียนเฉพาะวิชาดนตรีไทย การเรียนเฉพาะวิชาภาษาไทย และการเรียนเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ เป็นต้น

7) การเรียนพิเศษ (special learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรม หรือ ประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนนอกชั้นเรียน หรือนอกหลักสูตร เช่น นักเรียน ม. 5 เรียนพิเศษวิชา ภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศวันอาทิตย์ หรือเรียนพิเศษเปียโนในวันหยุด เป็นต้น ผู้สอนวิชาต่างๆ นี้ มักนิยมเรียกว่า ครูพิเศษ หรือครูสอนพิเศษ เป็นต้น

8) การเรียนติว (tutorial learning) ได้แก่ การเรียนเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรม หรือ ประสบการณ์ที่ครูหรือเพื่อนร่วมชั้น (peers or classmates) หรือเพื่อนรุ่นพี่ (senior students) จัด ให้แก่ผู้เรียนสำหรับเนื้อหาบางอย่างเป็นครั้งเป็นคราว มักนิยมจัดทำกันเป็นกลุ่มเล็กๆ หรือเป็นการ ส่วนตัว เช่น นิสิตชั้นปีที่ 1 เรียนติวกับนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือ นักศึกษาปีที่ 2 ติววิชาต่างๆกันเองก่อน สอบ เป็นต้น

ดังนั้น สามารถสรุปสาเหตุการเรียนเสริมด้านเหตุผลทางวิชาการ ได้ตามไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2549, อ้างถึงใน ดวงใจ จิตรน้อม, 2554) ดังนี้

- 1) ต้องการแก้ไขข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด หรือทดแทนความรู้ที่ขาดหายไปเพื่อให้เรียนทันเพื่อนร่วมชั้น หรือเพื่อนร่วมรุ่น
- 2) ต้องการเรียนเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมจากที่เรียนรู้แล้วในหลักสูตร เพื่อให้ตนมีความรู้ความสามารถมากขึ้น
- 3) ต้องการเรียนเนื้อหาเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถเรียนลัดไปเรียนชั้นหรือหลักสูตรที่สูงกว่าได้
- 4) ต้องการทบทวน ตรวจสอบ หรือไม่แน่ใจในเนื้อหาต่างๆ ที่ตนเรียนหรือรู้อยู่แล้ว เพื่อให้แม่นยำมากขึ้นในการสอบเลื่อนระดับที่ตนเรียนอยู่ในปัจจุบัน
- 5) ต้องการเรียนรู้พื้นฐานความรู้บางอย่างที่มีการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นเพื่อให้สามารถเรียนรู้เนื้อหาขั้นที่ยากยิ่งขึ้นไปได้

4.1.2 เหตุผลทางด้านสติปัญญาและจิตวิทยา

- 1) สติปัญญาของผู้เรียนแตกต่างกัน ทำให้เรียนรู้ได้มากน้อยแตกต่างกันในเวลาเท่าๆ กัน
- 2) ความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ เจตคติและแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกัน จึงเรียนรู้ได้มากน้อยแตกต่างกันในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

4.1.3 เหตุผลเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน

เหตุผลด้านนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ NEESE (2011) ที่ว่า ระบบการกวดวิชาเกิดขึ้นและขยายตัวอย่างรวดเร็วถ้ากระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน (Mainstream education) ของประเทศนั้นอ่อนแอสอดคล้องกับงานของ Dawson (2010) ที่รายงานผลสำรวจของกระทรวงศึกษาประเทศญี่ปุ่นพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3- มัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนเสริมเพราะการเรียนเสริมนั้นมีเนื้อหาแตกต่างกับการเรียนในห้องเรียน และรวมถึงการจ่ายผลตอบแทนให้กับครูในอัตราที่ต่ำก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ครูหันมาเป็นครูสอนกวดวิชากันมากขึ้น สอดคล้องกับงานของ Sen (2010) รายได้ของครูแปรผันตรงกับความพยายามในการเรียนในชั้นเรียน ตัวอย่างเช่น ประเทศในยุโรป ตะวันออก และทำให้เกิดปัญหาสำหรับครูที่ทั้งสอนในโรงเรียนและกวดวิชาไปพร้อมกันมีแนวโน้มที่จะหารายได้พิเศษ (Supplementary income) มากกว่าสอนในโรงเรียน ในประเทศจอร์เจีย Matishvili and Kutateladze (2006) พบว่าสาเหตุหลักที่ทำให้นักเรียนเรียนเสริมเป็นเพราะมองว่าการเรียนในชั้นเรียนมีคุณภาพต่ำ การเรียนเสริมสามารถอธิบายในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจในชั้นเรียนปกติได้ โดยสรุปเหตุผลของการเรียนเสริมที่เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน มีดังนี้

- 1) จุดประสงค์ในการเรียนรู้ตั้งไว้สูงมากเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานของ Suraweera (2011, อ้างถึงใน Bray and Lykin, 2012) ที่พบว่า 53% ของสาเหตุที่นักเรียนไปเรียนพิเศษ เพราะการเรียนการสอนในโรงเรียนไม่สามารถครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้งหมดได้
- 2) จุดประสงค์ในการเรียนการสอน ไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมากเท่าที่ควร
- 3) หลักสูตรไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างทางสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของผู้เรียนที่แตกต่างกันเท่าที่ควร ทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในการเรียนหรือเข้าใจ
- 4) วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียนในแต่ละชั้น มีมากและแยกย่อยเกินไป จนทำให้ผู้เรียนและผู้สอนไม่สามารถจะทำทุกอย่างให้สำเร็จในเวลาจำกัดได้
- 5) หลักสูตรการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับการวัดและการประเมินผลของสถานศึกษาที่ผู้เรียนต้องการทำการศึกษาต่อไป เช่น ในกรณีการกวดวิชาภาษาอังกฤษ ที่ข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยเน้นแบบโครงสร้างนิยม ในขณะที่การเรียนการสอนเน้นที่การสื่อความหมาย จึงทำให้นักเรียนทวนทวนที่จะเรียนตามแนวทางการสอบเข้ามหาวิทยาลัย เป็นต้น
- 6) หลักสูตรกำหนดให้โรงเรียนสอนในสิ่งที่เป็นไปได้ หรือเป็นไปได้น้อยมากในทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการเรียนตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 7) ห้องเรียนมีขนาดใหญ่เกินไป Bray and Lykin (2012) พบว่าผู้ปกครองมีทัศนคติว่า ห้องเรียนขนาดเล็กจะทำให้บุตรหลานเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้ดีขึ้น เด็กมีโอกาสได้ถามข้อสงสัย ครูดูแลได้ทั่วถึงมากกว่าชั้นเรียนปกติ และอธิบายได้ละเอียดมากกว่าชั้นเรียนปกติ

4.2 เหตุผลด้านค่านิยม วัฒนธรรมและสังคม

Barro and Lee (2010), Kara (2010) และ Son (2010) พบว่า พ่อแม่ต้องการให้ลูกเรียนเสริม เพราะเล็งเห็นว่าเป็นการลงทุนที่ได้ผลชัดเจนเรื่องผลการสอบ การได้เข้าเรียนโรงเรียน และมหาวิทยาลัยมีชื่อ

OECD (2013) รายงานว่าการเรียนเสริมในญี่ปุ่น หรือที่เรียกว่า “Juku” มีบทบาทสำคัญสำหรับครอบครัวที่มีรายได้น้อย ทำให้บุตรหลานได้มีโอกาสทางสังคมที่ดีขึ้น จากการที่ได้เข้าเรียนโรงเรียนมัธยมหรือมหาวิทยาลัยที่ต้องการ โฟทูริย์ สินลาร์ตัน (2549, อ้างถึงใน ดวงใจ จิตรน้อม, 2554) พบว่า ปัจจัยทางด้านค่านิยม วัฒนธรรม และสังคม ที่มีต่อการเรียนเสริมมีลักษณะดังนี้

1) สังคมปัจจุบันมีการแข่งขันกันระดับสูงมาก รวมทั้งการแข่งขันทางการศึกษาด้วย เพราะโรงเรียนและสถานศึกษารวมทั้งตำแหน่งหน้าที่การงานมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอสำหรับนักเรียนและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามาแล้ว จึงทำให้บุคคลเหล่านี้ต้องพยายามขวนขวายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อแข่งขันกับผู้อื่น ผลที่ตามมาคือการเรียนเสริม ซึ่งตรงกับงานของสิริภัทร ชื่นคำ (2553)

จะเห็นได้จากการสอบแข่งขันเพื่อแยกสาขาที่ศึกษาต่อ และทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่ออนาคตนักเรียน ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนเสริม และทำให้ความต้องการเรียนเสริมทวีความรุนแรงขึ้น Bray and Lykin (2012) พบว่า ถ้าระบบการศึกษาในประเทศนั้น ได้กำหนดให้มีการสอบแยกสาขาที่ศึกษาต่อซึ่งมีผลต่อการประกอบอาชีพในอนาคตในระดับชั้นใด พ่อแม่ก็จะนิยมส่งบุตรหลานเรียนเสริมในระดับชั้นดังกล่าวสูงกว่าระดับชั้นอื่นๆ เช่นในประเทศสิงคโปร์ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องเข้าสอบวัดระดับ Primary School Leaving Examination เพื่อแยกสาขาที่นักเรียนจะเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งแบ่งเป็น 5 หลักสูตรได้แก่ (1) หลักสูตรมัธยมศึกษาควบ junior college (2) หลักสูตรมัธยมศึกษาแบบเร่งรัด 4 ปี (3) หลักสูตรมัธยมศึกษาสายสามัญ แบบปกติ 5 ปี (4) หลักสูตรมัธยมศึกษา สาย technical 4 ปี (5) หลักสูตรอาชีวศึกษา 4 ปี ทำให้ผู้ปกครองลงทุนให้นักเรียนเรียนเสริมในระดับประถมศึกษาอย่างมากเพราะเป็นการทดสอบที่ตัดสินอนาคตของนักเรียน ส่วนประเทศไทย การศึกษาของดวงใจ จิตรน้อม (2554) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียนเสริมมากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพราะอยู่ในช่วงสอบเข้า

มหาวิทยาลัย หรือ สุปร แซ่ตั้ง (2555) ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ปกครองอีกกลุ่มหนึ่งที่มองว่าการเรียนโรงเรียนสาธิตเป็นการซื้อสังคม ทำให้นักเรียนมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงในอนาคตได้ ผู้ปกครองกลุ่มนี้ก็จะพยายามให้ลูกเรียนเสริมตั้งแต่อนุบาล เพื่อสอบแข่งขันเข้าประถมศึกษาปีที่ 1 ภายในเครือโรงเรียนสาธิตตามที่ต้องการ

2) สังคมมีค่านิยมยกย่องคนเก่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเรียนเก่งซึ่งเป็นที่ภาคภูมิใจแก่วงศ์ตระกูล จึงทำให้ทุกคนพยายามเรียนให้ได้มากที่สุดและสูงที่สุด งานของ สุพจน์ ภิญโญภัสสร (2545) พบว่า อิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนเสริม ส่วนหนึ่งมาจากต้องการเรียนต่อในสถาบันที่มีชื่อเสียง

3) จากการถูก “ลัทธิเอาอย่าง” บังคับให้จำยอมต้องกวดวิชา ซึ่งลัทธิเอาอย่างนี้อาจเกิดจากที่ผู้ปกครองชักจูง ชี้นำ เกลี้ยกล่อมหรือข่มขู่ให้นักเรียนกลัวว่า การที่ไม่ได้เรียนกวดวิชานั้นเป็นปมด้อยของเด็ก จะทำให้เด็กเรียนแข่งขันหรือสอบแข่งขันสู้ผู้อื่นไม่ได้ เพราะคนอื่น ๆ เขาก็เรียนกัน ทำให้นักเรียนกวดวิชาเพื่อตามใจผู้ปกครองโดยเห็นความจำเป็นว่า ตนเองต้องเรียนกวดวิชา เพราะว่าเพื่อนๆ ต้องเรียนกันจนเป็นแพชั้นกันทุกคน

4.3 เหตุผลที่ไม่เรียนเสริม

จากการศึกษาพบว่า เหตุผลที่นักเรียนไม่เรียนเสริม มีดังนี้

รินทรา แก้วประดิษฐ์ (2555) ทำการวิจัยกับนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่ามีเพียงร้อยละ 4.5 ที่ไม่เคยเรียนเสริม

คงศักดิ์ ธาตุทอง และคณะ (2542, อ้างถึงใน อีชา หอมหวาน, 2546) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนและไม่เรียนพิเศษของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ผู้ปกครองสามารถทบทวนบทเรียนให้ตัวเอง เชื่อว่าเรียนที่โรงเรียนเพียงพอแล้วและนักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี

สุพจน์ ภิญโญภัสสร (2545) ศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าสาเหตุที่นักเรียนไม่เรียนเสริม อันดับ 1 คือ เสียค่าใช้จ่ายมาก ร้อยละ 54 อันดับ 2 คิดว่าการเรียนที่โรงเรียนเพียงพอแล้ว ร้อยละ 22 อันดับรองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองไม่สนับสนุน ไม่มีเวลา ไม่เชื่อว่าการเรียนเสริมจะช่วยให้สอบคัดเลือกได้ และนักเรียนมีความมั่นใจว่าตัวเองมีความสามารถเพียงพอ ตามลำดับ

สวนดุสิตโพล (2547) เรียงลำดับสาเหตุที่นักเรียนไม่เรียนเสริม ตามเหตุผลอันดับ 1 คิดว่าหากตั้งใจเรียนในชั้นเรียนก็น่าจะเพียงพอแล้ว ร้อยละ 48.70 อันดับ 2 ไม่มีเวลาว่าง ร้อยละ 24.35 อันดับ 3 คิดว่าเป็นการสิ้นเปลือง และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมค่อนข้างสูง ร้อยละ 20.87 อันดับ 4

สถานที่เรียนอยู่ไกล ไม่สะดวกเดินทาง ร้อยละ 4.35 อันดับ 5 คิดว่าความรู้สามารถหาได้จากแหล่งอื่น เช่น ห้องสมุด ร้อยละ 1.73

5 ผลกระทบจากการเรียนเสริม

ผลกระทบจากการเรียนเสริม สามารถแบ่งได้เป็น 4 ผลกระทบได้แก่ ผลกระทบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลกระทบที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ผลกระทบที่มีต่อศีลธรรมและจรรยาบรรณ และผลกระทบที่มีต่อค่านิยม สภาพเศรษฐกิจและสังคม รายละเอียดดังนี้

5.1 ผลกระทบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนจากการเรียนเสริม แบ่งเป็น 2 กรณี กรณีแรก คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบางส่วนดีขึ้น หรือแทบไม่แตกต่างจากเดิม

กรณีแรก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ดังนี้

เสาวลักษณ์ มาวงค์ (2544) ศึกษาไม่พบปัญหาที่เกิดจากการเรียนพิเศษ และยังมีผลเชิงบวกทำให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีความมั่นใจ ตั้งใจเรียนมากขึ้น และผลการเรียนดีขึ้น ซึ่งประเด็นเรื่องการเรียนเสริมจะช่วยสร้างเรื่องความมั่นใจและสร้างความรู้สึกให้นักเรียนมีความพยายามเพื่อจะประสบความสำเร็จ

Bray and Lykins (2012) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นหลังจากเรียนเสริม

Hamid, Sussex, and Khan (2009) พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนเสริมมีเกรดเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนเสริม ถึง 2 เท่า

OECD (2011) พบว่ามีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวกระหว่างคะแนนสอบ PISA ของประเทศญี่ปุ่นที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 25 กับค่าใช้จ่ายเรียนเสริมที่เพิ่มขึ้นจากต่ำกว่า 2,000 เยน เป็น 9,000 – 10,000 เยน ต่อเดือน

Aslam and Atherton (2012) ศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-4 ในประเทศอินเดีย จำนวน 4,000 คน พบว่านักเรียนที่เรียนเสริมมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนคณิตศาสตร์และการอ่านมากกว่านักเรียนที่ไม่เรียนเสริม และนักเรียนที่เรียนโรงเรียนรัฐจะได้รับประโยชน์จากการเสริมมากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชน

Liu (2012) ได้วิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 13,978 คน พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการเรียนเสริมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แต่ความสัมพันธ์เชิงบวกนั้นมีแนวโน้มลดลงเมื่อจำนวนชั่วโมงเรียนนั้นเพิ่มมากขึ้น

ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล (2554) พบว่าการเรียนเสริมส่งผลกระทบต่อทางด้านบวกมากกว่าด้านลบในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่าทำให้เรียนเข้าใจมากขึ้น ได้เทคนิคทำข้อสอบ และคิดว่าการเรียนเสริม ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจเรียนในชั้นเรียนปกติ หรือสร้างความเครียดให้กับนักเรียน

กรณีที่สอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบางส่วนดีขึ้น หรือแทบไม่แตกต่างจากเดิม ดังนี้

Cheo and Quah (2005) วิจัยในประเทศสิงคโปร์ กับนักเรียนในโรงเรียนชั้นนำ 8 แห่ง พบว่าวิชาที่นักเรียนเรียนเสริมมีคะแนนสอบที่ดีขึ้น แต่คะแนนสอบโดยรวมทุกวิชากลับต่ำลง เพราะนักเรียนเอาเวลาไปเรียนเสริมมากเกินไป ทำให้ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนเสริมลดลงอย่างมาก เมื่อนักเรียนลงทุนเรียนเสริมมากเกินไป (Diminishing of return)

Zhang (2011) ศึกษาพบความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนเสริมกับผลการสอบเข้ามหาวิทยาลัยของจีน พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ อาศัยในเมือง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นบวกกับการเรียนเสริม ตรงกันข้ามกับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ อาศัยนอกเมืองมีความสัมพันธ์ทางลบระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการเรียนเสริม

Aslam and Atherton (2012) ศึกษา นักเรียนในประเทศปากีสถาน พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านมากกว่าผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์อย่างชัดเจนจากการเรียนเสริม และนักเรียนที่มาจากรอบครัวที่ยากจนหรือร่ำรวยต่างก็ได้รับประโยชน์จากการเรียนเสริมไม่แตกต่างกัน ปัจจัยเรื่องระดับชั้นของนักเรียนก็มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากการเรียนเสริมเช่นกัน

Dang (2008) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากการเรียนเสริมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีมากกว่านักเรียนระดับประถมศึกษา

Byun (2011, อ้างถึงใน Bray and Lykins, 2012) วิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนชั้นนำ มีผลการเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นจากเดิมเพียงเล็กน้อยหลังจากเรียนเสริม

Kang (2009) สัมภาษณ์แบบ Panel longitudinal study กับกลุ่มตัวอย่าง 1,752 ตัวอย่าง พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงเล็กน้อยจากการเรียนเสริม

ดังนั้นผลกระทบจากการเรียนเสริมนั้น เป็นได้ทั้งเชิงบวก หรือเชิงบวกบางส่วนกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาจะดีขึ้นได้จากการเรียนเสริมนั้น จึงมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน โดย Bray and Lykins (2012) กล่าวว่าต้องประกอบด้วยส่วนแรก คือ คุณภาพของการสอนเสริม และส่วนที่สอง คือความสามารถและแรงจูงใจของผู้เรียน เป็นสำคัญ เช่นถ้าผู้สอนเสริมสอนดีแต่ผู้เรียนไม่ตั้งใจเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก็จะไม่เกิด หรือถ้าผู้เรียนตั้งใจเรียนแต่ผู้สอนเสริมสอนไม่ดี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก็จะไม่เป็นไปตามที่ต้องการ

5.2 ผลกระทบที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน

Mei (2004) การจัดการเรียนการสอนเสริมทำให้นักเรียนมุ่งที่จะหาคำตอบโดยวิธีลัด โดยไม่ได้สนใจที่มา หลักการพื้นฐานที่จะนำไปสู่กระบวนการที่จะได้คำตอบที่แท้จริง แต่ก็ช่วยลดภาระครูในชั้นเรียนปกติในการตรวจการบ้าน ทำให้นักเรียนชั้นเรียนปกติสอนได้ตามแผนการสอนที่วางไว้

Kim (2007) วิจัยพบว่านักเรียนจะตั้งใจเรียนเสริมมากกว่าเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยพบว่านักเรียนบางคนแอบนอนในชั้นเรียนปกติเพื่อที่มีแรงไปเรียนเสริมหลังเลิกเรียน หรือบางคนพอมาเรียนที่โรงเรียนก็มักจะเหนื่อยล้าจากการเรียนเสริมมาอย่างหนัก และในบางประเทศพบว่านักเรียนไม่เข้าเรียนในชั้นเรียนปกติเพื่อไปเรียนเสริม

Nazeer (2006) วิจัยเชิงคุณภาพกับนักเรียนในประเทศมัลดีฟ พบว่าถ้านักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียนก็จะไปถามกับครูสอนเสริมมากกว่าจะถามครูในชั้นเรียนปกติ เพราะครูสอนเสริมเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามได้

Bray and Lykins (2012) พบว่าการเรียนเสริมส่งผลต่อความยากในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ เพราะนักเรียนมีการเรียนเนื้อหาล่วงหน้ามาก่อน ทำให้นักเรียนต้องประเมินว่านักเรียนคนใดบ้างที่พร้อมสำหรับเนื้อหาที่จะสอน

5.3 ผลกระทบที่มีต่อศีลธรรมและจรรยาบรรณ

ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล (2554) ได้สำรวจผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชา ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มให้ความคิดเห็นต่อหัวข้อการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนปกติไม่เต็มที่ ถ้าหากครูผู้สอนสอนเสริม นั้นอยู่ในระดับปานกลาง

Waleed (2009) พบว่าครูที่สอนในชั้นเรียนปกติและมีรายได้จากการสอนเสริม มีความเหนื่อยล้าในการสอนในชั้นเรียนปกติเพราะต้องสอนเสริมหลังเลิกงาน หรือมีพฤติกรรมการสอนที่ไม่เหมาะสม เช่น สอนเนื้อหาไม่ครบในชั้นเรียนปกติ ถ้านักเรียนต้องการรู้ก็ต้องมาเรียนเสริมกับตนเอง ทำให้การสอนในห้องเรียนล้มเหลว

Vu, Ngo, Ta, and Nguyen (2011) ศึกษาในเวียดนาม พบว่าครูในโรงเรียนที่เปิดสอนเสริม ตามปกติจะเปิดเผยข้อสอบให้นักเรียนรู้ตอนที่สอนเสริมนอกเวลาเรียน

5.4 ผลกระทบที่มีต่อค่านิยม สภาพเศรษฐกิจและสังคม

ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล (2554) สำรวจพบว่าผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มากที่สุด 3 อันดับคือ ทำให้เจ้าของโรงเรียนหรือผู้สอนมีรายได้มาก การเรียนเสริมทำให้นักเรียนมีโอกาสในการศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงส่งผลให้มีโอกาสในการประกอบอาชีพที่ดีขึ้นในอนาคต เป็นการ

ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และอันดับสามเป็นผลกระทบด้านลบโดยมองว่าการเรียนเสริมสร้างภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาให้กับครอบครัวโดยไม่จำเป็น ส่วนผลกระทบที่น้อยที่สุดคือผู้ปกครองมีเวลาหารายได้เพิ่มขึ้น

Bray and Lykins (2012) ได้ศึกษาในฮ่องกง พบว่าการสอนเสริมทำให้ครูในระบบปกติทนกระแสรายได้ที่มากกว่าจากการสอนเสริมไม่ไหว ต่างพากันลาออกมาสอนเสริมอย่างเดียว และในบางประเทศการสอนเสริมก็เป็นเรื่องที่สังคมต่อต้าน อาทิเช่น ประเทศศรีลังกา บางจังหวัดได้ออกกฎหมายห้ามนักเรียนอายุ 5-16 ปี เรียนเสริม วันอาทิตย์ เวลา 8.00-14.00 น. และในวันพระ (Poya Days) ของทุกเดือน

ทวิช บุญแสง (2554) ได้สรุปประเด็นปัญหาจากการเรียนเสริมว่าทำให้คุณภาพชีวิตนักเรียนและครอบครัวลดลง ทำให้นักเรียนไม่มีเวลาพักผ่อน สมองอ่อนล้าทำให้ขาดความสนใจการเรียนในห้องเรียน ไม่มีเวลาออกกำลังกาย ไม่ได้พัฒนาการชีวิตตามวัย สร้างความเครียด สร้างพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม สร้างนิสัยเห็นแก่ตัวขอการแข่งขัน

ศรศมน เชิดชูสีมา (2549) ได้สรุปประโยชน์ที่ได้จากการเรียนเสริมในภาพรวมทุกด้านดังต่อไปนี้

1. เป็นการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้มากขึ้น
2. ทำให้นักเรียนเกิดขวัญกำลังใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. เป็นการส่งเสริมให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทางการศึกษา
4. เป็นการลดภาระผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลาน
5. ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาที่ตนต้องการ เลือกผู้สอนได้ตามความสนใจ
6. สามารถแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นรายๆ
7. เป็นการเปิดโอกาสให้มีการเรียนเพิ่มเติมความรู้ได้ตามความต้องการ
8. ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสพบปะเพื่อนต่างสถาบัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อนต่างๆ

ปัญหาและผลกระทบ มีดังนี้

1. การกวดวิชาทำให้รู้แนวข้อสอบ อาจทำให้ความสนใจในหลักสูตรของผู้เรียนน้อยลง
2. ทำให้นักเรียนหมกมุ่นกับความเพียรพยายามหาความรู้จนใช้เวลามากเกินไปจนบางครั้งเกินความสามารถของร่างกายและจิตใจจะรับได้

3. เป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายด้านการเรียนของผู้ปกครอง
4. เป็นการสร้างลักษณะนิสัยการแข่งขันให้กับผู้เรียนมากเกินไป อันนำไปสู่ความเห็นแก่ตัว
5. บางครั้งทำให้ผู้เรียนไม่สนใจการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ จะไปสนใจเฉพาะวิชาที่นำไปใช้ในการสอบคัดเลือก ซึ่งไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
6. ไม่มีเวลาเป็นของตนเอง เพราะนอกจากเรียนตามปกติแล้วยังต้องไปเรียนพิเศษอีกทั้งวันธรรมดา วันหยุดสุดสัปดาห์ และเวลาปิดภาคเรียน

6. ภูมิหลังที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเสริม

ในการศึกษางานวิจัย พบว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องและสำคัญกับการเรียนเสริม ได้แก่ ภูมิหลังของนักเรียน และภูมิหลังของผู้ปกครอง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภูมิหลังนักเรียน มีการศึกษาภูมิหลังของนักเรียนในเรื่องเพศ สังกัดโรงเรียน และผลการเรียน ซึ่งในระดับปฐมวัยเรียกว่า “ระดับพัฒนาการ” ไว้ดังนี้

1. เพศของนักเรียน ในประเทศบังคลาเทศ อินเดีย และญี่ปุ่น (Ghosh & Rana, 2011; Nath, 2008; OECD, 2011) ที่สอดคล้องกัน โดยนักเรียนเพศชายจะเรียนเสริมมากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งเนื่องมาจากสภาพสังคมที่เพศชายมีโอกาสในการทำงานมากกว่าเพศหญิง ดังนั้นผู้ปกครองจึงส่งเสริมให้นักเรียนชายเรียนเสริม เพื่อสร้างโอกาสการทำงานในอนาคต ในขณะที่ประเทศเกาหลีใต้ (Kim & Lee, 2010) พบว่านักเรียนหญิงมีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมมากกว่านักเรียนชาย และไม่พบความแตกต่างกันระหว่างเพศที่มีผลต่อการเรียนเสริม ในประเทศเวียดนาม (Dang, 2007) ในประเทศไทย (บัวหลวง ไชยศรี, 2545; วรเนตร พลภาณุมาศ, 2541) สสำรวจนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนเพศหญิงมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเสริมและมีการเรียนเสริมมากกว่านักเรียนชาย ซึ่งสอดคล้องกับ อรทัย สุทัศน์ (2553) จำนวนนักเรียนที่เรียนเสริม เพศหญิงมากกว่าเพศชาย

2. สังกัดโรงเรียน ในประเทศบังคลาเทศ Nath (2011) ศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลมีแนวโน้มเรียนเสริมมากกว่านักเรียนที่เรียนโรงเรียนเอกชน เพราะโรงเรียนเอกชนมีการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองได้มากกว่า นักเรียนประถมศึกษาของรัฐเรียนเสริมร้อยละ 38 มากกว่า 3 เท่าของนักเรียนประถมศึกษาของเอกชน ที่เรียนเสริมเพียงร้อยละ 12 แต่ในทางตรงกันข้าม ในประเทศอินเดีย ศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนระดับประถมศึกษาของเอกชนมีการเรียนเสริมมากกว่านักเรียนที่เรียนโรงเรียนรัฐ เพราะพ่อแม่มีความเชื่อว่าการปูพื้นฐานการเรียนตั้งแต่เด็กจะเป็นหลักประกันอนาคตที่ดีให้กับเด็ก ถ้าผู้ปกครองมี

ทุนทรัพย์เพียงพอที่จะส่งเสริมตั้งแต่เด็ก แต่เมื่อเด็กโตขึ้นและเรียนในระดับมัธยมศึกษาผลการวิจัยพบว่า การเรียนเสริมของนักเรียนในโรงเรียนรัฐ เมื่อคิดเป็นร้อยละจะมากกว่านักเรียนที่เรียนโรงเรียนเอกชน (Pratham, 2011) และสุพจน์ ภิญโญภัสสร (2545) ศึกษาอุปสงค์ของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนเสริม มาจากการเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง

3. ผลการเรียน วรเนตร พลภาณุมาศ (2541) ได้ทำการศึกษานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ Kim and Lee (2010) ได้ทำการศึกษานักเรียนในประเทศเกาหลีใต้ พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า

ภูมิหลังผู้ปกครอง มีการศึกษาภูมิหลังของผู้ปกครองมีการศึกษาไว้ 5 ตัวคือ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิลำเนาและขนาดของครอบครัว ดังนี้

1. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง Kim and Lee (2010) ทำการวิจัยในประเทศเกาหลีใต้ พบว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษามีค่าใช้จ่ายในการส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพจน์ ภิญโญภัสสร (2545) พบว่าระดับการศึกษาของแม่มีผลต่อการเลือกเรียนพิเศษของบุตร ตรงกับงานของ De Castro and De Guzman (2010) ที่พบว่าระดับการศึกษาของแม่มีผลต่อการเรียนของบุตร ยิ่งแม่มีการศึกษาสูงก็จะแสวงหาทางเลือกต่างๆ ให้บุตรได้รับการศึกษาที่ดีขึ้น แตกต่างกับศรศมน เชิดชูสีมา (2549) พบว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาโท จะสนับสนุนให้นักเรียนเรียนเสริมมากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

2. อาชีพของผู้ปกครอง ศรศมน เชิดชูสีมา (2549) ได้ทำการศึกษากับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่าอาชีพผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีผลต่อการสนับสนุนให้นักเรียนเรียนเสริม

3. รายได้ของผู้ปกครอง วรเนตร พลภาณุมาศ (2545) Byun (2011) Kim and Lee (2010) พบว่าครอบครัวที่มีรายได้สูงมีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมมากกว่าครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า Neese (2011) ยังพบอีกว่าครอบครัวที่มีรายได้สูงกว่าจะเรียนเสริมมากกว่าทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพเมื่อเทียบกับครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า Kohli et al. (2011) ชี้ให้เห็นว่าการเติบโตอย่างรวดเร็วของกลุ่มชนชั้นกลางในสังคม (Middle class income) จะส่งผลต่อความต้องการเรียนเสริมอย่างมากในอนาคต

4. ภูมิลำเนาของผู้ปกครอง มรกต ศรีแสงนาม (2555) พบว่าผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้ความสำคัญกับความคุ้มค่าในการลงทุนทางการศึกษามากกว่าผู้ปกครองที่มีถิ่นที่อยู่ในภาคเหนือและภาคตะวันออก

5. ขนาดของครอบครัว (Dang & Rogers, 2009; De Castro & De Guzman, 2010; Liu, 2012) พบว่าครอบครัวที่มีจำนวนบุตรน้อย จะเรียนเสริมมากกว่าครอบครัวที่มีจำนวนบุตรมากกว่า และผลการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น Japan (2008) พบว่าผู้ปกครองร้อยละ 38.6 ระบุว่า การเรียนเสริมที่มากขึ้นเป็นผลมาจากการมีบุตรคนเดียว

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยแบบผสมวิธี

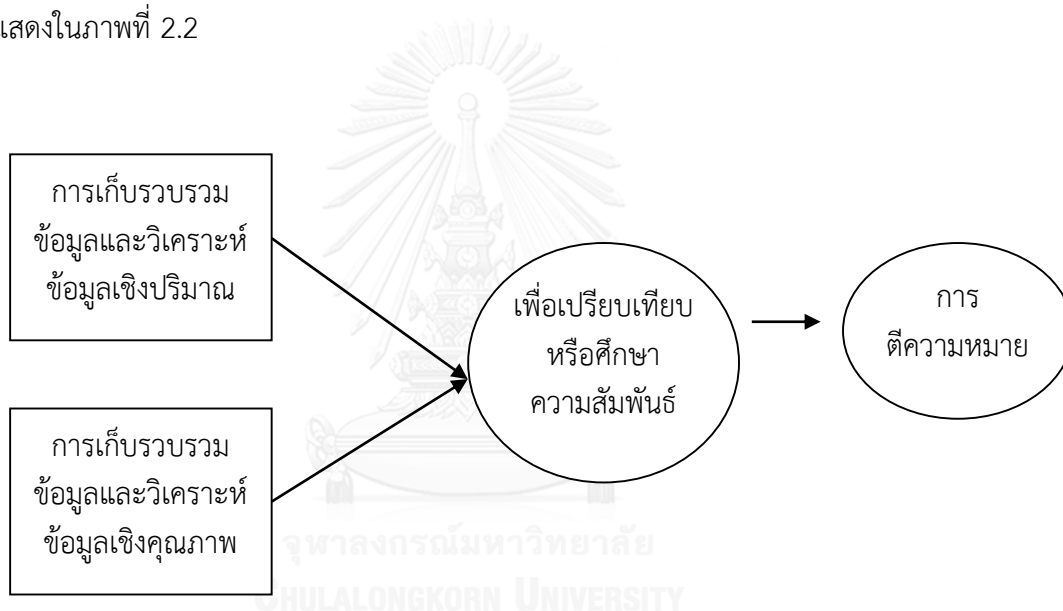
งานวิจัยในปัจจุบันมีการใช้การวิจัยแบบผสมวิธีอย่างกว้างขวาง เนื่องจากการวิจัยแบบผสมวิธีนั้น ให้ข้อมูลที่หลากหลายมากกว่าการใช้การวิจัยเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพเพียงอย่างเดียวหนึ่ง โดยความหมายของการวิจัยแบบผสมวิธี โดย ศิวะพร ภูพันธ์ (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการวิจัยแบบผสมวิธี คือ การออกแบบการวิจัยประเภทหนึ่ง ซึ่งนักวิจัยใช้วิธีการวิจัยดำเนินการวิจัยทั้งวิธีเชิงปริมาณและวิธีการเชิงคุณภาพ ในการวิจัยเรื่องเดียวกัน เพื่อทำความเข้าใจอย่างกว้างขวางและลุ่มลึก โดยจุดมุ่งหมายของการวิจัยแบบผสมวิธี (วิโรจน์ สารรัตน์ 2545:13, อ้างถึงใน วชิรวิทย์ ยางไชย, 2554) คือ 1) เพื่อเป็นการตรวจสอบสามเส้า (triangulation) ให้เพิ่มความเชื่อมั่น 2) เพื่อเป็นการเสริมให้สมบูรณ์หรือเติมให้เต็ม (complementarily) เช่น การตรวจสอบประเด็นที่ซ้ำซ้อนหรือประเด็นที่แตกต่างของปรากฏการณ์ที่ศึกษา เป็นต้น 3) เพื่อเป็นการริเริ่ม (initiation) เช่น ค้นหาประเด็นที่ผิดปกติ ประเด็นที่ผิดธรรมดา ประเด็นที่ขัดแย้งหรือทัศนะใหม่ๆ เป็นต้น 4) เพื่อเป็นการพัฒนา (development) เช่น นำเอาผลจากการศึกษาในขั้นตอนนี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์กับอีกขั้นตอนนี้ เป็นต้น และ 5) เพื่อเป็นการขยาย (expansion) ให้งานวิจัยมีขอบข่ายที่กว้างขวางมากขึ้น

คุณลักษณะของการวิจัยแบบผสมวิธี (Creswell และ Plano Clark, 2011 อ้างใน ศิวะพร ภูพันธ์, 2554) ได้อธิบายคุณลักษณะของการวิจัยแบบผสมวิธีซึ่งผู้วิจัย จะดำเนินการดังต่อไปนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ
2. ผสมข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 3 รูปแบบคือ 1) รูปแบบ concurrent เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในเวลาเดียวกัน 2) รูปแบบ sequential เป็นการใช้อยู่ประเภทหนึ่ง ในการสร้างข้อมูลประเภทหนึ่ง และ 3) รูปแบบ embed เป็นการใช้อยู่ประเภทหนึ่งสอดแทรกอยู่ภายในกรอบของวิธีวิทยาการวิจัยของข้อมูลอีกประเภทหนึ่ง
3. การให้ลำดับความสำคัญ (priority) กับข้อมูลประเภทหนึ่ง หรือข้อมูลทั้งสองประเภท
4. ใช้ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยโดยทำการศึกษาเพียงระยะเดียว (single study) หรือทำการศึกษาหลายระยะ (multiphase program)
5. สร้างกรอบดำเนินการวิจัยจากแนวคิดปรัชญาและแนวทางทฤษฎี

ประเภทของการวิจัยแบบผสมวิธี Creswell และ Plano Clark (2011, อ้างถึงใน ศิวะพร ภูพันธ์, 2554) ได้แบ่งประเภทของการวิจัยแบบผสมวิธีออกเป็น 6 ประเภท คือ (1) The convergent parallel design (2) The explanatory sequential design (3) The exploratory sequential design (4) The embedded design (5) The transformative design และ (6) The multiphase design โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

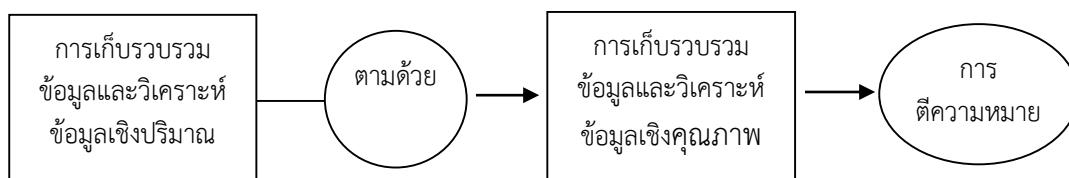
1. The convergent parallel design เป็นการออกแบบการวิจัยโดยมีการดำเนินการวิจัยทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพร้อมๆ กัน มีลำดับความสำคัญเท่าๆ กัน นักวิจัยจะแยกการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลออกจากกัน โดยจะรวมข้อมูลทั้งสองชุดเข้าด้วยกันในการตีความหมายในลักษณะของการเปรียบเทียบหรือหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั้ง 2 ชุดรายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 The convergent parallel design

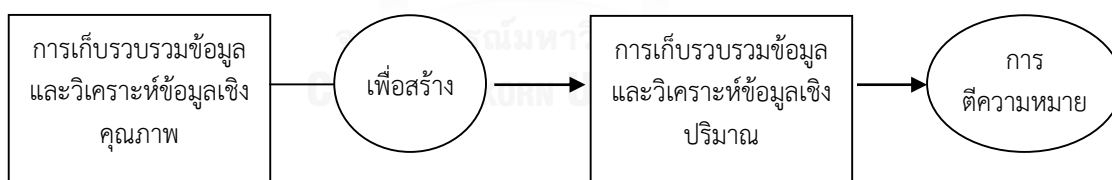
2. The explanatory sequential design เป็นการออกแบบการวิจัยโดยมีการดำเนินการวิจัยสองระยะ (two phase) เริ่มต้นในระยะแรกด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ภายหลังจากที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเรียบร้อยแล้ว จะนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณมากำหนดเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพในระยะที่สอง หรือกล่าวได้ว่า การออกแบบเชิงคุณภาพในระยะที่สองจะออกแบบต่อเนื่องมาจากผลลัพธ์เชิงปริมาณในระยะแรก นักวิจัยจะตีความหมายโดยใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพช่วยอธิบายผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากผลลัพธ์เชิงปริมาณ การดำเนินการวิจัยในลักษณะนี้ นักวิจัยจะเชื่อมโยงการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพใน 3 ลักษณะ คือ 1) นำผลการวิจัยเชิงปริมาณมากำหนดคำถามการ

วิจัยเชิงคุณภาพ 2) นำผลการวิจัยเชิงปริมาณมาเป็นแนวทางในการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ และ 3) นำผลการวิจัยเชิงปริมาณมาช่วยกำหนดข้อคำถามในการวิจัยเชิงคุณภาพ รายละเอียดของ explanatory sequential design ดังแสดงในภาพที่ 2.3

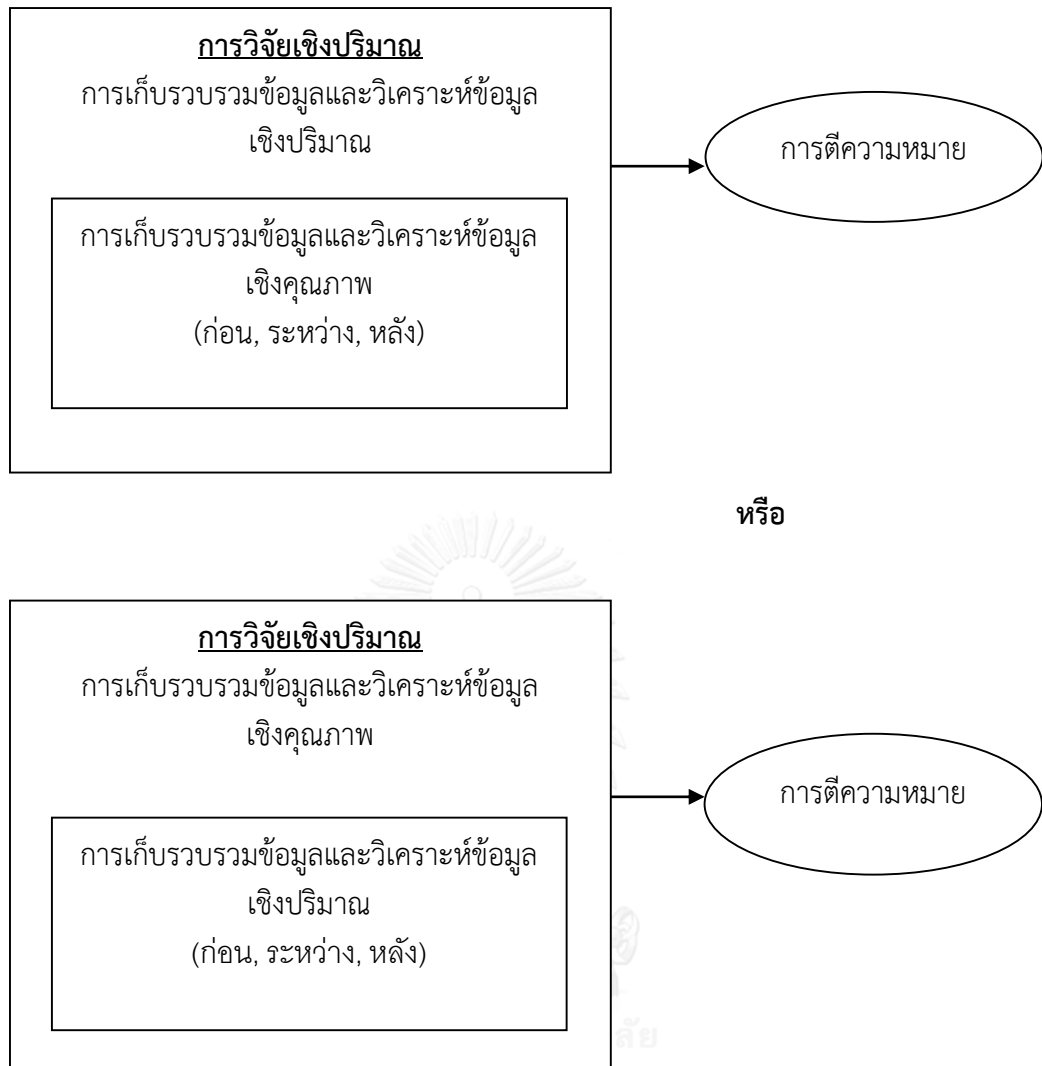
ภาพที่ 2.3 The explanatory sequential design

3. The exploratory sequential design เป็นการออกแบบการวิจัยโดยมีการดำเนินการวิจัยสองระยะ (two phase) เริ่มต้นในระยะแรกด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และตามด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในระยะที่สองนักวิจัยจะเชื่อมโยงการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณใน 3 ลักษณะ คือ 1) นำผลการวิจัยเชิงคุณภาพมากำหนดคำถามวิจัยหรือตัวแปรในการวิจัยเชิงปริมาณ 2) นำผลการวิจัยเชิงคุณภาพมากำหนดข้อคำถามหรือตัวแปรหรือแบบวัดในการออกแบบเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ และ 3) นำผลการวิจัยเชิงคุณภาพมาสร้างทฤษฎีและตรวจสอบทฤษฎีโดยการวิจัยเชิงปริมาณ รายละเอียดของ exploratory sequential design ดังแสดงในภาพที่ 2.4

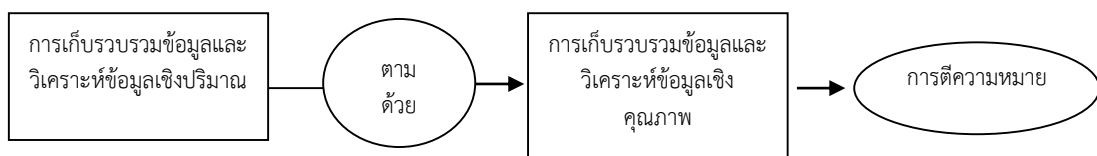
ภาพที่ 2.4 The exploratory sequential design

4. The embedded design เป็นการออกแบบการวิจัยโดยนักวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสอดแทรกอยู่ภายในการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยนักวิจัยอาจจะสอดแทรกวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพไว้ภายในวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เช่น ในการวิจัยเชิงทดลองนักวิจัยอาจจะสอดแทรกการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การศึกษากรณีศึกษา (case study) ซึ่งสามารถอธิบายโดยใช้สัญลักษณ์ คือ experiment (QUAN+qual) รายละเอียดของ embedded design ดังแสดงในภาพที่ 2.5

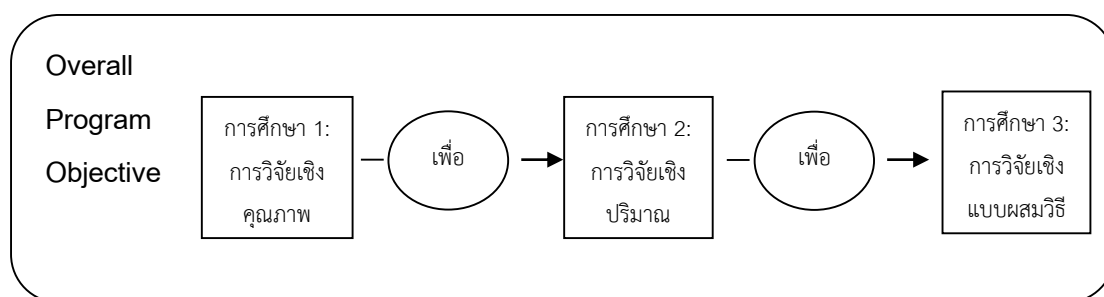
ภาพที่ 2.5 The embedded design

5. The transformative design เป็นการออกแบบการวิจัยโดยนักวิจัยพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจะดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี รายละเอียดของ transformative design ดังแสดงในภาพที่ 2.6

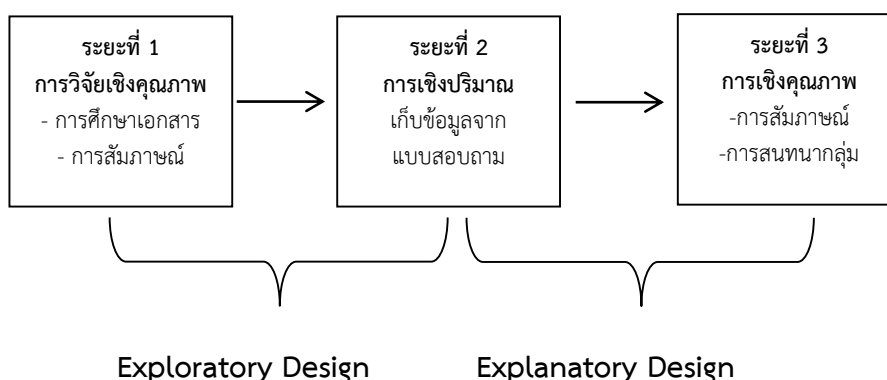
ภาพที่ 2.6 The transformative design

6. **The multiphase design** เป็นการออกแบบการวิจัยที่เป็นการรวมทั้งการวิจัยแบบเรียงลำดับและการวิจัยที่ทำในเวลาเดียวกันไว้ด้วยกัน นักวิจัยจะสร้างการศึกษาขึ้นมาใหม่จากผลการศึกษาที่มีมาก่อน การวิจัยในรูปแบบนี้จะนิยมใช้ในการวิจัยเชิงประเมิน ซึ่งจะต้องใช้ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพในการพัฒนา ปรับปรุง และประเมินโครงการวิจัยที่มีลักษณะเฉพาะ รายละเอียดของ multiphase design ดังแสดงในภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2. 7 The multiphase design

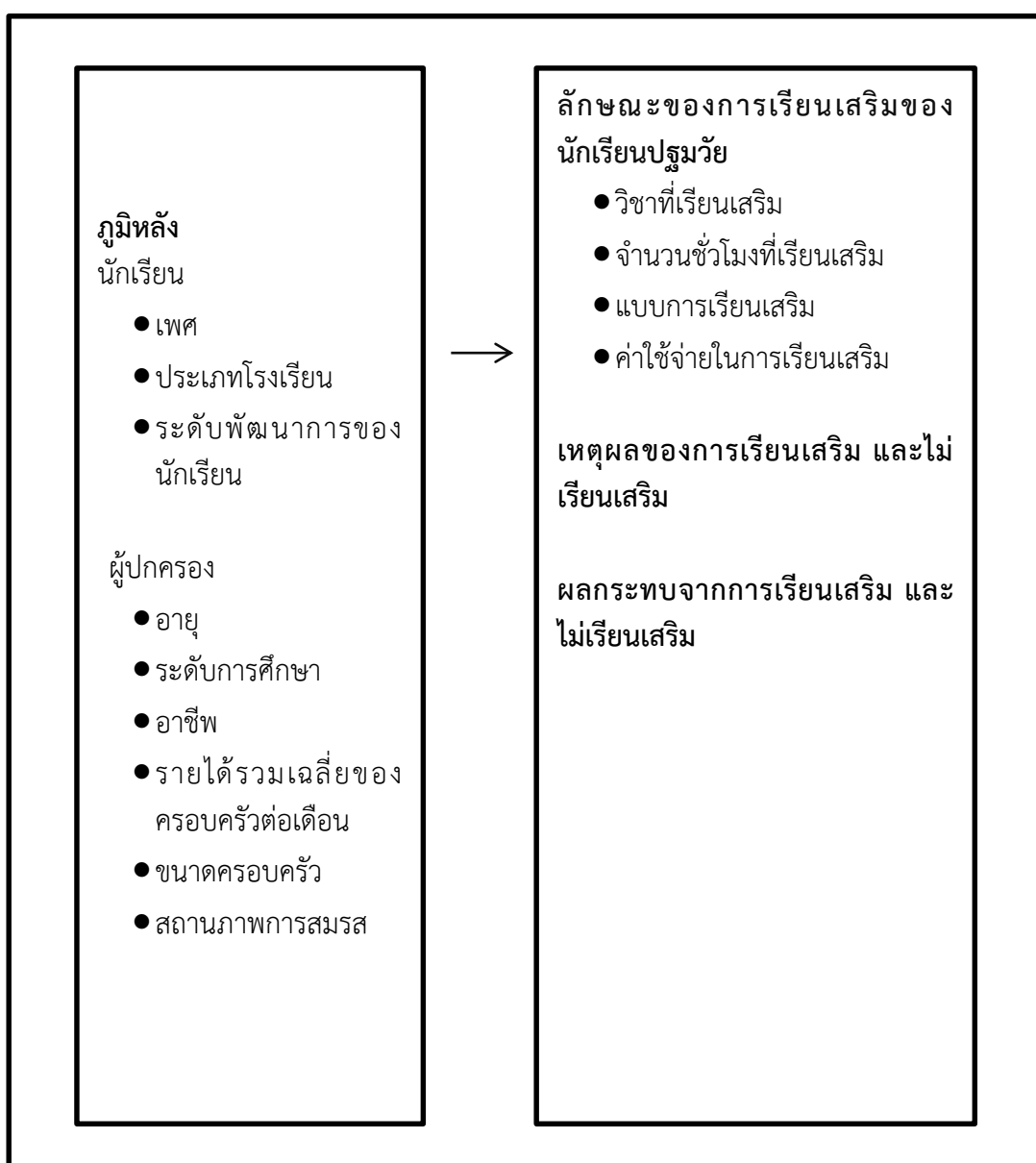
จากมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับการวิจัยผสมวิธี ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีที่เหมาะสมในการนำมาวิจัยในครั้งนี้คือระยะที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อใช้ในการสร้างเครื่องมือ ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม เหตุผลและผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกัน รวมทั้งผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมและระยะที่ 3 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริม ดังภาพที่ 2.8

ภาพที่ 2. 8 รูปแบบงานวิจัย

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเสริม ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาลักษณะของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย เหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม และนำมาศึกษาเปรียบเทียบกับภูมิหลังของนักเรียนได้แก่ เพศ ประเภทโรงเรียน ระดับพัฒนาการของนักเรียน และเปรียบเทียบกับภูมิหลังของผู้ปกครองได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้รวมเฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ขนาดของครอบครัว และสถานภาพการสมรส และในที่สุดท้ายจะทำการศึกษาผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม ดังภาพที่ 2.9

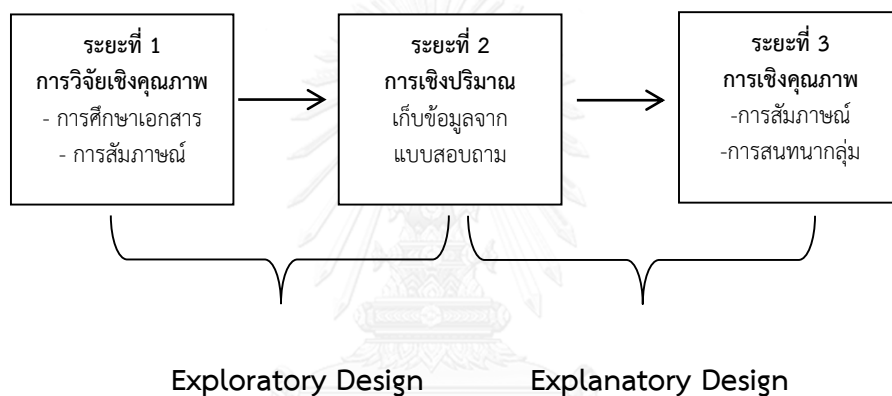

ภาพที่ 2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

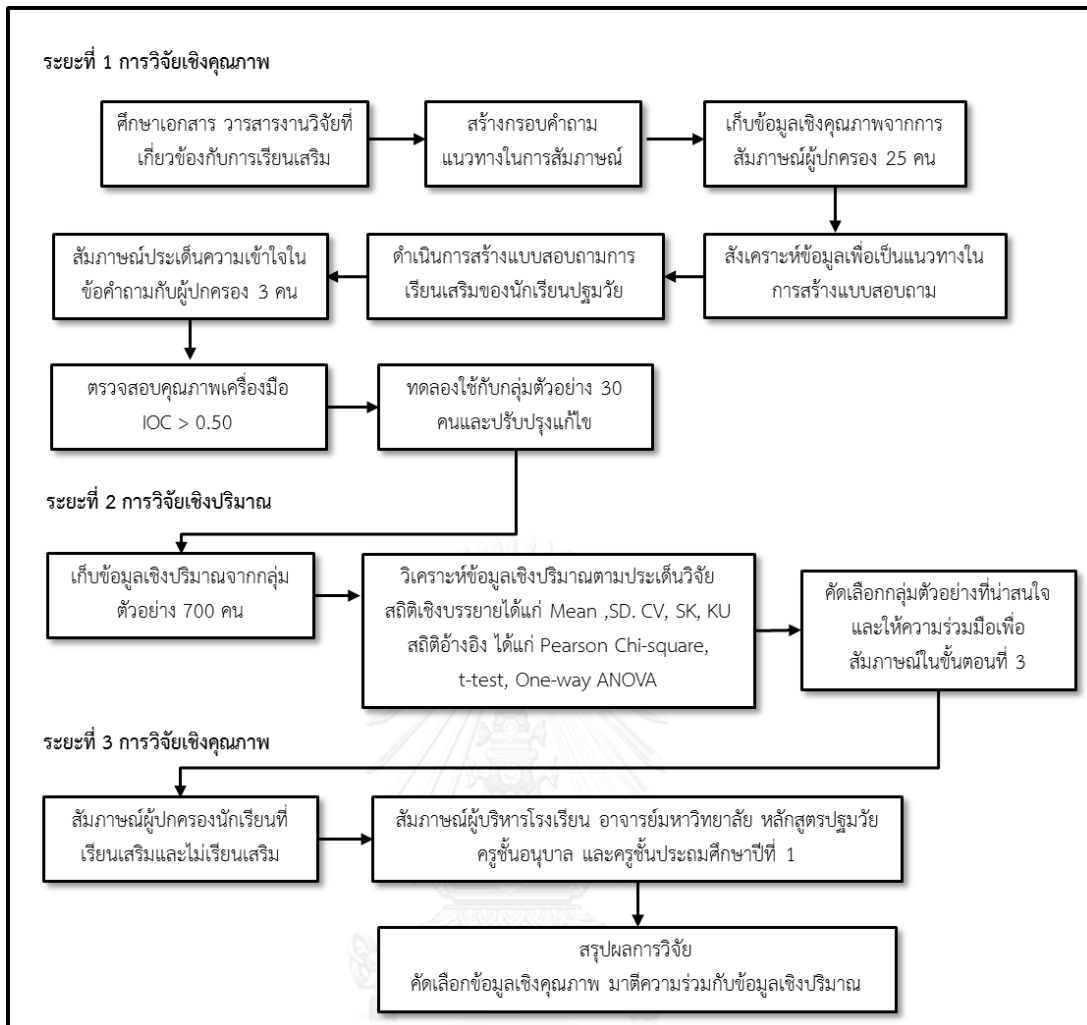
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยมีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาลักษณะของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ แบบการเรียนเสริม และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน 2) เพื่อศึกษาเหตุผลในการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม และเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยที่มีภูมิหลังต่างกัน 4) เพื่อศึกษาผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริม เขียนได้เป็นภาพที่ 3.1 ดังนี้

ภาพที่ 3. 1 รูปแบบงานวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ โดยรูปแบบงานวิจัย ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้องประกอบกับการสัมภาษณ์ทำให้การพัฒนาเครื่องมือมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยแบบสอบถามที่พัฒนามาจากวิธีดำเนินการในระยะที่ 1 และระยะที่ 3 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์กับผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลทั้งกลุ่มที่เรียนเสริม และไม่เรียนเสริมจากโรงเรียนแต่ละโรงเรียน และทำการสัมภาษณ์ครูชั้นปฐมวัย และครูระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์มหาวิทยาลัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเรียนเสริมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ดังภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3. 2 สรุประยะการดำเนินการวิจัย

สำหรับระยะและรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยมีดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาลักษณะและเหตุผลของการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมในระดับปฐมวัย รวมทั้งผลกระทบของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมโดยใช้วิธีเชิงคุณภาพ นำร่อง และนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยระยะถัดไป ผู้วิจัยใช้วิธีดังกล่าวเพราะจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเสริมในระดับปฐมวัยมีไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในระดับที่สูงกว่าระดับปฐมวัยทั้งสิ้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลคุณภาพ และได้รายละเอียดมากยิ่งขึ้นเพื่อใช้ในการสร้างเครื่องมือ

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ หลังจากได้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นในระยะที่ 1 แล้ว ผู้วิจัยจะนำเครื่องมือดังกล่าวมาใช้เก็บข้อมูลเพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม และเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมในนักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกัน รวมทั้งผลกระทบของการเรียนเสริมสาเหตุที่ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเนื่องจากต้องการศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวนมากและเพื่อสรุป

อ้างอิงไปยังประชากร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานครเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม หลังจากเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ในเชิงปริมาณเรียบร้อยแล้ว จะนำประเด็นที่น่าสนใจที่ได้จากการวิจัยในระยษณีนี้อมาเจาะลึกรายการกรณีนที่น่าสนใจต่อไปในระยษณที่ 3

ระยษณที่ 3 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาเจาะลึกในรายละเอียดและทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริม ซึ่งในระยษณนี้มีการสัมภาษณ์กับ ผู้ปกครอง ครูผู้สอนในระดับปฐมวัย ครูประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียน และ อาจารย์มหาวิทยาลัย สาขาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับรายละเอียดของการวิจัยแต่ละระยษณเป็นดังนี้

ระยษณที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

วิธีการดำเนินการศึกษาและเก็บข้อมูลเป็นเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ลักษณะและเหตุผลของการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมในระดับปฐมวัย รวมถึงการศึกษาผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม มาเพื่อใช้สกัดข้อมูลและนำมาสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณในระยษณที่ 2 ต่อไป

การเลือกกรณีศึกษา

ทำการเลือกกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 ผู้ปกครองที่เคยให้บุตรหลานเรียนเสริมในระดับปฐมวัย ผู้วิจัยใช้วิธีการอ้างอิงต่อเนื่องปากต่อปาก (snowball sampling) โดยผู้วิจัยสอบถามเพื่อนที่มีบุตรหลานเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และมีการเรียนเสริม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างรายแรกได้มีการแนะนำให้ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างรายถัดไปที่มีการเรียนเสริมแบบนี้ไปเรื่อยๆ จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนเสริม จำนวน 15 คน และกลุ่มที่ 2 ผู้ปกครองที่ไม่เคยให้บุตรหลานเรียนเสริมในระดับปฐมวัย ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยสังเกตจากคุณลักษณะความสูงของนักเรียน อยู่ระหว่าง 113-120 เซนติเมตร (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2542) โดยคัดเลือกในบริเวณที่เป็นสถานที่พักผ่อนของเด็กในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์เช่น สวนสัตว์ สวนสาธารณะ และพิพิธภัณฑ จำนวน 10 คน สาเหตุที่เก็บข้อมูลกับผู้ปกครอง 2 กลุ่มเนื่องจากผู้วิจัยต้องการทราบความคิดเห็นและเหตุผลของผู้ปกครองทั้งสองกลุ่มที่มีความแตกต่างกันจึงทำการแบ่งกรณีศึกษาเป็น 2 กรณีดังกล่าว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) และการสัมภาษณ์พูดคุยแบบเป็นกันเอง (casual interview) ซึ่งผู้วิจัยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ผู้ปกครองประมาณท่านละ 15-20 นาที ทำการเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 20 เมษายน 2558 ถึง 9 พฤษภาคม 2558 ประเด็นที่ใช้ในการ

สัมภาษณ์ได้แก่ ลักษณะและเหตุผลของการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมในระดับปฐมวัย รวมถึงผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริม ของผู้ปกครองในแต่ละกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อคำถามชนิดปลายเปิด โดยเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการทบทวนเอกสารและวิจัยเบื้องต้น ประกอบด้วยแนวคำถามหลักดังนี้

1. ภูมิหลัง

- นักเรียนเพศใด
- นักเรียนศึกษาอยู่ในโรงเรียนใด สังกัดอะไร
- นักเรียนเป็นบุตรคนที่เท่าไร จากจำนวนบุตรกี่คน
- บิดา มารดา อายุกี่ปี
- บิดา มารดาจบการศึกษาระดับใด
- บิดา มารดาประกอบอาชีพอะไร
- รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัวเท่าไร
- นักเรียนเคยเรียนเสริมในระดับปฐมวัยหรือไม่

2. ลักษณะการเรียนเสริมของนักเรียน

- วิชาที่เรียน เหตุผลที่เรียน
- วัน และจำนวนชั่วโมงที่เรียน
- แบบการเรียนเสริมเป็นแบบใด เช่น เรียนตัวต่อตัว เรียนเป็นกลุ่มเล็ก
- สถานที่เรียน
- ค่าใช้จ่ายในการเรียน

3. เหตุผลของการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริม

ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นคำถามเกี่ยวกับเหตุผลของการเรียนเสริม ออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน 2) ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน 3) ด้านปัญหาหลักสูตร และคุณภาพการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านสนทนากาและ การเสริมทักษะอื่นๆ 5) ด้านการ

เตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ 6) ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง 7) ด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง

และผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นคำถามเกี่ยวกับเหตุผลของการไม่เรียนเสริม ออกเป็น 4 ด้านคือ 1) ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง 2) ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง 3) ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน และ 4) ด้านความเชื่อและค่านิยม

4. ผลกระทบจากการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริม แบ่งเป็น 2 ด้านคือ ผลกระทบเชิงบวก และผลกระทบเชิงลบ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการลดทอนข้อมูล (data reduction) เพื่อทำการคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญและสามารถตอบวัตถุประสงค์และคำถามวิจัยได้ จากนั้นนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพมาเปรียบเทียบเพื่อหาความสอดคล้องของข้อมูล เพื่อยืนยันและสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับลักษณะและเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปสร้างเครื่องมือในระยะที่ 2

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ

วิธีการดำเนินการศึกษาและเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ภาพรวมลักษณะของการเรียนเสริมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เหตุผลของการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริม ซึ่งจากข้อมูลที่ได้จะนำมาเปรียบเทียบลักษณะการเรียนเสริมและเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน รวมทั้งนำเสนอผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริมในภาพรวมประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร จากฐานข้อมูลจำนวนนักศึกษาหน่วยงานข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 65,638 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2558 ซึ่งการกำหนดขนาดตัวอย่างเพื่อการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) คำนวณได้จากการใช้โปรแกรม G* Power คำนวณโดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ =.05 และให้ค่าขนาดอิทธิพล (effect size) เท่ากับ 0.25 เสนอว่าขนาดตัวอย่างต้องมีอย่างน้อยจำนวน 390 คน แต่เนื่องจากขดเซยอัตราการตอบกลับร้อยละ 60 ผู้วิจัยจึงใช้แบบสอบถามทั้งสิ้น 700 ฉบับ เพื่อให้ข้อมูลมีจำนวนเพียงพอในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ตอบกลับมา ดังนั้นขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 700 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เลือกโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งโรงเรียนเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) โรงเรียนที่มีชื่อเสียง หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้สมัครเข้าเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าจำนวนนักเรียนที่โรงเรียนรับจริง
- 2) โรงเรียนปกติ หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้สมัครเข้าเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 น้อยกว่าหรือเท่ากับจำนวนนักเรียนที่โรงเรียนรับจริง

ผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มที่ 1 โรงเรียนที่มีชื่อเสียง จำนวน 7 โรงเรียน และกลุ่มที่ 2 โรงเรียนปกติ จำนวน 7 โรงเรียน และกำหนดจำนวนผู้ปกครองของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละกลุ่ม โรงเรียนละ 50 คน เพื่อให้ตรงตามจำนวนตัวอย่างที่กำหนดไว้ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ประเภทโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน (โรง)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	7	350
โรงเรียนปกติ	7	350
รวม	14	700

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นมาจากกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้มาจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเสริม และการวิจัยเชิงคุณภาพในระยะที่ 1 โดยทำการสอบถามจากผู้ปกครอง ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลภูมิหลังของนักเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย ชื่อโรงเรียน เพศ ของนักเรียน จำนวนบุตรและเป็นลูกคนที่เท่าใด พักอาศัยอยู่กับใคร ผู้ปกครองที่ดูแลเรื่องการศึกษา ระดับพัฒนาการในช่วงปฐมวัยของนักเรียน อายุบิดามารดา สถานภาพการสมรส ภูมิลำเนาเดิมของ บิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา รายได้รวมของครอบครัวเฉลี่ยต่อ เดือน

ส่วนที่ 2.1 สอบถามเกี่ยวกับการเรียนเสริมว่านักเรียนเคย/ไม่เคยเรียนเสริม ถ้าเคยเรียนเสริม ลักษณะการเรียนเสริมของนักเรียนเป็นอย่างไร ทั้งในแง่วิชาที่เรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียน จำนวน ชั่วโมงที่เรียน ลักษณะการเรียนการสอน สถานที่เรียน

ส่วนที่ 2.2 เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม ในส่วนนี้แบ่งเหตุผลของการเรียนเสริมรายด้าน โดย แบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียน ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ด้านสันทนากการ และการเสริมทักษะอื่นๆ ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ทั้งในแง่ของ เวลาและความรู้ และด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 42 ข้อ

ส่วนที่ 2.3 ผลกระทบจากการเรียนเสริม เนื้อหาจะสอบถามผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบ จากการเรียนเสริมที่ส่งผลต่อนักเรียนและครอบครัว มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ

ส่วนที่ 3.1 เหตุผลที่นักเรียนไม่เรียนเสริม ในส่วนนี้แบ่งเหตุผลของการเรียนไม่เสริมรายด้าน โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครองทั้งในแง่ความรู้ เวลา และทุนทรัพย์ ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านความไม่ เห็นด้วยกับค่านิยมและความเชื่อในการส่งบุตรหลานเรียนเสริม ด้านความไม่เห็นด้วยกับผลกระทบ จากการเรียนเสริม ประกอบด้วยข้อคำถามให้เลือกตอบชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 19 ข้อ

ส่วนที่ 3.2 ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม เนื้อหาจะสอบถามผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบ จากการไม่เรียนเสริมที่ส่งผลต่อนักเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามให้เลือกตอบชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ

และกำหนดเป็นน้ำหนักคะแนนจากมากไปหาน้อย 5 ระดับดังนี้

ข้อความตรงกับความเป็นจริงในระดับมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
ข้อความตรงกับความเป็นจริงในระดับมาก	ให้	4 คะแนน

ข้อความตรงกับความเป็นจริงในระดับปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ข้อความตรงกับความเป็นจริงในระดับน้อย	ให้	2 คะแนน
ข้อความตรงกับความเป็นจริงในระดับน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง เป็นจริงในระดับมากที่สุดกับข้อความ

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง เป็นจริงในระดับมากกับข้อความ

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง เป็นจริงในระดับปานกลางกับข้อความ

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง เป็นจริงในระดับน้อยกับข้อความ

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง เป็นจริงในระดับน้อยที่สุดกับข้อความ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย เกี่ยวกับการเรียนเสริม และการวิจัยเชิงคุณภาพ ในขั้นตอนที่ 1 เพื่อกำหนดนิยามของตัวแปรที่ต้องการวัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเรียนเสริม หมายถึง การเรียนนอกเหนือเวลาเรียนตามปกติโดยเนื้อหาที่เรียนเป็นเนื้อหาที่อยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนตามปกติ เพื่อเน้นย้ำหรือเสริมเนื้อหาเฉพาะบางวิชา พร้อมด้วยเทคนิคการทำข้อสอบ และรวมถึงการเรียนที่มีเนื้อหาวิชานอกหลักสูตร และกิจกรรมสัมมนาการต่างๆ เช่น การเรียนเสริมกีฬา ดนตรี และศิลปะ เป็นต้น

2. ลักษณะการเรียนเสริม หมายถึง รายละเอียดของการเรียนเสริม ประกอบด้วย วิชาที่เรียนเสริม จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ แบบการเรียนเสริม และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม

3. วิชาที่เรียนเสริม หมายถึง วิชาที่นักเรียนเรียนเสริมนอกชั้นเรียนปกติ แบ่งเป็น ด้านวิชาการ เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และด้านสัมมนาการ เช่น การเรียนเปียโน การว่ายน้ำ การเรียนรำไทย การเรียนศิลปะ

4. จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริม หมายถึง จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมรวมทั้งหมดทุกวิชาต่อสัปดาห์

5. แบบการเรียนเสริม หมายถึง ลักษณะการเรียนการสอนเสริม เช่น การเรียนแบบตัวต่อตัว เรียนกลุ่มเล็กน้อยกว่า 5 คน สถานที่เรียนเสริม เช่น เรียนที่บ้าน หรือที่โรงเรียน เป็นต้น

6. ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมนอกเหนือการเรียนในชั้นเรียนปกติต่อเดือน

7. นักเรียนปฐมวัย หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3

8. เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม หมายถึง ความคิดเห็นที่สนับสนุนให้ผู้ปกครองนักเรียนส่งบุตรหลานเรียนเสริมเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียนปกติในลักษณะต่างๆ เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์อันได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ด้านพัฒนาการเรียนในห้องเรียน ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านสันตนาการและการเสริมทักษะอื่นๆ ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง

9. เหตุผลที่นักเรียนไม่เรียนเสริม หมายถึง ความคิดเห็นที่สนับสนุนให้ผู้ปกครองนักเรียนไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียนปกติ อันเนื่องมาจาก ความไม่พร้อมของผู้ปกครองทั้งแง่ความรู้ เวลาและทุนทรัพย์ ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน และด้านความเชื่อและค่านิยม

10. ผลกระทบ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นและผลที่ตามมาหลังจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม ในด้านต่างๆ

11. การวิจัยผสมวิธี หมายถึง การออกแบบการวิจัยประเภทหนึ่ง ซึ่งนักวิจัยใช้วิธีการวิจัยดำเนินการวิจัย ทั้งวิธีเชิงปริมาณและวิธีการเชิงคุณภาพ ในการวิจัยเรื่องเดียวกัน เพื่อทำความเข้าใจอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 นำนियามตัวแปรที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างตารางวิเคราะห์โครงสร้างตัวแปรที่ต้องการศึกษา และสร้างข้อคำถามตามโครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการศึกษา จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความเหมาะสมของข้อคำถาม ภาษาที่ใช้ และการจัดรูปแบบการพิมพ์ และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสอบถามฉบับร่าง โดยข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากผู้ปกครองที่ให้บุตรหลานเรียนเสริม 15 คน และไม่เรียนเสริม 10 คน ข้อมูลภูมิหลังของผู้ปกครองที่ส่งให้บุตรหลานเรียนเสริม และผู้ปกครองที่ไม่ได้ส่งให้บุตรหลานเรียนเสริม มีภูมิหลังในด้านต่างๆ สรุปได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม 15 คน

กำหนดให้เป็น A1 ถึง A15 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีบุตรหลานเรียนโรงเรียนมีชื่อเสียง จำนวน 8 คน และบุตรหลานเรียนโรงเรียนปกติ จำนวน 7 คน ประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 5 คน พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 6 คน ข้าราชการ จำนวน 2 คน อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน และแม่บ้าน จำนวน 1 คน เพศหญิง จำนวน 11 คน เพศชาย จำนวน 4 คน อายุต่ำกว่า 40 ปี จำนวน 8 คน อายุตั้งแต่ 40 ปี ขึ้นไป จำนวน 7 คน ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 8 คน ปริญญาโท จำนวน 6 คน และ ปริญญาเอก จำนวน 1 คน ระดับรายได้ไม่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท จำนวน 3 คน มากกว่า 50,000 บาท-100,000 บาท จำนวน 4 คน และมากกว่า 100,000 บาท จำนวน 8 คน ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3. 2 ภูมิหลังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม 15 คน

ผู้ปกครองที่ นักเรียน เรียนเสริม คนที่	โรงเรียน	อาชีพของ ผู้ปกครอง	เพศ	อายุ (ปี)	ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง	รายได้รวมต่อเดือนของ ครอบครัวโดยประมาณ
A1	มีชื่อเสียง	ธุรกิจส่วนตัว	หญิง	36	ปริญญาโท	มากกว่า 200,000 บาท
A2	ปกติ	ธุรกิจส่วนตัว	หญิง	40	ปริญญาตรี	60,000 บาท
A3	ปกติ	พนักงาน บริษัทเอกชน	หญิง	40	ปริญญาตรี	80,000 บาท
A4	มีชื่อเสียง	ธุรกิจส่วนตัว	หญิง	38	ปริญญาโท	200,000 บาท
A5	ปกติ	พนักงาน บริษัทเอกชน	หญิง	39	ปริญญาตรี	45,000 บาท
A6	ปกติ	ข้าราชการ	ชาย	37	ปริญญาตรี	50,000 บาท
A7	มีชื่อเสียง	อาจารย์ มหาวิทยาลัย	หญิง	42	ปริญญาเอก	มากกว่า 200,000 บาท
A8	มีชื่อเสียง	พนักงาน บริษัทเอกชน	ชาย	38	ปริญญาตรี	120,000 บาท
A9	ปกติ	พนักงาน บริษัทเอกชน	ชาย	41	ปริญญาโท	150,000 บาท
A10	มีชื่อเสียง	ธุรกิจส่วนตัว	หญิง	43	ปริญญาโท	180,000 บาท
A11	ปกติ	พนักงาน บริษัทเอกชน	หญิง	36	ปริญญาตรี	50,000 บาท

ผู้ปกครองที่ นักเรียน เรียนเสริม คนที่	โรงเรียน	อาชีพของ ผู้ปกครอง	เพศ	อายุ (ปี)	ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง	รายได้รวมต่อเดือนของ ครอบครัวโดยประมาณ
A12	มีชื่อเสียง	พนักงาน บริษัทเอกชน	หญิง	43	ปริญญาตรี	มากกว่า100,000 บาท
A13	มีชื่อเสียง	ธุรกิจส่วนตัว	หญิง	35	ปริญญาโท	มากกว่า 100,000 บาท
A14	ปกติ	แม่บ้าน	หญิง	35	ปริญญาตรี	80,000 บาท
A15	มีชื่อเสียง	ข้าราชการ	ชาย	42	ปริญญาโท	100,000 บาท

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ปกครองที่ไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม 10 คน

กำหนดให้เป็น B1 ถึง B10 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีบุตรหลานเรียนโรงเรียนมีชื่อเสียง จำนวน 5 คน และบุตรหลานเรียนโรงเรียนปกติ จำนวน 5 คน ประกอบอาชีพ พนักงานบริษัท จำนวน 4 คน ข้าราชการ จำนวน 2 คน อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 1 คน นักดนตรี จำนวน 1 คน และแม่บ้าน จำนวน 1 คน เพศหญิง จำนวน 8 คน เพศชาย จำนวน 2 คน มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 5 คน มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี จำนวน 2 คน มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 4 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 คน ปริญญาโท จำนวน 2 คน และ ปริญญาเอก จำนวน 1 คน ระดับรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท จำนวน 3 คน มากกว่า 50,000 บาท-100,000 บาท จำนวน 7 คน ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ภูมิหลังของผู้ปกครองที่ไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม 10 คน

ผู้ปกครองที่ นักเรียนไม่เรียน เสริมคนที่	โรงเรียน	อาชีพของ ผู้ปกครอง	เพศ	อายุ (ปี)	ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง	รายได้รวมต่อเดือนของ ครอบครัวโดยประมาณ
B1	ปกติ	พนักงานรายวัน	หญิง	25	มัธยมศึกษาตอน ปลาย	10,000
B2	ปกติ	พนักงานบริษัท	หญิง	38	มัธยมศึกษาตอน ปลาย	20,000
B3	ปกติ	แม่บ้าน	หญิง	55	มัธยมศึกษาตอน ปลาย	น้อยกว่า 20,000
B4	มีชื่อเสียง	ข้าราชการ	หญิง	43	ปริญญาโท	100,000
B5	มีชื่อเสียง	อาจารย์	ชาย	43	ปริญญาเอก	100,000

ผู้ปกครองที่ นักเรียนไม่เรียน เสริมคนที่	โรงเรียน	อาชีพของ ผู้ปกครอง	เพศ	อายุ (ปี)	ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง	รายได้รวมต่อเดือนของ ครอบครัวโดยประมาณ
		มหาวิทยาลัย				
B6	มีชื่อเสียง	นักดนตรี	ชาย	30	ปริญญาตรี	70,000
B7	ปกติ	พนักงานบริษัท	หญิง	35	ปริญญาตรี	80,000
B8	ปกติ	พนักงานบริษัท	หญิง	35	ปริญญาตรี	100,000
B9	มีชื่อเสียง	ธุรกิจส่วนตัว	หญิง	33	ปริญญาโท	100,000
B10	มีชื่อเสียง	ข้าราชการ	หญิง	40	ปริญญาตรี	80,000

ผู้วิจัยสามารถรวบรวมประเด็นเหตุผลของการเรียนเสริม จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการวิจัยเชิงคุณภาพในขั้นตอนที่ 1 สามารถแบ่งได้เป็น 7 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านสัมมนาและการเสริมทักษะอื่นๆ ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง ผลดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3. 4 เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริมที่ได้จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์

เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม (ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์)	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	บทสัมภาษณ์ (Qualitative ระยะเวลาที่ 1)
1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน			
1.1 ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะทางสมองและเสริมสร้างสติปัญญา	- Kim (2010) - พรรณทิพย์ ศิริวรรณ บุศย์ (2549) - พิชัย สมส่งสวัสดิ์ (2552) - ไทยพับลิค้า (2556) - Qualitative ระยะเวลาที่ 1	5	“...คิดว่าการพัฒนาลูกเราควรต้องเริ่มตั้งแต่ก่อน 6 ขวบ เพราะเป็นช่วงที่สมองเติบโตมากที่สุดหลังจากนั้นสมองก็เติบโตช้าแล้ว อะไรที่เราคิดว่าจะช่วยส่งเสริมลูกเราได้ เราก็จะให้เรียนเพิ่มตั้งแต่ตอนนี้ อย่างลูกเราก็ให้เรียนเสริมทักษะตั้งแต่ 1 ขวบครึ่งเรียนต่อเนื่องมาเรื่อยๆ...” ผู้ปกครอง A1 (3 พ.ค. 58) “...การที่ส่งลูกไปเรียนเสริมนั้นจะได้ให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านสมอง และจะได้เรียนรู้ในสิ่งที่ไม่รู้เหมือนเปิดโลกของเด็กอีกทางหนึ่งด้วย...” ผู้ปกครอง A4 (2 พ.ค. 58)

เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม (ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์)	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	บทสัมภาษณ์ (Qualitative ระยะที่ 1)
1.2 ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมทางด้านคณิตศาสตร์	- พิชัย สมส่งสวัสดิ์ (2552) - Qualitative ระยะที่ 1	2	“...เลขคือพื้นฐานของการทำงานทุกอย่าง ไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไรก็ควรมีความรู้เลขที่ดี จึงซื้อของเล่นเกี่ยวกับตัวเลข และส่งไปให้เรียนเลขเสริมที่โรงเรียน...” ผู้ปกครอง A2 (2 พ.ค. 58) “...เด็กเค้าเรียนรู้เลขได้เร็วมาก การที่ฝึกให้เค้าคิดบ่อยๆ ทำให้ทักษะการคิดเค้าดีขึ้น ตอนนี้ก็มีให้เรียนเสริมคิดเลขเร็วอยู่...” ผู้ปกครอง A3 (2 พ.ค. 58)
1.3 ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมด้านภาษา	- Kim (2010) - พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2549) - พิชัย สมส่งสวัสดิ์ (2552) - Qualitative ระยะที่ 1	4	“...การฝึกออกเสียง การพูดภาษาต่างประเทศ เราว่าควรฝึกตั้งแต่เล็ก สืบเนื่องจากให้ลูกฟังเพลงภาษาอังกฤษเค้าร้องตามได้ เหมือนสมองเค้ารับเรื่องภาษาได้เร็ว...” ผู้ปกครอง A1 (3 พ.ค. 58) “...ตอนนี้ประเทศก็เปิด AEC แล้วคิดว่าภาษาอังกฤษและจีนมีความจำเป็นต่อการใช้ชีวิตในอนาคต เลยส่งลูกเรียนภาษาอังกฤษและจีน...” ผู้ปกครอง A3 (2 พ.ค. 58)
1.4 ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียน	- Dawson (2010) - พิชัย สมส่งสวัสดิ์ (2552) - สุพัฒน์ สุขมลสันต์ (2530) - Qualitative ระยะที่ 1	4	“...ฝึกให้เด็กรู้จักการเตรียมตัวในการเรียนได้ตั้งขึ้น เพราะเพิ่งย้ายมาจากอนุบาล ระบบการเรียนไม่เหมือนกับ ป.1...” ผู้ปกครอง A4 (2 พ.ค. 58)
2. ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน			
2.1 ต้องการให้บุตรหลานทบทวนบทเรียนในชั้นเรียนให้เข้าใจมากขึ้น	- คงศักดิ์ ธาตุทอง และคณะ (2542) - เสาวลักษณ์ มawangค์	5	“...เพื่อทบทวนการเรียนของโรงเรียน และเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง เพื่อเรียนเร็วขึ้น และจะได้เข้าใจเร็วขึ้นในห้องเรียน...”

เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม (ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์)	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	บทสัมภาษณ์ (Qualitative ระยะที่ 1)
	(2544) - สวนดุสิตโพล (2547) - ดวงใจ จิตรน้อม (2554) -Qualitative ระยะที่ 1		“...เรียนเสริมเพื่อลดจุดด้อย และเสริมจุดแข็งให้กับ ลูก...” “...คุณครูบอกร้องมีปัญหาไม่ยอมอ่านหนังสือ คือ ครูต้องคอยจี้ให้อ่าน ถึงจะอ่านคนอื่นในห้องอ่านได้ แล้วแต่เค้าไม่ชอบอ่าน ดิหน้อยที่เค้าถนัดเลข เลขไม่ มีปัญหาตอนนี้พี่ก็ฝากเรียนเสริมตอนเย็นให้ครูช่วย ดูแลเรื่องภาษาไทย ...”
2.2 ต้องการให้บุตรหลานมี พัฒนาการเรียนที่ดีขึ้น	- Qualitative ระยะที่ 1	1	ผู้ปกครอง A5 (1 พ.ค. 58) “...ต้องการให้ลูกบวก ลบเลขคล่องขึ้น”
2.3 บุตรหลานมีพัฒนาการไม่ เป็นไปตามเกณฑ์	- ดวงใจ จิตรน้อม (2554) - Qualitative ระยะที่ 1	2	ผู้ปกครอง A3 (2 พ.ค. 58)
2.4 ต้องการให้บุตรหลานมี พัฒนาการทันเพื่อน หรือเรียนรู้เร็ว ขึ้น	- สุวัฒน์ สุขมลสันต์ (2530) -Qualitative ระยะที่ 1	2	
2.5 บุตรหลานเรียนที่โรงเรียนไม่ เข้าใจ	- Matiasvili and Kutateladze (2006)	1	
3. ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน			
3.1 หลักสูตรที่โรงเรียนสอนเร่งรัด เกินไป	- Neese (2011) - Qualitative ระยะที่ 1	2	“...ไม่เข้าใจเหมือนกันว่าทำไมต้องเร่งให้เด็กอ่าน ออกตั้งแต่อยู่บนบาล 2 เค้าเพิ่ง 4 ขวบเอง สมัยก่อน กว่าจะอ่านได้ก็น่าจะ 5-6 ขวบ นะ...” ผู้ปกครอง A6 (3 พ.ค. 58)
3.2 หลักสูตรที่โรงเรียนสอนไม่ สามารถครอบคลุมเนื้อหาที่บุตร หลานจะต้องเรียนรู้ได้ทั้งหมด	- Suraweera (2011)	1	“...หลักสูตรเดี่ยวนี้ยากจริง เด็กเล็กก็เรียนภาษาจีน กันแล้ว...” ผู้ปกครอง A3 (2 พ.ค. 58)
3.3 ขนาดห้องเรียนปกติใหญ่	- Bray and Lykin	1	“...โรงเรียนสอนแต่อ่านเขียนกลัวลูกคิดวิเคราะห์ไม่

เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม (ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์)	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	บทสัมภาษณ์ (Qualitative ระยะที่ 1)
เกินไปทำให้ครูดูแลไม่ทั่วถึง	(2012)		เก่งเหมือนเด็กเรียนอนุบาลบูรณาการ... ผู้ปกครอง A12 (9 พ.ค. 58)
4. ด้านสันทนากการ และการเสริมทักษะอื่นๆ			
4.1 ต้องการให้บุตรหลานมีความรู้ เพิ่มเติมนอกเหนือจากในห้องเรียน	- คงศักดิ์ ธาตุทอง และคณะ (2542) - เสาวลักษณ์ มawangค์ (2544) - ขนิษฐา ชุมเพ็ญ (2545) - ศรศมน เชิดชูสีมา (2549) - ดวงใจ จิตรน้อม (2554) - Qualitative ระยะที่ 1	6	“... น้องสุขภาพไม่แข็งแรง น้องแพ้นมวัว เลยทำให้ ตัวเล็ก เลยส่งให้เรียนเสริมด้านกีฬา เพื่อให้สุขภาพ แข็งแรง” ผู้ปกครอง A7 (7 พ.ค. 58) “...ต้องการให้มีการพัฒนาตนเองด้านความ กระตือรือร้นในการเรียน รู้จักการเข้าสังคมกับเพื่อน กลุ่มอื่น เช่น การเรียนร่วมกับชาย/หญิง เพราะลูก เรียนขยาล้วน อยากให้เรียนเสริมเพื่อผ่อนคลาย สนุกสนานด้วยการเรียนศิลปะที่ลูกชอบ...” ผู้ปกครอง A8 (3 พ.ค. 58) “...ตอนนี้ให้ลูก 3 คนเรียนศิลปะ เพราะเห็นลูกคน แรกเรียนแล้วเค้ามีความคิดใหม่ๆ กลับมาประดิษฐ์ หุ่นนี้ เราว่าความคิดสร้างสรรค์นี้จำเป็นมากๆ เรา เลยให้ลูกเรียนทุกคน... คนที่สองให้เรียนว่ายน้ำเพิ่ม เพราะเขาเค้าไม่แข็งแรง...” ผู้ปกครอง A9 (3 พ.ค. 58)
4.2 ต้องการให้บุตรหลานมี กิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ได้รู้จักเพื่อน ใหม่	- ศรศมน เชิดชูสีมา (2549) - Qualitative ระยะที่ 1	1	“...น้องเป็นสมาธิสั้นแบบอ่อนๆ เลยให้เรียนดนตรี ตอนแรกเค้าไม่ค่อยอยากเรียน ก็เรียนจากไม่ถึงครึ่ง ชั่วโมงจนตอนนี้ได้เกือบชั่วโมงแล้ว ตอนนี่เค้าโอเค ขึ้น ผ่านมา 1 ปี คิดว่าดนตรีมีส่วนช่วยนะ เค้านี้ ขึ้น...” ผู้ปกครอง A10 (3 พ.ค. 58)
4.3 ต้องการให้บุตรหลานพัฒนา บุคลิกภาพ และกล้าแสดงออก	- Qualitative ระยะที่ 1	1	
4.4 ต้องการให้บุตรหลานผ่อนคลาย ความเครียด	- Qualitative ระยะที่ 1	1	
4.5 ต้องการส่งเสริมให้บุตรหลานมี พัฒนาการด้านการเรียนดีขึ้นจาก การเรียนเสริมด้านกิจกรรมสันทนา การ	- Qualitative ระยะที่ 1	1	
4.6 ต้องการพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ของบุตรหลาน	- Qualitative ระยะที่ 1	1	“...ที่โรงเรียนเค้าไม่มีสระว่ายน้ำ เลยให้มาเรียนว่ายน้ำ น้ำเพราะเป็นทักษะที่จำเป็น รอบๆ บ้านมีบ่อน้ำ เยอะกลัวลูกตกลงไปช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ และอีก อย่างการมาเรียนว่ายน้ำเค้าได้มาเจอเพื่อนๆ คนอื่น

เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม (ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์)	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	บทสัมภาษณ์ (Qualitative ระยะที่ 1)
4.7 ต้องการให้บุตรหลานมีสมาธิ ในการเรียนรู้มากขึ้น	- Qualitative ระยะที่ 1	1	บ้านเรามีลูกคนเดียว เค้าไม่รู้จะเล่นกับใครมาที่นี้จะ ได้มีเพื่อนเล่นด้วย...”
4.8 ต้องการเสริมสร้างพัฒนาการ ทางด้านร่างกายให้กับบุตรหลาน ให้และมีสุขภาพแข็งแรง	- Qualitative ระยะที่ 1	1	ผู้ปกครอง A11 (3 พ.ค. 58) “...ว่ายน้ำเป็นกีฬาที่เด็กทุกคนต้องว่ายน้ำเป็น มันมี ประโยชน์มาก...”
4.9 ต้องการให้บุตรหลานนำ ความสามารถอื่นๆ นอกเหนือจาก ด้านวิชาการไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	- Qualitative ระยะที่ 1	1	ผู้ปกครอง A6 (3 พ.ค. 58)
5. ด้านการเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อ			
5.1 ท่านไม่ทราบแนวทางในการ เตรียมตัวบุตรหลานสอบเข้า ป.1	- สุปัทม์ สุกมลสันต์ (2530) - Qualitative ระยะที่ 1	2	“...ต้องการให้ลูกเรียนโรงเรียนสาธิต แต่โรงเรียน อนุบาลเค้าสอนแนวอ่านเขียน ดั้งนั้นเลยต้องมา เรียนเสริมด้านเขาวรรณเพิ่มเติมจากที่โรงเรียนไม่ได้ สอนเพื่อเอาไว้ใช้ตอนสอบเข้า ป.1...” “...คือข้อสอบแนวสาธิตมันไม่เหมือนข้อสอบ โรงเรียนเครือคาทอลิก ที่สอบอ่านเขียนนะ แบบนั้น เราพอสอนได้ แต่ถ้าเป็นแบบเขาวรรณเหมือนของ สาธิต เราสอนไม่เป็น ที่สถาบันสอนเค้าจะให้ แบบฝึกหัดชุดเดิมซ้ำๆ จนเด็กมีทักษะในการทำ ข้อสอบ มีการจำลองสถานการณ์สอบจริงด้วย ให้ ลองฝนคำตอบ ลูกจะได้คุ้นเคย...”
5.2 เนื้อหาการสอนที่โรงเรียนไม่ สอดคล้องกับการสอบเข้า ป.1	- สุปัทม์ สุกมลสันต์ (2530) - Matiasvili and Kutateladze (2006) - Qualitative ระยะที่ 1	3	ผู้ปกครอง A12 (9 พ.ค. 58)
5.3 ต้องการสร้างความคุ้นเคยและ ความมั่นใจในการสอบเข้า ป.1 ให้กับบุตรหลาน	- สุปัทม์ สุกมลสันต์ (2530) - Qualitative ระยะที่ 1	2	
5.4 ต้องการเพิ่มเติมเทคนิคในการ สอบเข้าป.1 ให้กับบุตรหลาน	- สายหยุด ผาคำ (2546) - สาลินี คันธวะ (2550) - Qualitative ระยะที่ 1	3	

เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม (ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์)	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	บทสัมภาษณ์ (Qualitative ระยะที่ 1)
6.ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง			
6.1 ท่านติตการกิจการทำงานไม่สามารถสอนหรือดูแลบุตรหลานในช่วงหลังเลิกเรียนได้	- Qualitative ระยะที่ 1	1	“...พี่เลิกงาน หกโมงเย็นกว่าจะถึงบ้านก็เป็นทุ่มกว่าพี่จะกลับลูกก็ใกล้จะนอนแล้ว เลยให้ลูกเรียนเสริมตอนเย็นหลังเลิกเรียน 1 ชั่วโมง เพราะยังงี้ก็ต้องรอโรงเรียนอยู่แล้ว ดึกกว่าไปวิ่งเล่น ที่บ้านก็มีแต่ยายอยู่สอนการบ้านหลานที่ไร ทะเลาะกันทุกที เพราะลูกบอกว่าสอนไม่เห็นเหมือนคุณครูเลย เค้าบอกอย่างงั้นนะ เพราะเด็กตอนนี้อ่านหนังสือเป็นคำๆ ไม่ได้เรียนแบบสะกดคำแบบสมัยเราแล้ว เรียนพิเศษตอนเย็นก็จะได้ไม่ต้องเป็นกั๊งว่าลูกจะไม่ยอมทำการบ้าน...” ผู้ปกครอง A9 (3 พ.ค. 58)
6.2 ท่านไม่สามารถสอนบุตรหลานได้ เนื่องจากการเรียนในปัจจุบันแตกต่างกับที่ตนเองเคยเรียน	- Qualitative ระยะที่ 1	1	“...ให้เรียนเสริมดีแล้วเพราะจะได้ทำการบ้านเสร็จ ไม่อยากต้องตามให้ลูกทำการบ้าน ลูกคือ...สอนลูกที่ไร ทะเลาะกันทุกที...” ผู้ปกครอง A6 (3 พ.ค. 58)
6.3 ลดภาระของท่านในการดูแลเรื่องการบ้านของบุตรหลาน	- ศรศมน เชิดชูสีมา (2549) - Qualitative ระยะที่ 1	2	“...จริงๆ กิจกรรมที่สถาบันสอนเสริมจัด เราก็อำทำได้เองที่บ้านได้นะ แต่อุปกรณ์ของที่สถาบันสอนเสริมเค้าน่าจะเล่นกว่า แล้วเค้าก็มีเทคนิคการสอนที่ลูกเราชอบ สนุก..” ผู้ปกครอง A1 (3 พ.ค. 58)
6.4 ท่านมีปัญหาในการสอนบุตรหลานเอง เพราะบุตรหลานไม่ค่อยเชื่อฟัง แต่บุตรหลานยอมทำตามที่คุณครูสอนมากกว่า	- Qualitative ระยะที่ 1	1	
6.5 ท่านคิดว่าการสอนเสริมสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับบุตรหลาน ได้เชี่ยวชาญกว่าท่านจัดเอง	- Qualitative ระยะที่ 1	1	
7. ด้านความเชื่อ และค่านิยม			
7.1 ท่านคิดว่าการสอนเสริมมีหลักสูตร บุคลากร และสื่อการเรียนการสอนที่พร้อมกว่าที่โรงเรียน	- Qualitative ระยะที่ 1	1	“...อยู่บ้านเด็กชอบดูทีวี เล่นไอแพด เนื่องจากหยิบจับง่าย ทำให้อยากลดเวลาอยู่บ้านลง เฉลี่ยถ้าไม่นับเวลานอนและเวลาเวลาที่เรียนเสริมแล้ว ก็อยู่บ้านเล่น 6 ชม. การอยู่กับเด็ก 24 ชม. เป็นเรื่องที่สร้างความเครียดให้กับผู้ปกครองได้ คิดว่าการไปเรียนเสริม มีประโยชน์มากกว่าอยู่บ้าน ..” ผู้ปกครอง A13 (3 พ.ค. 58)
7.2 ต้องการให้บุตรหลานมีความสามารถพิเศษสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต	- Qualitative ระยะที่ 1	1	
7.3 ท่านต้องการส่งเสริมตามความถนัดของบุตรหลาน เช่น บุตรหลานชอบกีฬา ท่านก็ให้เรียนเสริมด้านกีฬาเพิ่มเติม หรือถ้าชอบคำนวณ ก็	- Qualitative ระยะที่ 1	1	“...เรียนเสริมดนตรีดีนะ อยากให้ลูกสาวเรียนขิม เพราะดูเป็นผู้หญิงดีแล้วเด็กสมัยนี้ก็ต้องเล่นดนตรี

เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม (ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์)	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	บทสัมภาษณ์ (Qualitative ระยะที่ 1)
ให้เรียนเลข			เป็น อย่าง น้อย 1 อย่าง นะ ...” ผู้ปกครอง A6 (3 พ.ค. 58)
7.4 ท่านคิดว่า การเรียนเสริมเป็น การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	- ศรตมน เชิดชูสีมา (2549) - สวนดุสิตโพล (2547) - Qualitative ระยะที่ 1	3	“...น้องซีเป็นคนกล้าแสดงออก อยากให้ลูกมี ความสามารถพิเศษอย่างอื่นเพื่อเสริมความถนัดและ สนใจของลูก นอกเหนือจากเรื่องเรียน เพราะเราเอง ก็ไม่ใช่นักเรียนเก่ง เราต้องสร้างทางเลือกให้ลูก ถ้า เกิดบัลเลต์ที่เค้าเรียนอยู่แล้วเค้าชอบ ต่อไปเค้าก็เอา ไปประกอบอาชีพได้...” ผู้ปกครอง A14 (3 พ.ค. 58)
7.5 ท่านคิดว่าปัจจุบันการเรียน เสริมเป็นเรื่องปกติ ที่นักเรียนในวัย เดียวกันก็เรียนเสริม	- Palegedara (2011) - Sen (2009) - ดวงใจ จิตรน้อม (2554)	3	“เป็นค่านิยมสมัยใหม่ และสอดคล้องกับปัจจุบันที่ ต้องมีการแข่งขันด้านการเรียนเสริมให้มากขึ้น พ่อ แม่ส่วนใหญ่กังวลไปก่อน กลัวลูกจะมีปัญหาเรียนไม่ ทันเพื่อน ทั้งที่จริงๆ ก็ไม่ได้มีปัญหาอะไรก็ส่งลูก เรียนเสริมไปแล้ว แล้วถ้าอยากให้ลูกเรียนโรงเรียน ดีๆ มีพรศรมีพวก มีรุ่น ก็ยังต้อง ไปเรียนตัวเพื่อให้สอบเข้าได้...” ผู้ปกครอง A15 (30 เม.ย. 58)
7.6 ท่านคิดว่า การเรียนเสริมเพิ่ม โอกาสในการเข้าโรงเรียน ที่มี ชื่อเสียงได้	- Barro and Lee (2010) - Kara (2010) - Son (2010) - สุพร แซ่ตั้ง (2555) - สุพจน์ ภิญญภัตสร (2545) - Qualitative ระยะที่ 1	6	“...ถ้าเรามีทุนทรัพย์เพียงพอ ทำไมเราจะไม่ส่งลูก เรียนเสริมหละ เพราะเราสามารถซื้อโอกาสที่ดีให้ลูก เราได้ ให้ลูกเราเรียนเสริม พัฒนาทักษะ ไม่แน่ว่า เราอาจจะไปได้ไกลกว่าเราก็ได้ ไม่มีใครรู้ แต่เราได้ พยายามทำให้ลูกเราแล้ว ไม่ใช่ไม่ได้ลงมือทำอะไร เลย...” ผู้ปกครอง A1 (3 พ.ค. 58)
7.7 ท่านคิดว่าบุตรหลานจะ ประสบความสำเร็จในอนาคตได้ ถ้า มีผลการเรียนดี	- Dang (2008) - Kuan (2011) - สุรัฐ ศิลปะอนันต์ (2540) - OECD (2013)	4	“...เราปฏิเสธการเรียนเสริมไม่ได้ถ้าอยากเข้า โรงเรียนดีๆ เพราะสอนเองก็ไม่มี เราอยากให้ลูก อยู่ในสังคมดีๆ ยิงยาว 12 ปีไม่ต้องมาคอยหา โรงเรียนให้ใหม่ ตอนมัธยม...” ผู้ปกครอง A12 (9 พ.ค. 58)
7.8 ท่านคิดว่าบุตรหลานควรมี ความสามารถพิเศษอื่น นอกเหนือจากด้านวิชาการ เช่น ความสามารถด้านดนตรี กีฬา	- สุปัตน์ สุกมลสันต์ (2530) - Qualitative ระยะที่ 1	2	

เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม (ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์)	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	บทสัมภาษณ์ (Qualitative ระยะที่ 1)
ศิลปะ เป็นต้น			“...เราพยายามผลักดันลูกเต็มๆ ให้เรียนภาษาไว้หลายๆ ภาษา ตอนนี้งานเป็นพนักงานขายของในสำเพ็งเห็นว่าถ้าลูกได้ภาษาจีน ลูกเราจะได้อะไรง่ายในอนาคต...” ผู้ปกครอง A5 (1 พ.ค. 58)
7.9 ท่านคิดว่าสังคมสมัยนี้มีการแข่งขันสูง ดังนั้นต้องเตรียมความพร้อมตั้งแต่เด็ก	- ดวงใจ จิตรน้อม (2554) - สิริภัทร ชื่นคำ (2553) - Qualitative ระยะที่ 1	3	
7.10 ท่านคิดว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ ตัวเองแล้ว ถ้าบุตรหลานได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง ก็น่าจะมีโอกาสในอนาคตมากกว่าตนเอง	-Qualitative ระยะที่ 1	1	

ผู้วิจัยสามารถรวบรวมประเด็นเหตุผลของการไม่เรียนเสริม จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการวิจัยเชิงคุณภาพในระยะที่ 1 สามารถแบ่งได้เป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง 2) ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง 3) ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน และ 4) ด้านความเชื่อและค่านิยม ผลดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3. 5 เหตุผลที่นักเรียนไม่เรียนเสริมที่ได้จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์

เหตุผลที่นักเรียนไม่เรียนเสริม (ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์)	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	บทสัมภาษณ์ (Qualitative ระยะที่ 1)
1. ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง			
1.1 ท่านไม่มีความรู้ว่าจะควรส่งบุตรหลานเรียนเสริมแบบใดจึงจะเหมาะสม	- Qualitative ระยะที่ 1	1	“...ตอนนี้ทำงานอยู่ร้านขายโดนัท ทำเกือบทุกวันส่วนใหญ่ก็ให้ตายายช่วยเลี้ยงลูก และช่วยออกค่าเลี้ยงดูลูกเราด้วย ไม่ได้ให้ลูกเรียนเสริมอะไร เพราะค่าใช้จ่ายสูง ตายายรับภาระไม่ไหว ไม่มีคนรับส่ง ทุกวันนี้ก็ให้ลูกกลับจากโรงเรียนพร้อมญาติข้างๆ บ้านเพราะไม่มีเวลารับส่ง...” ผู้ปกครอง B1 (2 พ.ค. 58)
1.2 ท่านมีทุนทรัพย์ไม่เพียงพอให้บุตรหลานเรียนเสริม	- Qualitative ระยะที่ 1	1	
1.3 ท่านไม่มีเวลาร่างไปรับ/ส่ง หรือดูแลบุตรหลานระหว่างเรียนเสริม	- สุพจน์ ภิญโญภัสสร (2545) - สวนตุลิตีโพ	3	

เหตุผลที่นักเรียนไม่เรียนเสริม (ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์)	งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง	จำนวน	บทสัมภาษณ์ (Qualitative ระยะเวลาที่ 1)
	(254) - Qualitative ระยะเวลาที่ 1		“...มีการเรียนเสริมด้วยเทร่อ สำหรับเด็กชั้นนี้ แต่ถึงมีจริงๆ ก็ไม่มีความรู้ว่าควรส่งลูกเรียนอะไร เพราะยังเล็กอยู่”
1.4 สถานที่เรียนเสริมไกล เดินทางไม่สะดวก	- สวนดุสิตโพล (2547)	1	ผู้ปกครอง B2 (2 พ.ค. 58) “...ไม่ได้ให้หลานเรียนเสริม เพราะพ่อแม่แยกทางกัน เด็กอยู่กับย่า ซึ่งรับภาระค่าใช้จ่ายทุกอย่างของเด็กคนเดียว...” ผู้ปกครอง B3 (2 พ.ค. 58)
2. ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง			
2.1 บุตรหลานเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในโรงเรียนเป็นอย่างดีแล้ว	- สุพจน์ ภิญโญภัสสร (2545) - Qualitative ใน ระยะเวลาที่ 1	1	“...เด็กชั้นอนุบาลก็ไม่ได้เรียนหนักอะไร โรงเรียนที่ให้เรียนก็เน้นพัฒนาการไม่ได้เน้นอ่านเขียน ที่ผ่านมารุเร่ไค้ก็ไม่ได้ว่าอะไร ลูกเรามีพัฒนาการไปตามเกณฑ์ ที่ไม่ให้ลูกไปเรียนเสริมเพราะช่วงวัยเด็กพ่อแม่เป็นครูที่ดีที่สุดสำหรับลูก เราสอนเองตั้งแต่ลูกคนโตมาจนถึงลูกคนเล็ก สอนเองก็รู้ว่าเค้าอ่อนเรื่องอะไร แต่ก็ไม่ได้เน้นเรื่องเรียนมากนักเรื่องรับผิดชอบกับมารยาทมากกว่า ส่วนเสาร์อาทิตย์ เราก็มักไปสวนสาธารณะ ฟิฟิธกันท์ อย่างฟิฟิธกันท์ ธรณีวิทยาเค้าก็ได้ซุดๆ คุ้ยๆ ซากฟอสซิลหรือไม่ก็ไปบ้านยายที่ต่างจังหวัด ได้อยู่กับธรรมชาติ หรือถ้าเรื่องเรียนเราก้ปรีนซ์ซีทจากในอินเทอร์เน็ตมาสอนลูกเอง เตี้ยวนี่สื่อมีอยู่มากมาย ขึ้นอยู่กับพ่อแม่จะชวนชววยมากแค่ไหน...”
2.2 ท่านสามารถทบทวนและสอนเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่โรงเรียนสอนได้เอง / จัดกิจกรรมสนทนาการให้บุตรหลานได้เอง	- คงศักดิ์ ธาตุทองและคณะ (2542) - Qualitative ใน ระยะเวลาที่ 1	2	ผู้ปกครอง B4 (7 พ.ค. 58) “...เชื่อว่าเราสอนได้ดีไม่แตกต่างจากครูที่เค้าเปิดตัวกัน เรารู้ว่าลูกเราทำอะไรได้ทำอะไรไม่ได้ เราก้จะสอนเฉพาะตอนที่เค้าอารมณ์ดีพร้อมเปิดรับแต่ถ้าไม่พร้อมก็สอนกันวันหลัง...”
2.3 บุตรหลานสามารถศึกษาหาความรู้ได้จากแหล่งอื่น เช่น อินเทอร์เน็ต สวนสัตว์ ฟิฟิธกันท์	- สวนดุสิตโพล (2547) - Qualitative ใน ระยะเวลาที่ 1	2	ผู้ปกครอง B5 (7 พ.ค. 58) “...เชื่อว่าเราสอนได้ดีไม่แตกต่างจากครูที่เค้าเปิดตัวกัน เรารู้ว่าลูกเราทำอะไรได้ทำอะไรไม่ได้ เราก้จะสอนเฉพาะตอนที่เค้าอารมณ์ดีพร้อมเปิดรับแต่ถ้าไม่พร้อมก็สอนกันวันหลัง...”

เหตุผลที่นักเรียนไม่เรียนเสริม (ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์)	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	บทสัมภาษณ์ (Qualitative ระยะที่ 1)
3. ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน			
3.1 การเรียนเสริมเป็นการเรียนที่เกินความต้องการของนักเรียนระดับปฐมวัย	- Qualitative ในระยะที่ 1	1	“...แต่ถ้าไปเรียนดิฉัน เราก็ไม่รู้ว่าจะเวลาที่ต้องไปดิฉัน เช่น เสาร์-อาทิตย์ ลูกเราพร้อมจะเปิดรับความรู้อยู่แล้ว อาจจะอยากเล่นก็ได้ แบบนี้ไปเรียนเสริมก็ไม่ได้ประโยชน์อะไร...” ผู้ปกครอง B5 (7 พ.ค. 58)
3.2 การเรียนในชั้นเรียนเพียงพอแล้ว	- สุพจน์ ภิญโญภัสสร (2545) - สวนดุสิตโพล (2547) - Qualitative ในระยะที่ 1	3	“...เราคิดว่าการเรียนเสริมไม่เหมาะกับเด็กวัยนี้นะ ที่โรงเรียนอนุบาลเค้าก็มีพร้อมให้หมดไม่ว่าจะเป็นดนตรี กีฬา แล้วเราจะเรียนเสริมข้างนอกอีกทำไม ค่าใช้จ่ายก็สูง เสียเวลาไปนั่งเฝ้าอีก รอให้ลูกเดินมาบอกเองว่าอยากเรียนเสริมอะไร แล้วค่อยส่งเรียน แบบนี้เรียนจะได้ผลมากกว่า เราเคยเห็นที่เรียนพิเศษที่ตัวเข้าป.1 แล้วเราส่งสารลูก เป็นเราคงรู้สึกอึดอัดมาก เครียดทั้งลูก ทั้งพ่อ...” ผู้ปกครอง B6 (5 พ.ค.58)
3.3 ค่าเรียนเสริมค่อนข้างสูง และคิดว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็น	- สวนดุสิตโพล (2547) - ศรศมน เชิดชูสีมา (2549) - ปรากฏการณ์ ชวนไชยะกุล (2554) - Qualitative ในระยะที่ 1	4	“...เรียนในห้องเรียนพอแล้ว โค้ชเรียนประถมปลาย ค่อยเรียนพิเศษเพื่อสอบเข้า ม.1...” ผู้ปกครอง B10 (5 พ.ค. 58)
3.4 การเรียนเสริมจะต้องดูความสมัครใจ และศักยภาพของบุตรหลานของตนเอง ก่อนส่งเรียนเสริม มิฉะนั้นผลลัพธ์จากการเรียนเสริมอาจไม่เป็นไปตามที่ผู้ปกครองต้องการ	- Qualitative ในระยะที่ 1	1	ผู้ปกครอง B10 (5 พ.ค. 58)
3.5 การเรียนเสริมทำให้เสียเวลามากกว่าได้ประโยชน์	- ศรศมน เชิดชูสีมา (2549) - Qualitative ในระยะที่ 1	2	
3.6 บุตรหลานควรได้เล่นสนุกสนานตามวัยมากกว่าไปเรียนเสริม	- Qualitative ในระยะที่ 1	1	
3.7 การเรียนเสริมทำให้บุตรหลานเครียด	- ศรศมน เชิดชูสีมา (2549)	2	

เหตุผลที่นักเรียนไม่เรียนเสริม (ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์)	งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง	จำนวน	บทสัมภาษณ์ (Qualitative ระยะที่ 1)
	- Qualitative ใน ระยะที่ 1		
4. ด้านความเชื่อและค่านิยม			
4.1 ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นการดี กรอบให้บุตรหลานทำตาม ทำให้บุตร หลานขาดความคิดสร้างสรรค์	- Qualitative ใน ระยะที่ 1	1	“...ที่คิดว่าการเรียนเสริมถ้าทำมากๆ เด็กเค้าเคย ฟังจากครูอนุบาลแล้วว่าผู้ปกครองให้ลูกเรียน เยอะเกิน เวลาไปสอบจริง เด็กบอกว่าไม่อยาก ทำข้อสอบแล้ว วันนีหนูขอหยุด 1 วัน พี่เลยคิด ว่าไม่ให้ลูกเรียนดีกว่า ถ้าสอบเข้าโรงเรียนดังๆ ไม่ได้ก็ไม่เป็นไรเรียนที่โรงเรียนพอแล้ว...” ผู้ปกครอง B7 (30 เม.ย. 58)
4.2 ท่านไม่เชื่อว่าการเรียนเสริมจะทำให้ บุตรหลานสอบเข้า ป.1 ได้	- สุพจน์ ภิญญ ภัสสร (2545) - Qualitative ใน ระยะที่ 1	2	“...ให้ลูกเรียนโรงเรียนแนวบูรณาการอยู่แล้ว เลยไม่นิยมให้ลูกเรียนเสริม เราคิดว่าการบังคับ มากเกินไปทำให้เค้าไม่อยากเรียน อยากให้เค้ามี ความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้ด้วยตัวเอง ลูกพี่นี่ ขึ้นป.1 แล้วยังอ่านไม่คล่อง ย่าเค้าไปคุยกับข้าง บ้านมาบอกลูกบ้านอื่น อ่านได้แล้วนะ เราก็เลย บอกย่าไปว่าจะเร่งไปไหน ทำไม่ต้องตามลูกคน อื่น...”
4.3 ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นค่านิยม เลียนแบบกันของสังคมไทย	- ดวงใจ จิตรน้อม (2554) - Qualitative ใน ระยะที่ 1	2	
4.4 ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นความ ต้องการของผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้ บุตรหลานของตนด้อยกว่าคนอื่น	- Qualitative ใน ระยะที่ 1	1	
4.5 ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นการ บังคับให้บุตรหลานไปเรียนในสิ่งที่พ่อแม่ ต้องการ มากกว่าจะเป็นความต้องการ ของบุตรหลานเอง	- Qualitative ใน ระยะที่ 1	1	ผู้ปกครอง B8 (30 เม.ย. 58) “...เจอกับตัวเองตอนเด็กๆ คือพ่อแม่อยากให้ เรียนเปียโน เพราะจะได้มีสมาธิ แต่ตอนนั้นจำ ได้ว่าอยากดูโดเรมอนตอนเช้าวันอาทิตย์มาก ไม่ อยากไปเรียนเปียโนเลย พอมีลูกก็เลยไม่อยาก ให้เค้าเรียนเสริมอะไร สบายๆ ไม่ได้ตรงไหน เดี๋ยวแม่สอนเอง...” ผู้ปกครอง B9 (20 เม.ย.58)

หลังจากได้ข้อคำถามทั้งหมดจึงได้นำมาจัดทำเป็นโครงสร้างแบบสอบถามซึ่งมีรายละเอียดดัง
ตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3. 6 โครงสร้างแบบสอบถาม

ตอนที่	ตัวแปรที่ต้องการวัด	จำนวนข้อ	ส่วนที่	ข้อคำถามที่
1	ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม	15	1	1-15
2	ข้อมูลการเรียนเสริม	19	2.1	1.1-6.3
3	เหตุผลที่เรียนเสริม			
	3.1 ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน	5	2.2	1-5
	3.2 ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน	5	2.2	6-10
	3.3 ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	3	2.2	11-13
	3.4 ด้านสันตนาการและการเสริมทักษะอื่นๆ	9	2.2	14-22
	3.5 ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ	5	2.2	23-27
	3.6 ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง	5	2.2	28-32
	3.7 ด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง	10	2.2	33-42
	รวม	42	2.2	1-42
4	ผลกระทบจากการเรียนเสริม			
	4.1 ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม	13	2.3	1-13
	4.2 ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม	10	2.3	14-23
	รวม	23	2.3	1-23
5	เหตุผลที่ไม่เรียนเสริม			
	5.1 ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง	4	3.1	1-4
	5.2 ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง	3	3.1	5-7
	5.3 ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน	7	3.1	8-14
	5.4 ด้านความเชื่อและค่านิยม	5	3.1	15-19
รวม	19	3.1	1-19	
6	ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม			
	6.1 ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม	5	3.2	1-5
	6.2 ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม	11	3.2	6-16
	รวม	16	3.2	1-16

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Conguence : IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีวิทยาการวิจัย 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนระดับปฐมวัย 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนระดับประถมศึกษา 1 ท่าน (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถามที่วัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์นิยามศัพท์ สำนวนและการใช้ภาษา ซึ่งมีลักษณะการให้คะแนนคือ

- 1 เมื่อแน่ใจว่า รายการหรือข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับค่านิยมที่ต้องการวัด
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า รายการหรือข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับค่านิยมที่ต้องการวัด
- 1 เมื่อแน่ใจว่า รายการหรือข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับค่านิยมที่ต้องการวัด

สำหรับผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พบว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความตรงเชิงเนื้อหาครอบคลุมสาระสำคัญที่ต้องการวัด โดยข้อคำถามทั้งหมดส่วนที่ 2.1-3.2 มีทั้งหมด 100 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ส่วนอีก 2 ข้อ ตัดทิ้งเนื่องจากมีเนื้อหาใกล้เคียงกับข้อคำถามที่มีอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ที่เหมาะสมในการตัดสินความตรงเชิงเนื้อหา ถือว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย คือ ค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้ต้องมากกว่า 0.50 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) โดยรายละเอียดการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาดังแสดงในตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 คุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือในการวิจัย

ส่วนที่	ข้อคำถาม	ค่า IOC
2.1 เหตุผลการเรียนเสริม	ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน	
	1. ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะทางสมองและเสริมสร้างสติปัญญา	0.80
	2. ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมด้านทักษะทางคณิตศาสตร์	1.00
	3. ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมด้านทักษะทางภาษา	0.80
	4. ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียนในชั้นเรียนปฐมวัย	1.00
	5. ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียนในชั้น ป.1	1.00
	ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน	
	6. ต้องการให้บุตรหลานทบทวนบทเรียนในชั้นเรียนให้เข้าใจมากขึ้น	1.00
	7. ต้องการให้บุตรหลานมีผลการเรียนดีขึ้น	0.80
	8. บุตรหลานมีผลการเรียนอ่อน	0.80
	9. ต้องการให้บุตรหลานเรียนทันเพื่อน หรือเรียนรู้เร็วยิ่งขึ้น	1.00
	10. บุตรหลานเรียนที่โรงเรียนไม่เข้าใจ	1.00
	ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	
	11. หลักสูตรที่โรงเรียนสอนเร่งรัดเกินไป	0.80
12. หลักสูตรที่โรงเรียนสอนไม่สามารถครอบคลุมเนื้อหาที่บุตรหลานจะต้องเรียนรู้ได้ทั้งหมด	0.80	
13. ขนาดห้องเรียนปกติใหญ่เกินไปทำให้ครูดูแลไม่ทั่วถึง	1.00	
ด้านสัมมนาการ และการเสริมทักษะอื่นๆ		
14. ต้องการให้บุตรหลานมีความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากในห้องเรียน	1.00	

ส่วนที่	ข้อคำถาม	ค่า IOC
	15. ต้องการให้บุตรหลานมีกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ได้รู้จักเพื่อนใหม่	1.00
	16. ต้องการให้บุตรหลานพัฒนาบุคลิกภาพ และกล้าแสดงออก	1.00
	17. ต้องการให้บุตรหลานผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน มีความสนุกสนาน	0.80
	18. ต้องการส่งเสริมให้บุตรหลานมีพัฒนาการด้านการเรียนดีขึ้นจากการเรียนเสริมด้านกิจกรรมสันทนาการ	0.80
	19. ต้องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของบุตรหลาน	1.00
	20. ต้องการให้บุตรหลานมีสมาธิในการเรียนรู้มากขึ้น	1.00
	21. ต้องการเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกายให้กับบุตรหลาน และมีสุขภาพแข็งแรง	0.80
	22. ต้องการให้บุตรหลานนำความสามารถอื่นๆ นอกเหนือจากด้านวิชาการไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	1.00
ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ		
	23. ต้องการให้บุตรหลานสอบเข้าป.1	1.00
	24. ท่านไม่ทราบแนวทางในการเตรียมตัวบุตรหลานสอบเข้า ป.1	1.00
	25. เนื้อหาการสอนที่โรงเรียนไม่สอดคล้องกับการสอบเข้า ป.1	1.00
	26. ต้องการสร้างความคุ้นเคยและความมั่นใจในการสอบเข้า ป.1 ให้กับบุตรหลาน	0.80
	27. ต้องการเพิ่มเติมเทคนิคในการสอบเข้าป.1 ให้กับบุตรหลาน	0.80
ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง		
	28. ท่านติดภารกิจการทำงานไม่สามารถสอนหรือดูแลบุตรหลานในช่วงหลังเลิกเรียนได้	1.00
	29. ท่านไม่สามารถสอนบุตรหลานได้ เนื่องจากการเรียนในปัจจุบันแตกต่างกับที่ตนเองเคยเรียน	1.00
	30. ลดภาระของท่านในการดูแลเรื่องการบ้านของบุตรหลาน	1.00
	31. ท่านมีปัญหาในการสอนบุตรหลานเอง เพราะบุตรหลานไม่ค่อยเชื่อฟัง แต่บุตรหลานยอมทำตามที่ครูสอนมากกว่า	1.00
	32. ท่านคิดว่าการสอนเสริมสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับบุตรหลาน ได้เชี่ยวชาญกว่าท่านจัดเอง	1.00
ด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง		
	33. ท่านคิดว่าการสอนเสริมมีหลักสูตร บุคลากร และสื่อการเรียนการสอนที่พร้อมกว่าที่โรงเรียน	1.00
	34. ต้องการให้บุตรหลานมีความสามารถพิเศษสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต	0.80

ส่วนที่	ข้อคำถาม	ค่า IOC
	35. ท่านต้องการส่งเสริมตามความชอบ และ ความถนัดของบุตรหลาน เช่น บุตรหลานชอบกีฬา ท่านก็ให้เรียนเสริมด้านกีฬาเพิ่มเติม	1.00
	36. ท่านคิดว่าการเรียนเสริมเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	1.00
	37. ท่านคิดว่าปัจจุบันการเรียนเสริมเป็นเรื่องปกติ ที่นักเรียนในวัยเดียวกันก็เรียนเสริม	1.00
	38. ท่านคิดว่าการเรียนเสริมเพิ่มโอกาสในการเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้	1.00
	39. ท่านคิดว่าบุตรหลานจะประสบความสำเร็จในอนาคตได้ ถ้ามีผลการเรียนดี	1.00
	40. ท่านคิดว่าบุตรหลานควรมีความสามารถพิเศษอื่นนอกเหนือจากด้านวิชาการ เช่น ความสามารถด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ เป็นต้น	0.80
	41. ท่านคิดว่าสังคมสมัยนี้มีการแข่งขันสูง ดังนั้นต้องเตรียมความพร้อมตั้งแต่เด็ก	0.80
	42. ท่านคิดว่าเมื่อเปรียบเทียบกับตัวเองแล้ว ถ้าบุตรหลานได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง ก็น่าจะมีโอกาสในอนาคตมากกว่าตนเอง	1.00
2.2 ผลกระทบ	ผลกระทบเชิงบวกจากเรียนเสริม	
การเรียนเสริม	1. บุตรหลานมีผลการเรียนที่โรงเรียนดีขึ้น	1.00
	2. บุตรหลานมีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น	1.00
	3. บุตรหลานตั้งใจเรียนในห้องเรียนมากขึ้น	1.00
	4. บุตรหลานมีทักษะทางคณิตศาสตร์ดีขึ้น	1.00
	5. บุตรหลานมีทักษะทางภาษาดีขึ้น	0.80
	6. บุตรหลานสามารถทำการบ้าน หรืองานที่ได้รับมอบหมายจากที่โรงเรียนเสร็จด้วยตนเอง	1.00
	7. บุตรหลานรู้แนวข้อสอบก่อนเข้าสอบจริง	1.00
	8. บุตรหลานได้เรียนรู้การเข้าสังคม	0.80
	9. บุตรหลานมีบุคลิกภาพดีขึ้น กล้าแสดงออก	0.80
	10. บุตรหลานมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น	0.80
	11. บุตรหลานมีสมาธิในการเรียนมากขึ้น	0.80
	12. บุตรหลานมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง	0.80
	13. บุตรหลานสามารถนำความรู้จากที่เรียนเสริมมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้	1.00
	ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม	
	14. คุณภาพชีวิตของบุตรหลานและครอบครัวแย่ลง	0.60
	15. บุตรหลานไม่มีเวลาพักผ่อน	1.00
	16. บุตรหลานไม่มีเวลาออกกำลังกาย	0.80

ส่วนที่	ข้อคำถาม	ค่า IOC
	17. บุตรหลานงอแงไม่ยอมไปเรียนเสริม	0.80
	18. บุตรหลานมีความเครียดมากขึ้น	1.00
	19. บุตรหลานแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมหลังจากเรียนเสริม	0.80
	20. บุตรหลานรู้สึกอ่อนล้า ขาดความสนใจเรียนในห้องเรียน	1.00
	21. บุตรหลานไม่มีพัฒนาการชีวิตตามวัย	0.80
	22. การเรียนเสริม สร้างนิสัยเห็นแก่ตัว ชอบการแข่งขันให้บุตรหลาน	0.80
	23. การเรียนเสริม สร้างให้บุตรหลานเป็นผู้รับความรู้มากกว่าเป็นผู้แสวงหาความรู้	0.60
3.1 เหตุผลการไม่เรียนเสริม	ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง	
	1. ท่านไม่มีความรู้ว่าจะควรส่งบุตรหลานเรียนเสริมแบบใดจึงจะเหมาะสม	0.80
	2. ท่านมีทุนทรัพย์ไม่เพียงพอให้บุตรหลานเรียนเสริม	1.00
	3. ท่านไม่มีเวลาว่างไปรับ/ส่ง หรือดูแลบุตรหลานระหว่างเรียนเสริม	1.00
	4. สถานที่เรียนเสริมไกล เดินทางไม่สะดวก	1.00
	ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง	
	5. บุตรหลานเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในโรงเรียนเป็นอย่างดีแล้ว	1.00
	6. ท่านสามารถทบทวนและสอนเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่โรงเรียนสอนได้เอง / จัดกิจกรรมสนทนาการให้บุตรหลานได้เอง	1.00
	7. บุตรหลานสามารถศึกษาหาความรู้ได้จากแหล่งอื่น เช่น อินเทอร์เน็ต สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์	1.00
	ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน	
	8. การเรียนเสริมเป็นการเรียนที่เกินความต้องการของนักเรียนระดับปฐมวัย	1.00
	9. การเรียนในชั้นเรียนเพียงพอแล้ว	1.00
	10. ค่าเรียนเสริมค่อนข้างสูง และคิดว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็น	0.80
	11. การเรียนเสริมจะต้องดูความสมัครใจ และศักยภาพของบุตรหลานของตนเองก่อนส่งเรียนเสริม มิฉะนั้นผลลัพธ์จากการเรียนเสริมอาจไม่เป็นไปตามที่ผู้ปกครองต้องการ	0.80
	12. การเรียนเสริมทำให้เสียเวลามากกว่าได้ประโยชน์	0.80
	13. บุตรหลานควรได้เล่นสนุกสนานตามวัยมากกว่าไปเรียนเสริม	1.00
	14. การเรียนเสริมทำให้บุตรหลานเครียด	0.80
	ด้านความเชื่อและค่านิยม	
	15. ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นการตีกรอบให้บุตรหลานทำตาม ทำให้บุตรหลานขาดความคิดสร้างสรรค์	0.80

ส่วนที่	ข้อคำถาม	ค่า IOC	
	16. ท่านไม่เชื่อว่าการเรียนเสริมจะทำให้บุตรหลานสอบเข้า ป.1 ได้	0.80	
	17. ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นค่านิยมเลียนแบบกันของสังคมไทย	0.80	
	18. ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นการแข่งขันของผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนด้อยกว่าคนอื่น	0.80	
	19. ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นการบังคับให้บุตรหลานไปเรียนในสิ่งที่พ่อแม่ต้องการ มากกว่าจะเป็นความต้องการของบุตรหลานเอง	0.80	
3.2 ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม	ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริม		
ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม	1. บุตรหลานมีเวลาพักผ่อนเพียงพอ	1.00	
	2. บุตรหลานมีเวลาออกกำลังกาย	1.00	
	3. บุตรหลานไม่เครียด	1.00	
	4. บุตรหลานได้เล่นสนุกสนามตามวัย	1.00	
	5. บุตรหลานมีพัฒนาการตามวัย	1.00	
	ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริม		
	6. บุตรหลานเรียนไม่ทันเพื่อน	1.00	
	7. บุตรหลานไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียน เพราะไม่เข้าใจเนื้อหาที่สอนในชั้นเรียน	1.00	
	8. บุตรหลานขาดความมั่นใจในการเรียน	1.00	
	9. บุตรหลานมีผลการเรียนแย่ง	1.00	
	10. บุตรหลานไม่สามารถทำการบ้านได้เอง และไม่ส่งงานตามที่ได้รับมอบหมายจากที่โรงเรียน	1.00	
	11. บุตรหลานไม่รู้แนวข้อสอบในการสอบเข้าเรียน ป.1	1.00	
	12. บุตรหลานมีบุคลิกภาพไม่ชอบเข้าสังคม	0.80	
	13. บุตรหลานไม่กล้าแสดงออก	0.80	
	14. บุตรหลานขาดความคิดสร้างสรรค์	0.80	
	15. บุตรหลานไม่มีสมาธิในการเรียน	0.80	
16. บุตรหลานสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง	0.60		

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง มีรายละเอียดการปรับปรุงข้อคำถาม ดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3. 8 การปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อคำถาม	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
ส่วนที่ 2.2		
7. ต้องการให้บุตรหลานมีผลการเรียนดีขึ้น	0.80	ต้องการให้บุตรหลานมีพัฒนาการดีขึ้น
8. บุตรหลานมีผลการเรียนอ่อน	0.80	บุตรหลานมีพัฒนาการไม่เป็นไปตามเกณฑ์
9. ต้องการให้บุตรหลานเรียนทันเพื่อน หรือ เรียนรู้เร็วยิ่งขึ้น	1.00	ต้องการให้บุตรหลานมีพัฒนาการทันเพื่อน หรือ เรียนรู้เร็วยิ่งขึ้น
17. ต้องการให้บุตรหลานผ่อนคลายความเครียดจากการเรียนมีความสุขสนุกสนาน	0.80	ต้องการให้บุตรหลานผ่อนคลายความเครียด
35. ท่านต้องการส่งเสริมตามความชอบ และความถนัดของบุตรหลาน เช่น บุตรหลานชอบ กีฬา ท่านก็ให้เรียนเสริมด้านกีฬาเพิ่มเติม	1.00	ท่านต้องการส่งเสริมตามความชอบและความถนัดของบุตรหลาน
40. ท่านคิดว่าบุตรหลานควรมีความสามารถพิเศษอื่นนอกเหนือจากด้านวิชาการ เช่น ความสามารถด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ เป็นต้น	0.80	ท่านคิดว่าบุตรหลานควรมีความสามารถพิเศษอื่นนอกเหนือจากด้านวิชาการ
ส่วนที่ 2.3		
1. บุตรหลานมีผลการเรียนที่โรงเรียนดีขึ้น	1.00	บุตรหลานมีพัฒนาการทางร่างกายและสติปัญญาดีขึ้น
2. บุตรหลานมีผลการเรียนคณิตศาสตร์ดีขึ้น	1.00	บุตรหลานมีทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ดีขึ้น
3. บุตรหลานมีผลการเรียนด้านภาษาดีขึ้น	0.80	บุตรหลานมีทักษะทางด้านภาษาดีขึ้น
22. การเรียนเสริม สร้างนิสัยเห็นแก่ตัว ชอบการแข่งขันให้บุตรหลาน	0.80	บุตรหลานมีนิสัยเห็นแก่ตัว ชอบการแข่งขัน
23. การเรียนเสริม สร้างให้บุตรหลานเป็นผู้รับความรู้มากกว่าแสวงหาความรู้	0.60	บุตรหลานเป็นผู้รับความรู้มากกว่าแสวงหาความรู้
ส่วนที่ 3.1		
18. ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นการแข่งขันของผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนด้อยกว่าคนอื่น	0.80	ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นความต้องการของผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนด้อยกว่าคนอื่น

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง ผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อคำถามในแต่ละด้านมีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.793 ถึง

0.961 แสดงว่า แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพในระดับสูง โดยรายละเอียดค่าความเที่ยงด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ดังตารางที่ 3.9

ตารางที่ 3.9 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ประเด็นคำถาม	จำนวนข้อ	ค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
เหตุผลการเรียนรู้เสริม		
1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน	5	0.96
2. ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน	5	0.86
3. ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	3	0.85
4. ด้านสัมมนาและการเสริมทักษะอื่นๆ	9	0.83
5. ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ	5	0.79
6. ด้านความพร้อมของผู้ปกครอง	5	0.86
7. ด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง	10	0.84
ผลกระทบจากการเรียนรู้เสริม		
1. ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนรู้เสริม	13	0.95
2. ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนรู้เสริม	10	0.93
เหตุผลที่ไม่เรียนรู้เสริม		
1. ด้านความพร้อมของผู้ปกครอง	4	0.78
2. ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง	3	0.79
3. ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน	7	0.88
4. ด้านความเชื่อและค่านิยม	5	0.86
ผลกระทบจากการไม่เรียนรู้เสริม		
1. ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนรู้เสริม	5	0.95
2. ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนรู้เสริม	11	0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้เสริมของนักเรียนปฐมวัย ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้บริหารโรงเรียนแต่ละโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครที่เลือกใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ทั้งสิ้น 14 โรงเรียน เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. ติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อกำหนดวันและเวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 5 มิถุนายน 2558 – 30 มิถุนายน 2558

3. นำส่งแบบสอบถามด้วยตนเองโดยตรงทุกโรงเรียน จำนวน 700 ฉบับ โดยขอความอนุเคราะห์ทางโรงเรียนส่งแบบสอบถามให้ครูประจำชั้นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และส่งต่อให้ผู้ปกครองนักเรียนทำแบบสอบถาม โดยครูประจำชั้นจะเป็นผู้รวบรวมแบบสอบถามให้ผู้วิจัยไปรับกลับมาโดยตรง ซึ่งแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 630 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.71 แต่ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ในการตอบ คือ ตอบครบทุกข้อ สามารถคัดเลือกได้จำนวน 594 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.85

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลัง

ในส่วนการวิเคราะห์นี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงบรรยาย เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และลักษณะของตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows

1) วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

2) วิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ในการวิจัยเป็นรายตัวแปร สถิติเชิงบรรยายที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ความเบ้ (skewness) ความโด่ง (kurtosis) เพื่อศึกษาลักษณะการกระจายและการแจกแจงของตัวแปร

ส่วนที่ 2.1-3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาลักษณะของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร ด้านวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ แบบการเรียนเสริม และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาเหตุผลในการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม และเหตุผลของการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยที่มีภูมิลำเนาต่างกัน ใช้สถิติทดสอบ Pearson Chi-Square และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ด้วยการทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่ม จากการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 4 เพื่อศึกษาผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย

ระยะที่ 3 การวิจัยเชิงคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในระยะนี้เพื่อเจาะลึกในรายละเอียดและเพื่อทำความเข้าใจในส่วน of ผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริม ซึ่งจะแบ่งผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยออกเป็น กลุ่มครูในระดับชั้นปฐมวัย กลุ่มครูในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียน และ อาจารย์มหาวิทยาลัย สาขาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กลุ่มผู้ปกครอง รายละเอียดของการวิจัยเชิงคุณภาพมีดังนี้

การเลือกกรณีศึกษา

ทำการเลือกจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณระยะที่ 2 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งจะเลือกกรณีศึกษาจากผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งทำการเลือกมาจากการวิจัยระยะที่ 2 โดย แบ่งกรณีศึกษา ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย จำนวน 5 คน

กลุ่มที่ 2 ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์มหาวิทยาลัย สาขาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 4 สัมภาษณ์ผู้ปกครองและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีเกณฑ์การเลือกกรณีศึกษาเป็น 2 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 ผู้ปกครองนักเรียนจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง และมีการเรียนเสริม

จำนวน 5 คน

กรณีที่ 2 ผู้ปกครองนักเรียนจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง และไม่มีการเรียนเสริม จำนวน 5 คน

กรณีที่ 3 ผู้ปกครองนักเรียนจากโรงเรียนปกติ และมีการเรียนเสริม จำนวน 5 คน

กรณีที่ 4 ผู้ปกครองนักเรียนจากโรงเรียนปกติ และไม่มีการเรียนเสริม จำนวน 5 คน

สาเหตุที่เลือกกรณีศึกษาแบ่งออกเป็น 4 กรณีเพราะต้องการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้ปกครองและที่แตกต่างกัน ทั้งที่เรียนเสริมและไม่เรียนเสริม โดยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะดังกล่าวแบบสุ่มเจาะทั้งสิ้น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยระยะที่ 3 ดังแสดงตามตารางที่ 3.10

ตารางที่ 3. 10 จำนวนครู ผู้ปกครอง ที่ใช้เป็นกรณีศึกษาในการวิจัยเชิงคุณภาพ ระยะที่ 3

ประเภทโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์มหาวิทยาลัยด้านปฐมวัย	จำนวนครูที่สัมภาษณ์ระดับปฐมวัย (คน)	จำนวนครูที่สัมภาษณ์ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 (คน)	จำนวนผู้ปกครองที่สัมภาษณ์	
				เรียนเสริม (คน)	ไม่เรียนเสริม (คน)
โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	2	5	3	10	10
โรงเรียนปกติ				10	10
รวม	2	5	3	20	20

วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยตนเองทั้งหมดโดยอาศัยตัวผู้วิจัยเองเป็นเครื่องมือหนึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ วิธีวิทยาการวิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์รายบุคคล และการสนทนากลุ่มกับผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน โดยทำการเก็บข้อมูลผู้ปกครองในช่วงวันที่ 13 ถึง 21 มิถุนายน 2558 และทำการเก็บข้อมูลกับครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนในช่วงวันที่ 3 พฤษภาคม ถึง 3 กรกฎาคม 2558 มีรายละเอียดดังนี้

การสัมภาษณ์

ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) และการสัมภาษณ์พูดคุยแบบเป็นกันเอง (casual interview) ประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนเสริม ผลกระทบต่อการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม ทั้งเชิงลบและเชิงบวก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อความชนิดปลายเปิด โดยเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จากการทบทวนเอกสารและวิจัยเบื้องต้น รวมถึงจากผลการศึกษาเชิงปริมาณประกอบกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ครูผู้สอนใน โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์มหาวิทยาลัย สาขาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ประกอบการยืนยันและสร้างข้อสรุปในประเด็นผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผลการวิจัยนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย 1.1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิหลังของตัวอย่าง 1.2 ลักษณะการเรียนเสริมของนักเรียน 1.3 เหตุผลในการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมของนักเรียน 1.4 การเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม และระดับเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม จำแนกตามภูมิหลัง 1.5 ผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่ได้เรียนเสริม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 2.1 ภูมิหลังของผู้ปกครอง 2.2 ผลกระทบจากการเรียนเสริม 2.3 ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม 2.4 ภูมิหลังของครู อาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้บริหารโรงเรียน 2.5 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการเรียนเสริม ผลกระทบและแนวทางการเรียนเสริมที่เหมาะสม

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิหลังของตัวอย่าง

ตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยแบ่งเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 325 คน และโรงเรียนปกติ 269 คน รวมจำนวนผู้ปกครองทั้งสิ้น 594 คน ดังแสดงในตารางที่ 4.1 กลุ่มผู้ปกครองที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชาย คิดเป็นร้อยละ 51.3 โดยนักเรียนอาศัยอยู่กับพ่อแม่ ร้อยละ 66.5 มีผู้รับผิดชอบด้านการศึกษาเป็นพ่อแม่ คิดเป็นร้อยละ 89.1 พัฒนาการของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ตามเกณฑ์หรือดีกว่า คิดเป็นร้อยละ 96.1 และส่วนใหญ่มีการเรียนเสริม คิดเป็นร้อยละ 74.2

ในส่วนข้อมูลผู้ปกครอง อายุของบิดาและมารดาส่วนใหญ่อยู่ช่วงอายุ 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.6 และ 60.9 ตามลำดับ ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา ส่วนมากอยู่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 41.9 และ 47.1 ตามลำดับ อาชีพของบิดาและมารดา ส่วนมากเป็นพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 29.0 และ 27.1 ตามลำดับ ภูมิลำเนาเดิมของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่อยู่กรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 69.2 สถานภาพการสมรส ส่วนใหญ่สมรสอยู่ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 90.4 มีบุตรมากกว่า 1 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8 และรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัวส่วนมากอยู่ที่ 20,001-60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.7 ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4. 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิภาค

ข้อมูลนักเรียน					
เพศ	จำนวน	ร้อยละ	ประเภทโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	305	51.35	โรงเรียนมีชื่อเสียง	325	54.71
หญิง	289	48.65	โรงเรียนปกติ	269	45.38
รวม	594	100	รวม	594	100
ลักษณะครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ	ผู้รับผิดชอบด้านการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
อยู่กับพ่อแม่	395	66.50	พ่อแม่	529	89.06
อยู่กับพ่อแม่ และ/หรือ ญาติ	199	33.50	พ่อแม่ และ ญาติ	32	5.39
รวม	594	100	ญาติ	33	5.55
พัฒนาการของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ	รวม	594	100
ตามเกณฑ์หรือดีกว่า	571	96.13	การเรียนเสริม	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าเกณฑ์	23	3.87	เรียนเสริม	441	74.24
รวม	594	100	ไม่เรียนเสริม	153	25.76
			รวม	594	100
ข้อมูลผู้ปกครอง					
อายุบิดา	จำนวน	ร้อยละ	อายุมารดา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	11	1.85	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	20	3.37
26-35 ปี	119	20.03	26-35 ปี	172	28.96
36-45 ปี	354	59.60	36-45 ปี	362	60.94
46 ปีขึ้นไป	110	18.52	46 ปีขึ้นไป	40	6.73
รวม	594	100	รวม	594	100
การศึกษาบิดา	จำนวน	ร้อยละ	ศึกษามารดา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า	86	14.48	มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า	79	13.30
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	72	12.12	มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	63	10.61
อนุปริญญา หรือ ปวส.	47	7.91	อนุปริญญา หรือ ปวส.	40	6.73
ปริญญาตรี	249	41.92	ปริญญาตรี	280	47.14
ปริญญาโท	114	19.19	ปริญญาโท	117	19.70
ปริญญาเอก	26	4.38	ปริญญาเอก	15	2.52
รวม	594	100	รวม	594	100
อาชีพบิดา	จำนวน	ร้อยละ	อาชีพมารดา	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	104	17.51	ข้าราชการ	82	13.80
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	35	5.89	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	33	5.56
พนักงานบริษัทเอกชน	172	28.96	พนักงานบริษัทเอกชน	161	27.10
พนักงานรายวัน	12	2.02	พนักงานรายวัน	11	1.85
รับจ้างทั่วไป	69	11.62	รับจ้างทั่วไป	48	8.08
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	150	25.25	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	121	20.37
อาชีพอิสระ เช่น สถาปนิก แพทย์	26	4.38	อาชีพอิสระ เช่น สถาปนิก แพทย์	18	3.03
เกษตรกร	2	0.34	เกษตรกร	2	0.34
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	3	0.51	พ่อบ้าน/แม่บ้าน	93	15.66
ว่างงาน/ไม่มีงานทำ	3	0.51	ว่างงาน/ไม่มีงานทำ	11	1.85
อื่นๆ	18	3.01	อื่นๆ	14	2.36
รวม	594	100	รวม	594	100

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ	รายได้รวมต่อเดือนของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
สมรสอยู่ร่วมกัน	537	90.40	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท	95	15.99
สมรสแยกกันอยู่	19	3.20	20,001-60,000 บาท	200	33.67
หย่าร้าง	33	5.56	60,001-100,000 บาท	125	21.04
บิดา/มารดา เสียชีวิต	5	0.84	100,001-140,000 บาท	59	9.93
รวม	594	100	140,001-180,000 บาท	25	4.21
ภูมิลำเนาเดิม	จำนวน	ร้อยละ	180,001 บาทขึ้นไป	90	15.15
กรุงเทพมหานคร	411	69.19	รวม	594	100
ภาคกลาง	56	9.43	จำนวนบุตร	จำนวน	ร้อยละ
ภาคตะวันออก	16	2.69	1 คน	215	36.20
ภาคเหนือ	20	3.37	มากกว่า 1 คน	379	63.80
ภาคใต้	24	4.04	รวม	594	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	67	11.28			
รวม	594	100			

1.2 ลักษณะการเรียนเสริมของนักเรียน

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานลักษณะการเรียนเสริมของนักเรียน แบ่งเป็น 4 ด้านคือ ด้านวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อสัปดาห์ ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน และลักษณะการเรียนเสริม

1.2.1 วิชาที่เรียนเสริม

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานด้านวิชาที่เรียนเสริมเป็นรายบุคคลพบว่า ภาพรวมส่วนมากนักเรียนเรียนเสริมทั้งด้านวิชาการและด้านสันตนาการ คิดเป็นร้อยละ 47.17 รองลงมาคือเรียนเสริมด้านวิชาการอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 43.08 และอันดับสุดท้ายคือการเรียนเสริมด้านสันตนาการอย่างเดียวคิดเป็นร้อยละ 9.75 วิชาที่เรียนเสริมเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการ มากกว่า ด้านสันตนาการ ซึ่งรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านวิชาการ วิชาที่ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากที่สุด คือ การบ้านหลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.04 รองลงมาคือวิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 19.44 และวิชาคณิตศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 14.26 ตามลำดับ

ด้านสันตนาการ ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเรียนด้านกีฬามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.45 รองลงมาคือด้านดนตรี คิดเป็นร้อยละ 22.98 และศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 16.56 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาในแต่ละด้านที่นักเรียนเรียนมากที่สุด พบว่า **ด้านกีฬา** ได้แก่ วัยน้ำ คิดเป็นร้อยละ 33.95 **ด้านดนตรี** ได้แก่ ดนตรีสากล คิดเป็นร้อยละ 21.12 **ด้านนาฏศิลป์** ได้แก่ นาฏศิลป์สากล

คิดเป็นร้อยละ 6.00 ด้านศิลปะ ได้แก่ วาดรูป คิดเป็นร้อยละ 11.59 ด้านกิจกรรมสันทนาการอื่นๆ ได้แก่ กีฬาและกิจกรรมประเภทอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 3.93 ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4. 2 ค่าสถิติพื้นฐานวิชาที่เรียนเสริม (n=441)

วิชาที่เรียนเสริม*	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านวิชาการ		
1.1 การบ้านหลังเลิกเรียน	281	44.04
1.2 ภาษาอังกฤษ	124	19.44
1.3 คณิตศาสตร์	91	14.26
1.4 คอร์สตีวเพื่อสอบเข้า ป.1	55	8.62
1.5 ภาษาไทย	36	5.64
1.6 คอร์สเสริมทักษะทางสติปัญญา	33	5.17
1.7 ภาษาจีน	15	2.35
1.8 วิทยาศาสตร์	3	0.47
รวมด้านวิชาการ	638	100.00
2. ด้านสันทนาการ		
2.1 กีฬา		
2.1.1 ว่ายน้ำ	164	33.95
2.1.2 เทควันโด	38	7.87
2.1.3 ฟุตบอล	18	3.73
2.1.4 แบดมินตัน	11	2.28
2.1.5 เทนนิส	3	0.62
รวมกีฬา	234	48.45
2.2 ดนตรี		
2.1 ดนตรีสากล	102	21.12
2.2 ดนตรีไทย	4	0.83
2.3 ชั้บร้อง	5	1.04
รวมดนตรี	111	22.98
2.3 นาฏศิลป์		
2.3.1 นาฏศิลป์สากล เช่น บัลเลต์	29	6.00
2.3.2 นาฏศิลป์ไทย เช่น รำไทย	5	1.04
รวมนาฏศิลป์	34	7.04
2.4 ศิลปะ		
2.4.1 วาดรูป	56	11.59
2.4.2 งานปั้น	24	4.97
รวมศิลปะ	80	16.56
2.5 กิจกรรมสันทนาการอื่นๆ		
2.5.1 ต่อหุ่นยนต์	5	1.04
2.5.2 กีฬาและกิจกรรมประเภทอื่นๆ เช่น ชี่ม้า ถักโครเชต์	19	3.93
รวมอื่นๆ	24	4.97
รวมด้านสันทนาการ	483	100.00

วิชาที่เรียนเสริม*	จำนวน	ร้อยละ
สรุปวิชาที่เรียนเสริมเป็นรายบุคคล		
นักเรียนที่เรียนเสริมทั้งด้านวิชาการและสันตนาการ	208	47.17
นักเรียนที่เรียนเสริมด้านวิชาการอย่างเดียว	190	43.08
นักเรียนที่เรียนเสริมด้านสันตนาการอย่างเดียว	43	9.75
รวมนักเรียนที่เรียนเสริม (คน)	441	100

* ผู้ปกครองสามารถเลือกตอบวิชาที่เรียนเสริมได้มากกว่า 1 วิชา

1.2.2 จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานด้านจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์ ภาพรวมพบว่า จำนวนชั่วโมงที่นักเรียนเรียนเสริมเฉลี่ยต่อสัปดาห์ เท่ากับ 6.57 ชั่วโมง มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 3.64) เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของข้อมูล (CV = 55.40) เมื่อพิจารณาความเบ้ (SK) ของจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อสัปดาห์ พบว่า มีการแจกแจงในลักษณะเบ้ขวา (ค่าความเบ้เป็นบวก) แสดงว่า จำนวนชั่วโมงที่นักเรียนเรียนเสริมส่วนใหญ่ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของตัวแปร (KU) พบว่า จำนวนชั่วโมงที่นักเรียนเรียนเสริม มีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะสูงโด่งเกินโค้งปกติ (ค่าความโด่ง มากกว่า 0) แสดงว่าจำนวนชั่วโมงที่นักเรียนเรียนเสริมใกล้เคียงกัน และเมื่อพิจารณาจำนวนชั่วโมงที่นักเรียนเสริมเฉลี่ยต่อวิชาต่อสัปดาห์ เท่ากับ 2.58 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=1.80) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยที่เรียนเสริมด้านวิชาการต่อสัปดาห์ เท่ากับ 3.28 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.88) มากกว่า จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยที่เรียนเสริมด้านสันตนาการต่อสัปดาห์ (\bar{X} =1.66, S.D. =1.16) ซึ่งรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านวิชาการ วิชาที่มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อสัปดาห์มากที่สุด คือการเรียนเสริมหลังเลิกเรียน เฉลี่ยอยู่ที่ 4.81 ชั่วโมงต่อ รองลงมาได้แก่ คอร์สติวเพื่อสอบเข้าป.1 (\bar{X} =2.83, S.D.= 1.67) และ คอร์สเสริมทักษะทางสมอง (\bar{X} =2.09, S.D.= 1.07) ตามลำดับ

ด้านสันตนาการ ด้านที่มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อสัปดาห์มากที่สุด คือการเรียนเสริมสันตนาการอื่นๆ เฉลี่ยอยู่ที่ 2.15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงมาได้แก่ ด้านกีฬา (\bar{X} =1.85, S.D.= 1.39) และด้านศิลปะ (\bar{X} =1.50, S.D.= 0.55) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาในแต่ละด้านที่มีจำนวนเรียนเสริมต่อสัปดาห์มากที่สุด พบว่า **ด้านดนตรี** ได้แก่ ดนตรีไทย (\bar{X} =1.75, S.D.= 0.96) **ด้านนาฏศิลป์** ได้แก่ นาฏศิลป์ไทย (\bar{X} =1.60, S.D.= 0.89) **ด้านศิลปะ** ได้แก่ วาดรูป (\bar{X} =1.55, S.D.= 0.50) **ด้านกีฬา** พบว่า แบดมินตัน (\bar{X} =2.45, S.D.= 1.75) และ**ด้านสันตนาการอื่นๆ** ได้แก่ กีฬาและกิจกรรมอื่นๆ (\bar{X} =2.29, S.D.= 1.52) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าสถิติพื้นฐานจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ (n=441) **

จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อ วิชาต่อสัปดาห์	n	\bar{x}	S.D.	Min	Max	CV	SK	KU
1. ด้านวิชาการ								
1.1 การบ้านหลังเลิกเรียน	281	4.81	1.30	1	12	27.02	1.21*	6.70*
1.2 คณิตศาสตร์	91	1.92	1.25	1	10	65.10	3.54*	19.13*
1.3 ภาษาไทย	36	2.02	1.25	1	6	61.88	1.51*	2.11*
1.4 ภาษาอังกฤษ	124	1.92	1.09	1	8	56.77	2.36*	8.65*
1.5 ภาษาจีน	15	1.67	0.90	1	4	53.89	1.46*	2.00
1.6 วิทยาศาสตร์	3	1.33	0.58	1	2	43.61	1.73	-
1.7 คอร์สเสริมทักษะทางด้าน สมอง	33	2.09	1.07	1	4	51.20	0.78	-0.54
1.8 คอร์สติวเพื่อสอบ เข้า ป.1	55	2.83	1.67	1	12	59.01	3.48*	16.70*
เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงที่เรียน เสริมด้านวิชาการต่อสัปดาห์	638	3.28	1.88	1	12	57.49	0.81*	1.18*
2. ด้านสันทนาการ								
2.1 ดนตรี								
2.1.1 ดนตรีสากล	102	1.28	0.87	1	7	67.97	4.53*	23.49*
2.1.2 ดนตรีไทย	4	1.75	0.96	1	3	54.86	0.86	-1.29
2.1.3 ชับร้อง	5	1.60	0.89	1	3	55.63	1.26	0.31
เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริม ดนตรีต่อสัปดาห์	111	1.32	0.87	1	7	65.91	4.17*	20.67*
2.2 นาฏศิลป์								
2.2.1 นาฏศิลป์สากล	29	1.41	0.63	1	3	44.68	1.28*	0.69
2.2.2 นาฏศิลป์ไทย	5	1.60	0.89	1	3	55.63	1.26	0.31
เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริม นาฏศิลป์ต่อสัปดาห์	34	1.44	0.66	1	3	45.83	1.24*	0.42
2.3 ศิลปะ								
2.3.1 วาดรูป	56	1.55	0.50	1	2	32.26	-0.22	-2.03*
2.3.2 งานปั้น	24	1.38	0.65	1	3	47.10	1.56*	1.42
เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริม ศิลปะต่อสัปดาห์	80	1.50	0.55	1	3	36.67	0.47	-0.90
2.4 กีฬา								
2.4.1 วายน้ำ	164	1.65	1.29	1	10	78.18	3.71*	17.43*
2.4.2 เทควันโด	38	2.32	1.63	1	10	70.26	2.98*	12.82*
2.4.3 แบดมินตัน	11	2.45	1.75	1	6	71.43	1.18	0.18
2.4.4 ฟุตบอล	18	2.33	1.24	1	6	53.22	1.59*	3.63*
2.4.5 เทนนิส	3	2.00	1.73	1	4	86.50	1.732	-
เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริม กีฬาต่อสัปดาห์	234	1.85	1.39	1	10	75.14	3.03*	12.23*
2.5 กิจกรรมสันทนาการอื่นๆ								
2.5.1 ต่อหุ่นยนต์	5	1.60	0.55	1	2	34.38	-0.61	-3.33
2.5.2 กีฬาและกิจกรรม อื่นๆ	19	2.29	1.52	1	6	65.91	1.14*	0.53

จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อวิชาต่อสัปดาห์	n	\bar{X}	S.D.	Min	Max	CV	SK	KU
เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมกิจกรรมอื่นๆ ต่อสัปดาห์	24	2.15	1.39	1	6	64.65	1.39*	1.47
เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมด้านสหวิทยาการต่อสัปดาห์	483	1.66	1.16	1	10	69.88	3.34*	15.82*
เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อวิชาต่อสัปดาห์	1121	2.58	1.80	1	12	69.77	1.33*	2.14*
เฉลี่ยจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อคนต่อสัปดาห์	441	6.57	3.64	1	22	55.40	1.21*	1.41*

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญความเบ้(Skewness) และความโด่ง(Kurtosis) คำนวณจากสถิติ $ZSk = Sk/SESk$ และ $ZKu = Ku/SEKu$

* $p < .05$

** ผู้ปกครองสามารถเลือกตอบวิชาที่เรียนเสริมได้มากกว่า 1 วิชา

1.2.3 แบบการเรียนเสริม

แบบการเรียนเสริม จะพิจารณาใน 2 รูปแบบ ได้แก่ ลักษณะการเรียนการสอน และสถานที่เรียนเสริม รายละเอียดดังนี้

1) ลักษณะการเรียนการสอน

ลักษณะการเรียนการสอน ภาพรวม ส่วนใหญ่เรียนเป็นกลุ่มใหญ่มากกว่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 51.02 รองลงมาเป็นกลุ่มเล็ก น้อยกว่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 30.06 และเรียนตัวต่อตัว คิดเป็นร้อยละ 18.91 ตามลำดับ ลักษณะการเรียนการสอนเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการส่วนมากเรียนเป็นใหญ่มากกว่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 63.32 แต่ด้านสหวิทยาการส่วนมากเรียนเป็นกลุ่มเล็ก คิดเป็นร้อยละ 34.99 ซึ่งรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านวิชาการ วิชาที่เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ ได้แก่ การบ้านหลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 87.19 ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 41.67 ภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 46.66 วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 100.00 และคอร์สติวเพื่อสอบเข้า ป.1 คิดเป็นร้อยละ 72.73 และวิชาที่เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 41.13 คอร์สเสริมทักษะทางด้านสมอง คิดเป็นร้อยละ 63.64

ด้านสหวิทยาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เรียนแบบตัวต่อตัว ได้แก่ ด้านดนตรี และด้านกีฬา คิดเป็นร้อยละ 47.75 และ 35.04 ตามลำดับ เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ได้แก่ ศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 60.00 และเรียนแบบกลุ่มใหญ่ ได้แก่ นาฏศิลป์ และกิจกรรมสหวิทยาการอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 76.47 และ 50.00 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า **ด้านดนตรี** วิชาดนตรีสากล ส่วนมากเรียนแบบตัวต่อตัว คิดเป็นร้อยละ 50.98 วิชาขับร้อง ส่วนมากเรียนเป็นกลุ่มเล็ก คิดเป็นร้อยละ 60 **ด้านนาฏศิลป์** วิชานาฏศิลป์สากล ส่วนมากเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 72.41 วิชา

นาฏศิลป์ไทย นักเรียนทั้งหมดเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านศิลปะ วาดรูป และ งานปั้น ส่วนใหญ่เรียนเป็นกลุ่มเล็ก คิดเป็นร้อยละ 50 และ 83.33 ตามลำดับ ด้านกีฬา พบว่า เทนนิสและ วายน้ำ ส่วนมากเรียนแบบตัวต่อตัว คิดเป็นร้อยละ 66.66 และ 46.95 ตามลำดับ แต่ฟุตบอล เทควันโด และแบดมินตัน ส่วนมากเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 83.33, 73.68 และ 63.64 ตามลำดับ ด้านกิจกรรมสันทนาการอื่นๆ พบว่า ต่อหุ้ยนยนต์ ส่วนใหญ่เรียนเป็นกลุ่มเล็ก คิดเป็นร้อยละ 60.00 และ กีฬาและกิจกรรมอื่นๆ เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 52.63 ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าสถิติพื้นฐานลักษณะการเรียนการสอน (n=441)

ลักษณะการเรียนการสอน	เรียนตัวต่อตัว		เรียนกลุ่มเล็ก		เรียนกลุ่มใหญ่มากกว่า 5 คน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านวิชาการ								
1.1 การบ้านหลังเลิกเรียน	8	2.85	28	9.96	245	87.19	281	100.00
1.2 คณิตศาสตร์	13	14.28	39	42.86	39	42.86	91	100.00
1.3 ภาษาไทย	11	30.55	10	27.78	15	41.67	36	100.00
1.4 ภาษาอังกฤษ	25	20.16	51	41.13	48	38.71	124	100.00
1.5 ภาษาจีน	4	26.67	4	26.67	7	46.66	15	100.00
1.6 วิทยาศาสตร์	0	0	0	0	3	100.00	3	100.00
1.7 คอร์สเสริมทักษะทางด้าน สมอง	5	15.15	21	63.64	7	21.21	33	100.00
1.8 คอร์สตัวเพื่อสอบเข้า ป.1	0	0	15	27.27	40	72.73	55	100.00
รวมด้านวิชาการ	66	10.35	168	26.33	404	63.32	638	100.00
2. ด้านสันทนาการ								
2.1 ดนตรี								
2.1.1 ดนตรีสากล	52	50.98	28	27.45	22	21.57	102	100.00
2.1.2 ดนตรีไทย	0	0	2	50.00	2	50.00	4	100.00
2.1.3 ขับร้อง	1	20.00	3	60.00	1	20.00	5	100.00
รวมดนตรี	53	47.75	33	29.73	25	22.52	111	100.00
2.2 นาฏศิลป์								
2.2.1 นาฏศิลป์สากล	1	3.45	7	24.14	21	72.41	29	100.00
2.2.2 นาฏศิลป์ไทย	0	0	0	0	5	100	5	100.00
รวมนาฏศิลป์	1	2.94	7	20.59	26	76.47	34	100.00
2.3 ศิลปะ								
2.3.1 วาดรูป	7	12.50	28	50.00	21	12.50	56	100.00
2.3.2 งานปั้น	1	4.17	20	83.33	3	12.50	24	100.00
รวมศิลปะ	8	10.00	48	60.00	24	30.00	80	100.00

ลักษณะการเรียนการสอน	เรียนตัวต่อตัว		เรียนกลุ่มเล็ก		เรียนกลุ่มใหญ่มากกว่า 5 คน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.4 กีฬา								
2.4.1 ว่ายน้ำ	77	46.95	56	34.15	31	18.90	164	100.00
2.4.2 เทควันโด	2	5.27	8	21.05	28	73.68	38	100.00
2.4.3 แบดมินตัน	1	9.09	3	27.27	7	63.64	11	100.00
2.4.4 ฟุตบอล	0	0	3	16.67	15	83.33	18	100.00
2.4.5 เทนนิส	2	66.66	1	33.34	0	0	3	100.00
รวมกีฬา	82	35.04	71	30.34	81	34.62	234	100.00
2.5 กิจกรรมสันทนาการอื่นๆ								
2.5.1 ต่อหุ่นยนต์	0	0	3	60.00	2	40.00	5	100.00
2.5.2 กีฬาและกิจกรรมอื่นๆ	2	10.53	7	36.84	10	52.63	19	100.00
รวมอื่นๆ	2	8.33	10	41.67	12	50.00	24	100.00
รวมสันทนาการ	146	30.23	169	34.99	168	34.78	483	100.00
รวมทุกวิชา	212	18.91	337	30.06	572	51.02	1121	100.00

2) สถานที่เรียนเสริม

สถานที่เรียนเสริม ภาพรวมส่วนใหญ่เรียนเสริมที่สถาบันสอนเสริม คิดเป็นร้อยละ 50.22 รองลงมาเป็นโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.46 และที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 7.32 ตามลำดับ สถานที่เรียนเสริมเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการส่วนใหญ่เรียนเสริมที่โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.96 ด้านสันทนาการเรียนเสริมที่สถาบันสอนเสริม คิดเป็นร้อยละ 69.36 ซึ่งรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านวิชาการ วิชาที่เรียนเสริมที่โรงเรียนได้แก่ การเรียนเสริมหลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 92.17 ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 44.45 ภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 46.67 วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนวิชาที่เรียนเสริมที่สถาบันสอนเสริม ได้แก่ คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 65.93 ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 58.06 คอร์สเสริมทักษะทางด้านสมอง คิดเป็นร้อยละ 69.70 และคอร์สตีวเพื่อสอบเข้า ป.1 คิดเป็นร้อยละ 83.64

ด้านสันทนาการ และเมื่อพิจารณาแต่ละรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่ทุกด้านเรียนที่สถาบันสอนเสริม เมื่อพิจารณาด้านสันทนาการเป็นรายวิชา พบว่า *ด้านดนตรี* เรียนที่สถาบันสอนเสริม ได้แก่ ดนตรีสากล และขับร้อง คิดเป็นร้อยละ 73.53 และ 80.00 ตามลำดับ *ด้านนาฏศิลป์* เรียนที่สถาบันสอนเสริม ได้แก่ นาฏศิลป์สากล คิดเป็นร้อยละ 65.52 เรียนที่โรงเรียน ได้แก่ นาฏศิลป์ไทย คิดเป็นร้อยละ 80.00 *ด้านศิลปะ* เรียนเสริมที่สถาบันสอนเสริม ได้แก่ วาดรูปและงานปั้น คิดเป็นร้อยละ

69.64 และ 87.50 ตามลำดับ *ด้านกีฬา* พบว่า เรียนที่สถาบันสอนเสริม ได้แก่ เทนนิส ว่ายน้ำ เทควันโด แบดมินตัน คิดเป็นร้อยละ 100, 71.34, 65.79 และ 63.64 ตามลำดับ เรียนเสริมที่โรงเรียน ได้แก่ ฟุตบอล คิดเป็นร้อยละ 55.56 *ด้านกิจกรรมสันทนาการอื่นๆ* เรียนเสริมที่สถาบันสอนเสริม ได้แก่ ต่อบุ๋นยนต์ คิดเป็นร้อยละ 100 ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าสถิติพื้นฐานสถานที่เรียนเสริม (n=441)

สถานที่เรียนเสริม	บ้าน		โรงเรียน		สถาบันสอนเสริม		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.1 การบ้านหลังเลิกเรียน	12	4.27	259	92.17	10	3.56	281	100.00
1.2 คณิตศาสตร์	10	10.99	21	23.08	60	65.93	91	100.00
1.3 ภาษาไทย	8	22.22	16	44.45	12	33.33	36	100.00
1.4 ภาษาอังกฤษ	17	13.71	35	28.23	72	58.06	124	100.00
1.5 ภาษาจีน	3	20.00	7	46.67	5	33.33	15	100.00
1.6 วิทยาศาสตร์	0	0	3	100.00	0	0	3	100.00
1.7 คอร์สเสริมทักษะทางด้านสมอง	3	9.09	7	21.21	23	69.70	33	100.00
1.8 คอร์สตีวเพื่อสอบเข้า ป.1	0	0	9	16.36	46	83.64	55	100.00
รวมด้านวิชาการ	53	8.31	357	55.96	228	35.74	638	100.00
2.1 ดนตรี								
2.1.1 ดนตรีสากล	11	10.78	16	15.69	75	73.53	102	100.00
2.1.2 ดนตรีไทย	0	0	2	50.00	2	50.00	4	100.00
2.1.3 ชั้บร้อง	0	0	1	20.00	4	80.00	5	100.00
รวมดนตรี	11	9.91	19	17.12	81	72.97	111	100.00
2.2 นาฏศิลป์								
2.2.1 นาฏศิลป์สากล	0	0	10	34.48	19	65.52	29	100.00
2.2.2 นาฏศิลป์ไทย	0	0	4	80.00	1	20.00	5	100.00
รวมนาฏศิลป์	0	0	14	41.18	20	58.82	34	100.00
2.3 ศิลปะ								
2.3.1 วาดรูป	3	5.36	14	25.00	39	69.64	56	100.00
2.3.2 งานปั้น	0	0	3	12.50	21	87.50	24	100.00
รวมศิลปะ	3	3.75	17	21.25	60	75.00	80	100.00
2.4 กีฬา								
2.4.1 ว่ายน้ำ	14	8.54	33	20.12	117	71.34	164	100.00
2.4.2 เทควันโด	0	0	13	34.21	25	65.79	38	100.00
2.4.3 แบดมินตัน	0	0	4	36.36	7	63.64	11	100.00
2.4.4 ฟุตบอล	0	0	10	55.56	8	44.44	18	100.00
2.4.5 เทนนิส	0	0	0	0	3	100.00	3	100.00

สถานที่เรียนเสริม	บ้าน		โรงเรียน		สถาบันสอนเสริม		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รวมกีฬา	14	5.98	60	25.64	160	68.38	234	100.00
2.5 กิจกรรมอื่นๆ								
2.5.1 ต่อหุ่นยนต์	0	0	0	0	5	100.00	5	100.00
2.5.2 กีฬาและกิจกรรมอื่นๆ	1	5.26	9	47.37	9	47.37	19	100.00
รวมอื่นๆ	1	4.17	9	37.50	14	58.33	24	100.00
รวมสหนาการ	29	6.00	119	24.64	335	69.36	483	100.00
รวมทุกวิชา	82	7.32	476	42.46	563	50.22	1121	100.00

1.2.4 ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานด้านค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อคนต่อเดือน พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อคนต่อเดือนเฉลี่ย เท่ากับ 4,117.56 บาท มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 4,442.64) เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของข้อมูล (CV = 107.89) เมื่อพิจารณาความเบ้ (SK) ของค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อคนต่อเดือน พบว่า มีการแจกแจงในลักษณะเบ้ขวา (ค่าความเบ้เป็นบวก) แสดงว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อคนต่อเดือนส่วนใหญ่ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของตัวแปร (KU) พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อคนต่อเดือน มีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะสูงโด่งเกินโค้งปกติ (ค่าความโด่ง มากกว่า 0) แสดงว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อคนต่อเดือนใกล้เคียงกัน ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อวิชาต่อเดือน พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อวิชาต่อเดือนเฉลี่ย เท่ากับ 1,616.19 บาท มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1,285.46) เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนเป็นรายด้าน พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมด้านสหนาการต่อเดือน (\bar{X} = 1,625.75, S.D.= 902.98) มากกว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมด้านวิชาการต่อเดือน (\bar{X} = 1,608.95, S.D.= 1,512.70) ซึ่งรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านวิชาการ พบว่า วิชาที่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมด้านวิชาการต่อเดือนเฉลี่ยมากที่สุด คือ คอร์สตีวเพื่อสอบเข้า ป.1 (\bar{X} = 3,645.15, S.D.= 2,114.98) รองลงมา คือ คอร์สเสริมทักษะทางด้านสมอง (\bar{X} = 2,686.42, S.D.= 2,007.77) และภาษาอังกฤษ (\bar{X} = 2,166.82, S.D.= 1,623.43) ตามลำดับ

ด้านสหนาการ พบว่า ด้านดนตรีมีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนสูงที่สุด (\bar{X} = 1,995.06, S.D.= 1109.97) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมสหนาการอื่นๆ (\bar{X} = 1,734.17, S.D.= 905.78) และ ด้านศิลปะ (\bar{X} = 1,526.63, S.D.= 631.60) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา แต่ละด้าน วิชาที่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมมากที่สุด พบว่า **ด้านดนตรี** ได้แก่ ดนตรีสากล (\bar{X} =

2,031.88, S.D.= 1,131.21) ด้านนาฏศิลป์ ได้แก่ นาฏศิลป์สากล (\bar{X} = 1,338.79, S.D.= 638.27) ด้านศิลปะ ได้แก่ งานปั้น (\bar{X} = 1,755.46, S.D.= 711.99) ด้านกีฬา ได้แก่ เทนนิส (\bar{X} = 2,000, S.D.= 692.82) ด้านกิจกรรมสันทนาการอื่นๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อหุ่นยนต์ (\bar{X} = 2,280, S.D.= 389.87) ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าสถิติพื้นฐานค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน (n=441)

ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน	n	\bar{X}	S.D.	Min	Max	CV	SK	KU
1. ด้านวิชาการ								
1.1 การบ้านหลังเลิกเรียน	281	850.53	819.90	250	5000	96.40	2.65*	7.90*
1.2 คณิตศาสตร์	91	1606.76	846.60	375	4800	52.69	1.47*	2.65*
1.3 ภาษาไทย	36	1643.06	1028.05	375	4800	62.57	1.36*	1.63*
1.4 ภาษาอังกฤษ	124	2166.82	1623.43	375	9250	74.92	2.01*	4.67*
1.5 ภาษาจีน	15	1348.93	586.03	300	2400	43.44	0.32	-0.32
1.6 วิทยาศาสตร์	3	1362.67	530.59	750	1670	38.94	-1.73	-
1.7 คอร์สเสริมทักษะทางด้าน สมอง	33	2686.42	2007.77	700	7000	74.74	0.94*	-0.46
1.8 คอร์สตัวเพื่อสอบเข้า ป.1	55	3645.15	2114.98	750	12000	58.02	1.60*	3.74*
เฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม ด้านวิชาการต่อเดือน	638	1608.95	1512.70	250	12000	94.01	2.28*	7.19*
2. ด้านสันทนาการ								
2.1 คนตรี								
2.1.1 คนตรีสากล	102	2031.88	1131.21	375	7200	55.67	1.53*	4.45*
2.1.2 คนตรีไทย	4	1075.00	150.00	900	1200	13.95	-0.37	-3.90
2.1.3 ชั้บร้อง	5	1980.00	819.76	800	3000	41.40	-0.40	0.47
เฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม คนตรีต่อเดือน	111	1995.06	1109.97	375	7200	55.64	1.55*	4.60*
2.2 นาฏศิลป์								
2.2.1 นาฏศิลป์สากล	29	1338.79	638.27	400	3200	47.68	1.10*	1.55
2.2.2 นาฏศิลป์ไทย	5	960.00	550.45	500	1800	57.34	1.02	0.52
เฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม นาฏศิลป์ต่อเดือน	34	1283.09	633.19	400	3200	49.35	1.07*	1.48
2.3 ศิลปะ								
2.3.1 วาดรูป	56	1428.13	572.77	200	3000	40.11	0.11	-0.06
2.3.2 งานปั้น	24	1755.46	711.99	875	3800	40.56	1.26*	1.95*
เฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม ศิลปะต่อเดือน	80	1526.63	631.60	200	3800	41.37	0.71*	1.54*
2.4 กีฬา								
2.4.1 ว่ายน้ำ	164	1479.85	809.14	80	6400	54.68	1.78*	7.70*
2.4.2 เทควันโด	38	1893.82	1139.21	500	5000	60.15	1.39*	1.47*
2.4.3 แบดมินตัน	11	1497.73	535.78	875	2400	35.77	0.89	-0.54

ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน	n	\bar{X}	S.D.	Min	Max	CV	SK	KU
2.4.4 ฟุตบอล	18	1070.83	401.58	400	2000	37.50	0.58	0.34
2.4.5 เทนนิส	3	2000.00	692.82	120	2400	34.64	-1.73	-
เฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมกีฬาต่อเดือน	234	1523.12	857.21	80	6400	56.28	1.81*	5.97*
2.5 กิจกรรมสันทนาการอื่นๆ								
2.5.1 ต่อหุ่นยนต์	5	2280.00	389.87	200	2800	17.10	0.76	-2.48
2.5.2 กีฬาและกิจกรรมอื่นๆ	19	1590.93	953.94	600	3200	59.98	0.64	-1.32
เฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมกิจกรรมอื่นๆ ต่อเดือน	24	1734.17	905.78	600	3200	52.23	0.24	-1.53
เฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมด้านสันทนาการต่อเดือน	483	1625.75	902.98	80	7200	55.54	1.71*	5.73*
เฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อวิชาต่อเดือน	1121	1616.19	1285.46	80	12000	79.54	2.35*	8.95*
เฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อคนต่อเดือน	441	4117.56	4442.64	250	26438	107.89	1.83*	4.05*

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญความเบ้(Skewness) และความโด่ง(Kurtosis) คำนวณจากสถิติ $Z_{Sk} = Sk/SESk$ และ $Z_{Ku} = Ku/SEKu$

* $p < .05$

1.3 เหตุผลในการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมของนักเรียน

1.3.1 เหตุผลของการเรียนเสริมของนักเรียน

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเพื่อเปรียบเทียบเหตุผลการเรียนรู้เสริม แบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านสันทนาการและการเสริมทักษะอื่นๆ ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง และด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเหตุผลการเรียนรู้เสริมของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด พบว่า โดยภาพรวมเหตุผลมีความเป็นจริงในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.=0.49) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับมาก ได้แก่ ด้านสันทนาการและการเสริมทักษะอื่นๆ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน และด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.21, 4.16$ และ 3.88 ตามลำดับ) และเหตุผลมีความเป็นจริงระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน ด้านการเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อ ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.41, 3.29, 3.21$ และ 2.75 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) พบว่า ด้านสันทนาการและการเสริมทักษะอื่น มีการกระจายของข้อมูลน้อยกว่าด้านอื่นๆ (CV = 13.30) เมื่อพิจารณาความเบ้ (SK) ของภาพรวมของเหตุผลในการเรียนเสริม พบว่า มีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย (ค่าความเบ้เป็นลบ)

แสดงว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบเหตุผลที่เรียนเสริมมีความเป็นจริงสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของตัวแปร (KU) พบว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีโด่งการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะสูงโด่งเกินโด่งปกติ (ค่าความโด่งมากกว่า 0) แสดงว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบเหตุผลที่เรียนเสริมมีความเป็นจริงใกล้เคียงกัน ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 เหตุผลในการเรียนเสริม (n=441)

เหตุผลในการเรียนเสริม	\bar{X}	S.D.	เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับ	Min	Max	CV	SK	KU
1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน	4.16	0.70	มาก	1.00	5.00	16.83	-0.97*	1.30*
2. ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน	3.41	0.81	ปานกลาง	1.00	5.00	23.75	-0.56*	0.27
3. ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	2.75	0.82	ปานกลาง	1.00	5.00	29.82	0.29*	0.10
4. ด้านสัมมนาและการเสริมทักษะอื่นๆ	4.21	0.56	มาก	1.00	5.00	13.30	-0.72*	1.28*
5. ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ	3.29	0.83	ปานกลาง	1.00	5.00	25.23	-0.60*	0.27
6. ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง	3.21	0.95	ปานกลาง	1.00	5.00	29.60	-0.36*	-0.27
7. ด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง	3.88	0.57	มาก	1.00	5.00	14.69	-0.72*	1.96*
รวม	3.70	0.49	มาก	1.74	5.00	13.24	-0.48*	0.88

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญความเบ้(Skewness) และความโด่ง(Kurtosis) คำนวณจากสถิติ $ZSk = Sk/SESk$ และ $ZKu = Ku/SEKu$ โดย $SESk=0.12$ และ $SEKu=0.23$

* $p < .05$

และเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์เหตุผลในการเรียนเสริมในแต่ละด้าน พบว่า

1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน

ผลการวิเคราะห์ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน พบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.70) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองต้องการส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากที่สุด คือ ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะทางสมอง

และเสริมสร้างสติปัญญา ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาคือ ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมด้านทักษะทางภาษา ($\bar{X} = 4.26$) และต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมด้านทักษะทางคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 4.10$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.8

2. ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน

ผลการวิเคราะห์ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน พบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับปานกลางถึงมาก ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.81) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองต้องการส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากที่สุด คือ ต้องการให้บุตรหลานทบทวนบทเรียน ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมาคือ ต้องการให้บุตรหลานมีพัฒนาการการเรียนดีขึ้น ($\bar{X} = 3.96$) และต้องการให้บุตรหลานมีพัฒนาการทันเพื่อนหรือเรียนรู้เร็วยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.68$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.8

3. ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

ผลการวิเคราะห์ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน พบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.82) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองต้องการส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากที่สุด คือ หลักสูตรที่โรงเรียนสอนไม่สามารถครอบคลุมเนื้อหาที่บุตรหลานจะต้องเรียนรู้ได้ทั้งหมด ($\bar{X} = 2.85$) รองลงมาคือ ขนาดห้องเรียนปกติใหญ่เกินไป ทำให้ครูดูแลไม่ทั่วถึง ($\bar{X} = 2.78$) และหลักสูตรที่โรงเรียนสอนเร่งรัดเกินไป ($\bar{X} = 2.63$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.8

4. ด้านสนทนาและการเสริมทักษะอื่นๆ

ผลการวิเคราะห์ด้านสนทนาและการเสริมทักษะอื่นๆ พบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.56) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองต้องการส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากที่สุด คือ ต้องการให้บุตรหลานพัฒนาบุคลิกภาพ และกล้าแสดงออก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ ต้องการเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกายให้กับบุตรหลานให้มีสุขภาพแข็งแรง ($\bar{X} = 4.28$) และต้องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของบุตรหลาน ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.8

5. ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ

ผลการวิเคราะห์ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ พบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับปานกลางถึงมาก ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.83) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองต้องการส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากที่สุด คือ ต้องการสร้างความคุ้นเคยและความมั่นใจในการสอบเข้า ป.1 ให้กับบุตรหลาน ($\bar{X} = 3.67$) รองลงมาคือ ต้องการเพิ่มเติมเทคนิคในการสอบเข้า ป.1 ให้กับบุตรหลาน ($\bar{X} = 3.66$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.8

6. ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง พบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับปานกลางถึงมาก ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.95) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองต้องการส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากที่สุด คือ การสอนเสริมสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับบุตรหลานได้เชี่ยวชาญกว่าผู้ปกครองจัดเอง ($\bar{X} = 3.68$) รองลงมาคือ ผู้ปกครองติดภารกิจการทำงานไม่สามารถสอนหรือดูแลบุตรหลานในช่วงหลังเลิกเรียนได้ ($\bar{X} = 3.26$) และการเรียนเสริมลดภาระของท่านในการดูแลเรื่องบ้านของบุตรหลาน ($\bar{X} = 3.19$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.8

7. ด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง พบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับปานกลางถึงมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.57) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองต้องการส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากที่สุด คือ การเรียนเสริมเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ต้องการส่งเสริมบุตรหลานตามความชอบและความถนัด ($\bar{X} = 4.21$) และผู้ปกครองคิดว่าบุตรหลานควรมีความสามารถพิเศษอื่นนอกเหนือจากด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 เหตุผลในการเรียนเสริม จำแนกรายด้านและรายข้อ

เหตุผลในการเรียนเสริม	ระดับการตอบ (ร้อยละ)					รวม	\bar{X}	S.D.	เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับ
	1	2	3	4	5				
1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน							4.16	0.70	มาก
1.1 ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะทางสมองและเสริมสร้างสติปัญญา	1 (0.23)	10 (2.27)	19 (4.31)	209 (47.39)	202 (45.80)	441 (100.00)	4.36	0.69	มาก
1.2 ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมด้านทักษะทางคณิตศาสตร์	6 (1.36)	29 (6.58)	29 (6.58)	226 (51.25)	151 (34.24)	441 (100.00)	4.10	0.89	มาก
1.3 ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมด้านทักษะทางภาษา	3 (0.68)	18 (4.08)	26 (5.22)	216 (48.98)	181 (41.04)	441 (100.00)	4.26	0.79	มาก
1.4 ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียนในชั้นเรียนปฐมวัย	7 (1.59)	39 (8.84)	38 (8.62)	198 (44.90)	159 (36.05)	441 (100.00)	4.05	0.97	มาก
1.5 ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียนในชั้น ป.1	6 (1.36)	38 (8.62)	39 (8.84)	195 (44.22)	163 (36.96)	441 (100.00)	4.07	0.96	มาก

เหตุผลในการเรียนเสริม	ระดับการตอบ (ร้อยละ)					รวม	\bar{X}	S.D.	เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับ
	1	2	3	4	5				
2. ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน							3.41	0.81	ปานกลาง
2.1 ต้องการให้บุตรหลานทบทวนบทเรียนในชั้นเรียนให้เข้าใจมากขึ้น	11 (2.49)	33 (7.48)	41 (9.30)	210 (47.62)	146 (33.11)	441 (100.00)	4.01	0.98	มาก
2.2 ต้องการให้บุตรหลานมีพัฒนาการการเรียนรู้ดีขึ้น	8 (1.81)	47 (10.66)	48 (10.88)	189 (42.86)	149 (33.79)	441 (100.00)	3.96	1.02	มาก
2.3 บุตรหลานมีพัฒนาการไม่เป็นไปตามเกณฑ์	61 (13.83)	142 (32.20)	105 (23.81)	100 (22.68)	33 (7.48)	441 (100.00)	2.78	1.16	ปานกลาง
2.4 ต้องการให้บุตรหลานมีพัฒนาการทันเพื่อนหรือเรียนรู้เร็วยิ่งขึ้น	19 (4.31)	69 (15.65)	52 (11.79)	196 (44.44)	105 (23.81)	441 (100.00)	3.68	1.13	มาก
2.5 บุตรหลานเรียนที่โรงเรียนไม่เข้าใจ	52 (11.79)	165 (37.41)	142 (60)	60 (13.61)	22 (4.99)	441 (100.00)	2.63	1.02	ปานกลาง
3. ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน							2.75	0.82	ปานกลาง
3.1 หลักสูตรที่โรงเรียนสอนเร่งรัดเกินไป	46 (10.43)	162 (36.73)	167 (37.87)	43 (9.75)	23 (5.22)	441 (100.00)	2.63	0.98	ปานกลาง
3.2 หลักสูตรที่โรงเรียนสอนไม่สามารถครอบคลุมเนื้อหาที่บุตรหลานจะต้องเรียนรู้ได้ทั้งหมด	34 (7.71)	140 (31.75)	158 (35.83)	77 (17.46)	32 (7.26)	441 (100.00)	2.85	1.03	ปานกลาง
3.3 ขนาดห้องเรียนปกติใหญ่เกินไปทำให้ครูดูแลไม่ทั่วถึง	42 (9.52)	156 (35.37)	128 (29.02)	86 (19.50)	29 (6.59)	441 (100.00)	2.78	1.07	ปานกลาง
4. ด้านสัมมนา การ และการเสริมทักษะอื่นๆ							4.21	0.56	มาก
4.1 ต้องการให้บุตรหลานมีความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากในห้องเรียน	4 (0.91)	20 (4.54)	32 (7.26)	234 (53.06)	151 (34.24)	441 (100.00)	4.15	0.81	มาก
4.2 ต้องการให้บุตรหลานมีกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ได้รู้จักเพื่อนใหม่	4 (0.91)	11 (2.49)	38 (8.62)	228 (51.70)	160 (36.28)	441 (100.00)	4.20	0.77	มาก
4.3 ต้องการให้บุตรหลานพัฒนาบุคลิกภาพ และกล้าแสดงออก	2 (0.45)	8 (1.81)	28 (6.35)	200 (45.35)	203 (46.03)	441 (100.00)	4.35	0.72	มาก
4.4 ต้องการให้บุตรหลานผ่อนคลายความเครียด	4 (0.91)	19 (4.31)	46 (10.43)	195 (44.22)	177 (40.14)	441 (100.00)	4.18	0.85	มาก
4.5 ต้องการส่งเสริมให้บุตรหลานมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ขึ้นจากการเรียนเสริมด้านกิจกรรมสัมมนา	11 (2.49)	24 (5.44)	70 (15.87)	202 (45.80)	134 (30.39)	441 (100.00)	3.96	0.95	มาก
4.6 ต้องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของบุตรหลาน	4 (0.91)	5 (1.13)	35 (7.94)	226 (51.25)	171 (38.78)	441 (100.00)	4.26	0.73	มาก
4.7 ต้องการให้บุตรหลานมีสมาธิในการเรียนรู้มากขึ้น	6 (1.36)	7 (1.59)	36 (8.16)	212 (48.07)	180 (40.82)	441 (100.00)	4.25	0.78	มาก

เหตุผลในการเรียนเสริม	ระดับการตอบ (ร้อยละ)					รวม	\bar{X}	S.D.	เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับ
	1	2	3	4	5				
4.8 ต้องการเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกายให้กับบุตรหลาน ให้มีสุขภาพแข็งแรง	3 (0.68)	13 (2.95)	33 (7.48)	199 (45.12)	193 (43.76)	441 (100.00)	4.28	0.78	มาก
4.9 ต้องการให้บุตรหลานนำความสามารถอื่นนอกเหนือจากด้านวิชาการไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3 (0.68)	8 (1.81)	37 (8.39)	226 (51.25)	167 (37.87)	441 (100.00)	4.24	0.74	มาก
5. ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ							3.29	0.83	ปานกลาง
5.1 ต้องการให้บุตรหลานสอบเข้า ป.1	26 (5.90)	65 (14.74)	69 (15.65)	180 (40.82)	101 (22.90)	441 (100.00)	3.60	1.16	มาก
5.2 ท่านไม่ทราบแนวทางในการเตรียมตัวบุตรหลานสอบเข้า ป.1	47 (10.66)	146 (33.11)	132 (29.93)	90 (20.41)	26 (5.90)	441 (100.00)	2.78	1.07	ปานกลาง
5.3 เนื้อหาการสอนที่โรงเรียนไม่สอดคล้องกับการสอบเข้า ป.1	36 (8.16)	158 (35.83)	164 (37.19)	56 (12.70)	27 (6.12)	441 (100.00)	2.73	0.99	ปานกลาง
5.4 ต้องการสร้างความคุ้นเคยและความมั่นใจในการสอบเข้า ป.1 ให้กับบุตรหลาน	20 (4.54)	57 (12.93)	63 (14.29)	211 (47.85)	90 (20.41)	441 (100.00)	3.67	1.08	มาก
5.5 ต้องการเพิ่มเติมเทคนิคในการสอบเข้า ป.1 ให้กับบุตรหลาน	20 (4.54)	60 (13.61)	70 (15.87)	193 (43.76)	98 (22.22)	441 (100.00)	3.66	1.10	มาก
6. ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง							3.21	0.95	ปานกลาง
6.1 ท่านติดภารกิจการทำงานไม่สามารถสอนหรือดูแลบุตรหลานในช่วงหลังเลิกเรียนได้	50 (11.34)	104 (23.58)	50 (11.34)	156 (35.37)	81 (18.37)	441 (100.00)	3.26	1.31	ปานกลาง
6.2 ท่านไม่สามารถสอนบุตรหลานได้ เนื่องจากการเรียนในปัจจุบันแตกต่างกับที่ตนเองเคยเรียน	61 (13.83)	123 (27.89)	86 (19.50)	114 (25.85)	57 (12.93)	441 (100.00)	2.96	1.27	ปานกลาง
6.3 ลักษณะของท่านในการดูแลเรื่องการบ้านของบุตรหลาน	58 (13.15)	99 (22.45)	52 (11.79)	165 (37.41)	67 (15.19)	441 (100.00)	3.19	1.30	ปานกลาง
6.4 ท่านมีปัญหาในการสอนบุตรหลานเอง เพราะบุตรหลานไม่ค่อยเชื่อฟัง แต่บุตรหลานยอมทำตามที่คุณครูสอนมากกว่า	59 (13.38)	126 (28.57)	72 (16.33)	132 (29.93)	52 (11.79)	441 (100.00)	2.98	1.26	ปานกลาง
6.5 ท่านคิดว่าการสอนเสริมสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับบุตรหลาน ได้	21 (4.76)	40 (9.07)	87 (19.73)	205 (46.49)	88 (19.95)	441 (100.00)	3.68	1.04	มาก

เหตุผลในการเรียนเสริม	ระดับการตอบ (ร้อยละ)					รวม	\bar{X}	S.D.	เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับ
	1	2	3	4	5				
เชื่อว่ามากกว่าท่านจัดเอง									
7. ด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง							3.88	0.57	มาก
7.1 ท่านคิดว่าการสอนเสริมมีหลักสูตร บุคลากร และสื่อการเรียนการสอนที่พร้อมกว่าที่โรงเรียน	15 (3.40)	68 (15.42)	161 (36.51)	141 (31.97)	56 (12.70)	441 (100.00)	3.35	1.00	ปานกลาง
7.2 ต้องการให้บุตรหลานมีความสามารถพิเศษสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต	14 (3.17)	40 (9.07)	99 (22.45)	166 (37.64)	122 (27.66)	441 (100.00)	3.78	1.05	มาก
7.3 ท่านต้องการส่งเสริมตามความชอบและความถนัดของบุตรหลาน	1 (0.23)	8 (1.81)	37 (8.39)	246 (55.78)	149 (33.79)	441 (100.00)	4.21	0.687	มาก
7.4 ท่านคิดว่าการเรียนเสริมเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3 (0.68)	13 (2.95)	24 (5.44)	233 (52.83)	168 (38.10)	441 (100.00)	4.25	0.75	มาก
7.5 ท่านคิดว่าปัจจุบันการเรียนเสริมเป็นเรื่องปกติ ที่นักเรียนในวัยเดียวกันก็เรียนเสริม	10 (2.27)	44 (9.98)	101 (22.90)	204 (46.26)	82 (18.59)	441 (100.00)	3.69	0.96	มาก
7.6 ท่านคิดว่าการเรียนเสริมเพิ่มโอกาสในการเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้	19 (4.31)	50 (11.34)	117 (26.53)	175 (39.68)	80 (18.14)	441 (100.00)	3.56	1.05	มาก
7.7 ท่านคิดว่าบุตรหลานจะประสบความสำเร็จในอนาคตได้ถ้ามีผลการเรียนดี	15 (3.40)	59 (13.38)	86 (19.50)	183 (41.50)	98 (22.22)	441 (100.00)	3.66	1.07	มาก
7.8 ท่านคิดว่าบุตรหลานควรมีความสามารถพิเศษอื่นนอกเหนือจากด้านวิชาการ	2 (0.45)	12 (2.72)	55 (12.47)	210 (47.62)	162 (36.73)	441 (100.00)	4.17	0.78	มาก
7.9 ท่านคิดว่าสังคมสมัยนี้มีการแข่งขันสูง ดังนั้นต้องเตรียมความพร้อมตั้งแต่เด็ก	11 (2.49)	30 (6.80)	53 (12.02)	200 (45.35)	147 (33.33)	441 (100.00)	4.00	0.98	มาก
7.10 ท่านคิดว่าเมื่อเปรียบเทียบกับตัวเองแล้วถ้าบุตรหลานได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง ก็น่าจะมีโอกาสในอนาคตมากกว่าตนเอง	7 (1.59)	15 (3.40)	54 (12.24)	201 (45.58)	164 (37.19)	441 (100.00)	4.13	0.87	มาก

เมื่อพิจารณาระดับเหตุผลสูงที่สุดที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเรียนเสริมในแต่ละด้าน พบว่าผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานพัฒนาบุคลิกภาพ และกล้าแสดงออก มีการเตรียมความพร้อมและ

พัฒนาทักษะทางสมองและเสริมสร้างสติปัญญา ผู้ปกครองคิดว่าการเรียนเสริมเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ต้องการให้บุตรหลานทบทวนบทเรียนในชั้นเรียนให้เข้าใจมากขึ้น สร้างความคุ้นเคยและความมั่นใจในการสอบเข้า ป.1 ให้กับบุตรหลาน ในส่วนความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองคิดว่าการสอนเสริมสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับบุตรหลาน ได้เชี่ยวชาญกว่าผู้ปกครองจัดเอง และคิดว่าหลักสูตรที่โรงเรียนสอนไม่สามารถครอบคลุมเนื้อหาที่บุตรหลานจะต้องเรียนรู้ได้ทั้งหมด ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 สรุปรวมเหตุผลในการเรียนเสริม

อันดับ	เหตุผลในการเรียนเสริมในแต่ละด้าน	สูงที่สุด	ระดับความเป็นจริง
1	ด้านสัมมนาการและการเสริมทักษะอื่นๆ	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานพัฒนาบุคลิกภาพ และกล้าแสดงออก	มาก
2	ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะทางสมองและเสริมสร้างสติปัญญา	มาก
3	ด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง	ผู้ปกครองคิดว่าการเรียนเสริมเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	มาก
4	ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน	ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานทบทวนบทเรียนในชั้นเรียนให้เข้าใจมากขึ้น	ปานกลาง
5	ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ	ผู้ปกครองต้องการสร้างความคุ้นเคยและความมั่นใจในการสอบเข้า ป.1 ให้กับบุตรหลาน	ปานกลาง
6	ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง	ผู้ปกครองคิดว่าการสอนเสริมสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับบุตรหลาน ได้เชี่ยวชาญกว่าท่านจัดเอง	ปานกลาง
7	ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	หลักสูตรที่โรงเรียนสอนไม่สามารถครอบคลุมเนื้อหาที่บุตรหลานจะต้องเรียนรู้ได้ทั้งหมด	ปานกลาง

1.3.2 เหตุผลของการไม่เรียนเสริมของนักเรียน

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเพื่อเปรียบเทียบเหตุผลการเรียนเสริม แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน ด้านความเชื่อและค่านิยม

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเหตุผลการไม่เรียนเสริมของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด พบว่า โดยภาพรวมเหตุผลการไม่เรียนเสริม เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ($S.D.=0.60$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับมาก ได้แก่ ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.69$) เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน ($\bar{X} = 3.33$) ด้านความเชื่อและค่านิยม ($\bar{X} = 3.23$) และด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ($\bar{X} = 2.60$) เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) พบว่า ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน มีการกระจาย

ของข้อมูลน้อยที่สุด ($CV = 23.12$) เมื่อพิจารณาความเบ้ (SK) ของภาพรวมของเหตุผลในการเรียนเสริม พบว่า มีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย (ค่าความเบ้เป็นลบ) แสดงว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบเหตุผลการไม่เรียนเสริมมีความเป็นจริงสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งตัวแปรตัวแปร (KU) ภาพรวมพบว่าเป็น การแจกแจงของข้อมูลในลักษณะสูงโด่งเกินโค้งปกติ (ค่าความโด่งมากกว่า 0) แสดงว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบเหตุผลการไม่เรียนเสริมมีความเป็นจริงใกล้เคียงกัน ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4. 10 เหตุผลในการไม่เรียนเสริม ($n=153$)

เหตุผลในการไม่เรียนเสริม	\bar{X}	S.D.	เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับ	Min	Max	CV	SK	KU
1. ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง	2.60	1.01	ปานกลาง	1.00	5.00	38.85	0.02	-0.89*
2. ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง	3.69	0.86	มาก	1.00	5.00	23.31	-0.70*	0.19
3. ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน	3.33	0.77	ปานกลาง	1.00	4.86	23.12	-0.68*	0.52
4. ด้านความเชื่อและค่านิยม	3.23	0.91	ปานกลาง	1.00	5.00	28.17	-0.31	-0.40
รวม	3.21	0.60	ปานกลาง	1.00	4.63	18.69	-1.05	1.48

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญความเบ้(Skewness) และความโด่ง(Kurtosis) คำนวณจากสถิติ $ZSk = Sk/SESk$ และ $ZKu = Ku/SEKu$ โดย $SESk=0.20$ และ $SEKu=0.39$

* $p < .05$

และเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์เหตุผลในการไม่เรียนเสริมในแต่ละด้าน พบว่า

1. ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง พบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับน้อยถึงเป็นปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = 1.01) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากที่สุด คือ ผู้ปกครองไม่มีเวลาว่างไปรับ/ส่ง หรือดูแลบุตรหลานระหว่างเรียนเสริม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.88$) รองลงมาคือ สถานที่เรียนเสริมไกล เดินทางไม่สะดวก ($\bar{X} = 2.65$) และผู้ปกครองไม่มีความรู้ว่าจะส่งบุตรหลานเรียนเสริมแบบใดจึงจะเหมาะสม ($\bar{X} = 2.51$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.11

2. ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง พบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับปานกลางถึงมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.86) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากที่สุด คือ บุตรหลานสามารถศึกษาหาความรู้ได้จากแหล่งอื่น มีค่าเฉลี่ย

มากที่สุด ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือ ผู้ปกครองสามารถทบทวนและสอนเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่โรงเรียนสอนได้เอง/จัดกิจกรรมสนทนาการให้บุตรหลานได้เอง ($\bar{X} = 3.76$) และบุตรหลานเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในโรงเรียนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.46$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.11

3. ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน พบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับปานกลางถึงมาก ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.77) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากที่สุด คือ การเรียนเสริมจะต้องดูความสมัครใจ และศักยภาพของบุตรหลานของตนเองก่อนส่งเรียนเสริม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือ บุตรหลานควรได้เล่นสนุกสนานตามวัยมากกว่าไปเรียนเสริม ($\bar{X} = 3.65$) และการเรียนในชั้นเรียนเพียงพอแล้ว ($\bar{X} = 3.45$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.11

4. ด้านความเชื่อและค่านิยม

ผลการวิเคราะห์ด้านความเชื่อและค่านิยม พบว่า เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับปานกลางถึงมาก ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.91) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมมากที่สุด คือ ผู้ปกครองเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นความต้องการของผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนด้อยกว่าคนอื่นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.52$) รองลงมาคือ ผู้ปกครองเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นการบังคับให้บุตรหลานไปเรียนในสิ่งที่พ่อแม่ต้องการ มากกว่าจะเป็นความต้องการของบุตรหลานเอง ($\bar{X} = 3.40$) และผู้ปกครองเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นค่านิยมเลียนแบบกันของสังคมไทย ($\bar{X} = 3.34$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4. 11 เหตุผลในการไม่เรียนเสริม จำแนกแต่ละด้าน

เหตุผลในการไม่เรียนเสริม	ระดับการตอบ (ร้อยละ)					รวม	\bar{X}	S.D.	เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับ
	1	2	3	4	5				
1. ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง							2.60	1.01	ปานกลาง
1.1 ท่านไม่มีความรู้ว่าจะส่งบุตรหลานเรียนเสริมแบบใดจึงจะเหมาะสม	41 (26.80)	43 (28.10)	25 (16.34)	38 (24.84)	6 (3.92)	153 (100.00)	2.51	1.24	ปานกลาง
1.2 ท่านมีทุนทรัพย์ไม่เพียงพอให้บุตรหลานเรียนเสริม	44 (28.76)	59 (38.56)	13 (8.50)	26 (16.99)	11 (7.19)	153 (100.00)	2.35	1.26	น้อย
1.3 ท่านไม่มีเวลาว่างไปรับ/ส่งหรือดูแลบุตรหลานระหว่างเรียนเสริม	29 (18.95)	38 (24.84)	25 (16.34)	45 (29.41)	16 (10.46)	153 (100.00)	2.88	1.31	ปานกลาง
1.4 สถานที่เรียนเสริมไกลเดินทางไม่สะดวก	29 (18.95)	43 (28.10)	42 (27.45)	30 (19.61)	9 (5.88)	153 (100.00)	2.65	1.17	ปานกลาง
2. ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง							3.69	0.86	มาก
2.1 บุตรหลานเข้าใจเนื้อหาที่	6	15	53	60	19	153	3.46	0.97	ปานกลาง

เหตุผลในการไม่เรียนเสริม	ระดับการตอบ (ร้อยละ)					รวม	\bar{X}	S.D.	เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับ
	1	2	3	4	5				
เรียนในโรงเรียนเป็นอย่างดี	(3.92)	(9.80)	(34.64)	(39.22)	(12.42)	(100.00)			
2.2 ท่านสามารถทบทวนและสอนเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่โรงเรียนสอนได้เอง / จัดกิจกรรมสนับสนุนการให้บุตรหลานได้เอง	6 (3.92)	19 (12.42)	25 (16.34)	58 (37.91)	45 (29.41)	153 (100.00)	3.76	1.12	มาก
2.3 บุตรหลานสามารถศึกษาหาความรู้ได้จากแหล่งอื่น เช่น อินเทอร์เน็ต สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์	4 (2.61)	19 (12.42)	18 (11.76)	68 (44.44)	44 (28.76)	153 (100.00)	3.84	1.06	มาก
3. ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน							3.33	0.77	ปานกลาง
3.1 การเรียนเสริมเป็นการเรียนที่เกินความต้องการ	7 (4.58)	35 (22.88)	41 (26.80)	40 (26.14)	30 (19.61)	153 (100.00)	3.33	1.16	ปานกลาง
3.2 การเรียนในชั้นเรียนเพียงพอแล้ว	8 (5.23)	20 (13.07)	40 (26.14)	65 (42.48)	20 (13.07)	153 (100.00)	3.45	1.05	ปานกลาง
3.3 ค่าเรียนเสริมค่อนข้างสูงและคิดว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็น	8 (5.23)	35 (22.88)	46 (30.07)	48 (31.37)	16 (10.46)	153 (100.00)	3.19	1.07	ปานกลาง
3.4 การเรียนเสริมจะต้องดูความสมัครใจ และศักยภาพของบุตรหลานของตนเองก่อนส่งเรียนเสริม มิฉะนั้นผลลัพธ์จากการเรียนเสริมอาจไม่เป็นไปตามที่ผู้ปกครองต้องการ	9 (5.88)	7 (4.58)	9 (5.88)	83 (54.25)	45 (29.41)	153 (100.00)	3.97	1.04	มาก
3.5 การเรียนเสริมทำให้เสียเวลามากกว่าได้ประโยชน์	17 (11.11)	58 (37.91)	55 (35.95)	18 (11.76)	5 (3.27)	153 (100.00)	2.58	0.95	ปานกลาง
3.6 บุตรหลานควรได้เล่นสนุกตามวัยมากกว่าไปเรียนเสริม	7 (4.58)	24 (15.69)	29 (18.95)	48 (31.37)	45 (29.41)	153 (100.00)	3.65	1.19	มาก
3.7 การเรียนเสริมทำให้บุตรหลานเครียด	8 (5.23)	33 (21.57)	52 (33.99)	48 (31.37)	12 (7.84)	153 (100.00)	3.15	1.02	ปานกลาง
4. ด้านความเชื่อและค่านิยม							3.23	0.91	ปานกลาง
4.1 ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นการดีกรอบให้บุตรหลานทำตาม ทำให้บุตรหลานขาดความคิดสร้างสรรค์	12 (7.84)	36 (23.53)	56 (36.60)	32 (20.92)	17 (11.11)	153 (100.00)	3.04	1.10	ปานกลาง
4.2 ท่านไม่เชื่อว่าการเรียนเสริมจะทำให้บุตรหลานสอบเข้า ป.1 ได้	17 (11.11)	31 (20.26)	70 (45.75)	26 (16.99)	9 (5.88)	153 (100.00)	2.86	1.02	ปานกลาง
4.3 ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริม	10	25	45	49	24	153	3.34	1.13	ปานกลาง

เหตุผลในการไม่เรียนเสริม	ระดับการตอบ (ร้อยละ)					รวม	\bar{X}	S.D.	เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับ
	1	2	3	4	5				
เป็นค่านิยมเลียนแบบกันของสังคมไทย	(6.54)	(16.34)	(29.41)	(32.03)	(15.69)	(100.00)			
4.4 ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นความต้องการของผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนด้อยกว่าคนอื่น	10 (6.54)	24 (15.69)	26 (16.99)	62 (40.52)	31 (20.26)	153 (100.00)	3.52	1.17	มาก
4.5 ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นการบังคับให้บุตรหลานไปเรียนในสิ่งที่พ่อแม่ต้องการมากกว่าจะเป็นความต้องการของบุตรหลานเอง	10 (6.54)	23 (15.03)	45 (29.41)	46 (30.07)	29 (18.95)	153 (100.00)	3.40	1.15	ปานกลาง

เมื่อพิจารณาระดับเหตุผลสูงที่สุดที่ผู้ปกครองไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมในแต่ละด้าน พบว่าผู้ปกครองเชื่อว่าถ้านักเรียนไม่สมัครใจจะเรียนเสริมเอง และถ้าศักยภาพของบุตรหลานไม่พอ การเรียนเสริมก็จะไม่เกิดประโยชน์ นักเรียนในระดับปฐมวัยสามารถเรียนรู้ได้จากแหล่งอื่น เช่น อินเทอร์เน็ต สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์ ผู้ปกครองเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นความต้องการของผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนด้อยกว่าคนอื่น และผู้ปกครองไม่มีเวลาว่างไปรับ-ส่ง หรือดูแลบุตรหลานระหว่างเรียน ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4. 12 สรุปรวมเหตุผลในการไม่เรียนเสริม

อันดับ	เหตุผลในการไม่เรียนเสริมในแต่ละด้าน	สูงที่สุด	ระดับความเป็นจริง
1	ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง	บุตรหลานสามารถศึกษาหาความรู้ได้จากแหล่งอื่น เช่น อินเทอร์เน็ต สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์	มาก
2	ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน	การเรียนเสริมจะต้องดูความสมัครใจและศักยภาพของบุตรหลานของตนเองก่อนส่งเรียนเสริม มิฉะนั้นผลลัพธ์จากการเรียนเสริมอาจไม่เป็นไปตามที่ผู้ปกครองต้องการ	ปานกลาง
3	ด้านความเชื่อและค่านิยม	ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นความต้องการของผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนด้อยกว่าคนอื่น	ปานกลาง
4	ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง	ท่านไม่มีเวลาว่างไปรับ/ส่งหรือดูแลบุตรหลานระหว่างการเรียนเสริม	ปานกลาง

1.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม และระดับเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม จำแนกตามภูมิภาค

1.4.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม จำแนกตามภูมิภาค

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้านวิชาที่เรียน และทำการเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์ และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อคนต่อเดือน จำแนกตามภูมิภาค ซึ่งผลการวิจัยมีดังนี้

1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียน จำแนกตามภูมิภาค

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง วิชาที่เรียนเสริมกับภูมิภาค ได้แก่ ประเภทโรงเรียน เพศ จำนวนบุตร ผู้รับผิดชอบด้านการศึกษาของนักเรียน ระดับพัฒนาการนักเรียน อายุบิดา อายุมารดา สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพบิดาและมารดา รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เรียนเสริมกับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว (0.47) มากที่สุด รองลงมาคือ ระดับการศึกษาของมารดา (0.45) ระดับการศึกษาของบิดา (0.43) อาชีพของบิดา (0.37) อาชีพของมารดา (0.35) ประเภทโรงเรียน (0.33) อายุของมารดา (0.19) อายุของบิดา (0.18) ตามลำดับ ส่วนภูมิภาค ได้แก่ เพศนักเรียน จำนวนบุตร ผู้รับผิดชอบด้านการศึกษาของนักเรียน ระดับพัฒนาการของนักเรียน สถานภาพการสมรส พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับวิชาที่เรียนเสริม ดังตารางที่ 4.13

เมื่อพิจารณารายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว พบว่า รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท ผู้ปกครองส่วนมากไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม คิดเป็นร้อยละ 49.47 รายได้ 20,001-60,000 บาท ส่วนมากส่งบุตรหลานเรียนเสริมวิชาการอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 44 รายได้ 60,001-100,000 บาท, 100,001-140,000 บาท และ 180,0001 บาทขึ้นไป ส่วนมากส่งบุตรหลานเรียนเสริมทั้งวิชาการและสันตนาการ คิดเป็นร้อยละ 44.80, 62.71 และ 61.11 ตามลำดับ และรายได้ 140,001-180,000 บาท ส่วนมากส่งบุตรหลานเรียนเสริมด้านสันตนาการอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 36.00 ดังตารางที่ 4.13

การศึกษาของมารดา พบว่า มารดาที่จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า ส่วนใหญ่ไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมคิดเป็นร้อยละ 51.90 มารดาที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา ส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมด้านวิชาการอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 46.03 และ 62.50 ตามลำดับ มารดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ส่วนมากส่งบุตรหลานเรียนเสริมทั้งด้านวิชาการและสันตนาการ คิดเป็นร้อยละ 40.36, 59.83 และ 46.67 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.13

การศึกษาของบิดา พบว่า บิดาที่จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า ส่วนใหญ่ไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมคิดเป็นร้อยละ 51.16 บิดาที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา ส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมด้านวิชาการอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ 42.55 ตามลำดับ บิดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ส่วนมากส่งบุตรหลานเรียนเสริมทั้งด้านวิชาการและสันตนาการ คิดเป็นร้อยละ 42.17, 56.14 และ 46.15 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.13

อาชีพของบิดา พบว่า บิดาที่มีอาชีพข้าราชการ ส่วนมากส่งบุตรหลานเรียนเสริมวิชาการอย่างเดียวคิดเป็นร้อยละ 40.38 บิดาที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพอิสระ ส่วนมากส่งบุตรหลานเรียนเสริมทั้งวิชาการและสันตนาการ คิดเป็นร้อยละ 37.14, 42.44, 46.67 และ 30.77 ตามลำดับ บิดาที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป พนักงานรายวัน และเกษตรกร ไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม คิดเป็นร้อยละ 55.07, 58.33 และ 100.00 ตามลำดับ บิดาที่มีอาชีพพ่อบ้าน ส่งบุตรหลานเรียนเสริมวิชาการอย่างเดียว เรียนสันตนาการอย่างเดียว และไม่เรียนเสริม คิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากัน บิดาที่ว่างงาน พบว่า ส่งบุตรหลานเรียนเสริมวิชาการอย่างเดียว เรียนทั้งวิชาการและสันตนาการ และไม่เรียนเสริมคิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากัน ดังตารางที่ 4.13

อาชีพของมารดา พบว่า มารดาที่มีอาชีพข้าราชการ และอาชีพอิสระ ส่วนมากส่งบุตรหลานเรียนเสริมวิชาการอย่างเดียวคิดเป็นร้อยละ 39.02, 38.89 ตามลำดับ มารดาที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป และว่างงาน ไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม คิดเป็นร้อยละ 36.36, 54.17 และ 45.45 ตามลำดับ พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ส่วนมากส่งบุตรหลานเรียนเสริมทั้งวิชาการและสันตนาการ คิดเป็นร้อยละ 40.37 และ 47.93 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.13

ประเภทโรงเรียน พบว่า โรงเรียนปกติจะส่วนมากเรียนเสริมวิชาการอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 43.49 และโรงเรียนมีชื่อเสียง พบว่าส่วนมากเรียนเสริมทั้งวิชาการและสันตนาการ คิดเป็นร้อยละ 48.62 ดังตารางที่ 4.13

อายุมารดา พบว่า มารดา อายุน้อยกว่า หรือเท่ากับ 25 ปี และอายุ 26-35 ปี ส่วนมากเรียนเสริมด้านวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 60 และ 34.30 ตามลำดับ มารดา อายุ 36-45 ปี และ 45 ปีขึ้นไป ส่วนมากเรียนเสริมทั้งด้านวิชาการและสันตนาการ คิดเป็นร้อยละ 40.33 และ 37.50 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.13

อายุบิดา พบว่า บิดา อายุน้อยกว่า หรือเท่ากับ 25 ปี และอายุ 26-35 ปี ส่วนมากเรียนเสริมด้านวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 45.45 และ 37.82 ตามลำดับ บิดา อายุ 36-45 ปี และ 45 ปีขึ้นไป ส่วนมากเรียนเสริมทั้งด้านวิชาการและสันตนาการ คิดเป็นร้อยละ 38.70 และ 38.18 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4. 13 การวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้เสริมจำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	วิชาที่เรียนเสริมร้อยละ								χ^2	Contingency Value
	เรียนวิชาการ อย่างเดียว		เรียนสั้น การอย่างเดียว		เรียนทั้ง วิชาการและ สั้นทางการ		ไม่เรียนเสริม			
	N	%	N	%	N	%	N	%		
1. ประเภทโรงเรียน										
ปกติ	117	43.49	13	4.83	50	18.59	89	33.09	72.44*	0.33
มีชื่อเสียง	73	22.46	4.83	9.23	158	48.62	64	19.69		
2. เพศ										
ชาย	90	29.51	20	6.56	119	39.02	76	24.92	4.64	0.08
หญิง	100	34.60	23	7.96	89	30.80	77	26.64		
3. จำนวนบุตร										
1 คน	72	33.49	10	4.65	80	37.21	53	24.65	3.98	0.19
มากกว่า 1 คน	118	31.13	33	8.71	128	33.77	100	26.39		
4. ผู้รับผิดชอบด้านการศึกษา										
พ่อแม่	169	31.95	41	7.75	188	35.54	131	24.76	3.98	0.18
พ่อแม่ และ/หรือ ญาติ	21	32.31	2	3.08	20	30.77	22	33.85		
5. ระดับพัฒนาการนักเรียน										
ตามเกณฑ์หรือดีกว่า	183	32.05	42	7.36	203	35.55	143	25.04	4.12	0.09
ต่ำกว่าเกณฑ์	7	30.43	1	4.35	5	21.74	10	43.48		
6. อายุบิดา										
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	5	45.45	0	0.0	1	9.09	5	45.45	19.09*	0.18
26-35 ปี	45	37.82	6	5.04	28	23.53	40	33.61		
36-45 ปี	108	30.51	26	7.34	137	38.70	83	23.45		
45 ปีขึ้นไป	32	29.09	11	10.00	42	38.18	25	22.73		
7. อายุมารดา										
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	12	60.00	0	0.0	2	10.00	6	30.00	22.41*	0.19
26-35 ปี	59	34.30	14	8.14	45	26.16	54	31.40		
36-45 ปี	109	30.11	26	7.18	146	40.33	81	22.38		
45 ปีขึ้นไป	10	25.00	3	7.50	15	37.50	12	30.00		
8. สถานภาพการสมรส										
สมรสอยู่ร่วมกัน	170	31.66	43	8.01	193	35.94	131	24.39	13.83	0.151
สมรสแยกกันอยู่	8	42.11	0	0.00	3	15.79	8	42.11		
หย่าร้าง	11	33.33	0	0.00	9	27.27	13	39.39		
บิดา/มารดาเสียชีวิต	1	20.00	0	0.00	3	60.00	1	20.0		
9. ระดับการศึกษาของบิดา										
ม. ต้นหรือต่ำกว่า	35	40.70	1	1.16	6	6.98	44	51.16	135.81*	0.43
ม.ปลาย หรือ ปวช.	36	50.00	1	1.39	12	16.67	23	31.94		
อนุปริญญา หรือ ปวส.	20	42.55	4	8.51	9	19.15	14	29.79		
ปริญญาตรี	75	30.12	15	6.02	105	42.17	54	21.69		
ปริญญาโท	20	17.54	14	12.28	64	56.14	16	14.04		

ภูมิภาค	วิชาที่เรียนเสริมร้อยละ								χ^2	Contingency Value
	เรียนวิชาการ อย่างเดียว		เรียนสหวิทยา การอย่างเดียว		เรียนทั้ง วิชาการและ สหวิทยาการ		ไม่เรียนเสริม			
	N	%	N	%	N	%	N	%		
ปริญญาเอก	4	15.38	8	30.77	12	46.15	2	7.69		
10. ระดับการศึกษาของมารดา										
ม. ต้นหรือต่ำกว่า	31	39.24	1	1.27	6	7.59	41	51.90	150.37*	0.45
ม.ปลาย หรือ ปวช.	29	46.03	1	1.59	8	12.70	25	39.68		
อนุปริญญา หรือ ปวส.	25	62.50	0	0.00	4	10.00	11	27.50		
ปริญญาตรี	78	27.86	23	8.21	113	40.36	66	23.57		
ปริญญาโท	24	20.51	13	11.11	70	59.83	10	8.55		
ปริญญาเอก	3	20.00	5	33.33	7	46.67	0	0.00		
11. อาชีพบิดา										
ข้าราชการ	42	40.38	8	7.69	34	32.69	20	19.23	96.41*	0.37
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	11	31.43	3	8.57	13	37.14	8	22.86		
พนักงานบริษัทเอกชน	53	30.81	10	5.81	73	42.44	36	20.93		
พนักงานรายวัน	4	33.33	0	0.00	1	8.33	7	58.33		
รับจ้างทั่วไป	27	39.13	0	0.00	4	5.80	38	55.07		
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	40	26.67	15	10.00	70	46.67	25	16.67		
อาชีพอิสระ เช่น สถาปนิก แพทย์	6	23.08	5	19.23	8	30.77	7	26.92		
เกษตรกร	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	100.00		
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	1	33.33	1	33.33	0	0.00	1	33.33		
ว่างงาน/ไม่มีงานทำ	1	33.33	0	0.00	1	33.33	1	33.33		
อื่นๆ	5	27.78	1	5.56	4	22.22	8	44.44		
12. อาชีพมารดา										
ข้าราชการ	32	39.02	9	10.98	29	35.37	12	14.63	82.14*	0.35
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	10	30.30	1	3.03	10	30.30	12	36.36		
พนักงานบริษัทเอกชน	56	34.78	10	6.21	65	40.37	30	18.63		
พนักงานรายวัน	5	45.45	0	0.00	1	9.09	5	45.45		
รับจ้างทั่วไป	19	39.58	0	0.00	3	6.25	26	54.17		
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	30	24.79	11	9.09	58	47.93	22	18.18		
อาชีพอิสระ เช่น สถาปนิก แพทย์	7	38.89	3	16.67	6	33.33	2	11.11		
เกษตรกร	0	0.00	0	0.00	1	50.00	1	50.00		
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	22	23.66	9	9.68	31	33.33	31	33.33		
ว่างงาน/ไม่มีงานทำ	3	27.27	0	0.00	3	27.27	5	45.45		
อื่นๆ	6	42.86	0	0.00	1	7.14	7	50.00		
13. รายได้รวมต่อเดือนของ ครอบครัว										
น้อยกว่า หรือเท่ากับ	43	45.26	1	1.05	4	4.21	47	49.47	169.55*	0.47

ภูมิหลัง	วิชาที่เรียนเสริมร้อยละ								χ^2	Contingency Value
	เรียนวิชาการ อย่างเดียว		เรียนสหสาขา การอย่างเดียว		เรียนทั้ง วิชาการและ สหสาขาการ		ไม่เรียนเสริม			
	N	%	N	%	N	%	N	%		
20,000 บาท										
20,001-60,000 บาท	88	44.00	9	4.50	49	24.50	54	27.00		
60,001-100,000 บาท	31	24.80	9	7.20	56	44.80	29	23.20		
100,001-140,000 บาท	7	11.86	4	6.78	37	62.71	11	18.64		
140,001-180,000 บาท	4	16.00	9	36.00	7	28.00	5	20.00		
180,001 บาทขึ้นไป	17	18.89	11	12.22	55	61.11	7	7.78		

หมายเหตุ * p < .05

สรุปเมื่อพิจารณาวิชาที่เรียนเสริมจำแนกตามภูมิหลังพบว่า

ผู้ปกครองที่ไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมได้แก่ คือกลุ่มผู้ปกครองที่มีภูมิหลัง ได้แก่ รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า บิดามีอาชีพรับจ้างทั่วไป พนักงานรายวัน และว่างงาน

ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมวิชาการอย่างเดียว คือกลุ่มผู้ปกครองที่มีภูมิหลัง ได้แก่ รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว 20,001 – 60,000 บาท ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการ ผู้ปกครองอายุต่ำกว่า 25 ปี ถึง 35 ปี และอาชีพอิสระ นักเรียนเรียนโรงเรียนปกติ

ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมทั้งวิชาการและสหสาขาการ คือกลุ่มผู้ปกครองที่มีภูมิหลัง ได้แก่ รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป ผู้ปกครองจบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป บิดามีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขายและธุรกิจส่วนตัว และอาชีพอิสระ มารดามีอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขายและธุรกิจส่วนตัว ผู้ปกครองมีอายุ 36 ปีขึ้นไป นักเรียนเรียนโรงเรียนมีชื่อเสียง ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4. 14 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้านวิชาที่เรียน จำแนกตามภูมิภาค

วิชาที่เรียน	ภูมิภาค	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์
ไม่เรียนเสริม	รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท
	ระดับการศึกษามารดา	มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า
	ระดับการศึกษาบิดา	มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า
	อาชีพบิดา	รับจ้างทั่วไป พนักงานรายวัน และเกษตรกร
	อาชีพมารดา	พนักงานรัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป และว่างงาน
	ประเภทโรงเรียน	-
	อายุมารดา	-
	อายุบิดา	-
วิชาการอย่างเดียว	รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว	20,001 – 60,000 บาท
	ระดับการศึกษามารดา	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา
	ระดับการศึกษาบิดา	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา
	อาชีพบิดา	ข้าราชการ
	อาชีพมารดา	ข้าราชการ และอาชีพอิสระ
	ประเภทโรงเรียน	โรงเรียนปกติ
	อายุมารดา	ต่ำกว่า 25 ปี ถึง 35 ปี
	อายุบิดา	ต่ำกว่า 25 ปี ถึง 35 ปี
วิชาการและ สหนาการ	รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว	มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป
	ระดับการศึกษามารดา	ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก
	ระดับการศึกษาบิดา	ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก
	อาชีพบิดา	พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพอิสระ
	อาชีพมารดา	พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
	ประเภทโรงเรียน	โรงเรียนมีชื่อเสียง
	อายุมารดา	36 ปี ขึ้นไป
	อายุบิดา	36 ปี ขึ้นไป

2) การเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์ จำแนกตามภูมิภาค

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อคนต่อสัปดาห์ เมื่อจำแนกตามภูมิภาค โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) พบว่า เพศของนักเรียน จำนวนบุตร ผู้รับผิดชอบด้านการศึกษา ระดับพัฒนาการของนักเรียน สถานภาพการสมรส มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นประเภทโรงเรียน อายุบิดา อายุมารดา ระดับการศึกษาบิดา ระดับการศึกษามารดา รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

เมื่อพิจารณาภูมิภาคแต่ละด้าน พบว่า **ประเภทโรงเรียน** โรงเรียนที่มีชื่อเสียงมีจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์มากกว่าโรงเรียนปกติ ในด้าน**อายุบิดา** นักเรียนที่มีบิดาอายุ 26-35 ปี มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์น้อยกว่า บิดาอายุ 36 ปีขึ้นไป ส่วน**อายุมารดา** นักเรียนที่มี

มารดาอายุ 26-35 ปี มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์น้อยกว่ามารดาอายุ 36-45 ปี ในด้าน **ระดับการศึกษาบิดา** นักเรียนที่มีบิดาจบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์น้อยกว่า นักเรียนที่มีบิดาจบการศึกษาปริญญาตรี และปริญญาโท ส่วน **ระดับการศึกษา มารดา** นักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์น้อยกว่า นักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท, นักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์น้อยกว่า นักเรียนที่มีมารดาจบปริญญาโท, และนักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาระดับปริญญาโทมีจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์มากกว่านักเรียนที่มีมารดาจบปริญญาเอก ในด้าน **รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว** นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์ต่ำกว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือนตั้งแต่ 20,001-140,000 บาทและ 180,001 บาท ขึ้นไป, นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,001-60,000 บาท มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์ต่ำกว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 180,001 ขึ้นไป ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4. 15 การวิเคราะห์เปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อคนต่อสัปดาห์จำแนกตามภูมิหลัง

ภูมิหลัง	\bar{x}	S.D.	Lavene statistic	sig	F	sig	ผลการเปรียบเทียบ
1. ประเภทโรงเรียน							
1. ปกติ	4.16	3.81	6.25	0.01	14.63	0.00	2>1
2. มีชื่อเสียง	5.48	4.51					
2. เพศ			0.21	0.65	0.71	0.40	ไม่แตกต่าง
1. ชาย	5.02	4.25					
2. หญิง	4.73	4.26					
3. จำนวนบุตร			0.68	0.41	0.14	0.71	ไม่แตกต่าง
1. 1 คน	4.97	4.11					
2. มากกว่า 1 คน	4.83	4.33					
4. ผู้รับผิดชอบด้านการศึกษานักเรียน			0.63	0.43	0.12	0.73	ไม่แตกต่าง
1. พ่อแม่	4.90	4.20					
2. พ่อแม่ และ/หรือ ญาติ	4.71	4.69					
5. ระดับพัฒนาการนักเรียน			0.56	0.46	1.24	0.27	ไม่แตกต่าง
1. ตามเกณฑ์ หรือดีกว่าเกณฑ์	4.92	4.26					
2. ต่ำกว่าเกณฑ์	3.91	4.11					
6. อายุบิดา			1.21	0.31	3.01	0.03	2<3 และ 4
1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	2.82	2.82					
2. 26-35 ปี	4.08	3.80					
3. 36-45 ปี	5.06	4.22					
4. 45 ปีขึ้นไป	5.39	4.79					

ภูมิหลัง	\bar{X}	S.D.	Lavene statistic	sig	F	sig	ผลการเปรียบเทียบ
7. อายุมารดา 1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี 2. 26-35 ปี 3. 36-45 ปี 4. 45 ปีขึ้นไป	3.70 4.19 5.30 4.68	2.66 3.86 4.44 4.37	2.50	0.06	3.24	0.02	2<3
8. สถานภาพการสมรส 1. สมรสอยู่ร่วมกัน 2. สมรสแยกกันอยู่ 3. หย่าร้าง 4. บิดา/มารดาเสียชีวิต	4.96 4.00 4.12 4.60	4.24 4.64 4.32 3.44	0.80	0.97	0.69	0.56	ไม่แตกต่าง
9. ระดับการศึกษาของบิดา 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี 3. ปริญญาโท 4. ปริญญาเอก	3.48 5.29 6.39 5.42	3.42 4.41 4.64 3.87	4.72	0.00	13.97	0.00	1< 2,3
10. ระดับการศึกษาของมารดา 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี 3. ปริญญาโท 4. ปริญญาเอก	3.21 5.25 6.68 4.27	3.30 4.51 4.27 1.83	5.96	0.00	18.67	0.00	1< 2,3 และ 2<3 และ 3>4
11. รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว 1. น้อยกว่า หรือเท่ากับ 20,000 บาท 2. 20,001-60,000 บาท 3. 60,001-100,000 บาท 4. 100,001-140,000 บาท 5. 140,001-180,000 บาท 6. 180,001 บาทขึ้นไป	2.56 4.64 4.98 6.66 4.52 6.67	2.77 3.90 4.53 4.79 4.35 4.31	3.44	0.00	12.15	0.00	1<2,3,4,6 และ 2<6

3) การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน จำแนกตามภูมิหลัง

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน เมื่อจำแนกตามภูมิหลัง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) พบว่า เพศของนักเรียน จำนวนบุตร ผู้รับผิดชอบด้านการศึกษา ระดับพัฒนาการของนักเรียน สถานภาพการสมรส มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นประเภทโรงเรียน อายุบิดา อายุมารดา ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

เมื่อพิจารณาภูมิหลังแต่ละด้าน พบว่า **ประเภทโรงเรียน** นักเรียนที่เรียนโรงเรียนมีชื่อเสียงมีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนมากกว่าโรงเรียนปกติ ในด้าน**อายุบิดา** นักเรียนที่มีบิดาอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนน้อยกว่า นักเรียนที่มีบิดาอายุ 26 ปีขึ้นไป , นักเรียนที่มีบิดาอายุ 26-35 ปี มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนต่ำกว่า นักเรียนที่มีบิดาอายุ 36-45 ปี ส่วน**อายุมารดา** นักเรียนที่มีมารดาอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนน้อยกว่า มารดาอายุ 26 ปีขึ้นไป, นักเรียนที่มีมารดาอายุ 26-35 ปี มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนต่ำกว่า นักเรียนที่มีมารดาอายุ 36-45 ปี ในด้าน**ระดับการศึกษาบิดา** นักเรียนที่มีบิดาจบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนต่ำกว่า นักเรียนที่มีบิดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป, นักเรียนที่มีบิดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนต่ำกว่า นักเรียนที่มีบิดาจบการศึกษาระดับปริญญาโท ส่วน**ระดับการศึกษามารดา** นักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนต่ำกว่า นักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป, นักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนต่ำกว่า นักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาระดับปริญญาโท ในด้าน**รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว** นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนต่ำกว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป, นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,001-60,000 บาท มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนต่ำกว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 60,001 ขึ้นไป, นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 60,001-100,000 บาท มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนต่ำกว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 100,001-140,000 บาทและ 180,001 บาทขึ้นไป ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4. 16 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนจำแนกตามภูมิหลัง

ภูมิหลัง	\bar{x}	S.D.	Lavene statistic	sig	F	sig	ผลการเปรียบเทียบ
1. ประเภทโรงเรียน							
1. ปกติ	1201.45	1984.34	131.03	0.00	112.38	0.00	2>1
2. มีชื่อเสียง	4592.79	4926.04					
2. เพศ							
1. ชาย	3317.90	4316.87	0.95	0.33	2.39	0.12	ไม่แตกต่าง
2. หญิง	2781.62	4125.77					
3. จำนวนบุตร							
1. 1 คน	2754.83	4060.00	2.71	0.10	1.72	0.19	ไม่แตกต่าง
2. มากกว่า 1 คน	3228.38	4319.24					
4. ผู้รับผิดชอบด้านการศึกษา							
1. พ่อแม่	3132.53	4187.44	0.12	0.73	1.54	0.22	ไม่แตกต่าง
2. พ่อแม่ และ/หรือ ญาติ	2442.12	4548.77					

ภูมิหลัง	\bar{X}	S.D.	Lavene statistic	sig	F	sig	ผลการเปรียบเทียบ
5. ระดับพัฒนาการนักเรียน							
1. ตามเกณฑ์ หรือดีกว่าเกณฑ์	3116.02	4256.61	3.28	0.07	2.88	0.09	ไม่แตกต่าง
2. ต่ำกว่าเกณฑ์	1591.30	3240.92					
6. อายุบิดา							
1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	512.27	886.20	7.744	0.00	6.477	0.00	1<2,3,4 และ 2<3
2. 26-35 ปี	1803.18	3496.57					
3. 36-45 ปี	3529.69	4425.94					
4. 45 ปีขึ้นไป	3146.58	4182.14					
7. อายุมารดา							
1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	495.50	661.75	7.352	0.00	7.36	0.00	1<2,3,4 และ 2<3
2. 26-35 ปี	2274.78	3961.39					
3. 36-45 ปี	3648.13	4447.13					
4. 45 ปีขึ้นไป	2351.25	3186.70					
8. สถานภาพการสมรส							
1. สมรสอยู่ร่วมกัน	3194.81	4237.79	3.46	0.02	2.42	0.65	ไม่แตกต่าง
2. สมรสแยกกันอยู่	925.00	1726.97					
3. หย่าร้าง	2068.39	4941.51					
4. บิดา/มารดาเสียชีวิต	2880.00	2245.44					
9. ระดับการศึกษาของบิดา							
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	854.10	2020.87	36.12	0.00	45.63	0.00	1<2,3,4 และ 2<3
2. ปริญญาตรี	3403.42	4258.87					
3. ปริญญาโท	5846.94	4874.95					
4. ปริญญาเอก	4875.08	4880.01					
10. ระดับการศึกษาของมารดา							
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	648.35	1420.83	44.17	0.00	47.15	0.00	1<2,3,4 และ 2<3
2. ปริญญาตรี	3388.33	4284.00					
3. ปริญญาโท	5917.29	5037.76					
4. ปริญญาเอก	3786.13	3030.62					
11. รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว							
1. น้อยกว่า หรือเท่ากับ 20,000 บาท	249.74	345.75	45.92	0.00	49.68	0.00	1<2,3,4,5,6 และ 2<3,4,5,6 และ 3<4,6
2. 20,001-60,000 บาท	1418.28	2074.86					
3. 60,001-100,000 บาท	3392.13	3660.25					
4. 100,001-140,000 บาท	6174.86	5470.36					
5. 140,001-180,000 บาท	4524.88	4213.17					
6. 180,001 บาทขึ้นไป	6744.56	5577.08					

1.4.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม จำแนกตามภูมิภาค

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม จะวิเคราะห์จำแนกภูมิภาค 3 ตัว คือ ระดับการศึกษาของมารดา ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว และประเภทโรงเรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

1) การเปรียบเทียบระดับเหตุผลของการเรียนเสริม จำแนกตามภูมิภาค

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับเหตุผลของการเรียนเสริม เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว และประเภทโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) พบว่า มีด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง และด้านความเชื่อและค่านิยม ที่ผู้ปกครอง มีเหตุผลในการเรียนเสริม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภูมิภาคทุกตัว (ระดับการศึกษาของมารดา รายได้รวมของครอบครัว และประเภทโรงเรียน) มีเพียงด้านสันตนาการ และการเสริมทักษะอื่นๆ ที่ผู้ปกครองมีเหตุผลในการเรียนเสริมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภูมิภาคทุกตัว ดังตารางที่ 4.17

ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน พบว่า (1) มารดาจบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป, มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาเอก, มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาโท มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาเอก (2) ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,000 บาทหรือต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือนสูงกว่า 60,000 บาทขึ้นไป, ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,001 – 60,000 บาท มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน สูงกว่า 140,000 บาทขึ้นไป (3) ผู้ปกครองที่มาจากโรงเรียนปกติ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผู้ปกครองที่มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ดังตารางที่ 4.17

ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน พบว่า (1) มารดาจบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป, มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก และมารดาจบการศึกษาระดับปริญญาโท มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาเอก (2) ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,000 บาทหรือต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือนสูงกว่า 20,000 บาทขึ้นไป, ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,001 – 60,000 บาท มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อ

เดือนสูงกว่า 60,001-100,000 บาทและ 140,001-180,000 บาท (3) ผู้ปกครองที่มาจากโรงเรียนปกติ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผู้ปกครองที่มาจากโรงเรียนมีชื่อเสียง ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลของการเรียนเสริมจำแนกตามภูมิภาค

ด้าน	ภูมิภาค	\bar{X}	S.D.	Lavene statistic	sig	F	sig	ผลการเปรียบเทียบ
ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน	ระดับการศึกษาของมารดา							
	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.44	0.51	3.18	0.02	20.46	0.00	1>2,3,4 และ 2>4 และ 3>4
	2. ปริญญาตรี	4.17	0.65					
3. ปริญญาโท	4.04	0.76						
4. ปริญญาเอก	3.09	0.94						
ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว	1. 20,000 บาท หรือต่ำกว่า	4.50	0.52	1.08	0.37	7.50	0.00	1>3,4,5,6 และ 2>5,6
	2. 20,001-60,000 บาท	4.30	0.60					
	3. 60,001-100,000 บาท	4.10	0.69					
	4. 100,001-140,000 บาท	4.07	0.74					
	5. 140,001-180,000 บาท	3.61	0.68					
	6. 180,001 บาทขึ้นไป	4.00	0.83					
ประเภทโรงเรียน	1. โรงเรียนปกติ	4.33	0.57	5.03	0.03	15.65	0.00	1>2
	2. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	4.06	0.76					
ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน	ระดับการศึกษาของมารดา							
	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.89	0.62	4.47	0.00	35.99	0.00	1>2>3>4
	2. ปริญญาตรี	3.43	0.70					
3. ปริญญาโท	3.05	0.87						
4. ปริญญาเอก	2.31	0.73						
ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว	1. 20,000 บาท หรือต่ำกว่า	4.18	0.46	5.69	0.00	20.91	0.00	1>2,3,4,5,6 และ 2>3,5,6
	2. 20,001-60,000 บาท	3.59	0.69					
	3. 60,001-100,000 บาท	3.30	0.75					
	4. 100,001-140,000 บาท	3.23	0.73					
	5. 140,001-180,000 บาท	2.69	0.96					
	6. 180,001 บาทขึ้นไป	3.07	0.84					
ประเภทโรงเรียน	1. โรงเรียนปกติ	3.71	0.73	2.74	0.03	44.77	0.00	1>2
	2. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	3.21	0.80					
ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับการศึกษาของมารดา							
	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	2.96	0.83	0.64	0.59	5.98	0.00	1>3,4
	2. ปริญญาตรี	2.78	0.77					
	3. ปริญญาโท	2.56	0.83					
4. ปริญญาเอก	2.29	0.97						

ด้าน	ภูมิภาค	\bar{x}	S.D.	Lavene statistic	sig	F	sig	ผลการเปรียบเทียบ
	ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว 1. 20,000 บาท หรือต่ำกว่า 2. 20,001-60,000 บาท 3. 60,001-100,000 บาท 4. 100,001-140,000 บาท 5. 140,001-180,000 บาท 6. 180,001 บาทขึ้นไป	3.13 2.93 2.68 2.75 2.33 2.40	0.74 0.80 0.71 0.82 0.72 0.87	0.98	0.43	8.22	0.00	1>3,6 และ 2>5,6
	ประเภทโรงเรียน 1. โรงเรียนปกติ 2. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	2.97 2.61	0.83 0.78	0.04	0.10	22.08	0.00	1>2
ด้านสัมมนาการ และการเสริมทักษะอื่นๆ	ระดับการศึกษาของมารดา 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี 3. ปริญญาโท 4. ปริญญาเอก	4.24 4.24 4.16 3.93	0.59 0.53 0.56 0.58	0.60	0.61	1.79	0.15	ไม่แตกต่างกัน
	ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว 1. 20,000 บาท หรือต่ำกว่า 2. 20,001-60,000 บาท 3. 60,001-100,000 บาท 4. 100,001-140,000 บาท 5. 140,001-180,000 บาท 6. 180,001 บาทขึ้นไป	4.36 4.20 4.13 4.32 4.05 4.20	0.46 0.60 0.57 0.48 0.52 0.58	1.52	0.18	1.83	0.11	ไม่แตกต่างกัน
	ประเภทโรงเรียน 1. โรงเรียนปกติ 2. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	4.23 4.19	0.59 0.54	2.94	0.09	0.53	0.47	ไม่แตกต่างกัน
ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ	ระดับการศึกษาของมารดา 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี 3. ปริญญาโท 4. ปริญญาเอก	3.48 3.31 3.19 2.35	0.77 0.77 0.84 1.19	3.30	0.20	9.43	0.00	1,2,3>4
	ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว 1. 20,000 บาท หรือต่ำกว่า 2. 20,001-60,000 บาท 3. 60,001-100,000 บาท 4. 100,001-140,000 บาท 5. 140,001-180,000 บาท 6. 180,001 บาทขึ้นไป	3.54 3.33 3.35 3.34 2.77 3.07	0.72 0.76 0.80 0.80 0.91 0.94	1.91	0.09	3.92	0.00	1>5
	ประเภทโรงเรียน 1. โรงเรียนปกติ	3.41	0.82	0.09	0.76	6.58	0.01	1>2

ด้าน	ภูมิหลัง	\bar{x}	S.D.	Lavene statistic	sig	F	sig	ผลการเปรียบเทียบ
	2. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	3.20	0.82					
ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง	ระดับการศึกษาของมารดา							
	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.62	0.88	0.69	0.56	16.17	0.00	1> 2,3,4 และ 2>4 และ 3>4
	2. ปริญญาตรี	3.18	0.90					
3. ปริญญาโท	3.05	0.96						
4. ปริญญาเอก	2.07	0.89						
	ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว							
	1. 20,000 บาท หรือต่ำกว่า	3.76	0.76	1.02	0.41	10.47	0.00	1,2 > 3,4,5,6
	2. 20,001-60,000 บาท	3.44	0.88					
	3. 60,001-100,000 บาท	3.04	0.93					
	4. 100,001-140,000 บาท	2.98	0.93					
	5. 140,001-180,000 บาท	2.43	0.81					
	6. 180,001 บาทขึ้นไป	3.03	0.99					
	ประเภทโรงเรียน							
	1. โรงเรียนปกติ	3.50	0.87	1.85	1.74	30.19	0.00	1>2
	2. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	3.01	0.96					
ด้านความเชื่อและค่านิยม	ระดับการศึกษาของมารดา							
	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.07	0.54	3.17	0.02	19.75	0.00	1>2,3,4 และ 2>4 และ 3>4
	2. ปริญญาตรี	3.89	0.50					
3. ปริญญาโท	3.80	0.57						
4. ปริญญาเอก	2.96	0.84						
	ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว							
	1. 20,000 บาท หรือต่ำกว่า	4.14	0.52	0.64	0.67	3.494	0.00	1>3,5
	2. 20,001-60,000 บาท	3.91	0.55					
	3. 60,001-100,000 บาท	3.80	0.53					
	4. 100,001-140,000 บาท	3.88	0.58					
	5. 140,001-180,000 บาท	3.61	0.49					
	6. 180,001 บาทขึ้นไป	3.84	0.66					
	ประเภทโรงเรียน							
	1. โรงเรียนปกติ	3.97	0.50	2.20	0.14	7.28	0.01	1>2
	2. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	3.82	0.61					

เมื่อสรุปผลการทดสอบความแตกต่างของระดับเหตุการณ์เรียนเสริมเป็นรายด้าน จำแนกตามภูมิหลัง เป็นตามตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4. 18 ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับเหตุผลในการเรียนเสริม จำแนกตามภูมิหลังของตัวอย่าง

ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับเหตุผลในการเรียนเสริม		
ตัวแปร	ผลการทดสอบ	ด้านที่พบความแตกต่าง
ระดับการศึกษาของมารดา	ต่ำกว่าปริญญาตรี > ปริญญาตรี > ปริญญาโท > ปริญญาเอก	1) ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน 2) ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน 3) ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ 5) ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง 6) ด้านความเชื่อและค่านิยม
ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว	รายได้ต่ำ > รายได้สูง	1) ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน 2) ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน 3) ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ 5) ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง 6) ด้านความเชื่อและค่านิยม
ประเภทโรงเรียน	โรงเรียนปกติ > โรงเรียนมีชื่อเสียง	1) ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน 2) ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน 3) ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ 5) ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง 6) ด้านความเชื่อและค่านิยม

2) การเปรียบเทียบระดับเหตุผลของการไม่เรียนเสริม จำแนกตามภูมิหลัง

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับเหตุผลของการไม่เรียนเสริม เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว และประเภทโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) พบว่ามีด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน และด้านความเชื่อและค่านิยม ที่ผู้ปกครองมีเหตุผล การไม่เรียนเสริม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามภูมิหลังในเรื่องระดับการศึกษาของมารดา ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว มีเพียงด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ที่ผู้ปกครองมีเหตุผลในการไม่เรียนเสริมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภูมิหลังทุกตัว (ระดับการศึกษาของมารดา ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว และประเภทโรงเรียน) ดังตารางที่ 4.19

ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง พบว่า (1) มารดาจบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท (2) ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,000 บาทหรือต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 60,001-100,000 บาท (3) ผู้ปกครองที่มาจากโรงเรียนปกติ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผู้ปกครองที่มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ดังตารางที่ 4.19

ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง พบว่า (1) มารดาจบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท (2) ผู้ปกครองที่มา

จากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,000 บาทหรือต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป, ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,001-60,000 บาท มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 60,001-100,000 บาท, ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 60,001-100,000 บาท มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 100,001-140,000 บาท ดังตารางที่ 4.19

ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน พบว่า (1) มารดาจบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท (2) ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,000 บาทหรือต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,001-180,000 บาท ดังตารางที่ 4.19

ด้านความเชื่อและค่านิยม พบว่า (1) มารดาจบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาโท (2) ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,000 บาทหรือต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ผู้ปกครองที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,001-100,000 บาท ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4. 19 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลของการไม่เรียนเสริมจำแนกตามภูมิหลัง

ด้าน	ภูมิหลัง	\bar{X}	S.D.	Lavene statistic	sig	F	sig	ผลการเปรียบเทียบ
ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง	ระดับการศึกษาของมารดา							
	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.00	0.98	0.91	0.41	15.16	0.00	1>2,3
	2. ปริญญาตรี	2.24	0.88					
	3. ปริญญาโท	1.88	0.87					
	4. ปริญญาเอก	-	-					
	ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว							
	1. 20,000 บาท หรือต่ำกว่า	3.12	1.04	1.55	0.18	5.22	0.00	1>3
	2. 20,001-60,000 บาท	2.58	0.98					
	3. 60,001-100,000 บาท	2.12	0.68					
	4. 100,001-140,000 บาท	2.27	0.93					
5. 140,001-180,000 บาท	2.00	1.02						
6. 180,001 บาทขึ้นไป	2.17	1.05						
ประเภทโรงเรียน								
1. โรงเรียนปกติ	2.92	0.93	0.01	0.97	25.15	0.00	1>2	
2. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	2.15	0.96						
ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง	ระดับการศึกษาของมารดา							
	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.24	0.86	5.28	0.06	29.05	0.00	1<2,3
	2. ปริญญาตรี	4.11	0.60					
	3. ปริญญาโท	4.37	0.51					
	4. ปริญญาเอก	-	-					

ด้าน	ภูมิภาค	\bar{x}	S.D.	Lavene statistic	sig	F	sig	ผลการเปรียบเทียบ
	ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว 1. 20,000 บาท หรือต่ำกว่า 2. 20,001-60,000 บาท 3. 60,001-100,000 บาท 4. 100,001-140,000 บาท 5. 140,001-180,000 บาท 6. 180,001 บาทขึ้นไป	3.05 3.88 3.99 4.27 4.20 4.00	0.90 0.74 0.69 0.44 0.51 0.58	1.94	0.09	10.35	0.00	1<2,3,4,5,6 และ 2<3 และ 3<4
	ประเภทโรงเรียน 1. โรงเรียนปกติ 2. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	3.58 3.84	0.76 0.98	2.70	0.10	3.27	0.07	ไม่แตกต่างกัน
ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน	ระดับการศึกษาของมารดา 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี 3. ปริญญาโท 4. ปริญญาเอก	3.06 3.55 3.97 -	0.75 0.70 0.36 -	1.92	0.15	13.07	0.00	1<2,3
	ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว 1. 20,000 บาท หรือต่ำกว่า 2. 20,001-60,000 บาท 3. 60,001-100,000 บาท 4. 100,001-140,000 บาท 5. 140,001-180,000 บาท 6. 180,001 บาทขึ้นไป	2.84 3.45 3.60 3.66 4.14 3.53	0.74 0.65 0.74 0.43 0.65 0.81	0.85	0.51	0.89	0.00	1<2,3,4,5
	ประเภทโรงเรียน 1. โรงเรียนปกติ 2. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	3.31 3.36	0.64 0.93	7.47	0.01	0.11	0.74	ไม่แตกต่างกัน
ด้านความเชื่อและค่านิยม	ระดับการศึกษาของมารดา 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี 3. ปริญญาโท 4. ปริญญาเอก	3.08 3.29 4.00 -	0.84 0.96 0.60 -	1.89	0.15	4.98	0.01	1<3
	ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว 1. 20,000 บาท หรือต่ำกว่า 2. 20,001-60,000 บาท 3. 60,001-100,000 บาท 4. 100,001-140,000 บาท 5. 140,001-180,000 บาท 6. 180,001 บาทขึ้นไป	2.82 3.34 3.05 3.63 3.92 2.94	0.84 0.86 0.95 0.73 0.54 1.01	0.83	0.53	4.15	0.00	1<2,3
	ประเภทโรงเรียน 1. โรงเรียนปกติ	3.28	0.84	3.89	0.05	0.50	0.48	ไม่แตกต่างกัน

ด้าน	ภูมิภาค	\bar{X}	S.D.	Lavene statistic	sig	F	sig	ผลการเปรียบเทียบ
	2. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	3.17	1.00					

เมื่อสรุปผลการทดสอบความแตกต่างของระดับเหตุผลการไม่เรียนเสริมเป็นรายด้าน จำแนกตามภูมิภาค เป็นตามตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4. 20 ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับเหตุผลในการไม่เรียนเสริม จำแนกตามภูมิภาคของตัวอย่าง

ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับเหตุผลในการไม่เรียนเสริม		
ตัวแปร	ผลการทดสอบ	ด้านที่พบความแตกต่าง
ระดับการศึกษาของมารดา	ต่ำกว่าปริญญาตรี > ปริญญาตรี > ปริญญาโท	1) ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง
	ต่ำกว่าปริญญาตรี < ปริญญาตรี < ปริญญาโท	1) ด้านความพร้อมของผู้ปกครอง 2) ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน 3) ด้านความเชื่อและค่านิยม
ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว	รายได้ต่ำ > รายได้สูง	1) ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง
	รายได้ต่ำ < รายได้สูง	1) ด้านความพร้อมของผู้ปกครอง 2) ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน 3) ด้านความเชื่อและค่านิยม
ประเภทโรงเรียน	โรงเรียนปกติ > โรงเรียนมีชื่อเสียง	1) ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง

1.5 การวิเคราะห์ผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่ได้เรียนเสริม

1.5.1 ผลกระทบจากการเรียนเสริมของนักเรียน

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเพื่อเปรียบเทียบผลกระทบจากการเรียนเสริม แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม และ ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบจากการไม่เรียนเสริมของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด พบว่า ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริมมีความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.= 0.50) และผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริมมีความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.= 0.74) เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) พบว่า ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม มีการกระจายของข้อมูล (CV = 12.92) น้อยกว่า ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม (CV = 33.04) เมื่อพิจารณาความเบ้ (SK) ของผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม พบว่า มีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย (ค่าความเบ้เป็นลบ) แสดงว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม สูงกว่าค่าเฉลี่ย ในขณะที่ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม พบว่า มีการแจกแจงในลักษณะเบ้ขวา (ค่าความเบ้เป็นบวก) แสดงว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าตัวแปรตัวแปร (KU) พบว่าเป็น ผลกระทบเชิงบวกและผลกระทบเชิงลบจากการ

เรียนเสริมมีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะสูงโด่งเกินโค้งปกติ (ค่าความโด่งมากกว่า 0) แสดงว่าผู้ปกครองมีผลกระทบจากการเรียนเสริมใกล้เคียงกัน ตามตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4. 21 ภาพรวมผลกระทบจากการเรียนเสริม

ผลกระทบจากการเรียนเสริม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เป็นจริง	Min	Max	CV	SK	KU
1. ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม	3.87	0.50	มาก	1.23	5.00	12.92	-0.19	2.14*
2. ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม	2.24	0.74	น้อย	1.00	5.00	33.04	0.71*	1.05*

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญความเบ้(Skewness) และความโด่ง(Kurtosis) คำนวณจากสถิติ $ZSk = Sk/SESk$ และ $ZKu = Ku/SEKu$ โดย $SESk=0.12$ และ $SEKu=0.23$

* $p < .05$

และเมื่อพิจารณาผลกระทบในแต่ละด้านพบว่า

ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม พบว่า ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริมมีความเป็นจริงในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$, S.D. = 0.50) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่า บุตรหลานมีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมาคือ บุตรหลานมีบุคลิกภาพดีขึ้น กล่าวแสดงออก ($\bar{X} = 4.02$) และ บุตรหลานได้เรียนรู้การเข้าสังคม และบุตรหลานมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.19

ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม พบว่า ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริมมีความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ($\bar{X}=2.24$, S.D. = 0.74) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่า บุตรหลานเป็นผู้รับความรู้มากกว่าแสวงหาความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.96$) รองลงมาคือ บุตรหลานไม่มีเวลาพักผ่อน ($\bar{X} = 2.32$) และ บุตรหลานไม่มีเวลาออกกำลังกาย ($\bar{X} = 2.26$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4. 22 ผลกระทบจากการเรียนเสริม ภาพรวมและจำแนกแต่ละด้าน

ผลกระทบจากการเรียนเสริม	ระดับการตอบ (ร้อยละ)						\bar{X}	S.D.	ระดับความเป็นจริง
	1	2	3	4	5	รวม			
1. ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม							3.87	0.50	มาก
1.1 บุตรหลานมีพัฒนาการทางร่างกายและสติปัญญาดีขึ้น	5 (1.13)	9 (2.04)	102 (23.13)	235 (53.29)	90 (20.41)	441 (100.00)	3.90	0.78	มาก
1.2 บุตรหลานมีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น	3 (0.68)	4 (0.91)	50 (11.34)	291 (65.99)	93 (21.09)	441 (100.00)	4.06	0.65	มาก

ผลกระทบจากการเรียนเสริม	ระดับการตอบ (ร้อยละ)						\bar{X}	S.D.	ระดับความเป็นจริง
	1	2	3	4	5	รวม			
1.3 บุตรหลานตั้งใจเรียนในห้องเรียนมากขึ้น	5 (1.13)	13 (2.95)	152 (34.47)	209 (47.39)	62 (14.06)	441 (100.00)	3.70	0.79	มาก
1.4 บุตรหลานมีทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ดีขึ้น	5 (1.13)	11 (2.49)	132 (29.93)	226 (51.25)	67 (15.19)	441 (100.00)	3.77	0.78	มาก
1.5 บุตรหลานมีทักษะทางด้านภาษาดีขึ้น	3 (0.68)	6 (1.36)	101 (22.90)	248 (56.24)	83 (18.82)	441 (100.00)	3.91	0.73	มาก
1.6 บุตรหลานสามารถทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายจากที่โรงเรียนเสร็จด้วยตนเอง	4 (0.91)	13 (2.95)	87 (19.73)	247 (56.01)	90 (20.41)	441 (100.00)	3.92	0.77	มาก
1.7 บุตรหลานรู้แนวข้อสอบก่อนเข้าสอบจริง	18 (4.08)	46 (10.43)	204 (46.26)	132 (29.93)	41 (9.30)	441 (100.00)	3.30	0.92	ปานกลาง
1.8 บุตรหลานได้เรียนรู้การเข้าสังคม	2 (0.45)	9 (2.04)	83 (18.82)	242 (54.88)	105 (23.81)	441 (100.00)	4.00	0.74	มาก
1.9 บุตรหลานมีบุคลิกภาพดีขึ้น กล้าแสดงออก	1 (0.23)	7 (1.59)	77 (17.46)	251 (56.92)	105 (23.81)	441 (100.00)	4.02	0.71	มาก
1.10 บุตรหลานมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น	2 (0.45)	8 (1.81)	72 (16.33)	265 (60.09)	94 (21.32)	441 (100.00)	4.00	0.70	มาก
1.11 บุตรหลานมีสมาธิในการเรียนมากขึ้น	1 (0.23)	10 (2.27)	105 (23.81)	243 (55.10)	82 (18.59)	441 (100.00)	3.90	0.73	มาก
1.12 บุตรหลานมีความสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง	1 (0.23)	15 (3.40)	90 (20.41)	235 (53.29)	100 (22.68)	441 (100.00)	3.95	0.77	มาก
1.13 บุตรหลานสามารถนำความรู้จากที่เรียนเสริมมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้	1 (0.23)	9 (2.04)	97 (22.00)	242 (54.88)	92 (20.86)	441 (100.00)	3.94	0.73	มาก
2. ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม							2.24	0.74	น้อย
2.1 คุณภาพชีวิตของบุตรหลานและครอบครัวแย่ลง	118 (26.76)	220 (49.89)	70 (15.87)	26 (5.90)	7 (1.59)	441 (100.00)	2.06	0.90	น้อย
2.2 บุตรหลานไม่มีเวลาพักผ่อน	84 (19.05)	214 (48.53)	76 (17.23)	54 (12.24)	13 (2.95)	441 (100.00)	2.32	1.01	น้อย
2.3 บุตรหลานไม่มีเวลาออกกำลังกาย	93 (21.09)	214 (48.53)	71 (16.10)	54 (12.24)	9 (2.04)	441 (100.00)	2.26	0.99	น้อย
2.4 บุตรหลานงอแงไม่ยอมไปเรียนเสริม	106 (24.04)	215 (48.75)	79 (17.91)	31 (7.03)	10 (2.27)	441 (100.00)	2.15	0.94	น้อย
2.5 บุตรหลานมีความเครียดมากขึ้น	91 (20.63)	221 (50.11)	84 (19.05)	37 (8.39)	8 (1.81)	441 (100.00)	2.21	0.93	น้อย
2.6 บุตรหลานแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมหลังจากเรียนเสริม	121 (27.44)	235 (53.29)	63 (14.29)	15 (3.40)	7 (1.59)	441 (100.00)	1.98	0.84	น้อย
2.7 บุตรหลานรู้สึกอ่อนล้า ขาดความสนใจเรียนในห้องเรียน	108 (24.49)	220 (49.89)	81 (18.37)	26 (5.90)	6 (1.36)	441 (100.00)	2.10	0.88	น้อย

ผลกระทบจากการเรียนเสริม	ระดับการตอบ (ร้อยละ)						\bar{X}	S.D.	ระดับความเป็นจริง
	1	2	3	4	5	รวม			
2.8 บุตรหลานไม่มีพัฒนาการชีวิตตามวัย	91 (20.63)	237 (53.74)	76 (17.23)	25 (5.67)	12 (2.72)	441 (100.00)	2.16	0.91	น้อย
2.9 บุตรหลานมีนิสัยเห็นแก่ตัวชอบการแข่งขัน	94 (21.32)	221 (50.11)	92 (20.86)	26 (5.90)	8 (1.81)	441 (100.00)	2.17	0.89	น้อย
2.10 บุตรหลานเป็นผู้รับความรู้มากกว่าแสวงหาความรู้	44 (9.98)	112 (25.40)	132 (29.93)	122 (27.66)	31 (7.03)	441 (100.00)	2.96	1.10	ปานกลาง

1.5.2 ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริมของนักเรียน

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเพื่อเปรียบเทียบผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม แบ่งเป็น 2 ด้านได้แก่ ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริม และ ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริม

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลกระทบจากการไม่เรียนเสริมของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด พบว่า ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริมมีความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.= 0.93) และผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริมมีความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.22$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.= 0.76) เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) พบว่า ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริม มีการกระจายของข้อมูล (CV = 23.66) น้อยกว่า ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริม (CV = 34.23) เมื่อพิจารณาความเบ้ (SK) ของผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริม พบว่า มีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย (ค่าความเบ้เป็นลบ) แสดงว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริมสูงกว่าค่าเฉลี่ย ในขณะที่ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม พบว่า มีการแจกแจงในลักษณะเบ้ขวา (ค่าความเบ้เป็นบวก) แสดงว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งตัวแปรตัวแปร (KU) พบว่าเป็น ผลกระทบเชิงบวกและผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริมมีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะสูงโด่งเกินโค้งปกติ (ค่าความโด่งมากกว่า 0) แสดงว่า ผู้ปกครองได้รับผลกระทบจากการไม่เรียนเสริมใกล้เคียงกัน ตามตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4. 23 ภาพรวมผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม

ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม	\bar{X}	S.D.	ระดับความเป็นจริง	Min	Max	CV	SK	KU
1. ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริม	3.93	0.93	มาก	1.00	5.00	23.66	-1.14*	1.00*
2. ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริม	2.22	0.76	น้อย	1.00	4.64	34.23	0.66*	0.23

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญความเบ้(Skewness) และความโด่ง(Kurtosis) คำนวณจากสถิติ $ZSk = Sk/SESk$ และ $ZKu = Ku/SEKu$ โดย $SESk=0.20$ และ $SEKu=0.39$

* $p < .05$

และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริม พบว่า ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริมมีความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$, S.D. = 0.93) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่า บุตรหลานได้เล่นสนุกสนานตามวัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาคือ บุตรหลานมีพัฒนาการตามวัย ($\bar{X} = 4.01$) และ บุตรหลานไม่เครียด ($\bar{X} = 3.91$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.24

ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริม พบว่า ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริมมีความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ($\bar{X}=2.22$, S.D. = 0.76) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่า บุตรหลานไม่รู้แนวข้อสอบในการสอบเข้า ป.1 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.52$) รองลงมาคือ บุตรหลานเรียนไม่ทันเพื่อน ($\bar{X} = 2.41$) และ บุตรหลานไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียน เพราะไม่เข้าใจเนื้อหาที่สอนในชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.38$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4. 24 ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม ภาพรวมและจำแนกแต่ละด้าน

ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม	ระดับการตอบ (ร้อยละ)						\bar{X}	S.D.	ระดับความเป็นจริง
	1	2	3	4	5	รวม			
1. ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริม							3.93	0.93	มาก
1.1 บุตรหลานมีเวลาพักผ่อนเพียงพอ	4 (2.61)	18 (11.76)	16 (10.46)	74 (48.37)	41 (26.80)	153 (100.00)	3.85	1.03	มาก
1.2 บุตรหลานมีเวลาออกกำลังกาย	3 (1.96)	19 (12.42)	16 (10.46)	72 (47.06)	43 (28.10)	153 (100.00)	3.87	1.02	มาก
1.3 บุตรหลานไม่เครียด	3 (1.96)	17 (11.11)	13 (8.50)	78 (50.98)	42 (27.45)	153 (100.00)	3.91	0.99	มาก
1.4 บุตรหลานได้เล่นสนุกสนานตามวัย	4 (2.61)	13 (8.50)	10 (6.54)	74 (48.37)	52 (33.99)	153 (100.00)	4.03	0.99	มาก

ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม	ระดับการตอบ (ร้อยละ)						\bar{X}	S.D.	ระดับความเป็นจริง
	1	2	3	4	5	รวม			
1.5 บุตรหลานมีพัฒนาการตามวัย	5 (3.27)	9 (5.88)	16 (10.46)	72 (47.06)	51 (33.33)	153 (100.00)	4.01	0.99	มาก
2. ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริม							2.22	0.76	น้อย
2.1 บุตรหลานเรียนไม่ทันเพื่อน	31 (20.26)	52 (33.99)	48 (31.37)	20 (13.07)	2 (1.31)	153 (100.00)	2.41	0.99	น้อย
2.2 บุตรหลานไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียน เพราะไม่เข้าใจเนื้อหาที่สอนในชั้นเรียน	30 (19.61)	58 (37.91)	44 (28.76)	19 (12.42)	2 (1.31)	153 (100.00)	2.38	0.98	น้อย
2.3 บุตรหลานขาดความมั่นใจในการเรียน	26 (16.99)	70 (45.75)	37 (24.18)	17 (11.11)	3 (1.96)	153 (100.00)	2.35	0.96	น้อย
2.4 บุตรหลานมีผลการเรียนแยลง	36 (23.53)	76 (49.67)	29 (18.95)	8 (5.23)	4 (2.61)	153 (100.00)	2.14	0.93	น้อย
2.5 บุตรหลานไม่สามารถทำการบ้านได้เอง และไม่ส่งงานตามที่ได้รับมอบหมายจากที่โรงเรียน	41 (26.80)	72 (47.06)	25 (16.34)	8 (5.23)	7 (4.58)	153 (100.00)	2.14	1.02	น้อย
2.6 บุตรหลานไม่รู้แนวข้อสอบในการสอบเข้าเรียน ป.1	26 (16.99)	55 (35.95)	43 (28.10)	25 (16.34)	4 (2.61)	153 (100.00)	2.52	1.04	ปานกลาง
2.7 บุตรหลานมีบุคลิกภาพไม่ชอบเข้าสังคม	40 (26.14)	79 (51.63)	23 (15.03)	9 (5.88)	2 (1.31)	153 (100.00)	2.05	0.88	น้อย
2.8 บุตรหลานไม่กล้าแสดงออก	35 (22.88)	76 (49.67)	22 (14.38)	16 (10.46)	4 (2.61)	153 (100.00)	2.20	1.00	น้อย
2.9 บุตรหลานขาดความคิดสร้างสรรค์	38 (24.84)	75 (49.02)	23 (15.03)	15 (9.80)	2 (1.31)	153 (100.00)	2.14	0.95	น้อย
2.10 บุตรหลานไม่มีสมาธิในการเรียน	35 (22.88)	78 (50.98)	22 (14.38)	16 (10.46)	2 (1.31)	153 (100.00)	2.16	0.94	น้อย
2.11 บุตรหลานสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง	47 (30.72)	84 (54.90)	13 (8.50)	8 (5.23)	1 (0.65)	153 (100.00)	1.90	0.81	น้อย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามแล้ว ทำให้ได้ข้อมูลภูมิหลังของผู้ปกครองและการเรียนเสริมของนักเรียนแต่ละคน และคัดเลือกตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการกรอกเบอร์ติดต่อกลับเพื่อสอบถามผลกระทบจากการเรียนเสริม จึงได้คัดเลือกตัวอย่าง ดังนี้ กลุ่มที่ 1 เป็นผู้ปกครองที่นักเรียนเรียนเสริม จำนวน 20 คน มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 10 คน และโรงเรียนปกติ 10 คน และกลุ่มที่ 2 ผู้ปกครองที่นักเรียนไม่ได้เรียนเสริม จำนวน 20 คน มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง จำนวน 10 คน และโรงเรียนปกติ จำนวน 10 คน และในแง่ของผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มที่ 3 คือ ครูผู้สอนในระดับชั้นปฐมวัย จำนวน 5 คน ครูระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 คน อาจารย์สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 1 คน และผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน

โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ครู อาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาสรุปความตามประเด็นสำคัญในการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริม

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลประกอบด้วย 2.1 ภูมิหลังของผู้ปกครอง 2.2 ผลกระทบจากการเรียนเสริม 2.3 ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม 2.4 ภูมิหลังของครู อาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้บริหารโรงเรียน 2.5 ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการเรียนเสริม ผลกระทบ และแนวทางการเรียนเสริมที่เหมาะสม

2.1 ภูมิหลังของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่เข้าร่วมในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมมีทั้งหมด 40 คน ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 ผู้ปกครองที่นักเรียนเรียนเสริม จำนวน 20 คน มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 10 คน และโรงเรียนปกติ 10 คน และกลุ่มที่ 2 ผู้ปกครองที่นักเรียนไม่เรียนเสริม จำนวน 20 คน มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 10 คน และโรงเรียนปกติ 10 คน มีภูมิหลังด้านต่างๆ สรุปได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้ปกครองที่นักเรียนเรียนเสริม

กำหนดให้เป็น C1 ถึง C20 ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ปกครองที่มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 10 คน และ โรงเรียนปกติ 10 คน พบว่าเป็นผู้ปกครองที่มีอายุ 30-40 ปี จำนวน 12 คน และ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 8 คน ปริญญาโท จำนวน 6 คน มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 2 คน มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช. จำนวน 2 คน อนุปริญญาหรือ ปวส. จำนวน

2 คน ประกอบอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 9 คน พนักงานบริษัท จำนวน 6 คน ข้าราชการ/
พนักงานราชการ 2 คน อาชีพอิสระ (ทันตแพทย์ และผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 2 คน รับจ้างรายวัน
จำนวน 1 คน รายได้ของครอบครัวต่อเดือนโดยประมาณ มากกว่า 100,000 บาท จำนวน 9 คน
รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 40,000 บาท จำนวน 7 คน รายได้ 40,001-100,000 บาท จำนวน 4 คน
ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4. 25 ภูมิหลังผู้ปกครองที่นักเรียนเรียนเสริม ทั้งหมด 20 คน

ผู้ปกครองที่ นักเรียนเรียน เสริมคนที่	ประเภท โรงเรียน	อายุ (ปี)	ระดับการศึกษาของ ผู้ปกครอง	อาชีพผู้ปกครอง	รายได้ต่อเดือนของครอบครัว โดยประมาณ (บาท)
C1	ปกติ	30	มัธยมศึกษาตอนต้น	ค้าขาย	20,000
C2	ปกติ	46	มัธยมศึกษาตอนปลาย	รับจ้างรายวัน	10,000
C3	ปกติ	37	อนุปริญญา	พนักงานราชการ	35,000
C4	ปกติ	40	อนุปริญญา	พนักงานบริษัท	50,000
C5	ปกติ	40	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	40,000
C6	ปกติ	41	ปวช.	ค้าขาย	20,000
C7	ปกติ	52	ปริญญาตรี	ค้าขาย	40,000
C8	ปกติ	40	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	100,000
C9	ปกติ	35	มัธยมศึกษาตอนต้น	พนักงานบริษัท	30,000
C10	ปกติ	36	ปริญญาโท	พนักงานบริษัท	80,000
C11	มีชื่อเสียง	36	ปริญญาโท	ธุรกิจส่วนตัว	150,000 บาท
C12	มีชื่อเสียง	43	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	มากกว่า 100,000 บาท
C13	มีชื่อเสียง	36	ปริญญาโท	ธุรกิจส่วนตัว	120,000 บาท
C14	มีชื่อเสียง	35	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	มากกว่า 100,000 บาท
C15	มีชื่อเสียง	37	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	120,000 บาท
C16	มีชื่อเสียง	41	ปริญญาโท	ข้าราชการ	80,000 บาท
C17	มีชื่อเสียง	38	ปริญญาโท	ทันตแพทย์	มากกว่า 150,000 บาท
C18	มีชื่อเสียง	41	ปริญญาตรี	ค้าขาย	มากกว่า 100,000 บาท
C19	มีชื่อเสียง	46	ปริญญาตรี	ค้าขาย	140,000 บาท
C20	มีชื่อเสียง	47	ปริญญาโท	ผู้ตรวจสอบบัญชีอิสระ	มากกว่า 100,000 บาท

กลุ่มที่ 2 ผู้ปกครองที่นักเรียนไม่เรียนเสริม

กำหนดให้เป็น D1 ถึง D20 ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ปกครองที่มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 10 คน และ โรงเรียนปกติ 10 คน พบว่าเป็นผู้ปกครองที่มีอายุ 30-40 ปี จำนวน 14 คน ผู้ปกครองที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน และผู้ปกครองที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 2 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 11 คน สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช. จำนวน 4 คน สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 2 คน สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือ ปวส. จำนวน 2 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 1 คน ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท จำนวน 9 คน ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 5 คน แม่บ้าน จำนวน 4 คน ข้าราชการ จำนวน 1 คน รับจ้างทั่วไป จำนวน 1 คน รายได้ของครอบครัวต่อเดือนโดยประมาณ รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 40,000 บาท จำนวน 9 คน รายได้ 40,001-100,000 บาท จำนวน 9 คน รายได้มากกว่า 100,000 บาท จำนวน 2 คน ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4. 26 ภูมิหลังผู้ปกครองที่นักเรียนไม่เรียนเสริม ทั้งหมด 20 คน

ผู้ปกครองที่นักเรียนไม่เรียนเสริมคนที่	ประเภทโรงเรียน	อายุ (ปี)	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	อาชีพผู้ปกครอง	รายได้ต่อเดือนของครอบครัวโดยประมาณ (บาท)
D1	ปกติ	38	มัธยมศึกษาตอนปลาย	แม่บ้าน	น้อยกว่า หรือเท่ากับ 20,000
D2	ปกติ	31	มัธยมศึกษาตอนต้น	ค้าขาย	15,000
D3	ปกติ	28	มัธยมศึกษาตอนต้น	แม่บ้าน	12,000
D4	ปกติ	35	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	30,000
D5	ปกติ	41	ปวช.	พนักงานบริษัท	28,000
D6	ปกติ	28	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ค้าขาย	15,000
D7	ปกติ	33	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัทเอกชน	30,000
D8	ปกติ	30	ปวส.	รับจ้างทั่วไป	20,000
D9	ปกติ	35	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัทเอกชน	40,000
D10	ปกติ	38	อนุปริญญา	พนักงานบริษัทเอกชน	50,000
D11	มีชื่อเสียง	40	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	มากกว่า 100,000 บาท
D12	มีชื่อเสียง	42	ปริญญาโท	ข้าราชการ	60,000 บาท
D13	มีชื่อเสียง	38	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	180,000 บาท

ผู้ปกครองที่ นักเรียนไม่เรียน เสริมคนที่	ประเภท โรงเรียน	อายุ (ปี)	ระดับการศึกษาของ ผู้ปกครอง	อาชีพผู้ปกครอง	รายได้ต่อเดือนของครอบครัว โดยประมาณ (บาท)
D14	มีชื่อเสียง	37	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	60,000 บาท
D15	มีชื่อเสียง	40	ปริญญาตรี	ค้าขาย	70,000 บาท
D16	มีชื่อเสียง	49	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	50,000 บาท
D17	มีชื่อเสียง	38	มัธยมศึกษาตอนปลาย	พนักงานบริษัท	60,000 บาท
D18	มีชื่อเสียง	40	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	60,000 บาท
D19	มีชื่อเสียง	44	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	50,000 บาท
D20	มีชื่อเสียง	33	ปริญญาตรี	พนักงานบริษัท	50,000 บาท

2.2 ผลกระทบจากการเรียนเสริม

การเรียนเสริมส่งผลกระทบต่อทั้งเชิงบวกและเชิงลบกับนักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะผลกระทบ ได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม คือ ลักษณะที่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและผู้ปกครองหลังจากเรียนเสริม ด้านการเรียน นักเรียนมีพัฒนาการเรียนที่ดีขึ้น พัฒนาการทางด้านการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ทำงานสอดประสานกันได้ดีขึ้น ได้ทบทวนบทเรียนและฝึกฝนบ่อยขึ้นจนสามารถทำได้คล่อง ได้เทคนิคการเรียนเพิ่ม มีความรู้มากกว่าเพื่อนรุ่นเดียวกัน มีความรักในการเรียน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น มีความรับผิดชอบและทำการบ้านได้เอง ด้านจิตใจ นักเรียนมีความสุขสนุกสนานที่ได้ไปเรียน ได้เจอเพื่อน มีการกล้าแสดงออกมากขึ้น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น มีการต่อยอดความคิด และจินตนาการทำให้มีความคิดสร้างสรรค์และมีสมาธิมากขึ้น ในกลุ่มของนักเรียนที่มีสุขภาพไม่แข็งแรง พบว่าทำให้นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรงขึ้นจากการเรียนเสริมด้านกีฬา และการเรียนเสริมด้านวิชาการก็ทำให้นักเรียนที่ป่วยขาดเรียนบ่อยสามารถติดตามการเรียนเพื่อนได้ทัน และผลกระทบที่มีต่อผู้ปกครอง คือ ลดภาระการดูแลเรื่องการเรียนของนักเรียน และทำให้ผู้ปกครองรู้แนวทางต่อยอดความรู้ของลูกต่อจากที่เรียนเสริม โดยมีรายละเอียดดังนี้

“...รู้สึกว่าการมีพัฒนาการด้านคณิตศาสตร์ดีขึ้นนะ ทำการบ้านเสร็จมาจากที่โรงเรียนแล้วผมก็ช่วยดูการบ้านนิดหน่อย แต่โดยรวมผมว่าเรียนแล้วก็โอเคนะ...”

ผู้ปกครอง C1 (19 มิถุนายน 2558)

“...คิดว่าเรียนเสริมดีนะ ครูที่นี้เค้าใส่ใจ เด็กคนไหนไม่ได้ตรงไหนติดปัญหาอะไรก็ช่วยสอน ช่วยแนะนำ อย่างลูกของเราเค้าก็ได้ทบทวนบทเรียน ได้เทคนิคการเรียนเพิ่ม จำได้เยอะขึ้น ชอบเรียนหนังสือมากขึ้น เพราะเหมือนได้ฝึกบ่อยๆ จนคล่อง แล้วทำให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ว่างๆ ก็เอาการบ้านขึ้นมาทำเอง โดยพ่อแม่ไม่ต้องจี้ ไม่ต้องสอน แต่อาจจะมีแนะนำบ้างถ้าเค้าไม่เข้าใจเช่นโจทย์ปัญหาเลข พอบอกเสร็จแล้วเค้าทำได้ข้อหนึ่งแล้ว ข้ออื่นก็ทำได้เอง...”

ผู้ปกครอง C3 (19 มิถุนายน 2558)

“...ลูกผมเรียนเสริมภาษาอังกฤษมาก็อาจจะรู้ศัพท์มากกว่าเด็กอื่น แต่ไม่ถึงขั้นสนทนาโต้ตอบกับชาวต่างชาติได้ มันไม่ถึงขนาดนั้น ถ้าถามว่าเรียนเสริมดีมั้ยก็ต้องตอบว่าถ้าเรียนแต่พอดี ก็ส่งผลดี แต่ถ้าเรียนมากเกินไปก็ไม่ดี...”

ผู้ปกครอง C4 (19 มิถุนายน 2558)

“...น้องป่วยบ่อย ชาติเรียนบ่อย ไม่ค่อยได้พบปะเพื่อนๆ จึงทำให้มีพัฒนาการเรียนรู้ช้า เรียนไม่ทันแล้วก็ไม่กล้าแสดงออก เราเลยให้ลูกเรียนเสริมเพื่อให้เรียนทันเพื่อน ทำให้เค้ามีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น เรียนตามเพื่อนทัน...”

ผู้ปกครอง C5 (20 มิถุนายน 2558)

“...ลูกชายเป็นภูมิแพ้ตั้งแต่เกิด แต่พอได้ออกกำลังกาย เรียนทุกวันก็ทำให้สุขภาพแข็งแรงขึ้น อากาศภูมิแพ้ก็น้อยเป็นแล้ว...”

ผู้ปกครอง C7 (19 มิถุนายน 2558)

“...ลูกอยากไปเรียนเสริมเอง อยากไปเรียนเสริมตามพี่สาว จะได้เจอเพื่อน ได้เรียน ได้อ่านหนังสือ ได้เล่นสนุก เวลาที่คุณครูสอนเสริมหยุดเค้าจะถามตลอดว่า ขอไปเรียนได้มั้ย อยากไปเรียนตลอดไม่ยอมหยุด...”

ผู้ปกครอง C8 (20 มิถุนายน 2558)

“...กล้าแสดงออกมากขึ้น สนุกกับการทำการบ้านที่โรงเรียน ได้เรียนในสิ่งที่ตนเองชอบ ...”

ผู้ปกครอง C9 (20 มิถุนายน 2558)

“...พัฒนาการสมวัย และเกินวัยไปมาก รวมทั้งมีความสุขที่ได้ไปเจอเพื่อนๆ คุณครู ร่าเริง อ่อนโยน ปรับตัวง่าย อยู่ร่วมกับสังคมได้ดี สามารถรับฟังคำสั่งได้ดี และกล้าแสดงออก อยากจะเรียนตลอด โดยเริ่มต้นเราก็ให้เค้าลองเรียนหลายๆ อย่างเพื่อดูว่าชอบอะไร แล้วค่อยตัดออกภายหลัง ช่วง

นี้เริ่มขอเรียนว่าวันนี้ ระบายสี คือเด็กกระตือรือร้นมาก พลังงานเหลือเฟือก็เลยต้องไปเอาออกเวลาเรียน...”

ผู้ปกครอง C11 (15 มิถุนายน 2558)

“...ลูกอยากไปเรียนเสริมเอง ไม่งอแงอยากไปเรียน เพราะตอนพาเค้าไปเลือกโรงเรียน ประถมว่าอยากเรียนโรงเรียนไหน เค้าบอกอยากเรียนสาธิต แม่เลยบอกว่าต้องตั้งใจเรียนนะ ต้องเรียนดีนะ เค้าโอเคก็เลยเรียนเสริมกวดเข้าป.1 ตั้งแต่อนุบาล 2 เทอม1 การเรียนเสริมก็มีข้อดีคือต่อยอดความสนใจของลูก เช่นพอไปเรียนเสริมกลับมาก็อายุากรู้เรื่องไดโนเสาร์ อวกาศ ก็ไปหาหนังสือมาอ่านให้ลูกฟังตามที่ลูกเค้าสนใจ...”

ผู้ปกครอง C12 (14 มิถุนายน 2558)

“...หลังเรียนแล้วจะเห็นว่าลูกใช้กล้ามเนื้อดี วาดรูปเก่ง เป็นคนจินตนาการเก่ง ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเรียนแล้วมีพัฒนาการที่ดีขึ้น...”

ผู้ปกครอง C13 (13 มิถุนายน 2558)

“...มาเรียนแล้วลูกสนุก มีเพื่อนเล่นเพราะครอบครัวเรามีลูกคนเดียวอยู่บ้านไม่รู้จะเล่นกับใคร ให้เรียนเสริมแบบเสริมทักษะทั้งสมองและร่างกาย ไม่ใช่เรียนด้านวิชาการทำให้เค้ามีพัฒนาการอย่างเห็นได้ชัด...”

ผู้ปกครอง C17 (14 มิถุนายน 2558)

“...เห็นได้ชัดว่าเด็กมีสมาธิมากขึ้นหลังเรียน เพราะที่เรียนดีว.ป.1 เด็กจะต้องมีสมาธิมากๆ ต้องฟังและทำตามคำสั่งให้ได้ และมีความรับผิดชอบมากขึ้นเพราะต้องทำการบ้านของที่เรียนเสริมส่งทุกสัปดาห์...”

ผู้ปกครอง C18 (15 มิถุนายน 2558)

2. ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม คือลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและผู้ปกครองหลังจากเรียนเสริม โดยผลกระทบที่ส่งผลต่อนักเรียนคือ ไม่เห็นพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น หลังเรียนเสริมเนื่องจากครูที่สอนเสริมไม่เอาใจใส่ นักเรียนมีอาการเหนื่อยล้าและไม่อยากทำกิจกรรมใดๆ เพิ่มหลังเลิกเรียน งอแงไม่อยากจะเรียนหนังสือ มีพัฒนาการไม่เป็นไปตามวัย นักเรียนมีความเครียด แสดงอาการก้าวร้าวที่โรงเรียน ความรู้ที่ได้จากการเรียนเสริมเป็นเพียงเทคนิคการทำข้อสอบ นักเรียนไม่ได้รู้จริงเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ สิ่งกระทบผู้ปกครอง คือ มีค่าใช้จ่ายในการส่งลูกเรียนเสริมเพิ่มขึ้นมาจากค่าใช้จ่ายปกติ เวลาที่อยู่ร่วมกันในครอบครัวน้อยลง ผู้ปกครองมีความเครียดมากขึ้นจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ดังนี้

“...คิดว่าเรียนเสริมกับไม่เรียนเสริมไม่แตกต่างกันนะ ขึ้นอยู่กับครูที่สอน เพราะครูที่สอนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเค้าไม่ค่อยใส่ใจ ลูกเราเลยไม่เห็นความแตกต่าง เราต้องการให้ลูกเราได้คณิตศาสตร์มากขึ้น แต่พอหลังเรียนก็ไม่ได้ต่างจากเดิม...”

ผู้ปกครอง C2 (19 มิถุนายน 2558)

“...ยังไม่เห็นผลกระทบอะไรนะ ยังเด็กอยู่ คงต้องดูยาวๆ กว่านี้ แต่โดยรวมก็มีพัฒนาการตามเกณฑ์ มีความคิดสร้างสรรค์ดี แต่ที่แน่ๆ คือมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นแต่เราก็กัดฟันให้ลูกเราได้...”

ผู้ปกครอง C6 (19 มิถุนายน 2558)

“...เด็กมีความเหนื่อยล้า เพราะการเรียนเสริมที่โรงเรียนจะเน้นวิชาการมากๆ...”

ผู้ปกครอง C10 (20 มิถุนายน 2558)

“...ตอนอนุบาลให้ลูกเรียนตัวเข้า ป.1 เรียนภาษา เรียนเลข เรียนบัลเลต์ เรียนดนตรี ที่โรงเรียนก็เรียนอ่าน เขียน หนักๆ คือเรียนหลายอย่างมาก ไม่ได้อยู่บ้านเลย เราก็คิดว่าไปเรียนเสริมเค้ายังเล็ก สมองเค้ารับได้อยู่แล้ว แต่มาหลังๆ ลูกอแง ร้องไห้หนักมากตอนไปโรงเรียน มีอาการกระปริบตาถี่ๆ เราก็เลยพาไปหาจิตแพทย์ จิตแพทย์แนะนำว่าควรจะให้เด็กมีเวลาเล่นสนุกบ้าง ไม่ใช่ให้เรียนอย่างเดียว หลังๆ ก็เลยลดเวลาเรียนเสริมลง แล้วให้เวลาอยู่กับลูกเล่นกีฬา พาไปที่ยวมากขึ้น...”

ผู้ปกครอง C14 (13 มิถุนายน 2558)

“...บางครั้งมีติดออด ไม่อยากไปเรียนเสริม เนื่องจากอยากนอน อยากไปเที่ยวเล่น ทำให้เป็นปัญหาตอนเช้าวันเสาร์กับพ่อแม่มากๆ...”

ผู้ปกครอง C15 (14 มิถุนายน 2558)

“...พ่อแม่มีเวลาอยู่บ้านน้อยลง แม่มีเวลาดูแลบ้านน้อยลง เพราะต้องไปเฝ้าลูกเรียนเสริม...”

ผู้ปกครอง C16 (13 มิถุนายน 2558)

“...ทำให้เด็กกลับจากโรงเรียนแล้วจะไม่ยอมทำอย่างอื่นเพิ่มอีกเพราะถือว่าเรียนเสริมแล้ว”

ผู้ปกครอง C19 (15 มิถุนายน 2558)

“...ปัญหาที่เจอตอนส่งลูกไปเรียนเสริมคือ ลูกรู้วิธีคิดลัด แต่ไม่รู้หลักการพื้นฐาน (Basic) จริงๆ ของเรื่องนั้น สอนแต่ตัดตัวเลือก (Choice) ทำให้ความรู้ที่ได้มาก็เป็นแบบหลวมๆ เดาๆ...”

ผู้ปกครอง C20 (15 มิถุนายน 2558)

2.3 ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม

การไม่เรียนเสริมส่งผลกระทบต่อทั้งเชิงบวกและเชิงลบกับนักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะผลกระทบ ได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. ผลกระทบเชิงบวก หรือไม่ส่งผลกระทบใดๆ จากการไม่เรียนเสริม คือ ลักษณะที่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและผู้ปกครองหลังจากเรียนเสริม หรือไม่เกิดผลกระทบใดๆ โดยนักเรียนมีพัฒนาการตามเกณฑ์การเรียนรู้ในชั้นเรียนเพียงพอสำหรับนักเรียนแล้ว ผู้ปกครองมีเวลาเอาใจใส่ดูแลสอนหนังสือ มารยาท และความรับผิดชอบให้บุตรหลานได้เอง นักเรียนมีเวลาว่างได้เล่นกับเพื่อนๆ ได้สนุกสนานตามวัย มีความสุขไม่เครียด ไม่เหนื่อยล้าจากการเรียนเสริม ประหยัดเงินผู้ปกครองไม่ต้องเสียค่าเรียนเสริม ดังนี้

“...เค้ายังเลิกเกินไปที่จะเรียน เรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็พอแล้ว เด็กอนุบาลให้เค้ารู้ อ่าน ก ข หรือ อ่าน A B C ได้ก็พอแล้ว ไม่ต้องรู้อะไรมากมาย ให้เค้าได้เล่นสนุกสนานดีกว่า...ไปโรงเรียนก็ไม่ได้มีปัญหาอะไร เรียนได้ตามปกติ คิดว่าก็ไม่ได้แตกต่างจากเพื่อนนะ...”

ผู้ปกครอง D1 (20 มิ.ย. 2558)

“...คิดว่าตั้งใจเรียนในห้องก็เพียงพอแล้ว เราค่อนข้างเข้มงวดกับลูกให้เค้าหัดทำการบ้านเอง ไม่เคยจับมือลูกเขียนหนังสือ เราเพียงแต่บอกว่ายังเขียนไม่สวยนะให้เขียนใหม่ เค้าก็จะลบทำใหม่เอง ตอนกลางคืนก็เอาหนังสือที่ครูบอกให้อ่านมาอ่านให้เราฟัง เราก็จะสอนคำไหนที่เค้าไม่ได้ก็จะบอกไป ที่ผ่านมาคิดว่าลูกเราไม่ได้เรียนเสริมก็ไม่ได้มีปัญหาอะไร ทอฝันได้รางวัลคัดไทย ที่ 1 ระบายสีที่ 3 เมื่อเทียบกับเด็กคนอื่น เค้าดีกว่าเกณฑ์ ทำการบ้านเองเสร็จจากโรงเรียน ส่วนเวลาว่าง ก็ได้เล่นกับญาติ ชวนกันระบายสี มีความรับผิดชอบ และชอบช่วยเหลือคนอื่น เช่น ช่วยครูทำความสะอาดห้องเรียนตอนเย็น...”

ผู้ปกครอง D3 (21 มิ.ย. 2558)

“...คิดว่าไม่เรียนเสริมก็ไม่มีผลอะไร เพราะเรามีเวลาว่างมากพอที่จะสอนการบ้านและทักษะอื่นๆ เพิ่มเติมเองได้ โดยไม่ต้องเสียเงิน...”

ผู้ปกครอง D8 (21 มิ.ย. 2558)

“...แค่เราเอาใจใส่ ส่งเสริมตามที่เค้าต้องการ ก็เพียงพอแล้ว ลูกก็มีความสุข เล่นสนุกตามวัย เข้ากับคนอื่นได้ดี ที่เรียนเสริมอาจจะมีการเรียนเพิ่มเติมมากกว่าที่โรงเรียน เด็กที่เรียนเสริมมา

อาจจะรู้มากกว่า แต่ก็ไม่ใช่ประเด็นอะไร เพราะเด็กเล็กๆ เราเน้นทำกิจกรรมสันตนาการกับลูกมากกว่า...”

ผู้ปกครอง D10 (20 มิ.ย. 2558)

“...คิดว่าที่เรียนในโรงเรียนอนุบาลก็เพียงพอแล้ว ไม่ต้องเรียนเสริมโรงเรียนเค้ามีสอนหมดไม่ว่าจะเป็นดนตรี กีฬาก็มีว่ายน้ำ ไม่ต้องไปหาเรียนข้างนอก แค่นี้ก็น่าจะพอกับความต้องการของเด็กนะ ลูกเราก็มีพัฒนาการปกติ ไม่ต่างจากเด็กคนอื่น...”

ผู้ปกครอง D11 (15 มิ.ย. 2558)

“... คิดว่าไม่มีผลกระทบอะไรกับการลูกที่ไม่ได้เรียนเสริม สิ่งสำคัญที่เราควรฝึกลูกคือการฝึกช่วยเหลือตัวเอง ฝึกการเข้าสังคม ฝึกความรับผิดชอบ จะเห็นว่าลูกพี่ไม่กลัวคน กล้าแสดงออก เล่นกับใครก็ได้...”

ผู้ปกครอง D12 (15 มิ.ย. 2558)

“...เด็กได้เล่นสนุกสนานกับพวกพี่น้อง สร้างความสัมพันธ์ที่ดีมีเวลาอยู่กับครอบครัว ถ้าอยากเพิ่มเติมเนื้อหาให้ลูกตรงไหนเราก็สอนเองได้ พาไปเที่ยวพิพิธภัณฑ์ก็ได้ความรู้เหมือนกัน...”

ผู้ปกครอง D16 (15 มิ.ย. 2558)

“...ลูกเราตั้งใจเรียนในห้องเรียนอยู่แล้ว พัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจดี มีสมาธิในการเรียน การเรียนเสริมจึงไม่จำเป็นสำหรับลูกเรา ลูกจะได้ไม่เหนื่อยล้าจนเกินไป ที่ผ่านมาก็เรียนเป็นไปตามเกณฑ์ เราก็คอยติดตามสอบถามครูอยู่เรื่อยๆ ก็ไม่มีปัญหาอะไร...”

ผู้ปกครอง D18 (14 มิ.ย. 2558)

“...เด็กสนุกสนานกับการเรียนในชั้นเรียนปกติอยู่แล้วเพราะเป็นการเรียนแบบบูรณาการเด็กมีความสุขกับการที่ได้ไปโรงเรียนทุกวัน ไม่เคยร้องไห้ ไม่เคยพูดว่าไม่อยากไปโรงเรียน เพราะที่โรงเรียนเค้าได้เรียนรู้ด้วยตัวเองไม่มีการตีกรอบเกินไป จึงไม่มีความจำเป็นต้องเรียนเสริม เรียนเร่งกว่าวัย เพราะจะทำให้เค้าไม่มีความสุข...”

ผู้ปกครอง D20 (15 มิ.ย. 2558)

2. ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริม คือลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและผู้ปกครองไม่ได้เรียนเสริม โดยผลกระทบที่ส่งผลต่อนักเรียนคือ พัฒนาการช้ากว่าเพื่อน เรียนตามเพื่อนไม่ทัน อ่านหนังสือไม่ออก ไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียน ใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์ ติดเกมส์ ไม่มีเทคนิคในการจำและคิดคำนวณ ไม่รู้แนวข้อสอบสอบเข้า ป.1 ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง

คือ มีความกังวลใจเกี่ยวกับผลการเรียน ต้องคอยสอนคอยบังคับให้ลูกทำการบ้าน ลูกมีอาการต่อต้าน เวลาผู้ปกครองสอน ผู้ปกครองมีความกังวลใจเรื่องพัฒนาการของลูกเมื่อพูดคุยกับผู้ปกครองคนอื่นที่ ให้ลูกเรียนเสริมเพราะคิดว่าบุตรหลานมีพัฒนาการด้อยกว่าคนอื่น ผู้ปกครองคิดว่าครูเอาใจใส่บุตร หลานน้อยกว่านักเรียนที่เรียนเสริมกับครู

“...น้องเค้ามีพัฒนาการช้ากว่าเด็กปกติ เรียนตามเพื่อนไม่ทัน อ่านหนังสือไม่ออก เคยถาม ครูที่โรงเรียนว่ามีสอนเสริมมั๊ย แต่โรงเรียนอนุบาลไม่มี ตอนนี้ก็กังวลใจเพราะเด็กคนอื่นเรียนกันไปถึง ไหนแล้วแต่ลูกเราไม่ได้ ห่วงแต่เล่น ไม่สนใจเรียน คือครูบอกว่า น้องเค้าไม่จำเรื่องเรียนเลย แปปเดียวเดี๋ยวก็ลืมแต่เรื่องอื่นจำได้ ครูบอกในห้องเรียนหนึ่งจะมีเด็กแบบนี้ 2-3 คน ตอนนีก็รอโรงเรียน ประถมที่เรียนอยู่ว่าจะเปิดสอนพิเศษหรือไม่ อยากให้เค้าเรียนเสริม...”

ผู้ปกครอง D2 (21 มิ.ย. 2558)

“...ลูกมีพัฒนาการเขียนช้า เขียนไม่ค่อยได้ ต้องคอยสอนการบ้านเองหลังเลิกงาน เพราะ เค้าไม่ค่อยอยากเขียน ดิหน้อยตอนขึ้นป.1 ครูเค้ามีสอนเสริม ลูกเลยมีการเขียนหนังสือดีขึ้น ลดความ เป็นห่วงของเราไป...”

ผู้ปกครอง D4 (19 มิ.ย. 2558)

“...ครูบอกว่าลูกคือ ไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียน ห่วงเล่น พัฒนาการช้า ต้องจับ ต้องบังคับ เขียน ถึงจะทำ พ่อแม่ต้องมาคอยนั่งจี้สอนบวก ลบ แต่ใจน้องห่วงแต่เล่นเกมส์ tablet ติดมากถ้าไม่ได้ เล่นก็ร้องไห้ คือเราคิดว่าคิดผิดเหมือนกันที่ให้เล่น แต่ถ้าไม่ให้เล่นก็เป็นห่วงอีกกลัวออกไปเล่นข้าง นอกอันตรายกว่าอยู่ในบ้าน...”

ผู้ปกครอง D5 (20 มิ.ย. 2558)

“...ตอนแรกคิดว่าการเรียนเสริมตอนเย็น เป็นการเรียนเพื่อทำการบ้านเท่านั้น แต่พอลูก ขึ้น ป.1 ทำให้รู้ว่าตัวเองคิดผิดมากที่ไม่ให้ลูกเรียนเสริมตอนอนุบาล เพราะตอนนี้ลูกเรียนไม่ทันเพื่อน ...”

ผู้ปกครอง D6 (21 มิ.ย. 2558)

“...เราไม่ให้ลูกเรียนเสริมเพราะคิดว่ายังไม่ถึงวัยค่อยไปเร่งตอนเรียนมัธยมดีกว่า แต่ ปัญหาตอนนี้คือลูกกลับมาบ้านก็เล่นเกมส์บ้าง เล่นโทรศัพท์บ้าง ทำให้ใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์ จึง ทำให้เด็กมีความรู้ไม่มากเท่าที่ควร...”

ผู้ปกครอง D7 (21 มิ.ย. 2558)

“...เด็กอ่านหนังสือไม่ออก สะกดคำ และผสมคำไม่เป็น จึงส่งผลให้เวลากลับบ้าน พ่อแม่แม่พบทวนให้ เด็กมีการต่อต้านในการอ่านหนังสือ เป็นอย่างยิ่ง...”

ผู้ปกครอง D9 (20 มิ.ย. 2558)

“...ทำให้ไม่รู้เกี่ยวกับแนวทางหรือเคล็ดลับในการจำและคิดคำนวณ...”

ผู้ปกครอง D13 (13 มิ.ย. 2558)

“...คือมีความกังวลใจบ้างเวลาคุยกับผู้ปกครองคนอื่นที่เรียนเสริมกัน กลัวว่าลูกเราจะมีปัญหาการเรียนในห้องเรียนมั๊ย แต่เราก็ถามเค้าตลอดเค้าบอกไม่มีปัญหาอะไร เราก็อโอเค เพราะครอบครัวเรานั้นเตรียมความพร้อมมากกว่า...”

ผู้ปกครอง D14 (14 มิ.ย. 2558)

“...คือไม่ได้เรียนเสริมอะไร พอเอาลูกไปสอบเข้าชั้น ป.1 ลูกก็ไม่ว่านวข้อสอบสอบเข้าป.1 ลูกเขียนอ่านได้ช้ากว่าเด็กที่เรียนเสริมมาแล้ว ดังนั้นพ่อแม่ก็ต้องมาสอนเพิ่มเติมจากที่โรงเรียนสอน เพราะกลัวลูกเรียนไม่ทันเพื่อน ลำบากช่วง ป.1 ที่ต้องมาตามการบ้าน ตามงานให้ลูกเรียนทัน...”

ผู้ปกครอง D15 (14 มิ.ย. 2558)

“...ตอนอนุบาลไม่เห็นความแตกต่างระหว่างเรียนกับไม่เรียนนะ แต่พอย้ายมาเรียนโรงเรียนเครือคาทอลิกแล้วลูกเราเรียนไม่ทันเพื่อน บางวิชา เพราะเพื่อนๆ เค้าเตรียมตัวเรื่องเรียนมาอยู่ก่อนแล้ว...”

ผู้ปกครอง D17 (14 มิ.ย. 2558)

“...คิดว่าถ้าเด็กไม่ได้เรียนเสริมกับครูที่โรงเรียน จะทำให้ครูที่โรงเรียนไม่เอาใจใส่ลูกเรา และไม่ได้เป็นที่รักของครู...”

ผู้ปกครอง D19 (15 มิ.ย. 2558)

เมื่อสรุปผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนและผู้ปกครองแยกตามประเภทโรงเรียน จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น สามารถสรุปได้ ดังนี้

ผลกระทบจากการเรียนเสริม ภาพรวมพบว่า ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม มากกว่าผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม โดยผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริมมากที่สุด คือ นักเรียนมีความรักในการเรียน ใฝ่รู้ จำนวน 5 คน รองลงมาคือ นักเรียนมีพัฒนาการการเรียนดีขึ้น และมีพัฒนาการทางด้านร่างกายดีขึ้น มีสุขภาพแข็งแรง จำนวน 3 คน ตามลำดับ ผลกระทบเชิงลบจากการ

เรียนเสริมมากที่สุด พบว่า นักเรียนมีอาการเหนื่อยล้า และงอแงไม่ยอมไปเรียนเสริม จำนวน 2 คน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากประเภทโรงเรียน ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม พบว่า ผู้ปกครองจากโรงเรียนปกติ มีผลกระทบมากกว่าผู้ปกครองจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม พบว่า ผู้ปกครองจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง มีผลกระทบมากกว่าผู้ปกครองจากโรงเรียนปกติ สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.27

ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม ภาพรวมพบว่า ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริม มากกว่าผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริม โดยผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริมมากที่สุด คือ พัฒนาการเรียนไม่ทันเพื่อน จำนวน 6 คน รองลงมาคือ ผู้ปกครองมีภาระต้องคอยสอนคอยบังคับให้บุตรหลานทำการบ้าน จำนวน 3 คน นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียน และนักเรียนใช้เวลาว่างไม่ เป็นประโยชน์ ดิตเกมส์ จำนวน 2 คน ตามลำดับ ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริมมากที่สุด คือ นักเรียนมีพัฒนาการตามวัย ไม่เครียดหรือเหนื่อยล้าจากการเรียนเสริม จำนวน 8 คน รองลงมา คือผู้ปกครองมีเวลาเอาใจใส่ดูแลทั้งเรื่องเรียนและพฤติกรรมของบุตรหลานได้อย่างเต็มที่ จำนวน 5 คนตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากประเภทโรงเรียน ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริม พบว่า ผู้ปกครองจากโรงเรียนปกติ มีผลกระทบมากกว่าผู้ปกครองจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริม พบว่า ผู้ปกครองจากโรงเรียนปกติ มีผลกระทบมากกว่าผู้ปกครองจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4. 27 ผลกระทบจากการเรียนเสริมของนักเรียนและผู้ปกครอง

ผลกระทบ	รายละเอียดผลกระทบ	จำนวนผู้ตอบ จากโรงเรียน ปกติ (20 คน)	จำนวนผู้ตอบ จากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง (20 คน)	รวม
ผลกระทบจากการเรียนเสริม	ผลกระทบเชิงบวก			
	ด้านพัฒนาการด้านการเรียนและร่างกายของนักเรียน			
	1. นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนดีขึ้น	1	2	3
	2. นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกายดีขึ้น มีสุขภาพแข็งแรง	1	2	3
	3. นักเรียนเรียนตามทันเพื่อน	1	0	1
	4. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น	1	0	1
	5. นักเรียนได้เทคนิคการเรียน การจำ และการคิดคำนวณ	1	0	1
	6. นักเรียนมีความรู้เพิ่มเติมมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนเสริม	1	0	1
ด้านพฤติกรรมนักเรียน				

ผลกระทบ	รายละเอียดผลกระทบ	จำนวนผู้ตอบ จากโรงเรียน ปกติ (20 คน)	จำนวนผู้ตอบ จากโรงเรียนที่ มีชื่อเสียง (20 คน)	รวม
	1. นักเรียนมีความรักในการเรียน ใฝ่รู้	3	2	5
	2. นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	0	1	1
	3. นักเรียนมีความมั่นใจในการเรียน	1	0	1
	4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ	2	1	3
	5. นักเรียนเป็นคนร่าเริง กล้าแสดงออก มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี กับคนอื่น	1	2	3
	6. นักเรียนมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	0	1	1
	7. นักเรียนมีสมาธิในการเรียนรู้	1	1	2
	ผลกระทบต่อผู้ปกครองของนักเรียน			
	1. ลดภาระการดูแลบุตรหลานเรื่องเรียน	2	0	2
	รวมผลกระทบเชิงบวก		16	12
ผลกระทบเชิงลบ				
	ด้านพัฒนาการด้านการเรียนของนักเรียน			
	1. นักเรียนไม่มีพัฒนาการด้านการเรียนที่ดีขึ้น	1	0	1
	2. นักเรียนได้แต่เทคนิคทำข้อสอบ แต่ไม่ได้รู้จริง	0	1	1
	ด้านพฤติกรรมของนักเรียน			
	1. นักเรียนเหนื่อยล้า	1	1	2
	2. นักเรียนงอแงไม่ยอมไปเรียนเสริม	0	2	2
	3. นักเรียนเครียด แสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม	0	1	1
	ผลกระทบต่อผู้ปกครอง			
	1. ผู้ปกครองมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น	1	0	1
	2. เวลาที่อยู่ร่วมกันในครอบครัวน้อยลง	0	1	1
	3. ผู้ปกครองมีเวลาทำงานบ้านน้อยลง	0	1	1
	4. ผู้ปกครองมีความเครียดมากขึ้นจากพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสมของนักเรียน	0	1	1
	รวมผลกระทบเชิงลบ	3	8	11
ผลกระทบจากการไม่ เรียนเสริม	ผลกระทบเชิงบวก			
	ด้านพฤติกรรมนักเรียน			
	1. นักเรียนมีพัฒนาการตามวัย ไม่เครียดหรือเหนื่อยล้า จากการเรียนเสริม	3	5	8
	ผลกระทบต่อผู้ปกครองของนักเรียน			
	1. ผู้ปกครองมีเวลาเอาใจใส่ดูแลทั้งเรื่องเรียนและ พฤติกรรมของบุตรหลานได้อย่างเต็มที่	3	2	5
	2. ผู้ปกครองสามารถพัฒนาจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนของ นักเรียนได้อย่างเข้าใจและต่อเนื่อง	2	0	2
	3. ประหยัดเงิน	1	0	1

ผลกระทบ	รายละเอียดผลกระทบ	จำนวนผู้ตอบ จากโรงเรียน ปกติ (20 คน)	จำนวนผู้ตอบ จากโรงเรียนที่ มีชื่อเสียง (20 คน)	รวม
	รวมผลกระทบเชิงบวก	9	7	16
	ผลกระทบเชิงลบ			
	ด้านพัฒนาการเรียนของนักเรียน			
	1. นักเรียนมีพัฒนาการเรียนตามไม่ทันเพื่อน	4	2	6
	2. นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียน	2	0	2
	3. นักเรียนไม่มีเทคนิคในการจำและคิดคำนวณ	0	1	1
	4. นักเรียนไม่รู้แนวข้อสอบสอบเข้า ป.1	0	1	1
	ด้านพฤติกรรมของนักเรียน			
	1. นักเรียนใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์ ติดเกมส์	2	0	2
	ผลกระทบต่อผู้ปกครอง			
	1. ผู้ปกครองมีความกังวลใจเกี่ยวกับผลการเรียน	1	0	1
	2. ผู้ปกครองมีภาระต้องคอยสอนคอยบังคับให้บุตรหลานทำการบ้าน	2	1	3
	3. ผู้ปกครองมีความเครียดจากพฤติกรรมที่ลูกมีอาการต่อต้านเวลาผู้ปกครองสอน	1	0	1
	4. ผู้ปกครองมีความกังวลใจเมื่อพูดคุยกับผู้ปกครองที่ให้เรียนเสริม	0	1	1
	5. ผู้ปกครองคิดว่าครูเอาใจใส่บุตรหลานน้อยกว่านักเรียนที่เรียนเสริมกับครู	0	1	1
	รวมผลกระทบเชิงลบ	12	7	19

* ผู้ปกครองสามารถตอบผลกระทบได้มากกว่า 1 ผลกระทบ

2.4 ภูมิหลังของครู อาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้บริหารโรงเรียน

ในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนเสริม ผลกระทบจากการเรียนเสริม แนวทางการเรียนเสริมที่เหมาะสม โดยกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์เป็น ครูผู้สอนในระดับชั้นปฐมวัย จำนวน 5 คน ครูระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 คน อาจารย์มหาวิทยาลัย สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 10 คน ประสบการณ์สอน 10- 20 ปี จำนวน 5 คน ประสบการณ์สอนน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน ประสบการณ์สอนมากกว่า 20 ปี จำนวน 2 คน สังกัดโรงเรียน โรงเรียนเอกชน จำนวน 4 คน โรงเรียนรัฐบาล จำนวน 3 คน โรงเรียนสาธิต จำนวน 2 คน มหาวิทยาลัยรัฐ จำนวน 1 คน โดยกลุ่มตัวอย่างมีภูมิหลังสรุปได้ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4. 28 ภูมิหลังของครู อาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้บริหารโรงเรียน

ครูคนที่	เพศ	สอนระดับชั้น	ประสบการณ์สอน (ปี)	ประเภทโรงเรียน
T1	หญิง	อนุบาล	12	เอกชน
T2	หญิง	อนุบาล	8	เอกชน
T3	หญิง	อนุบาล	20	เอกชน
T4	หญิง	อนุบาล	10	เอกชน
T5	หญิง	อนุบาล	5	รัฐ
T6	หญิง	ประถมศึกษาปีที่ 1	5	รัฐ
T7	หญิง	ประถมศึกษาปีที่ 1	20	รัฐ
T8	หญิง	ประถมศึกษาปีที่ 1	15	โรงเรียนสาธิต
EX1	หญิง	มหาวิทยาลัย	มากกว่า 40 ปี	มหาวิทยาลัยรัฐ สาขาการศึกษา ปฐมวัย
PR1	หญิง	ผู้อำนวยการโรงเรียน	มากกว่า 20 ปี	โรงเรียนสาธิต

2.5 ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการเรียนเสริม ผลกระทบ และแนวทางการเรียนเสริมที่เหมาะสม

ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการเรียนเสริม เนื้อหาจะประกอบด้วยความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการเรียนเสริม ผลกระทบที่มีต่อครูและโรงเรียนจากการเรียนเสริม และแนวทางการเรียนเสริมที่เหมาะสมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการเรียนเสริม

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าการเรียนเสริมที่โรงเรียนตอนเย็นมีข้อดีคือช่วยแบ่งเบาภาระพ่อแม่ที่ไม่สามารถมารับบุตรหลานได้ทันเวลาเลิกเรียน ช่วยลดภาระการดูแลเรื่องการบ้านให้บุตรหลาน ส่วนการเรียนเสริมนอกโรงเรียนตามสถาบันต่างๆ คิดว่าเป็นเพราะผู้ปกครองสมัยนี้มีความรู้มากขึ้น ต้องการส่งเสริมลูกตั้งแต่ยังเด็ก และอีกส่วนหนึ่งคือต้องการเรียนเพื่อสอบเข้า ป.1 อันสืบเนื่องจากปัญหามาตรฐานของโรงเรียนไม่เท่าเทียมกัน ผู้ปกครองมีความต้องการให้บุตรหลานเรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียง และการเรียนในชั้นอนุบาลไม่สอดคล้องกับข้อสอบที่ใช้สอบเข้า ป.1 ส่วนผู้ปกครองที่ไม่ให้ลูกเรียนเสริมพบว่าเป็นเพราะความไม่พร้อมของครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ มีความคิดเห็น ดังนี้

“...ส่วนใหญ่เป็นเพราะพ่อแม่ไม่มีเวลามารับ เลิกงาน 5 โมงครึ่งมารับลูกได้ตอน 6 โมง เพราะกว่าลูกจะได้ออกบ้านก็ค่ำ เรียนเสริมดีกว่าจะได้ทบทวนบทเรียน ลดภาระการดูแลการบ้านของลูก...”

ครู T4 (3 พฤษภาคม 2558)

“...ที่โรงเรียนสาธิตมีการเรียนเสริมตอนเย็นสำหรับเด็กอนุบาล เพราะโรงเรียนเลิกบ่ายสามครึ่ง ผู้ปกครองเค้ามีปัญหามารับลูกไม่ได้รัฐวิสาหกิจกับบริษัทเค้าเลิก 5 โมงเย็น ราชการเค้าเลิก 4 โมงครึ่ง ผู้ปกครองเค้าก็ไม่รู้ว่าเอาลูกไปไว้ที่ไหน ถึงแม้โรงเรียนจะมีครูเวรดูแลเด็กก็ไม่เกิน 5 โมงเย็น พ่อแม่เค้าก็คาดหวังแค่จะให้ลูกอยู่ในที่ปลอดภัย ให้ลูกอยู่กับครูที่สนุกแล้ว เป็นสาเหตุที่ทำให้โรงเรียนมีเรียนเสริมตอนเย็น หลักๆ ก็ช่วยเลี้ยงลูกให้ผู้ปกครอง...”

ผู้อำนวยการ PR1 (27 มิถุนายน 2558)

“... การเรียนเสริมทุกวันนี้ ไม่ใช่ว่าพ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลลูกแล้วส่งมาเรียนเสริมนะ โรงเรียนต่างๆ นี่พ่อแม่เค้าใส่ใจลูกมากขึ้น เรียนเสริมเพื่อเสริมจุดแข็ง และแก้ปัญหาจุดอ่อนให้ดีขึ้น...”

ครู T2 (28 มิถุนายน 2558)

“...โรงเรียนเราเตรียมความพร้อมทุกด้าน จะสังเกตว่าทุกโรงเรียนในแนวทางเดียวกันจะเรียนคล้ายๆ กัน แต่ขึ้นอยู่กับความคาดหวังของพ่อแม่มากกว่า ถ้าพ่อแม่อยากให้ลูกเก่งศิลปะ ไม่ใช่โรงเรียนไม่สอนศิลปะ เราสอนศิลปะ แต่ไม่ได้เน้นศิลปะอย่างเดียว ถ้าพ่อแม่ต้องการก็ต้องไปเรียนเสริมเอง...”

ครู T1 (28 มิถุนายน 2558)

“...เรียนเสริมเป็นเพียงค่านิยม กลัวเสียหน้าถ้าลูกไม่ได้เรียน ไม่ได้เรียนก็เอาไปคุยโม้ไม่ได้ มันไม่ได้มีอะไรแตกต่างกันขึ้นมามากมาย เพราะเด็กก็คือเด็ก...”

ผู้อำนวยการ PR1 (27 มิถุนายน 2558)

“...ข้อสอบโรงเรียนสาธิตก็เหมือนที่โรงเรียนติวสอนกันนั่นแหละ มันจะไม่เหมือนโรงเรียนอนุบาลอ่านเขียนเค้าสอนกัน...”

ครู T8 (3 กรกฎาคม 2558)

“...โรงเรียนมีมาตรฐานไม่เท่ากัน คนไปเรียนเสริมเพราะแบบนี้ และอีกส่วนคนไทยชอบคิดว่าอะไรที่ได้มายากๆ มันดี ดังนั้นก็แห่กันไปสอบสาธิต เข้าเครือข่ายทอลิก ทำให้การแข่งขันโรงเรียนพวกนี้สูง...”

ผู้อำนวยการ PR1 (27 มิถุนายน 2558)

“โรงเรียนเราเด็กส่วนใหญ่ไม่มีใครเรียนเสริมหรอก รอบๆ โรงเรียนเป็นชุมชนแออัด ส่วนใหญ่อยู่กับปู่ย่า พ่อแม่หาเช้ากินค่ำ ดังนั้น เค้าไม่มีความรู้หรอก เลี้ยงกันไปตามอัตภาพ ไม่ได้มีใครโดดเด่น

เรื่องเรียน เราในฐานะที่เป็นครูก็ต้องเหนื่อยหน่อยในการดูแลอบรมบ่มนิสัยเด็ก เพราะเด็กบางคนมี ปัญหาไม่ได้รับการใส่ใจ เราก็ดูแลทั้งเรื่องการเรียน นิสัยใจคอ พฤติกรรม...”

ครู T7 (25 มิถุนายน 2558)

2. ผลกระทบที่มีต่อครูและโรงเรียนจากการเรียนเสริม

มีความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 การเรียนเสริมไม่ได้ส่งผลกระทบต่อ การจัดการเรียนการสอนของครู เด็กเรียนเสริมและเด็กที่ไม่ได้เรียนเสริมไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนที่สอง คือส่งผลเชิงบวก โดยการเรียนเสริมยังส่งผลดีต่อตัวนักเรียน โดยนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ต่ อยอดความรู้ได้มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียน นักเรียนทำตามคำสั่งของครูได้ดี ทำให้นักเรียนมีภาคภูมิใจ เวลาตอบคำถามได้ ส่วนที่สาม คือส่งผลเชิงลบจากการเรียนเสริมทำให้มีความแตกต่างของพื้น ฐานความรู้ของนักเรียนในชั้นเรียนทำให้จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนยากขึ้น นักเรียนมีทักษะไม่ รอบด้านเพราะฝึกทำแต่ข้อสอบมา เนื้อหาที่เรียนเสริมเกินวัยที่เค้าจะเรียนรู้ได้ มีพฤติกรรมเบื่อหน่าย ในชั้นเรียน ผู้ปกครองมากดดันครูและโรงเรียนให้มีการสอนเสริมเพิ่ม โดยมีความคิดเห็นดังนี้

“...ถ้าเทียบกันแล้วถ้าเด็กที่เรียนเสริมศิลปะ กีฬา เค้าก็จะ smart มากกว่าเด็กที่ไม่เรียน แต่ โรงเรียนเราไม่ได้เรียนเขียนอ่าน ดังนั้นจึงไม่ได้แตกต่างกันมากระหว่างเด็กสองกลุ่ม...”

ผู้อำนวยการ PR1 (27 มิถุนายน 2558)

“...เวลาครู ป.1 สอนจริงในห้องมันคนละเนื้อหา ไม่เหมือนกันกับข้อสอบ สอบเข้า ป.1 ดังนั้น จึงไม่มีผล เพราะเด็กจะรู้แค่เทคนิคการทำข้อสอบไม่ได้รู้เนื้อหาที่จะเรียนในชั้น ป.1 จริงๆ...”

ครู T8 (3 กรกฎาคม 2558)

“...เด็กที่เรียนเสริมตอนเย็นกับไม่เรียนเสริม ไม่แตกต่างกัน... ไม่มีผลอะไรต่อการสอนใน ห้องเรียน ...”

ครู T6 (26 มิถุนายน 2558)

“...อย่างเช่นเด็กที่เรียนเสริมภาษาไทยมาก่อนก็จะทำให้เข้าใจเร็วกว่า... ถ้าเค้าเรียนมาแล้ว เค้าก็จะได้เยอะกว่าเพื่อน รับผิดชอบมากกว่าเพื่อน...”

ครู T3 (28 มิถุนายน 2558)

“...เด็กที่เคยเรียนเสริมมาก่อนเค้าจะคุ้นเคย คุ้นตว่าเคยเรียน ทำให้เรียนเข้าใจง่ายกว่าเด็กที่ ไม่เคยเรียน...”

ครู T2 (28 มิถุนายน 2558)

“...ตามธรรมชาติเด็กอนุบาลเค้าจะช่วยกันอยู่แล้ว เด็กที่เรียนเสริมมาตอบได้เค้าก็จะช่วยตอบ เค้าตอบได้เค้าจะตั้งใจมาก ภูมิใจ ไม่มีอาการไม่สนใจเรียน หรือก่อกวนในชั้นเรียนนะซึ่งจะแตกต่างกับเด็กโต ส่วนเด็กที่ไม่เรียนเสริมถ้าตอบไม่ได้เค้าก็ไม่ได้มีปัญหาขาดความมั่นใจ เพราะขึ้นอยู่กับการจัดการของครูผู้สอนมากกว่า มันก็มีเทคนิคถามเด็กที่ไม่ตอบว่า แล้วคนอื่นๆ คิดยังไงคะ เปิดโอกาสให้เด็กกลุ่มนี้ได้พูด แคนนี้ก็ไม่มีปัญหาอะไร...”

ครู T1 (28 มิถุนายน 2558)

“...เด็กที่เรียนเสริมมา เค้าจะภูมิใจเวลาเราถามแล้วตอบได้ ทำได้ ส่วนเด็กที่ไม่ตอบคำถามเราก็ต้องฝึกให้เค้ากล้าแสดงออกในการตอบคำถาม...”

ครู T4 (3 พฤษภาคม 2558)

“...เด็กที่เคยเรียนมา ก็มีบ้างที่เด็กยกมือบอกว่าผมเคยเรียนมาแล้ว ครูก็ต้องมีเทคนิคพูดให้เด็กเข้าใจว่า ทำไมเค้าต้องเรียนอีก หรือขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมของครู ก็ไม่ได้มีปัญหาในชั้นเรียนจัดการได้...”

ครู T8 (3 กรกฎาคม 2558)

“...คนที่เคยเรียนมาก็มีข้อดีคือ พอครูอ่านคำสั่งปุ๊บเค้าก็ทำเองได้เลย...”

ครู T4 (3 พฤษภาคม 2558)

“...ปัญหาอยู่ที่เด็กที่ไม่ได้สอบเข้ามามากกว่า เด็กที่สอบเข้ามาเค้าถูกฝึกสมาธิมาแล้ว แต่เด็กที่ไม่ได้สอบเข้ามาบางคนก็เป็นเด็กอ่อน ตามไม่ทัน สมาธิไม่ดี แต่เราต้องสอนให้นักเรียนส่วนใหญ่ในห้องให้เข้าใจก่อน ส่วนเด็กที่ไม่เข้าใจเราก็สอนตอนที่เพื่อนคนอื่นทำแบบฝึกหัด ตอนพัก ตอนเย็นเป็นการสอนซ่อมเสริมภายหลัง...”

ครู T8 (3 กรกฎาคม 2558)

“...เด็กที่ไม่ได้เรียนเสริม ก็เรียนตามเพื่อนทันนะ แต่แค่จะช้ากว่า ครูที่สอนก็เหนื่อยขึ้น ส่วนเด็กที่เรียนอ่อนและไม่ได้เรียนเสริมด้วยนี่ยิ่งหนัก บางคนแค่จับดินสอก็ผิดวิธีละ บางคนก็ไม่อยากจับดินสอเลย ครูก็ต้องคอยมาจี้ทีละคน ว่าหนูต้องลากเส้นตรงยังไง ระบายสียังไงไม่ให้เลยกรอบ คือต้องพากษ์ตลอด ไม่งั้นก็เหม่อ หรือไม่ก็เล่นซน”

ครู T4 (3 พฤษภาคม 2558)

“...ถ้าเด็กในห้องเรียนมีความแตกต่างกันเยอะในเรื่องพื้นฐานความรู้ จะต้องมีการช่วยกันคนหนึ่งที่คอยสนับสนุนการสอนของเรา ช่วยดูแล...”

ครู T3 (28 มิถุนายน 2558)

“...เด็กที่เรียนป.1 ที่สอนแล้วโอเค ควรเป็นแบบเด็กที่รู้จักพยัญชนะบ้าง เขียนได้บ้าง บอกได้ว่าเป็นตัวอักษรอะไร และมีทักษะการคิดและมีทักษะกล้ำมเนื้อมือที่ดี แค่นี้พอแล้ว แบบที่เรียนเขาวนมาหนักๆ แต่ไม่รู้เรื่องอ่านเขียนเลยแบบนี้ก็จะลำบาก สรุปคือเด็กต้องมีทักษะระดับกลางๆ ในทุกๆ ด้านขึ้นไป... เคยเจอเด็กที่ตีวเข้าป.1 มากก็มีปัญหาบ้าง เพราะเค้าตีวมาแต่เขาวน ทักษะอย่างอื่นไม่ค่อยได้ เช่นประสมคำไม่เป็น ไม่รู้จักสระอา หรือโจทย์ปัญหาเลขง่ายๆ เช่น จากตัวเลข 2 4 5 7 เลขอะไรมาก่อน 5 เค้าจะตอบ 2 ซึ่งจริงๆ ไม่ผิด 2 ก็มาก่อน 5 จริงแต่ตามโจทย์คำตอบคือ 4 ...เหมือนเค้าถูกฝึกมาให้คิดลึกเกินไป...”

ครู T8 (3 กรกฎาคม 2558)

“...ก็เคยเจอเด็กที่เบื่อกเวลาเรียนในห้องเรียน เพราะเคยเรียนเสริมมาแล้วบ้าง การเรียนเสริมถ้ามีแต่พอดีก็ดี แต่ถ้าเยอะไปเท่าที่เคยเจอก็แบบ ไม่เอาแล้ว ถ้าแล้ว ไม่อยากทำแล้ว...”

ครู T2 (28 มิถุนายน 2558)

“...เคยเจอเด็กที่เรียนเสริมมาเยอะๆ แล้วเรียนในห้องไม่สนใจก็มี เพราะเค้าเหนื่อยแล้ว เราก็ได้พูดคุยกับพ่อแม่ แต่เค้าก็ไม่ได้ให้ลูกเรียนเสริมน้อยลง เป็นเพราะพ่อแม่คาดหวังสูง แล้วลูกทำได้โดยไม่คิดว่าเด็กมีความสุขหรือเปล่า เพราะตอนที่เค้าไม่มีความสุขเค้าไม่ได้แสดงต่อหน้าพ่อแม่ เค้าแสดงต่อหน้าครู...”

ครู T1 (28 มิถุนายน 2558)

“...การเรียนเสริมแบบหว่านแห เรียนทุกอย่าง เสริมมากจนเด็กเบื่อ อันนี้ไม่ดี...”

ผู้อำนวยการ PR1 (27 มิถุนายน 2558)

“...เคยเจอพ่อแม่เปรียบเทียบกันเอง ทำไมลูกคนนี้อ่านได้ แต่ลูกเราอ่านไม่ได้ แล้วก็มาถามครูที่โรงเรียนว่าทำยังไงให้ลูกอ่านได้ เราก็ต้องอธิบายไปว่าเป็นเพราะอะไร...”

ครู T2 (28 มิถุนายน 2558)

“...พ่อแม่สมัยนี้เค้าคาดหวังกับลูกเยอะ จากประสบการณ์ที่เคยเจอมาลูกยังไม่สามขวบเลย มาถามที่โรงเรียนว่ามีสอนเสริมนั่นนี่มั๊ย โรงเรียนเราไม่ได้มีสอนเสริมอะไรเยอะแยะไม่ได้ตอบโจทย์เค้า สุดท้ายเค้าก็ย้ายไปเรียนอนุบาลที่อื่น...หรืออีกกลุ่มมาบอกว่าโรงเรียนอื่นเค้าสอนไปถึงไหนแล้ว โรงเรียนอื่นเด็กอ่านออกแล้วนะ บวกเลขเลขได้แล้วนะ ทำไมโรงเรียนเราไม่สอนแบบนั้นแบบนี้ คือทางโรงเรียนก็จะอธิบายแนวนโยบายในการสอนเด็ก ถ้าโรงเรียนไม่แข็งจริงก็เอาพ่อแม่ไม่อยู่ เราก็เลย

ต้องบอกพ่อแม่ไปว่าถ้าคุณไม่พอใจก็ หาเรียนเสริมข้างนอกเพิ่มเติมต่างหาก เพราะทางโรงเรียนไม่มีแนวทางในการสอนแบบนั้น...”

ผู้อำนวยการ PR1 (27 มิถุนายน 2558)

จากการสัมภาษณ์ครูจากโรงเรียนปกติ 4 คน และครูจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 4 คน พบว่า ภาพรวมผลกระทบจากการเรียนเสริม เชิงลบและเชิงบวกไม่แตกต่างกัน โดยครูจากโรงเรียนปกติได้ผลกระทบเชิงบวกมากกว่า ครูที่มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง และครูจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้รับผลกระทบเชิงลบมากกว่า ครูที่มาจากโรงเรียนปกติ โดยผลกระทบเชิงบวกที่มากที่สุดคือครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ง่ายขึ้น เพราะนักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้เป็นอย่างดี เรียนรู้ได้เร็ว ส่วนผลกระทบเชิงลบที่มากที่สุดคือ ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนยากขึ้น เพราะนักเรียนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4. 29 ผลกระทบจากการเรียนเสริมของครูและโรงเรียน

ผลกระทบ	รายละเอียดผลกระทบ	จำนวนผู้ตอบจากโรงเรียนปกติ (4 คน)	จำนวนผู้ตอบจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง (4 คน)	รวม
ผลกระทบจากการเรียนเสริม	ผลกระทบเชิงบวก			
	1. ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ง่ายขึ้น เพราะนักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้เป็นอย่างดี เรียนรู้ได้เร็ว	3	0	3
	2. นักเรียนมีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น	3	0	3
	3. นักเรียนได้ทบทวนบทเรียนเพิ่มเติม	1	0	1
	4. นักเรียนมีความรู้เพิ่มเติมมากกว่านักเรียนคนอื่นในชั้นเรียน	0	1	1
	รวมผลกระทบเชิงบวก	7	1	8
	ผลกระทบเชิงลบ			
	1. ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนยากขึ้น เพราะนักเรียนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน	0	3	3
	2. นักเรียนเบื่อหน่ายไม่อยากเรียนในชั้นเรียน	2	1	3
	3. นักเรียนรู้แต่เทคนิคการทำข้อสอบ แต่พื้นฐานความรู้ไม่แน่น	0	1	1
4. ผู้ปกครองกดดันให้ครูและโรงเรียนสอนเสริมในวิชาที่ต้องการ	0	1	1	
รวมผลกระทบเชิงลบ	2	6	8	

3. แนวทางการเรียนเสริมที่เหมาะสม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ความคิดเห็นส่วนใหญ่มองว่าการเรียนในชั้นเรียนเพียงพอแล้วสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล สิ่งสำคัญที่สุดคือ ผู้ปกครองต้องเอาใจใส่บุตรหลานนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน ทั้งนี้ผู้ปกครองควรมีการวางแผนการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ให้เรียบร้อยก่อนเลือกโรงเรียนอนุบาลให้บุตรหลานเรียน เพื่อให้แนวทางการเรียนการสอนสอดคล้องกัน นักเรียนจะได้ไม่ต้องเรียนเสริม ถ้าจะเรียนเสริม ก็ควรมีการประเมินพัฒนาการลูกว่าเรียนได้หรือไม่ และส่งเสริมตามความชอบหรือความถนัด และพัฒนาการของนักเรียน วิชาที่ควรส่งเสริมให้มีการเรียนเสริมนั้นควรจะเน้นด้านการคิดวิเคราะห์ หรือด้านสันตนาการ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ มากกว่าด้านวิชาการ เพื่อช่วยพัฒนาสมาธิสติปัญญาและร่างกายของเด็กและสุดท้ายผู้ปกครองจะต้องประเมินด้วยว่าลูกของตนมีความสุขมากน้อยเพียงใดจากการเรียนเสริม โดยความคิดเห็นมีดังนี้

“...เด็กปฐมวัยยังไม่จำเป็นต้องเรียนเสริม ควรให้เล่นสนุกรื่นเริง ทำกิจกรรมกับพ่อแม่ให้มาก พ่อแม่สอนลูกตัวเองได้ ไม่ต้องไปเรียนเสริม ...การเรียนที่โรงเรียนเพียงพออยู่แล้ว โรงเรียนเรานั้นสอนให้เด็กคิด พ่อแม่ก็ต้องช่วยต่อยอดให้เค้าคิด ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่นปลูกต้นไม้ แล้วชวนพูดคุยให้เด็กคิดตาม...การเรียนเสริมที่หว่านแห เรียนเสริมทุกอย่าง ไม่สนุกทั้งพ่อแม่ที่เสียทุนทรัพย์มากมายให้ลูกเรียน และลูกเองก็เบื่อ...”

ผู้อำนวยการ PR1 (27 มิถุนายน 2558)

“...ผู้ปกครองบางคนที่ฝากความหวังในการสอนลูกไว้กับโรงเรียนอย่างเดียว ไม่ได้มีการสอนที่บ้าน จะทำให้เด็กคนนั้นเสียเปรียบ ทำให้เรียนตามคนอื่นไม่ทัน...”

ครู T6 (26 มิถุนายน 2558)

“...เด็กไม่เรียนเสริมก็เรียนได้นะถ้าเด็กมีพัฒนาการดี รู้เรื่อง เข้าใจ แต่ถ้าเด็กบางคนพัฒนาการอ่อน ไม่สนใจอะไรเลย กลับบ้านไปไม่หัดอ่านหนังสือ ไม่หัดเขียน มาโรงเรียนก็ทำอะไรไม่ได้ เพื่อนเค้าอ่านได้แต่เราอ่านไม่ได้ ก็จะไปถามตอนสอบ เซาว์น คณิต ภาษาอังกฤษ เพื่อเลื่อนชั้น...”

ครู T4 (3 พฤษภาคม 2558)

“...ถ้าผู้ปกครองเข้าใจวัตถุประสงค์และแนวทางการสอนของโรงเรียนอนุบาล เรียนแค่ที่โรงเรียนก็พอ ไม่ต้องไปเรียนเสริมอะไรเลย...”

ครู T1 (28 มิถุนายน 2558)

“...ถ้าเลือกเรียนต่อโรงเรียนประถมในแนวทางเดียวกับโรงเรียนอนุบาลที่เรียนอยู่ก็เพียงพอที่จะสอบเข้า ป.1 ได้โดยไม่ต้องมาเรียนเสริม...การตัดสินใจเรื่องการเรียนรู้ในชั้นอนุบาลอยู่ที่พ่อแม่ไม่ได้อยู่ที่ตัวเด็ก ดังนั้นพ่อแม่ต้องวางแผนว่าจะเอาลูกเข้าโรงเรียนประถมแนวไหน ก็ต้องไปเรียนอนุบาลแนวนั้น เช่นจะเข้าสาธิตก็ต้องเรียนโรงเรียนอนุบาลแนวเตรียมความพร้อม แต่ถ้าเรียนอนุบาลแนวเตรียมความพร้อมมา แต่จะให้เข้าโรงเรียนป.1 แนววิชาการเด็กก็ต้องเรียนพิเศษเพิ่ม...”

ครู T2 (28 มิถุนายน 2558)

“...ไม่ใช่ว่าเด็กทุกคนจะสามารถไปสอบแข่งขันเข้าป.1 ได้หรอกนะ จะได้เฉพาะคนที่มีแววจริงๆ คนไหนไปไม่ไหวจริงๆ เราก็จะมีคุยกับพ่อแม่เด็ก พ่อแม่คิดยังไงถึงจะเอาลูกไปเครียด ไม่ใช่เด็กทุกคนที่จะแกร่งพอที่จะไปสอบแข่งขัน เพราะเค้ายังเด็กอยู่ เด็กบางคนรู้เรื่อง บางคนไม่รู้เรื่องนะว่าการสอบเข้าคืออะไร...”

ผู้อำนวยการ PR1 (27 มิถุนายน 2558)

“...การเรียนเสริม ถ้าเป็นด้านเสริมทักษะคิดวิเคราะห์ก็มีข้อดีนะ คือเด็กมีพัฒนาการทางการคิดมันจะไปส่งผลต่อการทำแบบฝึก หรือกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เค้าก็จะทำเร็วขึ้นมีประสบการณ์มากขึ้น เหมือนเห็นมาก ฝึกบ่อยๆ ก็จะต่อยอดความคิด...”

ครู T3 (28 มิถุนายน 2558)

“...เรียนเสริมด้านดนตรีดีนะ เพราะมีจังหวะ ทำนอง มี movement ได้เคลื่อนไหว เรียนกีฬา เช่น ยิมนาสติก มันก็ได้ออกกำลังกาย ก็เป็นธรรมชาติของเด็ก เรียนปั้นหรือศิลปะ เด็กก็ชอบ เพราะทุกอย่างที่พูดมามันตอบสนองพัฒนาการเด็กทั้งสิ้น...”

ครู T1 (28 มิถุนายน 2558)

“...เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ให้เรียนเสริม ดนตรี กีฬา เพราะนักเรียนจะมีพฤติกรรมดีขึ้น จากเดิมที่เคยหลุกหลิกก็มานั่งนิ่งๆ ได้...”

ครู T6 (26 มิถุนายน 2558)

“...ในความเห็น ถ้าเด็กเรียนเสริมแบบให้ทำกิจกรรมสันทนาการ เช่น ดนตรี กีฬา เป็นการเสริมจากที่โรงเรียนไม่ได้สอนก็น่าสนับสนุน เพราะจะได้พัฒนาสมองทั้งสองซีก แต่สุดท้ายก็ต้องดูว่าลูกสนใจอะไร ถนัดอะไร ก็ควรส่งเสริมไปตามที่เค้าชอบ...”

ครู T8 (3 กรกฎาคม 2558)

“...การเรียนรู้ของเด็กจะได้ผลเมื่อมันสนุก ไม่เหนื่อย และไม่เกินความสามารถที่เค้าจะทำได้ ถ้าให้ไปเรียนอะไรที่เกินพัฒนาการเค้า เช่นเรียนซีท เรียนบวกลบ เลขยากๆ เค้าจะเบื่อไม่อยากเรียน เพราะมันผิดไปจากพัฒนาการของเค้า เด็กชั้นอนุบาลเค้าจะเรียนรู้ผ่านการเล่น ทำให้เค้ารู้สึกเหมือนไม่ได้เรียนมาเล่นมากกว่า เด็กไม่สามารถเข้าใจนามธรรมจากพวกซีทอย่างเดียวได้ ต้องเรียนผ่านการเล่นควบคู่กันไปด้วย...”

ครู T5 (26 มิถุนายน 2558)

“...เดี๋ยวนี้พ่อแม่เค้าอ่านเยอะขึ้น มีความรู้มากขึ้น เลย์รู้ว่าเรียนเสริมตอนอนุบาลควรเน้น สันทนาการ กีฬา ดนตรี ศิลปะ มากกว่าเรียนวิชาการ แตกต่างกับพ่อแม่ที่ทำงานหาเช้ากินค่ำ เท่าที่เคยเจอเค้าก็อยากให้ลูกเรียนเก่งๆ ส่งเรียน วิชาการพวกเลข ภาษา เพราะคิดว่าเรียนเก่งแล้วจะมีโอกาสในชีวิตที่ดี แต่จริงๆ เด็กอนุบาลรับด้านวิชาการหนักๆ ไม่นไหว...”

ครู T3 (28 มิถุนายน 2558)

“...เราต้องเข้าใจเด็ก ธรรมชาติของเด็กเค้าชอบเล่น ดังนั้นเราจึงสอนให้เด็กเรียนรู้จากการเล่น เพราะปลายประสาทก็อยู่ที่ปลายมือ ปลายเท้า ถ้าเค้าได้เล่นได้ทำ ก็จะกระตุ้นการเรียนรู้ เพราะถ้าสอนให้เค้าจำอย่างเดียวเค้าจะไม่เชื่อมโยงความรู้ไม่เป็น เค้าจะนึกภาพไม่ออก คิดไม่เป็น ตอนโตเค้าก็จะมีปัญหาในการคิดวิเคราะห์...”

อาจารย์ EX1 (28 มิถุนายน 2558)

“...สิ่งสำคัญคือพ่อแม่ต้องเข้าใจว่าพัฒนาการเด็กอายุเท่านี้ เค้าทำได้แค่ไหน ธรรมชาติเด็กเค้าเป็นอย่างไร อย่าเอาตัวพ่อแม่ไปวัด เพราะพ่อแม่เลยวัยเด็กมานานจนลืมนึกว่าตอนเด็กคิดอะไร ...จะกลายเป็นว่าสิ่งที่ตัวเองคาดหวัง และหวังดีกับลูกมันอาจจะย้อนกลับมาทำร้ายลูกเราได้...”

ครู T1 (28 มิถุนายน 2558)

“...การเรียนรู้เสริมอะไรก็ตามต้องดูระดับความสามารถของลูกเราด้วย ถ้าพัฒนาการเค้าตามไม่ทันเพื่อนที่เรียนเสริมด้วยกันในห้องเรียนเดียวกัน เค้าก็จะแค่ทำตามเพื่อนๆ ไป ไม่ได้คิด เค้าก็จะไม่ได้ประโยชน์อะไรจากการเรียนเสริม...”

ครู T2 (28 มิถุนายน 2558)

“...การเรียนรู้เสริมที่ดี คือการเรียนรู้ที่เด็กพูดว่าอยากเรียน อย่างนี้พ่อแม่ควรสนับสนุน...”

ผู้อำนวยการ PR1 (27 มิถุนายน 2558)

ในแง่จรรยาบรรณของครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ควรจะสอนในชั้นเรียนปกติให้เต็มที่ ส่วนการสอนเสริมของครูที่สอนในชั้นเรียนปกตินั้นไม่ได้เป็นความผิดต่อจรรยาบรรณ ถ้าครูผู้สอนท่านนั้นไม่ได้ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน หรือเอาข้อสอบไปบอกให้นักเรียน หรือใช้ทรัพยากรของโรงเรียนในการสอนเสริม ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนก็ควรมีการกวดขันดูแลให้ครูประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมด้วย มีความคิดเห็นดังนี้

“...เราไม่มีสอนเสริมอะไรที่โรงเรียนนะ เพราะเราสอนเต็มที่แล้วในโรงเรียน และที่โรงเรียนก็ไม่มีนโยบายให้เด็กเรียนเสริมช่วงเย็น...”

ครู T1 (28 มิถุนายน 2558)

“...ครูที่สอนอนุบาลที่นี้สอนเต็มที่มาก เพราะหัวหน้าระดับอนุบาลเค้าเข้มงวด ใครไม่ทำตามที่ตั้งไว้ เค้าจะเรียกมาคุย เรื่องสอนเสริมข้างนอกมีน้อยมาก ไม่จั้นโรงเรียนก็ไม่มีชื่อเสียงมาถึงตอนนี้...ส่วนตัวก็ไม่คิดจะสอนเพิ่มเพราะสอน 5 วันก็เหนื่อยแล้ว...”

ครู T5 (26 มิถุนายน 2558)

“...คิดว่าการสอนเสริมของครูที่สอนในโรงเรียนมันไม่ได้ผิดอะไร ถ้าสอนเฉพาะเนื้อหา แต่ไม่ควรสอนตัวเข้า ป.1 เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ควรจะทำ...ส่วนตัวมีสอนซ่อมเสริมเด็กที่ไม่เข้าใจ เราก็จะสอนเสริมตอนที่เพื่อนคนอื่นเข้าทำแบบฝึกหัด ตอนพัก ตอนเย็น เป็นการสอนซ่อมเสริมภายหลัง การสอนก็ไม่ได้เก็บเงินเพิ่มเพราะมันอยู่ในเวลางานของเราอยู่แล้ว...”

ครู T8 (3 กรกฎาคม 2558)

“...ในความเห็นคิดว่า ก็ต้องเข้าใจนะถ้าเป็นครูอัตราจ้างเงินเดือน 15,000 บาท รายได้มันไม่พอ ถ้าเค้าจะหารายได้เสริมจากการสอนเสริมก็ไม่ผิดอะไร ถ้าเค้าไม่ได้เอาทรัพยากรของโรงเรียนไปใช้ หรือเอาข้อสอบไปบอกเด็ก...ครูที่โรงเรียนไม่ค่อยจะมีไปสอนเสริมข้างนอก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายผู้บริหารโรงเรียนด้วย สมัยก่อนก็มีนะที่ครูเคยโดนเรียกไปอบรม ถ้าเกิดสอนเสริมข้างนอกแล้วทำให้การสอนในชั้นเรียนมีปัญหา...”

ครู T6 (26 มิถุนายน 2558)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์และเปรียบเทียบลักษณะและเหตุผลของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ (1) เพื่อศึกษาลักษณะของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร ด้านวิชาที่เรียน จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ แบบการเรียนเสริม และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน (2) เพื่อศึกษาเหตุผลในการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย (3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริมและเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยที่มีภูมิหลังต่างกัน (4) เพื่อศึกษาผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริม โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธีแบ่งได้เป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ จากตัวอย่างผู้ปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 25 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมในระดับปฐมวัย จำนวน 15 คน เลือกผู้ปกครองด้วยวิธี snowball sampling และ กลุ่มผู้ปกครองที่ไม่เคยให้บุตรหลานเรียนเสริมในระดับปฐมวัย 10 คน เลือกผู้ปกครองด้วยวิธี purposive sampling เพื่อให้ผู้วิจัยทราบความคิดเห็นและเหตุผลของผู้ปกครองทั้งสองกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคุณภาพได้แก่แบบสัมภาษณ์และใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพด้วยโดยวิธีการลดทอนข้อมูล (data reduction) เพื่อทำการคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญและสามารถตอบวัตถุประสงค์และคำถามวิจัยได้ จากนั้นนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อนำไปสร้างเครื่องมือในระยะที่ 2 ต่อไป

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ จากตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2558 จำนวน 14 โรงเรียน ที่เลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพราะต้องการทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากได้เรียนเสริมตอนปฐมวัย โดยกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นกลุ่มที่ 1 โรงเรียนที่มีชื่อเสียง จำนวน 7 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 325 คน และกลุ่มที่ 2 โรงเรียนปกติ จำนวน 7 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 269 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 594 คน ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือเป็นแบบสอบถามการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ เพื่อศึกษาภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงบรรยายได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ความเบ้ (skewness) ความโด่ง (kurtosis) เพื่อศึกษาลักษณะการกระจายและการแจกแจงของตัวแปร และใช้สถิติทดสอบ Pearson Chi-Square และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ด้วยการทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่ม จากการทดสอบค่าเอฟ (F-

test) แล้วทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Bonferroni (กรณี Lavene's test พบว่า $p > .05$) และวิธีของ Dunnett's T3 (กรณี Lavene's test พบว่า $p < .05$) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม และเหตุผลของการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยที่มีภูมิหลังต่างกัน และนำประเด็นที่น่าสนใจที่ได้จากการวิจัยในตอนนี้อาจจะลึกรายกรณีที่น่าสนใจต่อไปใน ระยะที่ 3

ระยะที่ 3 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำผลของการนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณไป กำหนดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้ปกครองที่นักเรียนเรียนเสริม จำนวน 20 คน มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 10 คน และโรงเรียนปกติ 10 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ปกครองที่นักเรียนไม่เรียนเสริม จำนวน 20 คน มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง 10 คน และโรงเรียนปกติ 10 คน และกลุ่มที่ 3 คือ ครูผู้สอนในระดับชั้นปฐมวัย จำนวน 5 คน ครูระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 คน อาจารย์มหาวิทยาลัย สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์แบบอุปนัยเพื่อตีความสร้างข้อสรุป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ตอนโดยแบ่งตามจุดประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เหตุผลในการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมของนักเรียน ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการเปรียบเทียบลักษณะการเรียนเสริม จำแนกตามภูมิหลัง ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม จำแนกตามภูมิหลัง และตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร

1.1 วิชาที่เรียนเสริม

วิชาที่เรียน พบว่า ส่วนมากผู้ปกครองส่งบุตรหลานเรียนทั้งด้านวิชาการและด้านสันตนาการ คิดเป็นร้อยละ 47.17 รองลงมาคือเรียนเสริมด้านวิชาการอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 43.08 และการเรียนเสริมด้านสันตนาการอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 9.75 ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่เรียนเสริมด้านวิชาการ มากกว่า ด้านสันตนาการ สำหรับด้านวิชาการ วิชาที่เรียนเสริมมากที่สุด คือการเรียนเสริมหลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.04 รองลงมาคือวิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 19.44 และวิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 14.26 ตามลำดับ ด้านสันตนาการ ด้านที่ผู้ปกครองส่งเรียนเสริมมากที่สุดคือ ด้านกีฬา คิดเป็นร้อยละ 48.45 ด้านดนตรี คิดเป็นร้อยละ 22.98 และ ด้าน

ศิลปะคิดเป็นร้อยละ 16.56 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาด้านสหนาการ วิชาที่เรียนเสริมมากที่สุด พบว่า *ด้านกีฬา* ได้แก่ วายน้ำ *ด้านดนตรี* ได้แก่ ดนตรีสากล *ด้านนาฏศิลป์* ได้แก่ นาฏศิลป์สากล *ด้านศิลปะ* ได้แก่ วาดรูป และ*ด้านกิจกรรมสหนาการอื่นๆ* ได้แก่ ต่อหุ่นยนต์

1.2 จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ โดยภาพรวมพบว่า จำนวนชั่วโมงที่นักเรียนเรียนเสริมเฉลี่ยต่อคนต่อสัปดาห์ 6.57 ชั่วโมง จำนวนชั่วโมงที่นักเรียนเรียนเสริมเฉลี่ยต่อวิชาต่อสัปดาห์ 2.58 ชั่วโมง และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า **ด้านวิชาการ** มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมเฉลี่ยต่อสัปดาห์ 3.28 ชั่วโมง โดยวิชาที่จำนวนชั่วโมงเรียนเสริมเฉลี่ยมากที่สุด คือ การบ้านหลังเลิกเรียน 4.81 ชั่วโมง รองลงมาคือ คอร์สตีวเพื่อสอบเข้าป.1 2.83 ชั่วโมง และคอร์สเสริมทักษะทางด้านสมอง 2.09 ชั่วโมง **ด้านสหนาการ** มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมเฉลี่ยต่อสัปดาห์ 1.66 ชั่วโมง ด้านที่มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมเฉลี่ยต่อสัปดาห์มากที่สุด คือ กิจกรรมสหนาการอื่นๆ เช่น ซ้อม นุ่งสมาธิ 2.15 ชั่วโมง รองลงมา คือ ด้านกีฬา 1.85 ชั่วโมง และศิลปะ 1.50 ชั่วโมงตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายวิชาที่มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมเฉลี่ยต่อสัปดาห์มากที่สุด พบว่า *ด้านดนตรี* ได้แก่ ดนตรีไทย 1.75 ชั่วโมง *ด้านนาฏศิลป์* ได้แก่ นาฏศิลป์ไทย 1.60 ชั่วโมง *ด้านศิลปะ* ได้แก่ วาดรูป 1.55 ชั่วโมง *ด้านกีฬา* ได้แก่ แบดมินตัน 2.45 ชั่วโมง และ*ด้านสหนาการอื่นๆ* ได้แก่ กีฬาและกิจกรรมอื่นๆ 2.29 ชั่วโมง ตามลำดับ

1.3 แบบการเรียนเสริม

แบบการเรียนเสริม ภาพรวมส่วนใหญ่เรียนเป็นกลุ่มใหญ่มากกว่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 51.02 **ด้านวิชาการส่วนใหญ่** เรียนเป็นกลุ่มใหญ่มากกว่า 5 คน ยกเว้นวิชาภาษาอังกฤษ และคอร์สเสริมทักษะทางด้านสติปัญญา ที่เรียนเป็นกลุ่มเล็ก **ด้านสหนาการ** ภาพรวมส่วนมากเรียนเป็นกลุ่มเล็ก น้อยกว่า 5 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า วิชาที่เรียนแบบตัวต่อตัว ได้แก่ ดนตรีสากล เทนนิส และวายน้ำ วิชาที่เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ได้แก่ ขับร้อง วาดรูป งานปั้น ต่อหุ่นยนต์ วิชาที่เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ ได้แก่ นาฏศิลป์สากล นาฏศิลป์ไทย เทควันโด แบดมินตัน ฟุตบอล และกีฬาและกิจกรรมอื่นๆ

สถานที่เรียนเสริม ภาพรวมส่วนใหญ่เรียนเสริมที่สถาบันสอนเสริม คิดเป็นร้อยละ 50.22 **ด้านวิชาการ** ส่วนใหญ่เรียนที่โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.96 ส่วนมากวิชาเรียนเสริมที่โรงเรียน ได้แก่ การบ้านหลังเลิกเรียน ภาษาไทย ภาษาจีน และวิทยาศาสตร์ และส่วนมากวิชาเรียนเสริมที่สถาบันสอนเสริม คือ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ คอร์สเสริมทักษะทางด้านสมอง และคอร์สตีวเพื่อสอบเข้า ป.1 **ด้านสหนาการ** ส่วนใหญ่เรียนที่สถาบันสอนเสริม คิดเป็นร้อยละ 69.36 ส่วนมากวิชาที่เรียน

เสริมที่โรงเรียน ได้แก่ ฟุตบอล และนาฏศิลป์ไทย และวิชาที่เรียนเสริมที่สถาบันสอนเสริม ได้แก่ ดนตรีสากล ขั้วร้อง นาฏศิลป์สากล วาดรูปและงานปั้น ว่ายน้ำ เทควันโด แบดมินตัน และต่อหุ่นยนต์

1.4 ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน โดยภาพรวมพบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน 4,117.56 บาท ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมเฉลี่ยต่อวิชาต่อเดือน 1,616.19 บาท ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมด้านวิชาการเฉลี่ยต่อเดือน 1,608.95 บาท น้อยกว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมด้านสันทนาการเฉลี่ยต่อเดือน 1,625.75 บาท

ด้านวิชาการ วิชาที่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมเฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุด คือ คอร์สตีวเพื่อสอบเข้า ป.1 3,645.15 บาท รองลงมาคือ คอร์สเสริมทักษะทางด้านสมอง 2,686.42 บาท และภาษาอังกฤษ 2,166.82 บาท

ด้านสันทนาการ ด้านที่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมเฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุด คือ ด้านดนตรี 1,995.06 บาท ด้านกิจกรรมสันทนาการอื่นๆ 1,625.75 บาท และด้านศิลปะ 1,526.63 บาท ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา วิชาที่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมมากที่สุด พบว่า **ด้านดนตรี** ได้แก่ ดนตรีสากล 2,031.88 บาท **ด้านนาฏศิลป์** ได้แก่ นาฏศิลป์สากล 1,338.79 บาท **ด้านศิลปะ** ได้แก่ งานปั้น 1,755.46 บาท **ด้านกีฬา** ได้แก่ เทนนิส 2,000 บาท **ด้านกิจกรรมสันทนาการอื่นๆ** ได้แก่ หุ่นยนต์ 2,280 บาท

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เหตุผลในการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมของนักเรียน

2.1 เหตุผลในการเรียนเสริม

เหตุผลการเรียนเสริมของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด พบว่า โดยภาพรวมเหตุผลการเรียนเสริมมีความเป็นจริงในระดับมาก โดยด้านที่มีเหตุผลการเรียนเสริมมีความเป็นจริงในระดับมาก ได้แก่ ด้านสันทนาการและการเสริมทักษะอื่นๆ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน และด้านความเชื่อและค่านิยมของผู้ปกครอง ตามลำดับ ส่วนด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน ด้านการเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อ ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง และด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับเหตุผลสูงที่สุดที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเรียนเสริมในแต่ละด้าน พบว่า ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานพัฒนาบุคลิกภาพ และกล้าแสดงออก มีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะทางสมองและเสริมสร้างสติปัญญา ผู้ปกครองคิดว่าการเรียนเสริมเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ต้องการให้บุตรหลานทบทวนบทเรียนในชั้นเรียนให้เข้าใจมากขึ้น สร้างความคุ้นเคยและความมั่นใจในการสอบเข้า ป.1 ให้กับบุตรหลาน ในส่วนความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองคิดว่าการสอนเสริมสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับบุตรหลาน ได้เชี่ยวชาญกว่าผู้ปกครองจัด

เอง และคิดว่าหลักสูตรที่โรงเรียนสอนไม่สามารถครอบคลุมเนื้อหาที่บุตรหลานจะต้องเรียนรู้ได้ทั้งหมด

2.2 เหตุผลในการไม่เรียนเสริม

เหตุผลการไม่เรียนเสริมของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด พบว่า โดยภาพรวม เหตุผลมีความเป็นจริงในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีเหตุผลการไม่เรียนเสริมมีความเป็นจริงในระดับมาก ได้แก่ ความพร้อมของผู้ปกครอง ส่วนด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน ด้านความเชื่อและค่านิยม ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับเหตุผลสูงที่สุดที่ผู้ปกครองไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมในแต่ละด้าน พบว่า ผู้ปกครองเชื่อว่าถ้านักเรียนไม่สมัครใจจะเรียนเสริมเอง และถ้าศักยภาพของบุตรหลานไม่พอ การเรียนเสริมก็จะไม่เกิดประโยชน์ นักเรียนในระดับปฐมวัยสามารถเรียนรู้ได้จากแหล่งอื่น เช่น อินเทอร์เน็ต สวนสัตว์ และพิพิธภัณฑ์ ผู้ปกครองเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นความต้องการของผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนด้อยกว่าคนอื่น และผู้ปกครองไม่มีเวลาว่างไปรับ-ส่ง หรือดูแลบุตรหลานระหว่างเรียน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการเปรียบเทียบลักษณะการเรียนเสริม จำแนกตามภูมิหลัง

3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้านวิชาที่เรียน จำแนกตามภูมิหลัง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เรียนเสริมกับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัวมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับการศึกษาของมารดา ระดับการศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ประเภทโรงเรียน อายุของมารดา อายุของบิดา ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์ดังนี้

ผู้ปกครองที่ไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม คือกลุ่มผู้ปกครองที่มีภูมิหลัง ได้แก่ ครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า บิดามีอาชีพรับจ้างทั่วไป พนักงานรายวัน และว่างงาน

ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมวิชาการอย่างเดียว คือกลุ่มผู้ปกครองที่มีภูมิหลัง ได้แก่ ครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 20,001 – 60,000 บาท ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา ผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการ อาชีพอิสระ ผู้ปกครองอายุต่ำกว่า 25 ปี ถึง 35 ปี ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปกติ

ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมทั้งวิชาการและสันทนาการ คือกลุ่มผู้ปกครองที่มีภูมิหลัง ได้แก่ ครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป ผู้ปกครองจบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป บิดามีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขายและธุรกิจ

ส่วนตัว และอาชีพอิสระ มารดามีอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน ค่าขายและธุรกิจส่วนตัว ผู้ปกครองมีอายุ 36 ปีขึ้นไป ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมีชื่อเสียง

3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ จำแนกตามภูมิภาค

จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ต่างกันตามประเภทของโรงเรียน อายุบิดาและมารดา ระดับการศึกษาบิดาและมารดา รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว มีรายละเอียดดังนี้

ประเภทโรงเรียน โดยนักเรียนที่เรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียง จะมีค่าเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงเรียนเสริมมากกว่าโรงเรียนปกติ

อายุบิดา บิดาที่มีอายุน้อยกว่าจะส่งบุตรหลานเรียนเสริมคิดเป็นจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อคนต่อสัปดาห์น้อยกว่าบิดาที่มีอายุมากกว่า โดยบิดาที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อคนต่อสัปดาห์ มากที่สุด รองลงมาคือ บิดาที่มีอายุ 36-45 ปี , 26-35 ปี และ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี ตามลำดับ

อายุมารดา มารดาที่มีอายุน้อยกว่าจะส่งบุตรหลานเรียนเสริมคิดเป็นจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อคนต่อสัปดาห์น้อยกว่ามารดาที่มีอายุมากกว่า โดยมารดาที่มีอายุ 36-45 ปี มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ มากที่สุด รองลงมาคือ มารดาที่มีอายุ 45 ปี ขึ้นไป , 26-35 ปี และ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของบิดา บิดาที่จบการศึกษาต่ำกว่าจะส่งบุตรหลานเรียนเสริมคิดเป็นจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อคนต่อสัปดาห์น้อยกว่าบิดาที่มีการศึกษาสูงกว่า โดยบิดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีจำนวนชั่วโมงที่การส่งบุตรหลานเรียนเสริม มากที่สุด รองลงมาคือ บิดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก, ปริญญาตรี และ ต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของมารดา มารดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกจะให้บุตรหลานเรียนเสริมน้อยกว่ามารดาที่จบการศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโท นอกนั้นสามารถสรุปได้ว่ามารดาที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าจะส่งบุตรหลานเรียนเสริมมีจำนวนชั่วโมงเรียนเสริมต่อคนต่อสัปดาห์มากกว่ามารดาที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่า โดยมารดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทส่งบุตรหลานเรียนเสริมเป็นจำนวนชั่วโมงเรียนต่อคนต่อสัปดาห์มากที่สุด รองลงมาคือมารดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาเอก และต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว ภาพรวมครอบครัวที่มีระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัวที่สูงกว่ามีจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อคนต่อสัปดาห์มากกว่า ครอบครัวที่มีระดับรายได้รวมของครอบครัวต่ำกว่า โดยระดับรายได้ 180,0000 ขึ้นไป มีจำนวนชั่วโมงที่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมต่อคนต่อสัปดาห์มากที่สุด รองลงมาคือครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 100,001-140,000 บาท,

60,001-100,000 บาท, 20,001-60,000 บาท, 140,001-180,000 บาท และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท ตามลำดับ

3.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน จำแนกตามภูมิภาค

ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม ต่างกันตามประเภทโรงเรียน อายุบิดา อายุมารดา ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว

ประเภทโรงเรียน โดยนักเรียนที่เรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียง มีค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนมากกว่าโรงเรียนปกติ

อายุบิดา บิดาที่มีอายุน้อยกว่าจะส่งบุตรหลานเรียนเสริมคิดเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม น้อยกว่าบิดาที่มีอายุมากกว่า โดยบิดาที่มีอายุ 36-45 ปี มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม มากที่สุด รองลงมาคือ บิดาที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป , 26-35 ปี และ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี ตามลำดับ

อายุมารดา มารดาที่มีอายุน้อยกว่าจะส่งบุตรหลานเรียนเสริมคิดเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม น้อยกว่ามารดาที่มีอายุมากกว่า โดยมารดาที่มีอายุ 36-45 ปี มีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม มากที่สุด รองลงมาคือ มารดาที่มีอายุ 45 ปี ขึ้นไป , 26-35 ปี และ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของบิดา บิดาที่จบการศึกษาต่ำกว่ามีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนต่อ สัปดาห์น้อยกว่าบิดาที่มีการศึกษาสูงกว่า โดยบิดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีค่าใช้จ่ายในการ เรียนเสริม มากที่สุด รองลงมาคือ บิดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก, ปริญญาตรี และ ต่ำกว่า ปริญญาตรี ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของมารดา มารดาที่จบการศึกษาระดับสูงกว่ามีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อ เดือนมากกว่ามารดาที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่า โดยมารดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทมีค่าเฉลี่ย มากที่สุด รองลงมาคือมารดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว ภาพรวมครอบครัวที่มีระดับรายได้รวมต่อเดือนของ ครอบครัวที่สูงกว่ามีค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนต่อสัปดาห์มากกว่า ครอบครัวที่มีระดับรายได้ รวมของครอบครัวต่ำกว่า โดยระดับรายได้ 180,000 ขึ้นไป มีจำนวนชั่วโมงที่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม ต่อสัปดาห์มากที่สุด รองลงมาคือครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือน 100,001-140,000 บาท, 140,001-180,000 บาท, 60,001-100,000 บาท, 20,001-60,000 บาท, และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม จำแนกตามภูมิภาค

4.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลการเรียนเสริม จำแนกตามภูมิภาค

เหตุผลการเรียนเสริม ทั้ง 7 ด้านพบว่า ด้านสันตนาการ และการเสริมทักษะอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน แต่ระดับการศึกษาของมารดา ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว ประเภทโรงเรียนต่างกัน

ส่งผลต่อเหตุผลการเรียนรู้เสริมด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ด้านการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ด้านความเชื่อและค่านิยม แตกต่างกัน โดยระดับการศึกษาของมารดา พบว่า มารดาที่มีการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่ามีค่าเฉลี่ยมากกว่ามารดาที่มีการศึกษาสูงกว่า ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว พบว่า ระดับรายได้ของครอบครัวที่ต่ำกว่ามีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ระดับรายได้ของครอบครัวที่สูงกว่า และประเภทโรงเรียน พบว่า โรงเรียนปกติมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง

4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลที่ไม่เรียนเสริม จำแนกตามภูมิภาค

เหตุผลที่ไม่เรียนเสริม ทั้ง 4 ด้านพบว่า ระดับการศึกษาของมารดา ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว ต่างกันส่งผลต่อเหตุผลที่ไม่เรียนเสริมด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน ด้านความเชื่อและค่านิยม แตกต่างกัน ส่วนประเภทโรงเรียนแตกต่างกันจะมีผลต่อความเห็นด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง เพียงด้านเดียว ดังนี้

ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของมารดา พบว่า มารดาที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่ามีระดับความคิดเห็นด้านนี้สูงกว่ามารดาที่จบการศึกษาที่สูงกว่า ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว พบว่า ครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือนต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ครอบครัวที่มีรายได้รวมต่อเดือนมากกว่า และ ประเภทโรงเรียน พบว่า โรงเรียนปกติ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า โรงเรียนที่มีชื่อเสียง

ด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน และด้านความเชื่อและค่านิยม พบว่าภูมิภาคด้านการศึกษาของมารดา และระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว ส่งผลต่อทั้ง 3 ด้าน โดย มารดาที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า มารดาที่จบการศึกษาระดับสูงกว่า และครอบครัวที่มีระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัวต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าครอบครัวที่มีระดับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัวสูงกว่า

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม ของผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน

5.1 ผลกระทบจากการเรียนเสริม เชิงปริมาณและคุณภาพของนักเรียน ผู้ปกครองและครู

ผลกระทบจากการเรียนเสริม

ภาพรวมผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริมอยู่ในระดับมาก และผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริม พบว่า ผู้ปกครองคิดว่าบุตรหลานมีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และจากการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า การเรียนเสริมทำให้นักเรียนรักในการเรียน มีความใฝ่รู้ และเมื่อพิจารณาประเภทโรงเรียนพบว่า ผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริมของนักเรียนโรงเรียนปกติมากกว่านักเรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียง โดยการเรียนเสริมทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติได้ดีขึ้น เพราะนักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนเป็นอย่างดี เรียนรู้ได้เร็วขึ้น

ผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริม จากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ผู้ปกครองคิดว่าบุตรหลานเป็นผู้รับความรู้มากกว่าแสวงหาความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และแตกต่างจากการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า การเรียนเสริมทำให้นักเรียนเหนื่อยล้า งบประมาณไม่อยากเรียนเสริม เมื่อพิจารณาประเภทโรงเรียนพบว่าผลกระทบเชิงลบของนักเรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมากกว่านักเรียนโรงเรียนปกติ และผลกระทบเชิงลบที่มีต่อครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมากกว่าครูในโรงเรียนปกติ โดยผลกระทบเชิงลบที่มากที่สุดของครู คือ ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนยากขึ้น เพราะนักเรียนมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน

5.2 ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม ของนักเรียนและผู้ปกครอง

ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริมอยู่ในระดับ มาก และผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริมอยู่ในระดับน้อย แตกต่างกับการวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่าการไม่เรียนเสริมมีผลกระทบเชิงลบมากกว่าเชิงบวก

ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริม จากการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า ผู้ปกครองคิดว่าการที่นักเรียนไม่ได้เรียนเสริม ทำให้นักเรียนมีเวลาได้เล่นสนุกสนานตามวัย มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่า นักเรียนที่ไม่ได้เรียนเสริมมีพัฒนาการตามวัย ไม่เครียดหรือเหนื่อยล้าจากการเรียนเสริม เมื่อพิจารณาจากผลกระทบเชิงบวก แยกตามประเภทโรงเรียนพบว่า นักเรียนและผู้ปกครองที่มาจากโรงเรียนปกติมากกว่านักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียง

ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริม จากการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า ผู้ปกครองคิดว่านักเรียนไม่รู้แนวข้อสอบในการสอบเข้า ป.1 มากที่สุด แตกต่างกับงานวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่าการไม่เรียนเสริมทำให้นักเรียนมีพัฒนาการการเรียนตามเพื่อนไม่ทัน เมื่อพิจารณาจากประเภทโรงเรียนพบว่า ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริมของนักเรียนและผู้ปกครองที่มาจากโรงเรียนปกติมากกว่านักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนที่มีชื่อเสียง

5.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความคิดเห็น แนวทางการเรียนเสริมที่เหมาะสมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียนต่อการเรียนเสริม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเรียนเสริมเป็นการที่โรงเรียนช่วยแบ่งเบาภาระพ่อแม่ที่ไม่สามารถมารับบุตรหลานได้ทันเวลาเลิกเรียน ช่วยลดภาระการดูแลเรื่องการบ้านให้บุตรหลาน
2. ผู้ปกครองมีความรู้มากขึ้นจึงต้องการส่งเสริมบุตรหลานให้เรียนเสริมเพื่อเพิ่มพูนความรู้
3. การเรียนเสริมเพื่อสอบเข้า ป.1 เป็นเรื่องทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อมาตรฐานและคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียนที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อสอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง และเกิดเป็นธุรกิจการสอนเสริมเพื่อสอบเข้า ป.1 เพื่อมาตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง
4. มีความแตกต่างกันระหว่างเนื้อหาที่ใช้สอบเข้า ป.1 กับเนื้อหาที่นักเรียนได้เรียนในชั้นอนุบาล
5. ผู้ปกครองอีกกลุ่มที่ไม่ได้ส่งให้ลูกเรียนเสริมเนื่องจากความไม่พร้อมของตัวผู้ปกครองทั้งด้านความรู้ ทุนทรัพย์ และเวลา ซึ่งถ้าผู้ปกครองกลุ่มนี้มีโอกาสที่ดีขึ้นก็พร้อมจะส่งบุตรหลานให้เรียนเสริม

5.4 แนวทางการเรียนเสริมที่เหมาะสมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

1. ผู้ปกครองควรมีการวางแผนการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ให้เรียบร้อยก่อนเลือกโรงเรียนอนุบาลให้บุตรหลานเรียน เพื่อให้แนวทางการเรียนการสอนสอดคล้องกัน นักเรียนจะไม่ต้องเรียนเสริมเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อในระดับประถมศึกษาปีที่ 1
2. กรณีที่ผู้ปกครองต้องการส่งบุตรหลานเรียนเสริม วิชาที่ควรส่งเสริมให้มีการเรียนเสริมนั้นควรจะเน้นด้านการคิดวิเคราะห์ หรือด้านสันตนาการ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ มากกว่าด้านวิชาการ เพื่อช่วยพัฒนาสมาธิ สติปัญญาและร่างกายของเด็ก โดยผู้ปกครองควรส่งเสริมตามความชอบ ความถนัด และพัฒนาการของนักเรียน ทั้งนี้ควรมีการประเมินความพร้อมและพัฒนาการบุตรหลานก่อนว่าสมควรเรียนเสริมในชั้นเรียนนั้นๆ หรือไม่ และสุดท้ายผู้ปกครองจะต้องประเมินด้วยว่าบุตรหลานของตนมีความสุขมากน้อยเพียงใดจากการเรียนเสริม เพื่อป้องกันปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหลังจากการเรียนเสริม และทำให้การเรียนเสริมมีประสิทธิผลมากขึ้น
3. สิ่งสำคัญในการดูแลบุตรหลานในช่วงปฐมวัยคือ ผู้ปกครองต้องเอาใจใส่บุตรหลาน นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนประกอบกัน

จรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ควรจะสอนในชั้นเรียนปกติให้เต็มที่ ส่วนการสอนเสริมของครูที่สอนในชั้นเรียนปกตินั้นไม่ได้เป็นความผิดต่อจรรยาบรรณ ถ้าครูผู้สอนทำเช่นนั้น

ไม่ได้ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน หรือเอาข้อสอบไปบอกนักเรียน หรือใช้ทรัพยากรของโรงเรียนในการสอนเสริม ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนก็ควรมีการกวดขันดูแลให้ครูประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย ในกรุงเทพมหานคร พบว่าอภิปรายได้ 5 ประเด็น คือ 1) ลักษณะการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย 2) เหตุผลในการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย 3) ลักษณะการเรียนเสริม และเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนจำแนกตามภูมิภาค 4) ผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริม 5) แนวทางการเรียนเสริมที่เหมาะสมของนักเรียนปฐมวัย และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

1. ลักษณะการเรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย

ลักษณะการเรียนเสริม โดยการอภิปรายจะกล่าวถึง 4 ด้าน คือ วิชาที่เรียนเสริม จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ แบบการเรียนเสริม ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน ดังนี้

วิชาที่เรียนเสริม ส่วนใหญ่ นักเรียนในระดับปฐมวัยจะเรียนวิชาที่เป็นด้านวิชาการและสนทนากันควบคู่กัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามวัยที่แตกต่างกัน (อัญชลี ภูประเสริฐ, 2556) โดยในช่วงปฐมวัย นักเรียนต้องการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหลากหลายรูปแบบมากกว่าเรียนด้านวิชาการเพียงด้านเดียว และการเรียนนั้นต้องสอดแทรกความสนุกสนาน (fun) เข้าไปด้วย ซึ่งแตกต่างกับระดับชั้นเรียนอื่นที่เน้นด้านวิชาการ (สาลินี คันธวะ, 2550) และ (รินทรา แก้วประดิษฐ์, 2555)

ด้านวิชาการที่นักเรียนปฐมวัยส่วนใหญ่เรียนเสริม เป็นการเรียนเสริมที่โรงเรียนหลังเลิกเรียน เนื่องจากผู้ปกครองไม่สามารถมารับบุตรหลานได้ทันเวลาเลิกเรียน ซึ่งเนื้อหาที่เรียนเสริมจะเป็นการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับงานของไทยพับลิกา (2556) ที่ผู้ปกครองต้องการเสริมด้านคำนวณและด้านภาษา ให้กับนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะช่วงปฐมวัยเป็นช่วงที่มีพัฒนาการด้านสมองสูงที่สุด (พรธรรมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2549) ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว นอกจากนี้มีการเรียนเสริมวิชาอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การเรียนเสริมภาษาไทย ภาษาจีน วิทยาศาสตร์ การเรียนเพื่อเสริมพัฒนาการของนักเรียน เช่น การเรียนวาดรูป ระบายสี เล่านิทาน ทั้งนี้เนื้อหาที่สอนเสริมขึ้นอยู่กับนโยบายการจัดการเรียนการสอนเสริมของแต่ละโรงเรียน ส่วนวิชาการด้านอื่นที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเรียนเสริม คือ การเรียนเสริมเพื่อสอบเข้า ป.1 และคอร์สเสริมทักษะทางสติปัญญา สอดคล้องกับงานของพิชัย สมส่งสวัสดิ์ (2552) การเรียนลักษณะดังกล่าวเป็นการเรียนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียง หรือโรงเรียนสาธิต

ด้านสันตนาการ นักเรียนในระดับปฐมวัย มีการเรียนเสริมด้านสันตนาการ โดยมีการเรียนเสริมใน 3 วิชาหลักคือ กีฬา ดนตรี และศิลปะ สอดคล้องกับรินทรา แก้วประดิษฐ์ (2555) ที่พบว่า นักเรียนในระดับก่อนมัธยมศึกษาจะมีการเรียนเสริมด้านสันตนาการควบคู่กับด้านวิชาการ ทั้งนี้สาเหตุที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเรียนเสริมด้านกีฬาโดยเฉพาะว่ายน้ำ อาจเป็นเพราะกระแสความนิยมของผู้ปกครองส่งบุตรหลานเรียนเสริมว่ายน้ำมากขึ้นตั้งแต่ระดับปฐมวัย ซึ่งกระแสนี้มีมาตั้งแต่ปี 1990 (Langendorfer, 1990) และส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะความกังวลใจเกี่ยวกับการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็ก ซึ่งพบว่าประชากรส่วนใหญ่ที่เสียชีวิตจากการจมน้ำจะเป็นเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2558) ด้านการเรียนดนตรี พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งบุตรหลานเรียนดนตรีสากล อาจเป็นเพราะต้องการให้นักเรียนมีความสุขสนาน เพราะการเรียนดนตรีมีจังหวะและทำนองที่นักเรียนชื่นชอบ อีกทั้งการเรียนดนตรีทำให้นักเรียนมีทักษะในการสื่อสารดีขึ้น (Hoskins, 1988) ทำให้เซลล์สมองเชื่อมต่อกัน ส่งผลให้นักเรียนคิดเป็นภาพ (spatial – temporal reasoning) เพิ่มมากขึ้นหรือเก่งคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มากขึ้นในอนาคต (Rauscher et al., 1997) ส่วนการเรียนวิชาศิลปะนั้น ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเรียนเสริมวิชานี้ อาจเป็นเพราะต้องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน และเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนในห้องเรียน (Cohen & Gainer, 1995)

จำนวนชั่วโมงที่เรียนต่อสัปดาห์ นักเรียนปฐมวัยมีความแตกต่างกับนักเรียนในระดับชั้นที่สูงกว่า (เสาวลักษณ์ มawangค์, 2544; สุพจน์ ภิญญโภภัสสร, 2545) โดยนักเรียนในระดับปฐมวัยเรียนเสริมจำนวนชั่วโมงเรียนเสริมน้อยกว่าระดับชั้นอื่น โดยเฉพาะนักเรียนปฐมวัยเรียนเสริมสัปดาห์ละ 6.57 ชั่วโมง ซึ่งเมื่อรวมกับชั่วโมงเรียนในชั้นเรียนปกติพบว่า จำนวนชั่วโมงที่นักเรียนที่เรียนต่อสัปดาห์มีค่าเฉลี่ยสูงเกินกว่าเกณฑ์ที่ยูเนสโกกำหนดไว้ว่านักเรียนควรเรียน 800 ชั่วโมงต่อปี หรือ 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (Benavot & Amadio, 2004)

แบบการเรียนเสริม พบว่ามีความหลากหลายทั้งการเรียนแบบตัวต่อตัว เรียนเป็นกลุ่มเล็ก และเรียนเป็นกลุ่มใหญ่มากกว่า 5 คน สอดคล้องกับ Pallegedera (2011) Byun (2011) และ Bray and Lykins (2012) ที่พบว่าในต่างประเทศมีแบบการเรียนเสริมที่หลากหลายรูปแบบ โดยการเรียนด้านวิชาการของนักเรียนปฐมวัยส่วนใหญ่เป็นการเรียนแบบกลุ่มใหญ่มากกว่า 5 คน อาจเป็นเพราะการเรียนในชั้นปฐมวัยเป็นการเรียนที่เน้นการทำกิจกรรมกลุ่ม จึงจำเป็นต้องมีนักเรียนจำนวนมากพอสมควรเพื่อจัดเป็นกลุ่มในการทำกิจกรรมได้ ทั้งนี้ขนาดกลุ่มที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนปฐมวัยอยู่ที่ครู 1 คนต่อนักเรียนไม่เกิน 12 คน (National Association for the Education of Young Children, 2008) และสถานที่การจัดการเรียนเสริม ภาพรวมส่วนใหญ่เรียนที่สถาบันสอนเสริม ส่วนการเรียนด้านวิชาการพบว่านักเรียนส่วนใหญ่เรียนเสริมที่โรงเรียน สอดคล้องกับงานของ Dawson (2009) ที่พบว่าการเรียนเสริมจัดขึ้นที่โรงเรียน แต่เหตุผลที่จัดการสอนเสริมด้านวิชาการที่โรงเรียนใน

กรุงเทพมหานครแตกต่างกับงานของ Dawson (2009) และ Benveniste et al. (2008) ที่ทำการศึกษาในกัมพูชาและลาว ที่พบว่าสาเหตุที่ครูสอนเสริมที่โรงเรียนเป็นเพราะครูในประเทศดังกล่าวมีรายได้ต่ำมาก แตกต่างกับเหตุผลการจัดการเรียนการสอนเสริมในกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่า การสอนเสริมในชั้นปฐมวัยที่โรงเรียน เป็นการจัดสอนเสริมเพื่อแก้ปัญหาให้กลุ่มผู้ปกครองที่ไม่สามารถมารับบุตรหลานได้ทันเวลาหลังเลิกเรียน

ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน โดยภาพรวมพบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือนเฉลี่ย เท่ากับ 4,117.56 บาท ซึ่งพบว่าสูงกว่าไทยพับลิกา (2556) ที่เคยทำการวิเคราะห์ค่าเรียนเสริมของนักเรียนระดับอนุบาลอยู่ที่ 6,000 บาทต่อเทอม เฉลี่ยแล้ว 1,500 บาทต่อเดือน และเมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมระดับปฐมวัยกับระดับชั้นอื่น พบว่ามีค่าใช้จ่ายสูงกว่าระดับชั้นอื่น (รินทรา แก้วประดิษฐ์, 2555; สาลินี คันธวะ , 2550) และมีแนวโน้มค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมสูงขึ้นกว่าอดีต เมื่อเทียบกับงานของเสาวลักษณ์ มาวงศ์ (2544) ทั้งนี้สาเหตุอาจเป็นเพราะผู้ปกครองมีความรู้และรายได้เพิ่มมากขึ้นกว่าในอดีต และมีความต้องการปูพื้นฐานการเรียนตั้งแต่เด็กเพื่อเป็นหลักประกันอนาคตที่ดีให้กับนักเรียน ดังนั้นผู้ปกครองที่มีทุนทรัพย์เพียงพอก็มักนิยมส่งบุตรหลานเรียนเสริมสอดคล้องงานกับ Nath (2011)

2. เหตุผลในการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริมของนักเรียนปฐมวัย

เหตุผลในการเรียนเสริมในระดับปฐมวัย แตกต่างกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น โดยการเรียนเสริมในระดับปฐมวัย เป็นการเรียนเสริมที่มุ่งเน้นด้านสนทนา การ และพัฒนาทักษะอื่นๆ นอกเหนือจากด้านวิชาการ สอดคล้องกับแนวคิดของการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนผ่านการเล่น มุ่งเน้นทั้งด้านวิชาการและสนทนาการควบคู่กัน (กระทรวงศึกษา, 2547) แต่การเรียนเสริมของนักเรียนที่ระดับชั้นสูงกว่าปฐมวัยจะเน้นด้านวิชาการเพราะต้องการนำไปใช้พัฒนาการเรียนในชั้นเรียน และใช้สอบเข้าศึกษาต่อ (คงศักดิ์ ชาติทองและคณะ, 2542 ; เสาวลักษณ์ มาวงศ์, 2544 ; สายหยุด ผาคำ, 2546 ; สาลินี คันธวะ, 2550)

เหตุผลในการไม่เรียนเสริมในระดับปฐมวัย ส่วนใหญ่ไม่เรียนเสริมเพราะผู้ปกครองมีความพร้อมในการสอนบุตรหลานด้วยตนเองสอดคล้องกับงานของ คงศักดิ์ ชาติทองและคณะ (2542) ที่ทำการศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่นพบว่าเหตุผลที่ไม่เรียนเสริมเพราะผู้ปกครองสามารถสอนบุตรหลานเองได้ รวมทั้งนักเรียนเองก็สามารถเรียนในห้องเรียนได้อย่างเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานของสวนดุสิตโพล (2547) รองลงมาคือเหตุผลที่ผู้ปกครองคิดว่าการเรียนเสริมไม่เหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียนปฐมวัย เป็นเพียงค่านิยมของสังคมเท่านั้น และเหตุผลสุดท้ายคือ เหตุผลด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง จากงานวิจัยพบว่าเป็นเหตุผลอันดับสุดท้ายที่ไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมแตกต่างกับงานของสุพจน์ ภิญโญภัสสร (2545) ที่ศึกษากับกลุ่ม

ตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า ความไม่พร้อมของผู้ปกครองด้านทุนทรัพย์ เป็นปัจจัยอันดับที่สำคัญที่สุด ที่ทำให้นักเรียนไม่ได้เรียนเสริม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัยมีทุนทรัพย์ เวลา และความรู้เพียงพอสามารถสอนบุตรหลานเองได้ และไม่ต้องการส่งบุตรหลานเรียนเสริมเองไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องทุนทรัพย์ เวลา หรือความรู้

3. การเปรียบเทียบลักษณะของการเรียนเสริม และเหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมของนักเรียนจำแนกตามภูมิหลัง

ลักษณะการเรียนเสริม

วิชาที่เรียนเสริม วิชาที่เรียนเสริมกับภูมิหลัง พบความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เรียนเสริมกับรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว อายุผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองที่รายได้สูงกว่าจะส่งบุตรหลานเรียนเสริมทั้งด้านวิชาการและสนทนาการ ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 60,000 บาท จะส่งบุตรหลานเรียนเสริมด้านวิชาการด้านเดียว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อครอบครัวมีระดับรายได้สูงขึ้นก็มักจะมีการใช้จ่ายด้านสนทนาการมากขึ้นตามไปด้วย สอดคล้องกับ A.T. Kearney (2012)และอาจเป็นเพราะพ่อแม่ที่มีการศึกษาสูงกว่ามักจะแสวงหาทางเลือกต่างๆ ให้บุตรมากกว่าพ่อแม่ที่มีการศึกษาดำกว่า ดังนั้นทำให้วิชาที่เรียนเสริมของบุตรหลานมีความแตกต่างกัน อาชีพของผู้ปกครองก็มีผลต่อการเลือกวิชาที่เรียนเสริม สอดคล้องกับ ศรศมน เชิดชูสีมา (2549) โดยอาชีพที่มีรายได้น้อยกว่าจะไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริมหรือเรียนเสริมด้านวิชาการอย่างเดียว ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงในการเรียนเสริมเมื่อเทียบกับรายได้ และกลุ่มอาชีพที่มีรายได้น้อยถ้าให้บุตรหลานเรียนเสริมก็นิยมส่งบุตรหลานเรียนด้านวิชาการ เพราะต้องการเน้นให้นักเรียนเรียนเก่ง เพื่อต้องการยกระดับฐานะทางสังคมในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมตามหลักคำสอนของขงจื้อ (มธุรส ศรีนวิรัตน์, 2014) ที่ว่า บุคคลที่ต้องการความก้าวหน้าในชีวิตต้องหมั่นศึกษาหาความรู้

จำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมต่อเดือน พบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริม กับประเภทโรงเรียน อายุบิดาและมารดา ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา และรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว โดยพบว่า โรงเรียนที่มีชื่อเสียงมีการเรียนเสริมสูงกว่าโรงเรียนปกติ สอดคล้องกับงานสุพจน์ ภิญโญภัสสร (2545)

อายุ และรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัวมีผลต่อการเรียนเสริมโดยบิดา มารดาที่มีอายุมากและครอบครัวมีรายได้รวมต่อเดือนสูง มีจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์และค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมมากกว่าบิดา มารดาที่มีอายุน้อย และครอบครัวที่มีรายได้ต่อเดือนน้อย

ระดับการศึกษาของบิดาและมารดามีผลต่อค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมของนักเรียน โดยบิดา-มารดาที่มีการศึกษาสูงกว่าเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมมากกว่าบิดา-มารดาที่มีระดับการศึกษาน้อย

ซึ่งเห็นได้ว่าอายุของผู้ปกครอง และสถานะทางสังคมทั้งด้านการศึกษา รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมและจำนวนชั่วโมงที่เรียนเสริมต่อสัปดาห์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะยิ่งอายุ และสถานะทางสังคมสูงขึ้นยิ่งต้องการแสวงหาโอกาสให้บุตรหลานได้รับการศึกษาทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพที่ดีกว่า สอดคล้องกับงานของ Kohli et al. (2011) ที่พบว่า การเติบโตของรายได้ของประชากรในประเทศจีนและอินเดีย ทำให้คนชนชั้นกลางของประเทศมีรายได้มากขึ้นและจะส่งให้บุตรหลานมีการเรียนเสริมมากขึ้นตามไปด้วย และงานของ Byun (2011) พบว่าครอบครัวที่มีรายได้สูงขึ้นไปจะมีสัดส่วนรายจ่ายเพื่อการเรียนเสริมต่อรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัวมากยิ่งขึ้น และยิ่งผู้ปกครองมีอายุมากขึ้นก็ยิ่งมีรายได้อีกมากขึ้น ทำให้สามารถใช้จ่ายเพื่อการเรียนเสริมของบุตรหลานได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

เหตุผลของการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริม

เหตุผลของการเรียนเสริม พบว่า ระดับการศึกษาของแม่ รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว และประเภทโรงเรียนที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นในการเรียนเสริมด้านสันตนาการ และการเสริมทักษะอื่นๆ แสดงว่าผู้ปกครองทุกคนเห็นว่าด้านสันตนาการ และการเสริมทักษะอื่นๆ นั้นมีความสำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียนปฐมวัย ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงกว่าด้านอื่นๆ สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาปฐมวัย (กระทรวงศึกษา, 2547) ที่ต้องการให้นักเรียนได้แสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และรักการออกกำลังกาย เป็นเป้าหมายหนึ่งที่สำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย

ส่วนระดับความคิดเห็นในด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ด้านการพัฒนาการเรียนในห้องเรียน ด้านปัญหาหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการเตรียมตัวเข้าสอบศึกษาต่อ ด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครอง และด้านความเชื่อและค่านิยม พบว่าระดับการศึกษาของมารดาที่ต่ำกว่า มีระดับความคิดเห็นที่สนับสนุนให้บุตรหลานเรียนเสริมมากกว่าระดับการศึกษาของมารดาที่สูงกว่า อาจเป็นเพราะความไม่พร้อมในด้านความรู้ในการสอนและดูแลบุตรหลานเรื่องการเรียน และเล็งเห็นถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของที่เรียนเสริมดีกว่าตนเองสอน และส่วนหนึ่งเป็นเพราะมารดาที่มีการศึกษาน้อยต้องทำงานในสถานประกอบการที่เวลาไม่เอื้ออำนวยให้กลับมาสอนบุตรหลานได้ทันในตอนเย็นหรือในวันหยุด (สำนักข่าวอิศรา, 2558)

ระดับรายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า มีระดับความคิดเห็นที่สนับสนุนให้บุตรหลานเรียนเสริมมากกว่าครอบครัวที่มีรายได้สูงกว่า อาจเป็นเพราะค่านิยมที่เชื่อว่าถ้านักเรียนเรียนเก่งจะมีโอกาสที่ดีในอนาคต ทำให้ครอบครัวที่มีรายได้น้อยพยายามผลักดันให้บุตรหลานเรียนเสริมเพื่อให้ได้รับการศึกษาที่นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน (Dang, 2008; Kuan, 2011)

ผู้ปกครองโรงเรียนปกติ มีระดับความคิดเห็นที่สนับสนุนให้บุตรหลานเรียนเสริมมากกว่าผู้ปกครองโรงเรียนที่มีชื่อเสียง เนื่องจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง มีความพร้อมมากกว่าในการจัดการเรียน

การสอน และมีกิจกรรมกีฬา ดนตรี ศิลปะในชั้นเรียนปกติที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน และผู้ปกครอง สอดคล้องกับ Nath (2011) ที่พบว่าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมีการปรับหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองโรงเรียนที่มีชื่อเสียงจึงมีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ปกครองโรงเรียนปกติ

เหตุผลของการไม่เรียนเสริม พบว่า ระดับการศึกษาของแม่ รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว และประเภทโรงเรียนที่ต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นด้านความไม่พร้อมของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน โดยประเภทโรงเรียนปกติ ระดับการศึกษาของแม่และระดับรายได้รวมของครอบครัวที่ต่ำกว่า มีระดับความคิดเห็นที่สนับสนุนให้บุตรหลานไม่เรียนเสริมมากกว่าระดับการศึกษาของแม่ที่สูงกว่า สอดคล้องกับสุพจน์ ภิญญภัตสร (2545) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความไม่พร้อมทั้งทางด้านทุนทรัพย์ ความรู้ และเวลา ส่วนด้านความพร้อมของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียน และด้านความเชื่อและค่านิยม พบว่า มารดาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า และครอบครัวที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า จะส่งไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม มากกว่ามารดาที่มีระดับศึกษาน้อย และครอบครัวที่มีรายได้ต่อเดือนน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมารดาที่มีการศึกษาสูง และครอบครัวที่มีรายได้มาก ผู้ปกครองได้มีการศึกษาหาความรู้เรื่องพัฒนาการนักเรียนและเล็งเห็นช่วงวัยนี้ไม่เหมาะสมจะให้เรียนเสริม แต่ควรให้เล่นสนุกตามวัย และได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ผ่านประสบการณ์จริงมากกว่า การเรียนในห้องเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) และมีความเชื่อว่าครูที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนในวัยนี้ คือพ่อแม่ (Kathy Sylva et al., 2010) ทำให้ผู้ปกครองกลุ่มนี้จะนิยมให้บุตรหลานทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตนเองจัดขึ้นเอง หรือพาไปเรียนนอกสถานที่เช่น พิพิธภัณฑสถานสัตว์ โดยให้ตัวผู้ปกครองเองเป็นครูผู้สอน ทำให้ครอบครัวได้ใช้เวลาว่างร่วมกัน และนักเรียนเองก็ได้รับความรู้ไปพร้อมๆ กันด้วย

4) ผลกระทบด้านต่างๆ ของการเรียนเสริม และไม่เรียนเสริม

ผลกระทบจากการเรียนเสริม พบว่า มีผลกระทบเชิงบวกมากกว่าผลกระทบเชิงลบ (เสาวลักษณ์ มawangค์, 2544; และประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล, 2554) โดยผลกระทบเชิงบวกที่มากที่สุด คือ การเรียนเสริมทำให้บุตรหลานมีความมั่นใจมากขึ้น สอดคล้องกับงานของศรศมน เติตชูสีมา (2549) และเมื่อพิจารณาผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริมพบว่านักเรียนและผู้ปกครองที่มาจากโรงเรียนปกติได้รับผลกระทบเชิงบวกมากกว่านักเรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมีการเรียนในชั้นเรียนที่เพียงพอแล้วกับความต้องการ แต่พอเรียนเสริมเพิ่มขึ้นไปเรื่อยๆ จะยิ่งทำให้เวลาที่นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้จากแหล่งอื่น หรือทำให้เวลาพักผ่อนลดลง ส่งผลให้ประโยชน์โดยรวมที่ได้รับจากการเรียนเสริมลดน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ Byun (2011, อ้างถึงใน Bray and Lykin 2012) ที่พบว่านักเรียนที่มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้รับผลกระทบเชิงบวกจากการเรียนเสริมเพียงเล็กน้อย ผลกระทบด้านลบที่มากที่สุดพบว่าการเรียน

เสริมจะสร้างให้บุตรหลานเป็นผู้รับความรู้มากกว่าแสวงหาความรู้ ซึ่งไม่ตรงกับเป้าหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของไทย พ.ศ 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ และผลกระทบเชิงลบจากการเรียนเสริมที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การเรียนเสริมทำให้นักเรียนเหนื่อยล้า งบประมาณไม่ยอมเรียนเสริม ซึ่งทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนไม่เป็นไปตามแนวความคิดการพัฒนาเด็กที่ว่า เด็กจะพัฒนาการได้ดีเมื่อได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนพอใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547)

ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม พบว่า ผลกระทบเชิงบวกจากการไม่เรียนเสริมมากกว่าผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริม โดยผลกระทบเชิงบวกสูงที่สุดจากการไม่เรียนเสริม พบว่า บุตรหลานได้เล่นสนุกสนานตามวัย ซึ่งการเล่นของเด็กจะช่วงส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ได้แก้ไขปัญหา พัฒนาร่างกาย อารมณ์และสติปัญญาไปควบคู่กัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) ผลกระทบเชิงลบจากการไม่เรียนเสริมสูงที่สุด พบว่า บุตรหลานไม่รู้แนวข้อสอบในการสอบเข้า ป.1

ผลกระทบจากการเรียนเสริมที่มีต่อครูและโรงเรียน แนวทางการเรียนเสริมที่เหมาะสมของนักเรียนปฐมวัย และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

การจัดการสอนเสริมของโรงเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองปัญหาด้านเวลาของผู้ปกครองที่ไม่สามารถรับบุตรหลานได้ตามเวลาเลิกเรียน ส่วนผลกระทบที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนพบว่า มีทั้งผลกระทบเชิงบวกคือ การเรียนเสริมทำให้จัดการเรียนการสอนง่ายขึ้นเพราะนักเรียนเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดีเรียนรู้ได้เร็ว สอดคล้องกับงานของ Mei (2004) ที่พบว่า การเรียนเสริมลดภาระในการตรวจการบ้านนักเรียน และทำให้ครูผู้สอนสอนได้ตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ และผลกระทบเชิงลบคือ การเรียนเสริมทำให้พื้นฐานความรู้ของนักเรียนในห้องแตกต่างกัน ทำให้เกิดความยากในการจัดการเรียนการสอน (Bray and Lykins, 2012) แต่ครูส่วนใหญ่สามารถจัดการปัญหานี้ได้ด้วยวิธีถามคำถามกระตุ้นให้นักเรียนที่เรียนไม่ทันได้คิดตามและสามารถติดตามเนื้อหาที่กำลังเรียนอยู่ได้ หรือวิธีการสอนซ่อมเสริมในเวลาพักกลางวัน หรือตอนเย็นกับนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนในห้องเรียน

5) แนวทางการเรียนเสริมที่เหมาะสมของนักเรียนปฐมวัย และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

การเรียนในชั้นเรียนปฐมวัยนั้น ผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อนักเรียนมากที่สุด (Kathy Sylva et al., 2010) โดยผู้ปกครองควรมีการวางแผนการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษาปีที่ 1ให้สอดคล้องกับโรงเรียนอนุบาลที่กำลังศึกษาอยู่เพื่อลดการเรียนเสริมที่เกินความจำเป็น ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้เรียนเสริมตามความชอบ ความถนัด และพัฒนาการของนักเรียน และวิชาที่ควรส่งเสริมให้มีการเรียนเสริมนั้นควรจะเน้นด้านการคิดวิเคราะห์ หรือด้านสันตนาการ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ ควบคู่กับด้านวิชาการ (กระทรวงศึกษา, 2547) ควรมีการประเมินความพร้อมและพัฒนาการ

บุตรหลานก่อนว่าสมควรเรียนเสริมในชั้นเรียนนั้นๆ จะต้องประเมินด้วยว่าบุตรหลานของตนมีความสุขมากน้อยเพียงใดจากการเรียนเสริม

จรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูผู้สอน ควรจะสอนในชั้นเรียนปกติให้เต็มที่ การสอนเสริมไม่ได้เป็นความผิดต่อจรรยาบรรณ ถ้าครูผู้สอนไม่ได้ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน หรือเอาข้อสอบไปบอกนักเรียน (Vu et al., 2011) หรือใช้ทรัพยากรของโรงเรียนในการสอนเสริม ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนก็ควรมีการควบคุมดูแลให้ครูประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมด้วย

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อจำกัดในเรื่องการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

6.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมากกว่าโรงเรียนปกติ จึงอาจมีผลทำให้ผลการวิจัยไม่ครอบคลุมประชากรได้อย่างครบถ้วน

6.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างครูที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากครูที่สมัครใจให้ข้อมูลซึ่งส่วนใหญ่มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง และจำนวนที่สัมภาษณ์มีจำนวนน้อย จึงอาจมีผลทำให้ผลการวิจัยไม่ครอบคลุมประชากรได้อย่างครบถ้วน

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิเคราะห์ลักษณะการเรียนเสริมและเหตุผล และผลกระทบจากการเรียนเสริมและไม่เรียนเสริมเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเรื่องการเรียนเสริมให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ดังนี้

1. ด้านผู้ปกครอง

1.1 นักเรียนปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีได้จะต้องได้รับความรัก ความอบอุ่น และการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครองมากกว่าช่วงวัยอื่น ดังนั้น นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนแล้วผู้ปกครองควรมีบทบาทที่สำคัญในการเป็น “ครู” ที่บ้านให้ลูกเพิ่มเติมจากการเรียนที่โรงเรียน โดยการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การปลูกต้นไม้ เล่นกีฬา พาไปพิพิธภัณฑ์ ร่วมกับลูก มีการชวนพูดคุยซักถามกระตุ้นการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทำให้นักเรียนเข้าใจ สามารถนำไปคิดวิเคราะห์ต่อยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวได้ดีมากยิ่งขึ้น

1.2 ผู้ปกครองควรมีการวางแผนการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ให้สอดคล้องกับโรงเรียนอนุบาลที่กำลังศึกษาอยู่เพื่อลดการเรียนเสริมที่เกินความจำเป็น การเรียนเสริมที่เหมาะสมกับนักเรียนปฐมวัย ควรให้บุตรหลานเรียนด้านการคิดวิเคราะห์ หรือด้านสันตนาการ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ ควบคู่กับด้านวิชาการ โดยผู้ปกครองควรพิจารณาตามความชอบและความถนัดของบุตรหลาน และมีการประเมินบุตรหลานก่อนเรียนว่ามีพัฒนาการเหมาะสมกับวิชาที่เลือกเรียนเสริมหรือไม่ และ

หลังจากเรียนเสริมจะต้องมีการประเมินบุตรหลานว่ามีความสุขจากการเรียนเสริมมากน้อยเพียงใด โดยไม่เอามาตรฐานหรือความต้องการของตนเป็นตัวชี้วัด

2. ด้านครูและโรงเรียน

2.1 โรงเรียนควรจัดให้มีกิจกรรมสอนเสริมในลักษณะที่สร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียน ไม่ควรเน้นด้านวิชาการมากเกินไป แต่ควรเน้นด้านสันตนาการ และการพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการเล่น มากกว่า สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้เรียนเสริม โรงเรียนควรจัดให้มีพื้นที่ให้นักเรียนปฐมวัยรอผู้ปกครองมารับกลับบ้านโดยเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยและมีครูเวรคอยดูแล

2.2 โรงเรียนควรมีการประเมินความต้องการส่งบุตรหลานเรียนเสริมของผู้ปกครองว่ามีแนวโน้มความต้องการในด้านใด ถ้าความต้องการเรียนเสริมด้านนั้นเหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียนก็ควรนำมาพิจารณาเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ

2.3 โรงเรียนควรจัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีพัฒนาการที่ช้ากว่านักเรียนในชั้นเรียน

2.4 ครูผู้สอนควรมีการพูดคุย สื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับพ่อแม่ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาบุตรหลานให้กับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การพัฒนาผู้เรียนนั้นมีความต่อเนื่องทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน

2.5 ครูควรมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่นักเรียนทุกคนทั้งที่เรียนเสริมและไม่ได้เรียนเสริม กับตนเองอย่างเสมอภาค ไม่นำข้อสอบไปเผยแพร่ให้นักเรียนที่เรียนเสริมกับตัวเองรู้

2.6 โรงเรียนควรมีการปฐมนิเทศ และมีประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ความรู้กับผู้ปกครองในด้านวิชาการ และด้านพัฒนาการเด็กในด้านต่างๆ ในส่วนโรงเรียนที่มีชื่อเสียงโรงเรียนควรเชิญนักจิตวิทยา นักพัฒนาการเด็ก หรือแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่มีชื่อเสียง มาให้ความรู้เรื่องการดูแลบุตรหลาน เพราะบุคคลเหล่านี้สามารถชี้นำความคิดเห็นและพฤติกรรมของผู้ปกครองได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แนวทางใหม่ ที่ทำให้นักเรียนมีความสุขและมีความสนใจการเรียนในชั้นเรียนมากขึ้น

2. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยเพื่อหาวิธีสร้างเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนในระดับปฐมวัยในด้านวิชาการและด้านอื่นๆ ซึ่งจะเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ของผู้ปกครองร่วมกัน

3. การวิจัยครั้งต่อไปควรวิเคราะห์ลักษณะการเรียนเสริม และเหตุผลการเรียนเสริมในส่วนบุคคลที่มีความแตกต่างกันของบริบทด้วย เพื่อให้ได้ข้อสารสนเทศที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

4. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการเรียนเสริมของทุกระดับชั้น เพื่อให้ได้ข้อสารสนเทศที่สามารถครอบคลุมการเรียนเสริมในระดับประเทศได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2558). สถานการณ์จมน้ำของเด็กไทย ปี 2557. บทความทางระบาดวิทยา, 46(10).
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2542). เภณธ์อ้างอิง น้ำหนัก ส่วนสูง และเครื่องชี้วัดภาวะโภชนาการของประชาชนไทย อายุ 1 วัน- 19 ปี. Retrieved 18 กรกฎาคม, 2558, from <http://nutrition.anamai.moph.go.th/temp/main/view.php?group=5&id=448>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กวดวิชาผุดเป็นดอกเห็ดปีมเงิน 8 พันล้าน. (2557, 20 สิงหาคม). 12.
- ก้องเกียรติ บุญเสริม. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มพหุกับการวิเคราะห์ซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน. สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิษฐา ชุมเพ็ญ. (2545). วัฒนธรรมชนชั้นกลางกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในเขตเมือง. สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คงศักดิ์ ธาตุทองและคณะ. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนและไม่เรียนพิเศษของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. โครงการนักวิจัยหน้าใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ซีดีเตอร์เป็นปัญหาทั่วโลก. (2555, 21 พฤศจิกายน). คม ชัด ลึก, 10.
- ดวงใจ จิตรน้อม. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสถาบันกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมปลายในกรุงเทพมหานคร. สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทวิช บุญแสง. (2554). โรงเรียนกวดวิชา: รูปแบบการจัดการบนฐานของวัฒนธรรมความต้องการด้านการศึกษาของสังคมในเขตกรุงเทพมหานคร. สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิพวรรณ สุนทรเทพวรากล. (2547). ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ใช้บริการในการเลือกโรงเรียนกวดวิชา. บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ไทยพับลิก้า. (2556). เมื่อคุณภาพการศึกษาใช้ “คะแนนชี้วัด” ผู้ปกครองพุ่มปีละกว่าหมื่นล้านให้เด็กกวดวิชาเพื่อ “ดีถูก”. Retrieved 12 มีนาคม, 2558, from <http://thaipublica.org/2013/09/quality-of-thai-education>

- บัวหลวง ไชยศรี. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนกวดวิชากับสถานภาพส่วนบุคคลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล. (2554). การศึกษาสภาพและผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2549). ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชัย สมส่งสวัสดิ์. (2552). ธุรกิจโรงเรียนกวดวิชายังมีแนวโน้มเติบโต. สารวิจัยธุรกิจธนาคารกรุงเทพ 13(14).
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2545). การกวดวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้ำครุสภา.
- มธุรส ศรีนวรรตน์. (2014). ศาสนาขงจื้อ. from <http://www.crs.mahidol.ac.th/thai/confucius00.htm>
- มรกต ศรีแสงนาม. (2555). ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งลูกหลานเข้าศึกษาวิชาคณิตศาสตร์แบบค่อมองในโรงเรียนกวดวิชาของประเทศไทย. สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มานะ ตริยาภิวัดน์. (2542). โรงเรียนกวดวิชา ปริญญา คือ "การเอาชนะ". สานปฏิรูป (เมษายน 2542), 10-14.
- รินทรา แก้วประดิษฐ์. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนกวดวิชาของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี. สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วชิรวิทย์ ยางไชย. (2554). การวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของอาชีพกวดวิชาตามทัศนะของนักเรียน: การวิจัยแบบผสมวิธี. สาขาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณตร พลภาณุมาศ. (2541). การศึกษาค่าใช้จ่ายและประสิทธิผลการเรียนกวดวิชาเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐ. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรศมน เติตชูสีมา. (2549). การศึกษาทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของผู้ปกครองที่มีต่อการสนับสนุนให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกวดวิชา. จิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิวะพร ภูพันธ์. (2554). การศึกษาและทดสอบปัจจัยเชิงสาเหตุของการใช้ประโยชน์งานวิจัยของ
อาจารย์มหาวิทยาลัย การวิจัยผสมวิธี. สาขาวิชาวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนเพื่อพลเมือง. (2556). พ่อแม่ทุ่มครึ่งแสนให้ลูก 'กวดวิชา' ชี้หวังพึ่งคุณภาพ
ในโรงเรียนยาก เด็กมั่งใจทำให้คะแนนสอบดีขึ้น. from
<http://www.tcijthai.com/TCIJ/view.php?ids=2042>
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2558). โรงเรียนกวดวิชาปี'58 แข่งขันรุนแรงขึ้น... คาดจำนวนนักเรียนไม่ลดลง.
from [www.kasikornresearch.com/th/KEconanalysis/Pages/viewsummary.aspx?
docid=33786](http://www.kasikornresearch.com/th/KEconanalysis/Pages/viewsummary.aspx?docid=33786)
- สวนดุสิตโพล. (2547). ผลสำรวจความจำเป็นหรือไม่ในการเรียนกวดวิชา. Retrieved 15 เมษายน,
2558, from <http://www.gotoknow.org/posts/55546>
- สายหยุด ผาคำ. (2546). การตัดสินใจเลือกสถานที่เรียนพิเศษเอกชนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปี
ที่ 4-6 ในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สาลินี คันธวะ. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน
ปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักข่าวอิศรา. (2558). สสำรวจพบครอบครัวไทยไม่มีเวลาอ่านหนังสือให้ลูกฟัง อังนิทานติดบ้านมีไม่
ถึง 2 เล่ม. Retrieved 30 กรกฎาคม 2558 [http://www.isranews.org/thaireform-
other-news/item/40219-child_40219.html](http://www.isranews.org/thaireform-other-news/item/40219-child_40219.html)
- สำนักคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2557). ฐานข้อมูลสถิติโรงเรียนเอกชน.
<http://www.opev.go.th/sthiti-rongreiyin>
- สิริภัทร ชื่นคำ. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนในสังคมไทย: ศึกษากรณีมุมมองทางด้าน
มานุษยวิทยา การศึกษาต่อการเรียนกวดวิชา. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะ
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพร แซ่ตั้ง. (2555). สาคิต พีเวอร์. Retrieved 2 พฤษภาคม 2558, from นิตยสารผู้จัดการ
<http://info.gotomanager.com/news/details.aspx?id=93879>
- สุพัฒน์ สุขมลสันต์. (2530). เรียนกวดวิชาแล้วได้อะไร. วารสารการศึกษาแห่งชาติ, 21(2 มกราคม),
3-4.
- เสาวลักษณ์ มวางค์. (2544). การเรียนพิเศษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอนุบาล
เชียงใหม่. สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภิชัย พันธเสน. (2530). กวดวิชา:เหตุและผลที่จะเกิดขึ้น. วารสารการศึกษาแห่งชาติ, 21(2
มกราคม), 5-6.

อรรถัย สุกข์พันธ์. (2553). การวิเคราะห์โครงสร้างตลาดของโรงเรียนกวดวิชาในเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อัญชลี ภูประเสริฐ. (2556, 8 มีนาคม). จาก Child Centered และ Fun Find Focus สู่ ... IPC, คม ชัด ลึก, 10.

อีชา หอมหวน. (2556). การวิเคราะห์ผลกระทบของการเรียนพิเศษต่อมูลค่าเพิ่มและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อุดมเดช ชาแก้ว. (2547). ทศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนกวดวิชา SBC. สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาษาอังกฤษ

A.T. Kearney. (2012). Consumer Wealth and Spending: The \$12 Trillion Opportunity Retrieved 15 July 2015 https://www.atkearney.com/paper/-/asset_publisher/dVxv4Hz2h8bS/content/consumer-wealth-and-spending-the-12-trillion-opportunity/10192

Aslam, Monazza, & Atherton, Paul. (2012). The 'shadow' education sector in India and Pakistan: The determinants, benefits and equity effects of private tutoring. *Education Support Programme Working Paper Series*, 38.

Bagdasarova, Nina, & Ivanov, Alexander. (2009). Private tutoring in Kyrgyzstan. *Private supplementary tutoring in Central Asia: new opportunities and burdens*, 103-124.

Barro, Robert J., & Lee, Jong-Wha. (2010). *A New Data Set of Educational Attainments in the World, 1950–2010*. Cambridge, MA: National Bureau of Economic Research.

Benavot, Aaron, & Amadio, Massimo. (2004). A global study of intended instructional time and official school curricula, 1980–2000. *Background paper commissioned by the International Bureau of Education for the UNESCO-EFA Global Monitoring Report (2005): The Quality Imperative*. Geneva: IBE.

Bray, M, & Bunly, Seng. (2005). Balancing the books: Household financing of basic education in Cambodia.

- Bray, Mark. (1999). *The Shadow Education System: Private Tutoring and Its Implications for Planners. Fundamentals of Educational Planning Series, Number 61*: ERIC.
- Bray, Mark, & Lykins, Chad. (2012). Shadow Education Private Supplementary Tutoring and Its Implications for Policy Makers in Asia.
- Brehm, William C, & Silova, Iveta. (2014). Hidden privatization of public education in Cambodia: Equity implications of private tutoring. *Journal for educational research online*, 6(1), 94-116.
- Caritas, Community and Higher Education Service. (2010). Private Supplementary Tutoring of Secondary Students: Investigation Report.
- Cheo, Roland, & Quah, Euston. (2005). Mothers, maids and tutors: An empirical evaluation of their effect on children's academic grades in Singapore. *Education Economics*, 13(3), 269-285.
- Clark, Vicki L Plano, & Creswell, John W. (2011). *Designing and conducting mixed methods research*: Thousand Oaks, CA: Sage.
- Cohen, Elaine Pear, & Gainer, Ruth Straus. (1995). *Art: Another language for learning*: ERIC.
- Dang, Hai-Anh. (2007). The determinants and impact of private tutoring classes in Vietnam. *Economics of Education Review*, 26(6), 683-698.
- Dang, Hai-Anh. (2008). Private tutoring in Vietnam: An investigation of its causes and impacts with policy implications. *PRIVATE TUTORING IN VIETNAM: AN INVESTIGATION OF ITS CAUSES AND IMPACTS WITH POLICY IMPLICATIONS*, VDM Verlag, Dr. Mueller Publishing House.
- Dang, Hai-Anh. (2013). *Private tutoring in Vietnam: a review of current issues and its major correlates*: World Bank.
- Dang, Hai-Anh, & Rogers, Halsey. (2009). *The decision to invest in child quality over quantity: Has declining fertility increased household investment in education in Vietnam?* Paper presented at the Annual Meeting of the Population Association of America, Princeton.
- Dawson, Walter. (2011). Supplementary education in Cambodia. *IAS Newsletter*, 18-19.

- De Castro, B, & De Guzman, Allan B. (2010). Push and pull factors affecting Filipino students' shadow education (SE) participation. *KEDI Journal of Educational Policy*, 7(1), 43-66.
- Finnish National Board of Education. (2010). *National Core Curriculum for Pre-primary Education 2010*. Finland.
- Ghosh, PP, & Rana, Kumar. (2011). Status of Elementary Education in Bihar: Kolkata: Pratichi (India) Trust, and Patna: Asian Development Research Institute. Available on-line: http://pratichi.org/sites/default/files/Status_of_Elementary_Education_in_Bihar.pdf.
- Hamid, M Obaidul, Sussex, Roland, & Khan, Asaduzzaman. (2009). Private tutoring in English for secondary school students in Bangladesh. *Tesol Quarterly*, 43(2), 281-308.
- Hoskins, Carla. (1988). Use of music to increase verbal response and improve expressive language abilities of preschool language delayed children. *Journal of Music Therapy*, 25(2), 73-84.
- Japan, Ministry of Education and Training. (2008). Report on the Situation of Academic Learning Activities of Children. Tokyo.
- Kang, Changhui. (2009). Does money matter? The effect of private education expenditures on academic performance in the Republic of Korea. *Emerging Evidence on Vouchers and Faith-Based Providers in Education*, 151.
- Kara, Orhan. (2010). Comparing two approaches to the rate of return to investment in education. *Education Economics*, 18(2), 153-165.
- Kathy Sylva, Edward Melhuish, Pam Sammons, Iram Siraj-Blatchford, Brenda Taggart, Katalin Toth, . . . Welcomme, and Wesley. (2010). *Effective Pre-school, Primary and Secondary Education 3-14 Project (EPPSE 3-14) Final Report from the Key Stage 3 Phase: Influences on Students' Development From age 11 - 14*. UK.
- Kim, Ji-Ha, & Park, Daekwon. (2010). The determinants of demand for private tutoring in South Korea. *Asia Pacific Education Review*, 11(3), 411-421.

- Kim, Misook. (2007). *School choice and private supplementary education in South Korea*. Paper presented at the IIEP Policy Forum on Confronting the shadow education system: what government policies for what private tutoring.
- Kim, Sunwoong, & Lee, Ju-Ho. (2010). Private tutoring and demand for education in South Korea. *Economic development and cultural change*, 58(2), 259-296.
- Kohli, Harinder S., Ashok Sharma, & Sood, Anil. (2011). *Asia 2050: Realizing the Asian Century*. New Delhi: SAGE.
- Kuan, Ping-Yin. (2011). Effects of cram schooling on mathematics performance: Evidence from junior high students in Taiwan. *Comparative education review*, 55(3), 342-368.
- Kwok, Percy. (2004). Examination-oriented knowledge and value transformation in East Asian cram schools. *Asia Pacific Education Review*, 5(1), 64-75.
- Langendorfer, Stephen J. (1990). Contemporary trends in infant/preschool aquatics—Into the 1990s and beyond. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 61(5), 36-39.
- Liu, Jeng. (2012). Does cram schooling matter? Who goes to cram schools? Evidence from Taiwan. *International Journal of Educational Development*, 32(1), 46-52.
- Matiashvili, Anna, & Kutateladze, Nino. (2006). *Georgia*, in Silova, Iveta, dien, Virginija and Bray, Mark (Eds.), *Education in a Hidden Marketplace: Monitoring of Private Tutoring*. New York: Open Society Institute.
- Mei, HUANG Hsin. (2004). Effects of cram schools on children's mathematics learning. *How Chinese learn mathematics: Perspectives from insiders*, 1, 282.
- Ministry of Education Republic of Singapore. (2012). *Nurturing early learners: A Curriculum Framework for Kindergartens in Singapore*. Singapore: The new print pte ltd.
- Nath, Samir Ranjan. (2008). Private supplementary tutoring among primary students in Bangladesh. *Educational Studies*, 34(1), 55-72.
- Nath, Samir Ranjan. (2011). *Shadow education in Bangladesh*. Paper presented at the Presentation at a seminar organized by UNESCO in conjunction with the National Academy of Educational Management (NAEM), Dhaka.

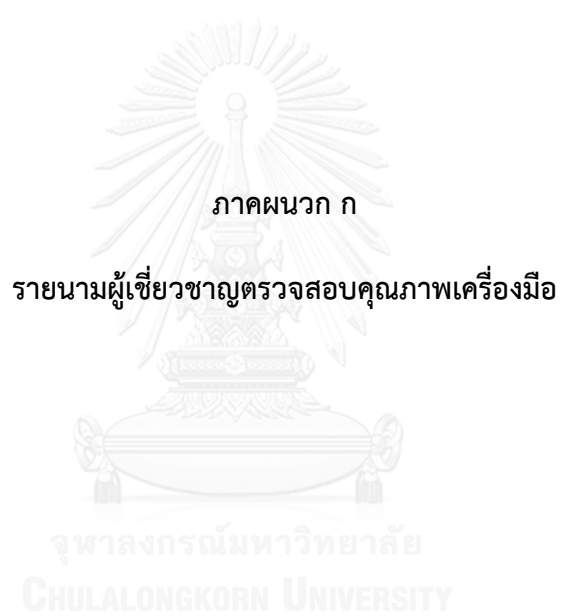
- National Association for the Education of Young Children. (2008). Teachers-Child Ratios within Group Size. Retrieved 16 July, 2015, from <http://dphhs.mt.gov/Portals/85/hcsd/documents/ChildCare/STARS/Kits/3to4centerteachertochildratiochart.pdf>
- Nazeer, Abdulla. (2006). *Teaching Economics at Secondary School Level in the Maldives: A Cooperative Learning Model*. University of Waikato. Retrieved from <http://researchcommons.waikato.ac.nz/bitstream/10289/2540/1/thesis.pdf>
- NEESE. (2011). *THE CHALLENGE OF SHADOW EDUCATION: Private tutoring and its implications for policy makers in the European Union*: The European Commission's Directorate-General for Education and Culture.
- Ngai, Angela, & Cheung, Sharon. (2010). Students' participation in private tuition. *Youth Poll Series*(188).
- OECD. (2011). *Economic Surveys: Japan 2011*. Paris: Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD).
- OECD. (2013). OECD Economic Surveys JAPAN. Retrieved 14 April 2015 <http://www.oecd.org/eco/surveys/Overview%20Japan%202013%20English.pdf>
- Pallegedara, Asankha. (2011). Demand for private tuition classes under the free education policy. Evidence based on Sri Lanka.
- Pratham. (2011). Annual Status of Education Report 2010. from http://www.pratham.org/aser08/ASER_2010_Report.pdf
- Rauscher, Frances H, Shaw, Gordon L, Levine, Linda J, Wright, Eric L, Dennis, Wendy R, & Newcomb, Robert L. (1997). Music training causes long-term enhancement of preschool children's spatial-temporal reasoning. *Neurological research*, 19(1), 2-8.
- Sen, Amartya. (2009). "Introduction: Primary Schooling in West Bengal," in Rana, Kumar (Coordinator), *The Pratiche Education Report II: Primary Education in West Bengal – Changes and Challenges*. from http://pratichi.org/sites/default/files/Pratiche_Education-Report_II.pdf
- Son, Hyun H. (2010). Human capital development. *Asian Development Bank Economics Working Paper Series*, 225.

- Suraweera, AV. (2011). Dr. Kannangara's free education proposals in relation to the subsequent expansion of the tuition industry: Dr. CWW Kannangara Memorial Lecture.
- Tan, Peck Leong. (2011). *The economic impacts of migrant maids in Malaysia*. University of Waikato.
- Vora, Nikhil , & Dewan, Shweta. (2009). *Indian Education Sector: Long Way from Graduation!*. Mumbai: IDFC-SSK Securities Ltd.
- Vu, XNH, Ngo, MT, Ta, MT, & Nguyen, MT. (2011). Forms and effects of corruption on the education sector in Vietnam. *Hanoi: Towards Transparency (TT) and Transparency International (TI)*.
- Waleed, PD. (2009). "MoE Comes Down Hard on Private Tuitions". *Brunei Times*, 14.
- Wong, K. Y., Kaur, B., & Koay, P. L. (2007). Singapore and Brunei Darussalam: Internationalisation and Globalisation Through Practices and a Bilateral Mathematics Study *Internationalisation and Globalisation in Mathematics and Science Education*. (pp. 441-463): Springer.
- Zhang, Yu. (2011). *THE DETERMINANTS OF NATIONAL COLLEGE ENTRANCE EXAM PERFORMANCE*. Columbia University.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. อาจารย์ดร.ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ
สาขาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รักตวรรณ ศิริภาพร
สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
3. อาจารย์ ดร. พรชูลี ลังกา
ครูฝ่ายวิชาการ (อนุบาล) โรงเรียนสาธิตลอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
4. อาจารย์อุทัย ธารมรรค
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สาขาการศึกษาปริญญาตรี โรงเรียนอนุบาลราชบุรี
5. อาจารย์ ดร. วนิตา สาระติ
สาขาวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

No.....

แบบสอบถามการเรียนเสริมของนักเรียนระดับปฐมวัย

เรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบประเภทและเหตุผลของการเรียนเสริมของนักเรียนระดับปฐมวัย(ช่วงอนุบาล1-3) ทั้งที่เคยผ่านการเรียนเสริมและไม่เคยเรียนเสริม ซึ่งแบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความจริง โดยคำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ และขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ณัฐธิดา คำริห์

นิสิตสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการเรียนเสริมของนักเรียนระดับปฐมวัย (เฉพาะผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนเสริม)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลนักเรียนที่ไม่ได้เรียนเสริมระดับปฐมวัย (เฉพาะผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ได้เรียนเสริม)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
--

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของบุตรหลาน และข้อมูลของท่านผู้ปกครองตามความเป็นจริง

ข้อมูลบุตรหลาน

1. เพศ 1) เพศชาย 2) เพศหญิง
2. เป็นบุตรคนที่..... จากจำนวนบุตรทั้งหมด คน
3. ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ 1) พ่อแม่ 2) พ่อแม่และญาติ
 3) ปู่ ย่า ตา ยาย 4) ญาติ 5) อื่นๆ
4. ผู้ที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของบุตรหลาน
 1) พ่อแม่ 2) พ่อแม่และญาติ
 3) ปู่ ย่า ตา ยาย 4) ญาติ 5) อื่นๆ
5. ผลการเรียนในระดับปฐมวัย (อ.1- อ.3) อยู่ในเกณฑ์
 1) ดีมาก 2) ปานกลาง
 3) พอใช้

ข้อมูลผู้ปกครอง

6. บิดา อายุ.....ปี
7. มารดา อายุปี
8. สถานภาพการสมรส 1) สมรสอยู่ร่วมกัน 2) สมรสแยกกันอยู่
 3) หย่าร้าง 4) บิดา/มารดา เสียชีวิต
9. ภูมิลำเนาเดิม 1) กรุงเทพมหานคร 2) ภาคกลาง
 3) ภาคตะวันออก 4) ภาคเหนือ
 5) ภาคใต้ 6) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
10. ระดับการศึกษาของบิดา
 1) มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า 2) มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.
 3) อนุปริญญา หรือ ปวส. 4) ปริญญาตรี
 5) ปริญญาโท 6) ปริญญาเอก
11. ระดับการศึกษาของมารดา
 1) มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า 2) มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.
 3) อนุปริญญา หรือ ปวส. 4) ปริญญาตรี
 5) ปริญญาโท 6) ปริญญาเอก

3

12. อาชีพของบิดา

☐ 1) ข้าราชการ	☐ 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ 3) พนักงานบริษัทเอกชน	☐ 4) พนักงานรายวัน
☐ 5) รับจ้างทั่วไป	☐ 6) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
☐ 7) อาชีพอิสระ เช่น สถาปนิก แพทย์	☐ 8) เกษตรกร
☐ 9) พ่อบ้าน/แม่บ้าน	☐ 10)ว่างงาน/ไม่มีงานทำ
☐ 11) อื่นๆ	

13.อาชีพของมารดา

☐ 1) ข้าราชการ	☐ 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ 3) พนักงานบริษัทเอกชน	☐ 4) พนักงานรายวัน
☐ 5) รับจ้างทั่วไป	☐ 6) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
☐ 7) อาชีพอิสระ เช่น สถาปนิก แพทย์	☐ 8) เกษตรกร
☐ 9) พ่อบ้าน/แม่บ้าน	☐ 10)ว่างงาน/ไม่มีงานทำ
☐ 11) อื่นๆ	

14. รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน

☐ 1) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท	☐ 2) 20,001-60,000 บาท
☐ 3) 60,001-100,000 บาท	☐ 4) 100,001-140,000 บาท
☐ 5) 140,001-180,000 บาท	☐ 6) 180,001บาทขึ้นไป

15. นักเรียนเรียนเสริมหรือไม่ (การเรียนเสริม หมายถึงการเรียนนอกเหนือที่เรียนในชั้นเรียน ทั้งด้านวิชาการ เช่น คณิต ภาษาอังกฤษ การบ้านหลังเลิกเรียน และ/หรือ ด้านสันทนาการ เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ ศิลปะ กีฬา เป็นต้น)

- เรียนเสริม ตอบเฉพาะข้อมูลส่วนที่ 2 (หน้า 4-11)
- ไม่เรียนเสริม ตอบเฉพาะข้อมูลส่วนที่ 3 (หน้า 9-11)

กรณีท่านสะดวกให้ข้อมูลเพิ่มเติม ชื่อผู้ปกครอง

วันและเวลาที่สะดวกให้ติดต่อ.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการเรียนรู้เสริมของนักเรียนระดับปฐมวัย (เฉพาะผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนเสริม)
--

2.1 ลักษณะการเรียนรู้เสริมของนักเรียน

วิชาที่เรียน	ค่าเรียน (บาท)	จ่ายค่าเรียนเป็น	เรียนครั้งละ	วันที่เรียน	ลักษณะการเรียนการสอน	สถานที่เรียน
1. วิชาการ						
☐ 1.1 การบ้านหลังเลิกเรียน บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
☐ 1.2 คณิตศาสตร์ บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
☐ 1.3 ภาษาไทย บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
☐ 1.4 ภาษาอังกฤษ บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
☐ 1.5 คอร์สเสริมทักษะ ทางด้านสติปัญญา บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
☐ 1.6 คอร์สตีวเพื่อสอบเข้า ป.1 บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
2. ดนตรี						
☐ 2.1 ดนตรีสากล บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
☐ 2.2 ดนตรีไทย บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม

วิชาที่เรียน	ค่าเรียน (บาท)	จ่ายค่าเรียนเป็น	เรียนครั้งละ	วันที่เรียน	ลักษณะการ เรียนการสอน	สถานที่เรียน
☐ 2.3 ชั้บร้อง บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ... ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
3. นาฏศิลป์						
☐ 3.1 นาฏศิลป์ บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ... ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
☐ 3.2 นาฏศิลป์ บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ... ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
4. ศิลปะ						
☐ 4.1 วาดรูป บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ... ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
☐ 4.2 งานปั้น บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ... ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
5. กีฬา						
☐ 5.1 วายน้ำ บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ... ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
☐ 5.2 เทควันโด บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ... ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
☐ 5.3 แบดมินตัน บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ... ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พุธ ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1.บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม

วิชาที่เรียน	ค่าเรียน (บาท)	จ่ายค่าเรียนเป็น	เรียนครั้งละ	วันที่เรียน	ลักษณะการ เรียนการสอน	สถานที่เรียน
6. อื่นๆ โปรดระบุ						
☐ 6.1 บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พง. ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1. บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
☐ 6.2 บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พง. ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1. บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม
☐ 6.3 บาท	☐ 1...ครั้งต่อคอร์ส ☐ 2. ต่อเดือน ☐ 3. ต่อเทอม	☐ 1ชม. ☐ 1.5ชม. ☐ 2ชม. ☐ 2.5ชม. ☐ 3ชม. ☐ ชม.	☐ จ. ☐ อ. ☐ พ. ☐ พง. ☐ ศ. ☐ ส. ☐ อา	☐ 1.ตัวต่อตัว ☐ 2.กลุ่มเล็ก ☐ 3.กลุ่มใหญ่ (มากกว่า 5 คน)	☐ 1. บ้าน ☐ 2. โรงเรียน ☐ 3. สถาบัน สอนเสริม

2.2 เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม

ขอให้ท่านพิจารณาเหตุผลที่กำหนดให้ว่าข้อความตรงกับความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด

ข้อ	เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ท่านคิดว่าท่านให้บุตรหลานของท่านเรียนเสริมในระดับปฐมวัย เพราะ					
1.	ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะทางสมอง และเสริมสร้างสติปัญญา					
2.	ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมด้านทักษะทางคณิตศาสตร์					
3.	ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมด้านทักษะทางภาษา					
4.	ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียนในชั้นเรียนปฐมวัย					
5.	ต้องการให้บุตรหลานเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียนในชั้น ป.1					
6.	ต้องการให้บุตรหลานทบทวนบทเรียนในชั้นเรียนให้เข้าใจมากขึ้น					
7.	ต้องการให้บุตรหลานมีพัฒนาการดีขึ้น					
8.	บุตรหลานมีพัฒนาการไม่เป็นไปตามเกณฑ์					
9.	ต้องการให้บุตรหลานมีพัฒนาการทันเพื่อนหรือเรียนรู้เร็วขึ้น					
10.	บุตรหลานเรียนที่โรงเรียนไม่เข้าใจ					
11.	หลักสูตรที่โรงเรียนสอนเร่งรัดเกินไป					
12.	หลักสูตรที่โรงเรียนสอนไม่สามารถครอบคลุมเนื้อหาที่บุตรหลานจะต้องเรียนรู้ทั้งหมด					
13.	ขนาดห้องเรียนปกติใหญ่เกินไปทำให้ครูดูแลไม่ทั่วถึง					

ข้อ	เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14.	ต้องการให้บุตรหลานมีความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากในห้องเรียน					
15.	ต้องการให้บุตรหลานมีกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ได้รู้จักเพื่อนใหม่					
16.	ต้องการให้บุตรหลานพัฒนาบุคลิกภาพ และกล้าแสดงออก					
17.	ต้องการให้บุตรหลานผ่อนคลายความเครียด					
18.	ต้องการส่งเสริมให้บุตรหลานมีพัฒนาการด้านการเรียนดีขึ้นจากการเรียนเสริมด้านกิจกรรมสันทนาการ					
19.	ต้องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของบุตรหลาน					
20.	ต้องการให้บุตรหลานมีสมาธิในการเรียนรู้มากขึ้น					
21.	ต้องการเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกายให้กับบุตรหลาน และมีสุขภาพแข็งแรง					
22.	ต้องการให้บุตรหลานนำความสามารถอื่นๆ นอกเหนือจากด้านวิชาการไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
23.	ต้องการให้บุตรหลานสอบเข้า ป.1					
24.	ท่านไม่ทราบแนวทางในการเตรียมตัวบุตรหลานสอบเข้า ป.1					
25.	เนื้อหาการสอนที่โรงเรียนไม่สอดคล้องกับการสอบเข้า ป.1					
26.	ต้องการสร้างความคุ้นเคยและความมั่นใจในการสอบเข้า ป.1 ให้กับบุตรหลาน					
27.	ต้องการเพิ่มเติมเทคนิคในการสอบเข้า ป.1 ให้กับบุตรหลาน					
28.	ท่านติดภารกิจการทำงานไม่สามารถสอนหรือดูแลบุตรหลานในช่วงหลังเลิกเรียนได้					
29.	ท่านไม่สามารถสอนบุตรหลานได้ เนื่องจากการเรียนในปัจจุบันแตกต่างกับที่ตนเองเคยเรียน					
30.	ลวดลายของท่านในการดูแลเรื่องบ้านของบุตรหลาน					
31.	ท่านมีปัญหาในการสอนบุตรหลานเอง เพราะบุตรหลานไม่ค่อยเชื่อฟัง แต่บุตรหลานยอมทำตามที่คุณครูสอนมากกว่า					
32.	ท่านคิดว่าการสอนเสริมสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับบุตรหลาน ได้เชี่ยวชาญกว่าท่านจัดเอง					
33.	ท่านคิดว่าการสอนเสริมมีหลักสูตร บุคลากร และสื่อการเรียนการสอนที่พร้อมกว่าที่โรงเรียน					
34.	ต้องการให้บุตรหลานมีความสามารถพิเศษสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต					
35.	ท่านต้องการส่งเสริมตามความถนัดของบุตรหลาน					
36.	ท่านคิดว่าการเรียนเสริมเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
37.	ท่านคิดว่าปัจจุบันการเรียนเสริมเป็นเรื่องปกติ ที่นักเรียนในวัยเดียวกันก็เรียนเสริม					
38.	ท่านคิดว่าการเรียนเสริมเพิ่มโอกาสในการเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้					

8

ข้อ	เหตุผลที่นักเรียนเรียนเสริม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
39.	ท่านคิดว่าบุตรหลานจะประสบความสำเร็จในอนาคตได้ ถ้ามีผลการเรียนดี					
40.	ท่านคิดว่าบุตรหลานควรมีความสามารถพิเศษอื่นนอกเหนือจากด้านวิชาการ					
41.	ท่านคิดว่าสังคมสมัยนี้มีการแข่งขันสูง ดังนั้นต้องเตรียมความพร้อมตั้งแต่เด็ก					
42.	ท่านคิดว่าเมื่อเปรียบเทียบกับตัวเองแล้ว ถ้าบุตรหลานได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง ก็น่าจะมีโอกาสในอนาคตมากกว่าตนเอง					

เหตุผลอื่นๆ ที่ผู้ปกครองส่งให้บุตรหลานเรียนเสริม (โปรดระบุ)

2.3 ผลกระทบหลังจากเรียนเสริม

ขอให้ท่านพิจารณาผลกระทบจากการเรียนเสริมที่กำหนดให้ว่าข้อความตรงกับความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด

ข้อ	ผลกระทบจากการเรียนเสริม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ท่านคิดว่า การเรียนเสริมส่งผลกระทบต่อบุตรหลานท่านอย่างไร					
1.	บุตรหลานมีพัฒนาการทางร่างกายและสติปัญญาดีขึ้น					
2.	บุตรหลานมีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น					
3.	บุตรหลานตั้งใจเรียนในห้องเรียนมากขึ้น					
4.	บุตรหลานมีทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ดีขึ้น					
5.	บุตรหลานมีทักษะทางด้านภาษาดีขึ้น					
6.	บุตรหลานสามารถทำการบ้าน หรืองานที่ได้รับมอบหมายจากที่โรงเรียนเสร็จด้วยตนเอง					
7.	บุตรหลานรู้แนวข้อสอบก่อนเข้าสอบจริง					
8.	บุตรหลานได้เรียนรู้การเข้าสังคม					
9.	บุตรหลานมีบุคลิกภาพดีขึ้น กล้าแสดงออก					
10.	บุตรหลานมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น					
11.	บุตรหลานมีสมาธิในการเรียนมากขึ้น					

ข้อ	ผลกระทบจากการเรียนเสริม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12.	บุตรหลานมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง					
13.	บุตรหลานสามารถนำความรู้จากที่เรียนเสริมมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้					
14.	คุณภาพชีวิตของบุตรหลานและครอบครัวแย่ลง					
15.	บุตรหลานไม่มีเวลาพักผ่อน					
16.	บุตรหลานไม่มีเวลาออกกำลังกาย					
17.	บุตรหลานงอแงไม่ยอมไปเรียนเสริม					
18.	บุตรหลานมีความเครียดมากขึ้น					
19.	บุตรหลานแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมหลังจากเรียนเสริม					
20.	บุตรหลานรู้สึกอ่อนล้า ขาดความสนใจเรียนในห้องเรียน					
21.	บุตรหลานไม่มีพัฒนาการชีวิตตามวัย					
22.	บุตรหลานมีนิสัยเห็นแก่ตัว ขอบการแข่งขัน					
23.	บุตรหลานเป็นผู้รับความรู้มากกว่าแสวงหาความรู้					

ผลกระทบอื่นๆ จากการเรียนเสริม (โปรดระบุ)

ขอขอบพระคุณ ในการสละเวลาตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ส่วนที่ 3 ข้อมูลนักเรียนที่ไม่ได้เรียนเสริมระดับปฐมวัย (เฉพาะผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ได้เรียนเสริม)

3.1 เหตุผลที่นักเรียนไม่เรียนเสริม

ขอให้ท่านพิจารณาเหตุผลที่กำหนดให้ว่าสอดคล้องกับความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด

ข้อ	เหตุผลที่นักเรียนไม่เรียนเสริม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ท่านคิดว่าท่านไม่ให้บุตรหลานของท่านเรียนเสริมในระดับปฐมวัยเพราะ					
1.	ท่านไม่มีความรู้ว่าจะส่งบุตรหลานเรียนเสริมแบบใดจึงจะเหมาะสม					
2.	ท่านมีทุนทรัพย์ไม่เพียงพอให้บุตรหลานเรียนเสริม					
3.	ท่านไม่มีเวลาว่างไปรับ/ส่ง หรือดูแลบุตรหลานระหว่างเรียนเสริม					
4.	สถานที่เรียนเสริมไกล เดินทางไม่สะดวก					
5.	บุตรหลานเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในโรงเรียนเป็นอย่างดีแล้ว					

ข้อ	เหตุผลที่นักเรียนไม่เรียนเสริม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.	ท่านสามารถทบทวนและสอนเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่โรงเรียนสอนได้เอง / จัดกิจกรรมเส้นทางการให้บุตรหลานได้เอง					
7.	บุตรหลานสามารถศึกษาหาความรู้ได้จากแหล่งอื่น เช่น อินเทอร์เน็ต สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์					
8.	การเรียนเสริมเป็นการเรียนที่เกินความต้องการของนักเรียนระดับปฐมวัย					
9.	การเรียนในชั้นเรียนเพียงพอแล้ว					
10.	ค่าเรียนเสริมค่อนข้างสูง และคิดว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็น					
11.	การเรียนเสริมจะต้องดูความสนใจ และศักยภาพของบุตรหลานของตนเองก่อนส่งเรียนเสริม มิฉะนั้นผลลัพธ์จากการเรียนเสริมอาจไม่เป็นไปตามที่ผู้ปกครองต้องการ					
12.	การเรียนเสริมทำให้เสียเวลามากกว่าได้ประโยชน์					
13.	บุตรหลานควรได้เล่นสนุกสนานตามวัยมากกว่าไปเรียนเสริม					
14.	การเรียนเสริมทำให้บุตรหลานเครียด					
15.	ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นการตีกรอบให้บุตรหลานทำตาม ทำให้บุตรหลานขาดความคิดสร้างสรรค์					
16.	ท่านไม่เชื่อว่าการเรียนเสริมจะทำให้บุตรหลานสอบเข้า ป.1 ได้					
17.	ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นค่านิยมเลียนแบบกันของสังคมไทย					
18.	ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นความต้องการของผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนด้อยกว่าคนอื่น					
19.	ท่านเชื่อว่าการเรียนเสริมเป็นการบังคับให้บุตรหลานไปเรียนในสิ่งที่พ่อแม่ต้องการ มากกว่าจะเป็นความต้องการของบุตรหลานเอง					

เหตุผลอื่นๆ ที่ผู้ปกครองไม่ส่งบุตรหลานเรียนเสริม

(โปรดระบุ)

3.2 ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม

ขอให้ท่านพิจารณาผลกระทบจากการไม่เรียนเสริมที่กำหนดให้ว่าท่านเห็นด้วยอย่างน้อยเพียงใด

ข้อ	ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ท่านคิดว่า การไม่เรียนเสริมส่งผลกระทบต่อบุตรหลานท่านอย่างไร					
1.	บุตรหลานมีเวลาพักผ่อนเพียงพอ					
2.	บุตรหลานมีเวลาออกกำลังกาย					
3.	บุตรหลานไม่เครียด					

ข้อ	ผลกระทบจากการไม่เรียนเสริม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.	บุตรหลานได้เล่นสนุกสนานตามวัย					
5.	บุตรหลานมีพัฒนาการตามวัย					
6.	บุตรหลานเรียนไม่ทันเพื่อน					
7.	บุตรหลานไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียน เพราะไม่เข้าใจเนื้อหาที่สอนในชั้นเรียน					
8.	บุตรหลานขาดความมั่นใจในการเรียน					
9.	บุตรหลานมีผลการเรียนแยลง					
10.	บุตรหลานไม่สามารถทำการบ้านได้เอง และไม่ส่งงานตามที่ได้รับมอบหมายจากที่โรงเรียน					
11.	บุตรหลานไม่รู้แนวข้อสอบในการสอบเข้าเรียน ป.1					
12.	บุตรหลานมีบุคลิกภาพไม่ชอบเข้าสังคม					
13.	บุตรหลานไม่กล้าแสดงออก					
14.	บุตรหลานขาดความคิดสร้างสรรค์					
15.	บุตรหลานไม่มีสมาธิในการเรียน					
16.	บุตรหลานสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง					

ผลกระทบอื่นๆ จากการไม่เรียนเสริม (โปรดระบุ)

ขอขอบพระคุณ ในการสละเวลาตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ณัฐธิดา ตำริห์

นิสิตสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวณัฐธิดา คำรินทร์ เกิดเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2525 สำเร็จการศึกษา เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำเร็จการศึกษาปี 2545 และบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำเร็จการศึกษาปี 2552 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2554 ประสบการณ์ทำงานที่ผ่านมา ด้านวิเคราะห์สินเชื่อ ธนาคาร ทิสโก้ จำกัด (มหาชน) ตำแหน่ง Assistant Vice President และด้านที่ปรึกษาเชิงกลยุทธ์องค์กร บริษัท ดีแอดไวเซอร์ จำกัด ตำแหน่ง Senior Associate ปัจจุบันเป็นเจ้าของโรงเรียนสอนเสริมเด็กปั้น อะคาเดมี่ (DEKPAN ACADEMY) ซอยสมเด็จพระยา 3 แขวงคลองสาน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

